
'జాతికి జల సౌభాగ్యం కల్పించిన రోజే నాకు అసలైన పండుగ రోజు'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం

వెల: ₹ 7.00

సంపుటి: 17

సంచిక: 162

ఆదివారం

1-9-2024

సొసైటీ... చట్టమూ మారాలి భయపెట్టేలా ఉండాలి.

- IIలో

కడుపులో వాయు గుండం

- IIలో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

సాక్షి ఫ్యామిలీ II
విజయవాడ
ఆదివారం ॥ 1-9-2024

నేటి 'సాక్షి' ఈపేపర్‌లో 'సినిమా' పేజీ

'సాక్షి' ఈపేపర్‌లో ప్రతిరోజూ ఓ స్పెషల్ ఫ్యామిలీ పేజీ

సొసైటీ... చట్టమూ మారాలి

భయపెట్టేలా ఉండాలి

- ఈషా రెబ్బా

కోల్‌కతాలో వైద్యురాలిపై హత్యాచారం.... వెలుగులోకి రానివి ఇంకా ఎన్నో... ఏం చేస్తే నేరాలు తగ్గుతాయి? 'చట్టం మారాలి... అమ్మాయిలు నిర్భయంగా ఉండేలా సమాజం మారాలి' అంటున్నారు ఈషా రెబ్బా. అంతేకాదు... నెగటివిటీని ఇంధనంలా చేసుకుని అమ్మాయిలు ముందుకు సాగాలని కూడా అంటున్నారు. ఇంకా 'సాక్షి' ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూలో పలు విషయాలను ఈ విధంగా పంచుకున్నారు.

■ రిపోర్ట్ చేయనివి ఎన్నో!

హత్యాచారాలు జరిగినప్పుడు ర్యాలీలు, ధర్నాలు, కొవ్వొత్తులతో నిరసన... ఇలా చాలా చేస్తుంటాం. ఈ అన్యాయాలకు మన కోపాన్ని ఆ విధంగా ప్రదర్శిస్తాం. కానీ ఒకటి జరిగిన కొన్ని రోజుల్లోనే ఇంకోటి. ఈ మధ్యే కోల్‌కతాలో ఒక ఘటన జరిగింది. ఆ తర్వాతా కొన్ని వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఏం చేస్తే ఇవి ఆగుతాయి? ఆగడానికి పరిష్కారమే లేదా? అనే భయం ఉంది. ఇలాంటి వార్తలు విన్నా, చూసినా చాలా ఆవేదన. రేప్ అనేది చాలా పెద్ద క్రైమ్. మన దగ్గర రేప్ కేసుల సంఖ్య చాలా ఎక్కువ. ఇలాంటి దారుణాలు ఇంతకు ముందు కూడా జరిగాయి. ఇప్పుడు సోషల్ మీడియా వల్ల బాగా తెలుస్తున్నాయి. ఇవన్నీ రిపోర్ట్ చేసిన కేసులు... రిపోర్ట్ చేయనివి ఎన్నో! మన న్యాయ వ్యవస్థని మరింత కఠినంగా మార్చుకోవాలి. అలా ఉంటే అయినా ఇలాంటి ఘటనలు కాస్త తగ్గుతాయని నా అభిప్రాయం.

■ భయపెట్టాలి

రేప్ జరగడానికి కారణాలు ఏమై ఉంటాయని మొన్న సర్వే చేశారు. అందులో ఓ క్యాబ్ డ్రైవర్‌తో పాటు ఎక్కువ శాతం మంది చెప్పిన సమాధానం... అమ్మాయిలు పొట్టి బట్టలు వేసుకోవడం. ఇంకొంత మంది ఇంకేదో కారణం. వాళ్ల ఆలోచనా విధానం ఎలా ఉందో చూడండి. మన రాజకీయ నాయకులు కూడా కొందరు ఇంకా ఓల్డ్ స్కూల్ స్టయిల్‌లోనే ఆలోచిస్తున్నారు. వాళ్లు కూడా సమస్య బట్టల్లోనే ఉందంటారు. కొన్ని దేశాల్లో ఇన్వెస్టిగేషన్ చాలా త్వరగా అవుతుంది. వెంటనే ఉరి తీసే దేశాలు ఉన్నాయి. లా స్ట్రిక్ట్‌గా ఉండటం అంటే చంపేయమని కాదు. ఇన్వెస్టిగేషన్ త్వరగా, క్లియర్‌గా చేయడం. తప్పు చేశాడని రుజువు అయిన వెంటనే శిక్షించాలి. అమెరికాలో ట్రాఫిక్ సిగ్నల్ జంప్ చేయాలంటేనే భయపడతారు. పాయింట్స్ తగ్గిపోతాయేమో అని. చిన్న చిన్న విషయాల్లో అంత కఠినంగా ఉన్నారంటే ఆలోచించండి. అనుకున్న వెంటనే చట్టం అయిపోదు. మన లా రేపిస్ట్‌ల మీద అంత కఠినంగా లేదు. ఇలాంటి తప్పు చేస్తే శిక్ష ఇంత భయంకరంగా ఉంటుందని తెలిసేలా చేయాలి. ఇలా చేస్తే ఆగిపోతాయని నేను అనను. అలా అయినా ఎంతో కొంత భయం కలుగుతుందేమో. ముందు భయపెట్టాలి. ఇంట్లోవాళ్లు హెల్మెట్ పెట్టుకో అంటున్నా పెట్టుకోరు చాలా మంది. కానీ 2000 రూపాయలు జరిమానా విధిస్తారంటే ఆ భయంతో అయినా పెట్టుకుంటారు. సో.. 'లా' భయపెట్టేలా ఉండాలి.

■ అమ్మాయిలకు బోలెడు ఆంక్షలు

హీరోయిన్ అనే కాదు ఏ అమ్మాయి అయినా తన శరీరం... తన ఇష్టం. అబ్బాయిలు వాళ్లకు నచ్చినట్టు కూర్చుంటారు. నచ్చిన చోటుకి వెళ్తారు. నచ్చిన టైమ్‌లో వెళ్తారు. మాక్కూడా ఆ స్వాతంత్ర్యం కావాలి. అమ్మాయిలకు బోలెడన్ని ఆంక్షలు.. ఇలా కూర్చోవాలి... అలా కూడదు. ఇలా మాట్లాడాలి... అలా కూడదు. చిన్నప్పటి నుంచి ఇలా పరిమితులు పెట్టిన వాతావరణంలోనే దాదాపు అందరం పెరిగి ఉంటాం. అమ్మాయిలందరూ నిర్భయంగా ఉండే సమాజం ఏర్పాటు జరగాలి.

■ కంఫర్ట్ జోన్‌లో ఉండకూడదు

నేను ఇంట్రావర్ట్‌ని. నాకు తెలిసిన అతి కొద్ది మంది దగ్గర మాత్రమే హైపర్ ఎనర్జీతో ఉండగలను. కానీ నాకు యాక్టింగ్ అంటే చాలా ఇష్టం. యాక్టింగ్ అంటే రోజూ ఓ వంద మంది ఉంటారు సెట్‌లో. కానీ చేయాలి. మనల్ని మనం ఎప్పుడూ కంఫర్ట్ జోన్‌లో పెట్టుకుని ఉండకూడదు. మనకున్న భయాలను ఫేస్ చేస్తూ ముందుకెళ్లడమే. ఉదాహరణకు నాకు నీళ్లంటే చాలా భయం. దాంతో నీళ్లల్లో దిగేదాన్ని కాదు. కానీ ఎన్నాళ్లని అలా దాటేస్తాను? ధైర్యం తెచ్చుకున్నాను. స్విమ్మింగ్ నేర్చుకున్నాను. ఇప్పుడు ఆ భయం పోగొట్టుకున్నాను. ప్రతి భయాన్ని అధిగమిస్తామో లేదో ఖచ్చితంగా చెప్పలేం. కానీ ప్రయత్నం మాత్రం చేయాలి. చిన్న చిన్న భయాల్ని అధిగమిస్తేనే జీవితంలో పెద్ద పెద్ద సవాళ్లని, సమస్యలను ఎదుర్కోవచ్చు.

■ లీవ్ ఇస్తే బెటరే

ఆడవాళ్లకు గవర్నమెంట్ అధికారికంగా పీరియడ్ లీవ్ ఇచ్చినా ఇవ్వకపోయినా, ఒకవేళ నొప్పి తీవ్రంగా ఉంటే మనమే సెలవు పెడతాం. అయితే గవర్నమెంట్ ఇస్తే ఇంకా బాగుంటుంది. కొంత మంది తట్టుకోలేనంత నొప్పితో బాధపడుతుంటారు. కొంతమంది నడవలేరు కూడా. ఒకవేళ సెలవు పెడితే జీతం కట్ అవుతుంది లేదా ఆల్రెడీ ఆ నెలకు సరిపడా లీవ్స్ తీసేసుకోవడం వల్ల మళ్లీ లీవ్ అంటే ఆలోచించాలి. అందుకే ఆ ఇబ్బందిని భరిస్తూనే పనులకు వెళ్తుంటారు. ఆ మూడు రోజులు సెలవు రోజులుగా పరిగణిస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

■ నిన్ను నువ్వు నమ్మాలి

మన జీవితంలో ప్రతి స్టేజీలో ఎవరో ఒకరు మనల్ని 'నువ్వు చేయలేవు అనో, నీ వల్ల కాదు' అనో అంటారు. వాళ్లకు పూర్తిగా తెలియదు కదా మన గురించి. అందుకే నీ పని నువ్వు చేసుకుంటూ ముందుకెళ్లడమే. ఎందుకంటే అనేవాళ్లు ఎప్పుడూ అక్కడే ఆగిపోతారు. నిన్ను నువ్వు నమ్మాలి... కష్టపడాలి. నెగటివిటీని మనల్ని కిందకు తోసేలా కాకుండా పైకి తీసుకెళ్లే ఇంధనంలా వాడుకోవాలి.

– డి.జి. భవాని

వెరీ హ్యాపీ

కెరీర్ పరంగా నేను చాలా హ్యాపీ. మంచి కథలన్నీ వస్తున్నాయి. కోవిడ్ తర్వాత కథల్లో వైవిధ్యం పెరిగింది. రియలిస్టిక్‌గా ఉండే కథలు, అన్ని జానర్స్ కథలు చెప్పడానికి ఓటీటీ ఉంది. అన్ని రకాల పాత్రలు చేయడానికి యాక్టర్స్‌కి ఇది మంచి టైమ్ అని చెప్పొచ్చు. కోవిడ్ ముందు, కోవిడ్ తర్వాత వచ్చే కథల్లో తేడా తెలుస్తోంది. సినిమాల్ని, కథల్ని చూడటంలో ప్రేక్షకుల్లో చాలా మార్పు వచ్చింది. సబ్ టైటిల్స్‌తో అన్ని భాషల్లో సినిమాలను చూస్తున్నారు. అన్ని సినిమాలు అన్ని భాషల్లో డబ్ చేస్తున్నారు. సో... సినిమా బాగుంటేనే థియేటర్స్‌కి వస్తున్నారు. అలా థియేటర్స్‌కి రప్పించాలంటే కచ్చితంగా ఏదో కొత్త ఎక్స్‌పీరియన్స్ అందించాలి.

＊ హోమ్‌లెస్

'ఎవరితోనూ కలవలేను, ఎవరికీ చెందిన దానిని కాను అనే భావనతో జీవితమంతా గడిపాను' అంటోంది 'హోమ్‌లెస్' రచయిత్రి కె. వైశాలి. అస్తవ్యస్తంగా పలకడం, రాయడం అనే డిస్‌లెక్సియా, డిస్‌గ్రాఫియా సమస్యలను అధిగమించి తన అనుభవాలను అక్షర రూపంగా మార్చి పుస్తకంగా తీసుకొచ్చింది. ఈ ఏడాది సాహిత్య అకాడమీ యువ పురస్కార్ (ఇంగ్లిష్) అవార్డును గెలుచుకున్న వైశాలి 22 ఏళ్ల వయసులో ముంబైలోని తన ఇంటి నుంచి బయటకు వచ్చి, హైదరాబాద్‌లో ఎలాంటి వసతులూ లేని హాస్టల్ రూమ్‌లో ఉంటూ తనలో చెలరేగే సంఘర్షణలకు సమాధానాలు వెతుక్కుంది. దేశంలో పెరుగుతున్న డిస్‌లెక్సియా బాధితులకు ఈ పుస్తకం ఒక జ్ఞాపిక అని చెబుతుంది. తనలాంటి సమస్యలతో బాధపడుతున్నవారిని కలుసుకుని, వారి అభివృద్ధికి కృషి చేస్తోంది.

కె. వైశాలి

ఓ గూటికి చేరిన చెదిరిన అక్షరం

'సాహిత్య అకాడమీ యువ పురస్కారం అందుకోవడం అంటే నేను ప్రతి ఒక్కరికీ సమర్థురాలిగానే కనిపిస్తాను' అంటూ 'హోమ్‌లెస్' పుస్తకం గురించి వైశాలి రాసిన వాక్యాలు మనల్ని ఆలోచింపచేస్తాయి. బయటకు చెప్పుకోవడం చిన్నతనంగా భావించే వ్యక్తిగత సమస్యలపై వైశాలి ఒక పుస్తకం ద్వారా తనను తాను పరిచయం చేసుకుంటుంది. వ్యక్తిగత జీవితం, సమాజం పట్టించుకోని మానసిక వైకల్యాలు ఉన్న పిల్లలకు వసతి కల్పించడంలో విఫలమయ్యే విద్యావ్యవస్థలోని లోపాలు, నిబంధనలను ధిక్కరించే వారి పట్ల సమాజం చూపే అసహనం వంటి అంశాలెన్నింటినో వైశాలి కథనం మనకు పరిచయం చేస్తుంది.

''నా బాల్యంలో డిస్‌లెక్సియా, డిస్‌గ్రాఫియాల (అస్తవ్యస్తంగా పలకడం, రాయడం) ప్రభావాన్ని అధిగమించడానికే ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేయాల్సి వచ్చింది. ఈ కథను చెప్పడానికి నా బాల్యంలోని అన్ని అంశాలనూ అనేకసార్లు గుర్తుచేసుకున్నాను. పదే పదే పునశ్చరణ చేసుకున్నాను.

బాధపెట్టిన బాల్యం

నాలో ఉన్న న్యూరో డైవర్షన్స్ నన్ను నిరాశపరచేవి. వాటి వల్ల ఎవరితోనూ కలిసేదాన్ని కాదు. ఎప్పుడూ ఒంటరిగానే ఉండేదానిని. నాలోని రుగ్మతలను ఇంట్లో రహస్యంగా ఉంచేవాళ్లు. నిర్ధారించని రుగ్మతల కారణంగా భయంతో నా రాతలు ఎవరికీ తెలియకుండా దాచేదాన్ని. నాలోని ఆందోళనలను, రుగ్మతలను నేనే పెంచి ఉంటానా? నేను ఇంపోస్టర్ సిండ్రోమ్ (తమ ప్రవర్తన, తెలివి తేటలపై తమకే అనుమానాలు ఉండటం)తో బాధపడుతున్నానా?.. ఇలా ఎన్నో సందేహాలు ఉండేవి.

అద్దెలేని హాస్టల్ గదిలో..

ఇరవై ఏళ్ల వయస్సులో చదవడం, రాయడం, అర్థం చేసుకోవడం ప్రారంభించాను. నాదైన మార్గం అన్వేషించడానికి మా ఇంటిని వదిలేశాను. అటూ ఇటూ తిరిగి హైదరాబాద్ చేరుకున్నా. నా దగ్గర డబ్బుల్లేవు. మొత్తానికి మురికిగా, ఈగలు దోమలు ఉండే ఓ హాస్టల్‌లో గది ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు అక్కడి యజమాని. ఆ హాస్టల్ గదికి తలుపులు కూడా సరిగ్గా లేవు. అలాంటి చోట నా అనుభవాల నుంచి ఒక పుస్తకం రాస్తూ, నా పరిస్థితిని చక్కదిద్దుకోవడానికి ప్రయత్నించాల్సి వచ్చింది. డిస్‌లెక్సియా బాధితురాలిని, స్వలింగ సంపర్కం, ప్రేమలో పడటం, బాధాకరంగా విడిపోవడం, చదువులో ఫెయిల్, అనారోగ్యం, నిరాశ, జీవించడం అంటే ఏంటో అర్థం కాని ఆందోళనల నుంచి నన్ను నేను తెలుసుకుంటూ చేసిన ప్రయాణమే హోమ్‌లెస్ పుస్తకం.

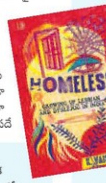
కోపగించుకున్నా.. కుటుంబ మద్దతు

ఢిల్లీలో జరిగిన పుస్తకావిష్కరణకు మా అమ్మ హాజరైంది. ఆమె నాకు ఇచ్చిన ఆసరా సామాన్యమైనది కాదు. అయితే, మొదట నా పుస్తకంలోని రాతల వల్ల అమ్మ మనస్తాపం చెందింది. కానీ, నేనెందుకు అలా నా గురించి బయటకు చెప్పాల్సి వచ్చిందో ఓపికగా వివరించాను. అవార్డు రావడంతో నాపై ఉన్న కోపం పోయింది'' అని ఆనందంగా వివరిస్తుంది వైశాలి.

డిస్‌లెక్సియా, డిస్‌గ్రాఫియా అంటే...

చిన్నారికి బాగా తెలిసినదే అయినా ఒక మాటను పలికేటప్పుడో లేదా చదివేటప్పుడో ఠక్కున పలకలేక అస్తవ్యస్తంగా పలకడాన్ని 'డిస్‌లెక్సియా' అని చెప్పవచ్చు. డిస్‌గ్రాఫియా అంటే ఇలాంటి సమస్యే రాయడంలో ఎదురు కావడం.

సమాజంలో మార్పుకు

అనిశ్చితి, దుఃఖం, గజిబిజిగా అనిపించే వైశాలి మనస్తత్వం నుంచి పుట్టుకు వచ్చిన ఈ పుస్తక ప్రయాణం ఒక వింతగా అనిపిస్తుంది. సైమన్, ఘుస్టర్, యోడా ప్రెస్ సంయుక్తంగా వైశాలి పుస్తకాన్ని మన ముందుకు తీసుకువచ్చాయి. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ సెక్రటరీ ప్రొఫెసర్ మనీష్ ఆర్ జోషీ రాసిన అభినందన లేఖ వైశాలికి ఎంతో ఓదార్పు నిచ్చింది. 'డిస్‌లెక్సిక్ వ్యక్తుల గురించిన విధానాలు, చట్టం, మార్గదర్శకాలపై నా పుస్తకం ప్రభావం చూపగలదని ఆశాజనకంగా ఉంది. గదిలో ఒంటరిగా కూర్చుని రాసుకున్న పుస్తకం సమాజంలో మార్పుకు దారితీస్తుందని తెలిసి ఆశ్చర్యంగా, ఆనందంగా ఉంది' అని చెబుతుంది వైశాలి. తన పుస్తకం తనలాంటి సమస్యలు ఉన్న వారితో ఓ 'గూడు'ను కనుగొన్నట్టు చెబుతుంది వైశాలి.

హెల్త్

● చ'లో ఫోడ్‌మ్యాప్'

కడుపులో వాయు గుండం

లో ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారంతో కింది నుంచి గ్యాస్‌పోవడం, కడుపు ఉబ్బరంగా ఉండటం, కడుపులో ఇబ్బంది / నొప్పి, విసర్జక అలవాట్లలో మార్పురావడం వంటి కొన్ని సమస్యలకు అడ్డుకట్ట వేయవచ్చు. లో ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారం అంటే ఏమిటో తెలుసుకునేముందు అసలు 'ఫోడ్‌మ్యాప్' ఆహారం అంటే ఏమిటో చూద్దాం.

ఫోడ్‌మ్యాప్ అనేది పిండిపదార్థాలు ఎక్కువగా ఉండే కొన్ని రకాల ఆహారాల ఇంగ్లిష్ పేర్లకు ఉన్న ముందక్షరాలతో ఏర్పడ్డ పదం (ఏక్రోనిమ్).

ఎఫ్ అంటే... ఫెర్మెంటబుల్ (అంటే పులియడం వల్ల గ్యాస్‌కు ఆస్కారమిచ్చే ఆహారాలు)

ఓ అంటే... ఓలిగోశాకరైడ్స్ (గోధుమ, ఉల్లి, వెల్లుల్లి, బీన్స్‌లో ఉండే ఒకరకం పీచుపదార్థం)

డి అంటే... డై శాకరైడ్స్ (అంటే పాలు, పాల ఉత్పాదనల్లో ఉండే ల్యాక్టోజ్ వంటివి వాటిల్లో ఉండి సరిగా అరగక కడుపులో ఇబ్బంది కలిగించేవి)

ఎమ్ అంటే... మోనో శాకరైడ్స్ (అంటే కొన్ని రకాల పండ్లతో పాటు బాగా ప్రాసెస్ అయిన ఆహారాల్లో ఉండే ఫ్రక్టోజ్ వంటి చక్కెరలు)

ఏ అంటే... అండ్ (వాటితో పాటు లేదా మరియు అని అర్థం)

పీ అంటే... పాలియాల్స్ (అంటే చాక్లెట్లు (క్యాండీ), బబుల్‌గమ్ వంటి వాటికి కలిపే షుగర్ ఆల్కహాల్స్ వంటి పదార్థాలు... ఇవి కొన్ని రకాల పండ్లు, శాకాహారాల్లో స్వాభావికంగానే ఉండేవి).

ఈ ముందు అక్షరాలతో కలిపి ఏర్పడ్డ పదమే ఫోడ్ మ్యాప్. ఈ తరహా ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలకు మూడు రకాల స్వభావాలుంటాయి. వాటి కారణంగా అవి జీర్ణవ్యవస్థపై ప్రతికూలమైన ప్రభావం చూపుతాయి. ఆ స్వభావాలేమిటంటే...

1. చిన్నపేగుల్లోకి అవి అంత బాగా జీర్ణం కావు. (ఇంకిపోవు / శోషణకు గురికావు).
2. పేగుల్లో జీర్ణమయ్యే క్రమంలో చాలా ఎక్కువ నీళ్లను తీసుకుంటాయి.
3. చాలా త్వరగా పులిసిపోయే గుణమున్న కారణంగా అక్కడ ఎక్కువ బ్యాక్టీరియా పుట్టడానికి కారణమవుతాయి.

ఆ పదార్థాలకు ఉన్న ఈ గుణాల కారణంగా కింది నుంచి గ్యాస్‌పోవడం, కడుపు ఉబ్బరంగా ఉండటం, కడుపులో ఇబ్బంది / నొప్పి, విసర్జక అలవాట్లలో మార్పురావడం వంటి ప్రతికూలతలకు కారణమవుతాయి. ముఖ్యంగా పులిసిపోవడం వల్ల గ్యాస్ ఎక్కువగా ఉత్పన్నం కావడం, ఎక్కువగా బ్యాక్టీరియా పుట్టడంతో కడుపు ఉబ్బరం, నొప్పి వంటి సమస్యలకు కారణమవుతాయి. ఇక అప్పటికే ఇరిటబుల్ బవెల్ సిండ్రోమ్ (ఐబీఎస్), కడుపు ఉబ్బిపోవడం / కడుపుబ్బరం (బ్లోటింగ్), కడుపునొప్పి, డయేరియా సమస్యలు ఉన్నవారు ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారం తీసుకోవడం వల్ల పరిస్థితి మరింత ఇబ్బందికరంగా మారే అవకాశముంది. అందుకే ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలకు వీలైనంత దూరంగా ఉంటే వాటికి బదులు... లో (తక్కువ) ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలు తీసుకోవడం ఆ ఇబ్బందులను గణనీయంగా తగ్గిస్తుంది. అయితే ఆ సమస్యలకు లో–ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలు శాశ్వత పరిష్కారం కావుగానీ ఆ ఇబ్బందులను తగ్గించడానికి సహాయపడతాయి. ఇక మొదట్లో లోఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలను తీసుకుంటూ పరిస్థితిని చక్కబెడుతూ... అవసరాన్ని బట్టి క్రమంగా హై–ఫోడ్ మ్యాప్‌కు వెళ్లవచ్చు. వివిధ రకాల ఆహార పదార్థాలను తీసుకోవడం వల్ల జీర్ణవ్యవస్థ ఆరోగ్యాన్ని సమర్థంగా కాపాడుకోవచ్చు.

ఎన్. లక్ష్మి
సీనియర్ కన్సల్టెంట్ న్యూట్రిషనిస్ట్

లో-ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాల్లో భాగంగా తీసుకోవాల్సినవి...

కాయధాన్యాల్లో : వరి అన్నం, దంపుడు బియ్యం, జొన్నలు, ఓట్స్, క్వినోవా, చిరుధాన్యాలు

పప్పుధాన్యాల్లో: ఎర్ర పప్పు, పెసరపప్పు, శనగ పప్పు, మినుములు

పండ్లలో: నారింజ, అరటి, కీవీ, నిమ్మ, ద్రాక్ష, నేరేడు, బత్తాయి, స్ట్రాబెర్రీ, బొప్పాయి, కర్బూజ, పైనాపిల్, పియర్

నాన్ వెజిటేరియన్ ప్రోటీన్లలో: గుడ్లు, చికెన్, చేపలు

నట్స్, నూనెగింజల్లో: బాదం, వాల్‌నట్, వేరుశనగలు, పొద్దుతిరుగుడు గింజలు, గుమ్మడిగింజలు, అవిశెగింజలు

పానియాల (బీవరేజెస్)లో : పాలు లేకుండా టీ, కాఫీలు, గ్రీన్ టీ, ఇక్కడ పేర్కొన్న పండ్లతో తయారు చేసిన పండ్లరసాలలో

సుగంధద్రవ్యాలూ, మసాలా దినుసుల్లో : మిరియాలు, అల్లం, ఆవాలు (ఇవన్నీ సాధారణంగా చెప్పిన ఆహారాలు. అయితే వీటి వాడకం వ్యక్తి నుంచి వ్యక్తికి మారుతుంది. వీటిల్లోనూ సరిపడని వాటికి దూరంగా ఉండటం అవసరమవుతుంది).

తీసుకోకూడని ఆహారాలు

తృణధాన్యాలూ, కాయధాన్యాల్లో : గోధుమతో తయారయ్యే ఉత్పాదనలు (ఉదాహరణకు బొంబాయి రవ్వ, మైదా, నూడుల్స్, వర్మిసెల్లీ), బార్లీ.

పప్పు ధాన్యాల్లో : పైన పేర్కొన్నవి గాక ఇతర పప్పులు, బీన్స్ (రాజ్మా, ఛోలే, లోబియా)

శాకాహారాల్లో (వెజిటబుల్స్) : ఉల్లి, వెల్లుల్లి, క్యాబేజీ, కాలీఫ్లవర్, బీట్‌రూట్, మొక్కజొన్న

పండ్లలో : ఆపిల్, మామిడి, పుచ్చకాయ, చెర్రీస్, అంజీర్, దానిమ్మ

పాలఉత్పాదనల్లో : పాలు, పెరుగు, యోగర్ట్, పనీర్, జున్ను, కస్టర్డ్, ఐస్‌క్రీమ్

పానీయాల్లో : ఆల్కహాల్, సాఫ్ట్ డ్రింక్స్, కొబ్బరినీళ్లు

తీపి పదార్థాల్లో : తేనె, కార్న్ సిరప్ వీటితో పాటు అన్ని రకాల బేకరీ ఐటమ్స్, బిస్కెట్లు, చాక్లెట్లు, ప్యాక్ చేసినవీ అలాగే నిల్వ పదార్థాలకు దూరంగా ఉండాలి.

అలాగే తమకు ఏ ఆహారం సరిపడుతోందో, ఏది సరిపడటం లేదో తెలుసుకోడానికి 'ఫుడ్ డైరీ'లో నమోదు చేసుకుంటూ, తమకు సరిపడటం లేదని గుర్తించినవాటికి దూరంగా ఉండాలి.

● ప్రసవం దాకా వేదన

ఇంతలా వాంతులా?

గర్భం దాల్చిన మహిళల్లో వాంతులు మామూలుగా మొదటి మూడు నెలలు (ఫస్ట్ ట్రైమిస్టర్) లోనే అవుతుంటాయి. ఇది చాలా సాధారణం. దీన్నే మామూలుగా 'మార్నింగ్ సిక్‌నెస్' అని చెబుతుంటారు. కానీ కొందరిలో వాంతులు, వికారం చాలా సుదీర్ఘకాలం పాటు అవుతూ ఉంటూ ఇబ్బంది పెడుతుంటాయి. ఇలా ఆగకుండా వాంతులు అవుతూ ఉండే కండిషన్‌ను వైద్య పరిభాషలో 'హైపర్ ఎమిసిస్ గ్రెవిడేరమ్' అంటారు. ఈ 'హైపర్ ఎమిసిస్ గ్రెవిడేరమ్' అన్నది మామూలు 'మార్నింగ్ సిక్‌నెస్' కంటే తీవ్రమైన రూపం. దీని తీవ్రత ఎంతంటే... సాధారణంగా మూడునాలుగు నెలల పాటు అయ్యే ఈ వాంతులు కొందరిలో దాదాపు ప్రసవ సమయం వరకూ అవుతూనే ఉంటాయి.

ఇలా అదేపనిగా వాంతులు అవుతుండటం వల్ల గర్భిణుల్లో డీహైడ్రేషన్‌తో పాటు ఎలక్ట్రోలైట్ ఇంబాలెన్సెస్ చోటు చేసుకుంటాయి. అంటే ఎంతో నీరు వెళ్లిపోవడంతో పాటు దేహంలోని జీవక్రియలకూ, నరాల నుంచి జరగాల్సిన కమ్యూనికేషన్‌లకు కీలకమైన సోడియమ్, పొటాషియమ్ వంటి లవణాలను కోల్పోతారు. ఉండాల్సిన బరువు కంటే తక్కువకు తగ్గిపోతారు.

కారణాలు: హైపర్ ఎమిసిస్ గ్రెవిడేరమ్‌కు అనేక అంశాలు కారణమవుతాయి. గర్భం దాల్చాక వచ్చే హార్మోనల్ మార్పులే (ముఖ్యంగా హ్యూమన్ కోరియానిక్ గొనాడోట్రాపిన్ (హెచ్‌సీజీ), ఈస్ట్రోజెన్ వంటివి) ఇందుకు ప్రధాన కారణం. కుటుంబ చరిత్రలో ఇది కనిపించేవారిలో ఈ సమస్య కొన్ని తరాలపాటు కొనసాగే అవకాశముంది. థైరాయిడ్, గ్యాస్ట్రో ఇంటస్టినల్ సమస్యలున్నవారిలో, మైగ్రేన్ ఉన్నవారిలో, ప్రయాణాల్లో వాంతులు అయ్యేవారిలో... అంటే మోషన్ సిక్‌నెస్ ఉన్నవారిలో ఇలా జరగడం ఎక్కువని కొన్ని అధ్యయనాల్లో తేలింది.

చికిత్స: ఇలాంటి పేషెంట్స్‌కి డాక్టర్లు ఓరల్ రీహైడ్రేషన్ సొల్యూషన్ ఇస్తారు. తీవ్రత మరీ ఎక్కువగా ఉన్నవారికి సెలైన్ పెడతారు. వాంతులు, వికారం ఫీలింగ్‌ను ఆపడం కోసం యాంటీ నాసియా మందులు ఇస్తారు. కోల్పోతున్న పోషకాలను భర్తీ చేయడం కోసం న్యూట్రిషనల్ సప్లిమెంట్లను ట్యూబ్ ద్వారా పంపుతారు. ఇక జీవనశైలి మార్పులు సూచిస్తూ... చిన్నచిన్న మోతాదుల్లో చాలా ఎక్కువసార్లు తినాలనీ, ఘాటైన వాసనలకు దూరంగా ఉండాలనీ సూచిస్తారు. దేహం కీలకమైన ద్రవాలు (బాడీఫ్లుయిడ్స్), రక్తం కోల్పోతున్న కండిషన్ అయిన హైపోవోలేమియా, మూత్రంలో చాలా ఎక్కువగా కీటోన్ బాడీస్ వెళ్లిపోయే కీటోన్‌యూరియా వంటి కండిషన్లలో సెలైన్ ఇస్తూ కోల్పోయేవాటిని ఇంట్రావీనస్ మార్గంలో భర్తీ చేస్తారు. అలాగే విటమిన్–బి 6నూ భర్తీ చేయాల్సి రావచ్చు. అవసరాన్ని బట్టి యాంటీ హిస్టమైన్స్, డోపమైన్ యాంటగొనిస్ట్స్, సెరిటోనిన్ యాంటగొనిస్ట్స్, చాలా అరుదుగా గ్లూకోకార్టికాయిడ్స్ వంటి చికిత్సలు అవసరమవుతాయి. అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా గర్భధారణకు ముందునుంచే మహిళలు ఫోలిక్ యాసిడ్ మాత్రలను వేసుకుంటూ ఉండటం లేదా పాలకూర వంటి ఆకుకూరలను ఎక్కువగా తీసుకుంటూ ఉండటం వారికి చాలా మేలు చేస్తుందని గుర్తించాలి.

దుష్ప్రభావాలు...

మూడో నెల (ఫస్ట్ ట్రైమిస్టర్) దాటాక కూడా అదేపనిగా వాంతులు అవుతున్న గర్భవతుల్లో ఈ సమస్యను గుర్తించి సరైన చికిత్స అందించకపోతే కొన్ని రకాల సమస్యలు వచ్చే అవకాశముంది. మామూలుగా మహిళలు గర్భందాల్చగానే కొంత బరువు పెరుగుతారు. ఇలా పెరిగే బరువు 7 కిలోల కంటే తక్కువైనప్పుడు బిడ్డ పూర్తిగా నెలలు నిండకముందే పుట్టడం (ప్రీ–టర్మ్ బేబీ), తక్కువ బరువుతో పుట్టడం జరగవచ్చు. అలాగే మాటిమాటికి వాంతుల కారణంగా పోషకాలను కోల్పోయి, కీలకమైన మైక్రో–న్యూట్రియెంట్స్ లోపాల కారణంగా కొందరిలో కాలేయం, కిడ్నీ సమస్యలకు దారితీసే అవకాశం ఉంది. ఇక చాలా అరుదుగా కొందరిలో వెర్నిక్ ఎన్‌సెఫలోపతీ (వెట్ బ్రెయిన్) వంటి మెదడు కాంప్లికేషన్లు, విటమిన్–కే కోల్పోవడం వల్ల బిడ్డ కండరాలు చక్కగా పెరగకపోవడం చాలాచాలా అరుదుగా పిండంలో అబ్‌నార్మాలిటీస్ వచ్చే ఎంబ్రియోపతీ వంటి కండిషన్లూ ఏర్పడే అవకాశముంది.

డా. స్వప్న సముద్రాల
సీనియర్ గైనకాలజిస్ట్ అండ్ అబ్‌స్టెట్రీషియన్

ఆగితే నెలసరి... వ్యాయామం తప్పనిసరి

మహిళల్లో నెలసరి ఆగిపోయాక (మెనోపాజ్ తర్వాత) వచ్చే సమస్యలకు తేలికపాటి వ్యాయామమే మంచి పరిష్కారమని అంటున్నారు స్పెయిన్‌లోని యూనివర్సిటీ ఆఫ్ గ్రెనడాకు చెందిన పరిశోధకులు. వారి అధ్యయనంలో భాగంగా మెనోపాజ్ వచ్చిన కొందరు మహిళకు ఓ 20 వారాల వ్యాయామ కార్యక్రమాన్ని రూపొందించారు. మెనోపాజ్ వచ్చిన మహిళలను బాధించే సమస్యలైన ఒంట్లోంచి వేడి ఆవిర్లు వెలువడటం, రాత్రివేళలలో విపరీతమైన చెమటలు పట్టడం వ్యాయామం తర్వాత చాలావరకు తగ్గినట్లు ఈ అధ్యయనంలో తేలింది. నిజానికి ఈ సమస్యలకు హార్మోన్లతో చికిత్స ఇవ్వాల్సి రావచ్చు. కానీ వ్యాయామం తోనే సమస్యలు తగ్గడం మహిళలకు రిలీఫ్ ఇచ్చే ఓ పెద్ద శుభవార్తే.

నిద్రతో గుండె పదిలం

నిద్రకు సంబంధించిన కొన్ని జాగ్రత్తలతో గుండెపోటును ఎలా నివారించవచ్చో చూద్దాం. ● తక్కువ నిద్రపోయేవారిలో రక్తపోటు పెరిగే అవకాశాలు ఎక్కువ. తగినంత నిద్రపోయేవారితో పోలిస్తే తక్కువ నిద్రపోయేవారు 70 శాతం ఎక్కువగా జబ్బుపడతారు ● నిద్రలేకపోవడం వల్ల రోగనిరోధక శక్తి తగ్గుతుంది. ప్రతిరోజూ కనీసం ఎనిమిది నుంచి తొమ్మిది గంటల నిద్ర అవసరం ● మధ్యాహ్నం పూట తీసే చిన్న నిద్ర (పవర్ న్యాప్) గుండెకూ, మెదడుకూ మంచిది. భోజనం తర్వాత ఓ చిన్న కునుకు తీయడం వల్ల వ్యక్తిగత సామర్థ్యాలూ, జ్ఞాపకశక్తి పెరుగుతాయి. అయితే పవర్ న్యాప్ కేవలం అరగంటకు మించకూడదు. అంతకంటే ఎక్కువైతే అదీ ప్రమాదకరమే. నిద్రకూ, గుండెజబ్బులకూ ఉన్న సంబంధాలను గ్రహించి పైన పేర్కొన్న సూచనలు పాటిస్తే గుండె ఆరోగ్యంగా, పదిలంగా ఉంటుంది.

'గ్రామాల్లో సంపద పెరగాలి. పెరిగిన సంపద గ్రామీణ ప్రజలకే చెందాలి'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం

వెల: ₹ 7.00

సంపుటి: 17

సంచిక: 162

SUNDAY Special ఆదివారం 1-9-2024

రుబీనాకు కాంస్యం

పారిస్ పారాలింపిక్స్ క్రీడల్లో భారత్ ఖాతాలో ఐదో పతకం చేరింది. మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్‌పిస్టల్ ఎస్‌హెచ్1 కేటగిరీలో రుబీనా ఫ్రాన్సిస్ కాంస్య పతకాన్ని సొంతం చేసుకుంది.

10లో

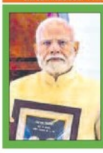
కెమెరాలు అమర్చారు

'నేను నటించిన ఓ మలయాళ సినిమా షూటింగ్ సమయంలో క్యారవాన్‌లో కెమెరాలు అమర్చి నటీమణులు దుస్తులు మార్చుకుంటున్న దృశ్యాలను చిత్రీకరించారు. నేను క్యారవాన్‌లోకి వెళ్లకుండా హోటల్‌కు వెళ్లి దుస్తులు మార్చుకున్నాను' అని నటి రాధిక తెలిపారు.

10లో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'సత్వర న్యాయం'తోనే భరోసా

మహిళలపై నేరాలకు సంబంధించిన కేసుల్లో బాధితులకు సత్వర న్యాయం లభిస్తేనే భరోసా లభిస్తుందని ప్రధాని మోదీ చెప్పారు.

వివరాలు 6లో ▸

రైతుల గోడు కేంద్రం వినాలి

మల్లయోధురాలు వినేశ్ ఫొగాట్ రైతులకు సంఘీభావం ప్రకటించారు. రైతు సమస్యలను పరిష్కరించాలని కేంద్రాన్ని డిమాండ్ చేశారు.

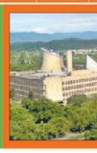
వివరాలు 6లో ▸

44లో, 60లో మీదపడే ముదిమి

వృద్ధాప్యం జీవనకాలంలో రెండు కీలక సందర్భాల్లో ఒక్కసారిగా మీదపడుతుందట. 44వ ఏట ఒకసారి, 60వ ఏట రెండోసారి.

వివరాలు 6లో ▸

హరియాణా ఎన్నికలు అక్టోబరు 5న

హరియాణా అసెంబ్లీ ఎన్నికల తేదీని ఈసీ మార్చింది. అక్టోబరు 1న కాకుండా 5న అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ఉంటాయని శనివారం ప్రకటించింది.

వివరాలు 6లో ▸

న్యూస్‌రీల్

'అచ్యుతాపురం' బాధితులకు వైఎస్సార్‌సీపీ భరోసా

అచ్యుతాపురం సెజ్‌లోని ఎసైన్షియా ఫార్మా కంపెనీలో ఇటీవల జరిగిన ప్రమాదంలో మృతి చెందిన ఐదు కుటుంబాలకు వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున రూ.5 లక్షల చొప్పున ఆర్థిక సాయం చెక్కులను బొత్స సత్యనారాయణ అందజేశారు.

వివరాలు 11లో ▸

సర్వే చేసి పింఛన్లు తొలగిస్తాం

'గత ప్రభుత్వంలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎంతో మందికి పింఛన్లు మంజూరు చేశారు. ఇప్పుడు అధికారులతో సర్వే చేయించి అనర్హుల పింఛన్లు తొలగిస్తాం' అని మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు చెప్పారు. చెట్లకు డబ్బులు పండడం లేదన్నారు.

వివరాలు 3లో ▸

కోర్టు ధిక్కార కేసులో అధికారులకు జైలు, జరిమానా

కోర్టు ధిక్కార కేసులో అప్పటి గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కాంతిలాల్ దండేకు హైకోర్టు రూ.2 వేల జరిమానా విధించింది. ఆ శాఖ ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ (ఈఎన్‌సీ) ఎస్.శ్రీనివాస్‌కు 2 నెలల సాధారణ జైలు శిక్ష, రూ.2 వేల జరిమానా విధించింది.

వివరాలు 11లో ▸

పిఠాపురంలో డిష్యుం.. డిష్యూం

ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండాల్సిన ఇద్దరు అధికారులు ఒకరిపై ఒకరు దాడి చేసుకున్నారు. పిఠాపురంలో మున్సిపల్ సమావేశం జరుగుతుండగా అందరి సమక్షంలో కమిషనర్ కనకారావు, డీఈఈ భవానీశంకర్‌లు పరస్పరం దాడికి తెగబడ్డారు.

వివరాలు 5లో ▸

బెజవాడ గజగజ

విజయవాడలోని రాజీవ్‌గాంధీ పార్క్ సమీపంలో వరద నీటిలో చిక్కుకుపోయిన లారీ, బస్సు

రాజధాని అమరావతిలో
హైకోర్టు పరిస్థితి ఇదీ..

- ఊడిపడ్డ ఫాల్స్ సీలింగ్
- బార్ కౌన్సిల్‌లో ఉద్యోగులకు తప్పిన ప్రమాదం
- కోర్టు హాళ్ల వద్ద భారీగా నిలిచిపోయిన నీరు
- సీలింగ్ నుంచి నీటి ప్రవాహం
- తడిచి ముద్దయిన ఫైళ్లు

2లో

ఊళ్లు.. నీళ్లు..

కోస్తా కకావికలం

ముంచెత్తిన వాన.. ఏకమైన దారులు, ఏరులు

- విజయవాడలో ఇళ్లపై కొండ చరియలు విరిగిపడి ఐదుగురు మృత్యువాత
- మంగళగిరిలో తలపై కొండరాయి పడటంతో వృద్ధురాలు మృతి
- పెదకాకాని వద్ద వాగులో కొట్టుకుపోయిన కారు.. ఓ టీచర్, ఇద్దరు విద్యార్థుల మృతి
- ఇంద్రకీలాద్రిపై విరిగిపడిన కొండ చరియలు, ధ్వంసమైన కార్యాలయాలు
- తటాకాలుగా మారిన రోడ్లు... బెజవాడ, బందరులో స్తంభించిన జనజీవనం
- గుంటూరులో బీభత్సం.. కాజ టోల్‌గేట్ వద్ద నాలుగు అడుగుల మేర ప్రవాహం
- రాజధాని అమరావతిని చుట్టుముట్టిన వరద.. పోటెత్తిన వాగులు.. హైకోర్టులో పలు సెక్షన్లలోకి నీళ్లు
- నల్లమలలో ఉధృతంగా గుండ్లకమ్మ.. వాగులో చిక్కుకున్న 40 మంది భక్తులు సురక్షితం
- ప్రాథమికంగా దాదాపు 2 లక్షల ఎకరాల్లో మునిగిపోయిన పంటలు.. పల్నాడులో పత్తి, మిరప, అపరాలు, వరి నీట మునక
- మరో 2 రోజులు కొనసాగనున్న వర్షాలు.. కోస్తాకు రెడ్ అలర్ట్.. రైతన్నల్లో ఆందోళన
- కళింగపట్నం వద్ద తీరం దాటనున్న వాయుగుండం

2లో

విజయవాడలోని సున్నపుబట్టీల సెంటర్ సమీపంలో కొండ చరియలు విరిగిపడటంతో మృతి చెందిన మహిళ

విజయవాడలో రికార్డుస్థాయిలో వర్షం

అష్ట దిగ్బంధంలో అమరావతి

అన్నదాతలకు వాయు'గండం'..

పోటెత్తిన కృష్ణమ్మ

2లో

వర్షాల బాధితులను ఉదారంగా ఆదుకోండి

- ప్రభుత్వానికి వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ డిమాండ్
- భారీ వర్షాల వల్ల జరిగిన ప్రమాద ఘటనలపై దిగ్భ్రాంతి
- మృతుల కుటుంబాలకు సంతాపం
- బాధితులకు అండగా నిలవాలని పార్టీ శ్రేణులకు విజ్ఞప్తి

- వివరాలు 2లో

విజయవాడలోని పిన్నమనేని పాలీక్లినిక్ రోడ్డులో మోకాలి లోతు నీటిలో వాహనదారుడి ఇక్కట్లు

విజయవాడ బెంజ్ సర్కిల్ వద్ద వర్షపు నీటిలో అవస్థలు పడుతున్న మహిళలు

ఏలూరు జిల్లా నూజివీడులో ఇళ్లను చుట్టుముట్టిన వరద నీరు

గుంటూరు జిల్లా కాజ టోల్‌గేట్ వద్ద జాతీయ రహదారిని ముంచెత్తిన వర్షపు నీరు

ఇదండీ జగత్

మాటి మాటికి నోరు జారుతున్నారని అధిష్టానం సైగలకే పరిమితం చేసింది!

ఈ ప్రశ్నలకు బదులేది?

- గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో వికృత చేష్టలపై సందేహాలెన్నో
- యాజమాన్యం వైఫల్యం.. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం సుస్పష్టం
- విద్యార్థినుల భవిష్యత్తుకు భరోసా ఏదీ?
- యాజమాన్యం, సర్కారు దొంగాటపై మేధావుల మండిపాటు

తమ వాష్‌రూమ్‌లలోని షవర్లను తొలగించారంటూ చూపిస్తున్న విద్యార్థినులు

ష్.. గప్‌చుప్!

గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో అంతా రహస్యం

నోరెత్తవద్దంటూ విద్యార్థులకు ఆంక్షలు

- మీడియాకు చెబితే చర్యలు తప్పవని బెదిరింపులు.. ధిక్కరిస్తే వేటేస్తామని యాజమాన్యం హెచ్చరికలు
- విద్యార్థినులపై పోలీస్ అస్త్రం
- బలవంతంగా హాస్టల్ నుంచి తరలింపు
- అడ్డుకున్న విద్యార్థి సంఘాల నాయకులపై పచ్చ మూకల దాడి

12లో

సాక్షి, అమరావతి: కృష్ణా జిల్లా గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాల బాలికల వాష్ రూమ్‌లో రహస్య కెమెరాల వ్యవహారంలో యాజమాన్యం, ప్రభుత్వం దొంగాటపై ప్రజలు, మేధావులు మండిపడుతున్నారు. జరిగిన ఘటనను దాచిపెట్టడానికి, నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించిన కళాశాల యాజమాన్యాన్ని రక్షించడానికి ప్రభుత్వం తాపత్రయపడుతుండటంపై విమర్శల జడివాన కురుస్తోంది. భవిష్యత్తుపై ఎన్నో ఆశలతో కళాశాలకు వచ్చిన విద్యార్థినుల జీవితాలను రక్షించాలన్న, వారికి భరోసా ఇవ్వాలన్న కనీస స్పృహ కూడా ప్రభుత్వానికి లేకుండా పోయిందని ప్రజలు, మేధావులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ ఘటనలో యాజమాన్యం వైఫల్యం.. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం సుస్పష్టంగా కనిపిస్తున్నప్పటికీ తదుపరి చర్యలు తీసుకోవడంలో సాగుతూ... ఉన్న జాగుపై అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. దేశవ్యాప్తంగా కలకలం రేపుతున్న గుడ్లవల్లేరు రహస్య కెమెరాల ఘటనపై ప్రజలు, మేధావులు, వివిధ ప్రజా, విద్యార్థి సంఘాల నేతలు సంధిస్తున్న ప్రశ్నలకు కళాశాల

మిగతా 12వ పేజీలో ▶

భయమేస్తోంది.. చచ్చిపోవాలనిపిస్తోంది

- ఎవరూ పట్టించుకోవటం లేదు
- అడిగితే కర్రలతో కొడుతున్నారు
- తన స్నేహితురాలికి ఫోన్‌చేసి ఏడ్చేసిన విద్యార్థిని

- వివరాలు 12లో

జరిగింది దారుణం.. ఐక్యంగా పోరాడితేనే నిజం బయటకు..

- నిందితులను శిక్షించే వరకు వెనక్కి తగ్గొద్దు
- విద్యార్థులకు నటి పూనమ్‌కౌర్ సూచన

- వివరాలు 12లో

ఇదేమీ పెద్ద కేసు కాదు

- కేసు గురించి నన్ను ఇప్పుడు అడగొద్దు.. విచారణ చేస్తున్నాం.. పురోగతిలో ఉందని రాసుకోండి
- కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ గంగాధర్‌రావు

- వివరాలు 12లో

ఏఐ పోలీస్.. ఆన్ డ్యూటీ

- సాంకేతిక ప్రపంచంలో సరికొత్త విప్లవం
- ప్రపంచ దేశాల చూపు ఏఐ పోలీసింగ్ వైపు
- ఏఐ వినియోగంలో ముందంజలో దుబాయ్
- ఒక్క పోలీస్ కూడా లేకుండానే చైనాలో ఏఐ పోలీస్‌స్టేషన్..!
- అదే బాటలో యూఎస్, యూకేలు
- ఫిర్యాదుల స్వీకరణ నుంచి.. నిందితుల గుర్తింపు వరకు అన్నింటికీ కీలకంగా ఏఐ
- ఏఐ పోలీసింగ్ వైపు అడుగులు వేస్తున్న భారత్
- కేరళలో తొలి రోబో పోలీస్ సిద్ధం

5లో

రాజధాని అమరావతిలో హైకోర్టు పరిస్థితి ఇదీ..

హైకోర్టులోకి వచ్చిన వర్షపు నీటితో ఇబ్బందులు ఇలా..

హైకోర్టులో మరోసారి ఊడిపడ్డ ఫాల్స్ సీలింగ్

బార్ కౌన్సిల్‌లో ఉద్యోగులకు తప్పిన ప్రమాదం

- కోర్టు హాళ్ల వద్ద భారీగా నిలిచిపోయిన నీరు
- సీలింగ్ నుంచి వరదలా నీటి ప్రవాహం
- తడిచి ముద్దయిన ఫైళ్లు

సాక్షి, అమరావతి: రూ.వందల కోట్లు వెచ్చించి కూడా హైకోర్టు తాత్కాలిక భవనాన్ని టీడీపీ హయాంలో ఎంత నాసిరకంగా నిర్మించారో తాజాగా ప్రత్యక్షంగా వెల్లడైంది. శనివారం కురిసిన వర్షానికి హైకోర్టులోని పలు కోర్టు హాళ్ల వద్ద భారీగా నీరు చేరింది. అన్నీ ఫ్లోర్లలో ఇదే పరిస్థితి నెలకొంది. బయటకు వెళ్లే మార్గం లేక నీరంతా అక్కడే నిలిచిపోయింది. కారిడార్లలో కూడా నీరు భారీగా నిలిచిపోయింది. దీంతో కోర్టు సిబ్బంది మోటార్లతో తోడి నీటిని బయటకు పంపేందుకు శ్రమించారు. ఇక హైకోర్టు ప్రాంగణంలో ఉన్న రాష్ట్ర న్యాయవాద మండలి (బార్ కౌన్సిల్)లో పరిస్థితి చెప్పాల్సిన పనే లేదు. వర్షానికి బార్ కౌన్సిల్ కార్యాలయంలో ఫాల్స్ సీలింగ్ ఊడిపడింది. ఆ సమయంలో ఎవరూ లేకపోవడంతో ప్రమాదం తప్పింది. సీలింగ్ పైనుంచి నీరు వరదలా లోపలకు చొచ్చుకొచ్చింది. దీంతో ఫైళ్లన్నీ తడిచిపోవడంతో భద్రపరిచేందుకు సిబ్బంది తీవ్ర ఇబ్బందులు పడ్డారు. కుర్చీలను, టేబుళ్లను ఒకదానిపై ఒకటి ఉంచి వాటిపై ఫైళ్లను ఉంచారు. కొత్త న్యాయవాదుల నమోదు కార్యక్రమం కూడా ఉండటంతో అవస్థ పడ్డారు. గతంలోనూ న్యాయమూర్తులు విధి నిర్వహణలో ఉండగానే కొన్ని చోట్ల ఫాల్స్ సీలింగ్‌లు ఊడిపడ్డాయి. అదృష్టవశాత్తూ సెలవు దినం కావడంతో అటు న్యాయమూర్తులు, ఇటు న్యాయవాదులకు ఇబ్బందులు తప్పాయి.

రూ.150 కోట్లతో నాసిరకంగా...

తాత్కాలిక హైకోర్టు భవనాన్ని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం 2019లో రూ.150 కోట్ల వ్యయంతో నిర్మించింది. ఒక్కో ఎస్ఎఫ్‌టీకి భారీగా ఖర్చు చేశారు. ఒకపక్క పనులు కొనసాగుతుండగానే నిర్మాణం పూర్తైందంటూ నాడు సుప్రీంకోర్టుకు అవాస్తవాలు చెప్పి హైకోర్టును తెలంగాణ నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు తరలించారు. ఏపీ హైకోర్టు నిర్మాణం పూర్తయిపోయిందని, అన్ని కోర్టు హాలులు పని చేసేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాయని అప్పటి సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిని తప్పుదోవ పట్టించారు. కోర్టు ప్రారంభించిన తరువాత హాళ్లను పరిశీలించేందుకు వచ్చిన అప్పటి సీజేకు చేదు అనుభవం ఎదురైంది. ఒకటి రెండు కోర్టు హాళ్లు మాత్రమే సిద్ధం చేసి మిగిలిన వాటిలోకి వెళ్లకుండా పరదాలు కట్టి సీజేను అవమానించింది. అప్పట్లో దీనిపై సర్వత్రా విమర్శలు వ్యక్తమయ్యాయి. ఇక హైకోర్టు భవనం లోపల మొత్తం డొల్లే. రాజస్థాన్ నుంచి తెప్పించిన శాండ్ స్టోన్ పలకలు హైకోర్టు వెలుపల బిగించారు. కొద్ది నెలలకే అవన్నీ ఊడిపోయాయి.

రూమ్‌లోకి నీళ్లు రావడంతో ఫైళ్లను కుర్చీల్లో పెట్టిన కారణంగా స్థలంలేక నిలబడే ఉన్న హైకోర్టు సిబ్బంది

విజయవాడలోని నోవోటెల్ సమీపంలో ఇలా..

ఎన్టీఆర్ జిల్లా గంపలగూడెం మండలం వినగడప రాళ్లచెరువు కట్టకు పడిన గండి

నంద్యాల జిల్లా క్రిష్టిపాడు వద్ద వంతెనపై నీరు

విజయవాడ వన్‌టౌన్ కొండప్రాంతంలో కూలిన ఇల్లు

ఊళ్లు.. నీళ్లు.. కోస్తా కకావికలం

ముంచెత్తిన వాన.. ఏకమైన దారులు, ఏరులు

సాక్షి, అమరావతి, సాక్షి నెట్‌వర్క్

ఎడతెరిపి లేని అతి భారీ వర్షాలకు రాష్ట్రం అతలాకుతలమైంది. శుక్రవారం రాత్రి నుంచి కుండపోతగా కురుస్తున్న వర్షాలకు కోస్తా జిల్లాలు వణికిపోయాయి. వర్షపు నీరు వాగులా మారి రోడ్లపై ప్రవహిస్తుండడంతో విజయవాడ నగరం పూర్తిగా స్తంభించింది. మచిలీపట్నంలోనూ అదే పరిస్థితి నెలకొంది. విజయవాడ మొగల్రాజపురంలో ఇళ్లపై కొండ చరియలు విరిగిపడ్డ ఘటనలో ఐదుగురు మృతి చెందగా మంగళగిరిలో కొండరాయి తలపై పడి ఓ వృద్ధురాలు మరణించింది. గుంటూరు జిల్లా పెదకాకాని మండలం ఉప్పలపాడు సమీపంలోని మురికివాగులో కారు కొట్టుకుపోవడంతో ఓ టీచర్, ఇద్దరు విద్యార్థులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. విజయవాడ ఇంద్రకీలాద్రిపై కొండ చరియలు విరిగి పడడంతో అమ్మవారి దేవస్థానం కార్యాలయాలు ధ్వంసమయ్యాయి. వర్షాల నేపథ్యంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సెంట్రల్ కమాండ్ కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు చేసింది. భూపరిపాలన కమిషనర్ జయలక్ష్మి నేతృత్వంలో 19 మంది అధికారులతో కమిటీని నియమించింది. మచిలీపట్నం, విజయవాడలో అన్ని ప్రధాన రోడ్లు, వీధులు, సందులు, ఖాళీ స్థలాలు వరద ప్రవాహంతో నిండిపోవడంతో ఎక్కడికక్కడ రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలకు విజయవాడ సున్నపుబట్టీల సెంటర్ వద్ద శనివారం ఉదయం 7 గంటల సమయంలో కొండ చరియలు ఇళ్లపై విరిగి పడటంతో ఐదుగురు మృత్యువాత పడ్డారు. మృతుల్లో ముగ్గురు మహిళలు, ఒక విద్యార్థి ఉన్నారు. నలుగురు స్వల్ప గాయాలతో సురక్షితంగా బయటపడ్డారు. నాలుగు ఇళ్లు పూర్తిగా ధ్వంసమయ్యాయి. మృతులను నవుడు మేఘన (25), బోలెం లక్ష్మి(49), పుర్కట్ లాలో (38), జంపాన అన్నపూర్ణ (55), కమ్మరి సంతోషాచారి (18)గా గుర్తించారు. మరికొందరు శిథిలాల కింద ఉన్నట్లు స్థానికులు చెబుతున్నారు. గుడ్లవల్లేరుకు చెందిన యశ్వంత్ అనే విద్యార్థి కనిపించడం లేదని కుటుంబ సభ్యులు శనివారం రాత్రి ఘటన స్థలం వద్ద ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. కొండ రాళ్లను తొలగించి యశ్వంత్ ఆచూకీ నిర్ధారించాల్సిందిగా పోలీసులను కోరారు. ప్రస్తుతం వాతావరణం అనుకూలించడం లేదని, పెద్ద రాళ్లను తొలగించటం సాధ్యం కాదని పోలీసులు తెలిపారు. ఆదివారం ఉదయం పెద్ద రాళ్లను తొలగిస్తే తప్ప నిర్ధారణకు రాలేమన్నారు. మరోసారి కొండ చరియలు విరిగి పడే సూచనలు కనిపిస్తుండటంతో సహాయ బృందాలు పలు ఇళ్లలో ప్రజలను ఖాళీ చేయించాయి. కాయ కష్టం చేసుకుని జీవించే వారంతా ఈ ఘటనతో బిక్కుబిక్కుమంటున్నారు. మరోవైపు ఇంద్రకీలాద్రిపై కొండ చరియలు విరిగిపడ్డ ఘటనలో సమాచార కేంద్రం, డోనార్ సెల్ ధ్వంసమయ్యాయి. ఆ సమయంలో భక్తులు లేకపోవడంతో పెను ప్రమాదం తప్పింది. వర్షాలతో హైదరాబాద్–విజయవాడ జాతీయ రహదారిపై రాకపోకలు స్తంభించాయి. ఆర్టీసీ, ప్రైవేటు ట్రావెల్స్ బస్సులు ఎక్కడికక్కడ నిలిచిపోయాయి. ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో వరి, మొక్కజొన్న, పత్తి మిరప పైర్లు నీట మునిగిపోయాయి. పసుపు, అరటి, కూరగాయ తోటలు ముంపుబారిన పడ్డాయి. మెట్ట రైతులకు భారీ నష్టం వాటిల్లింది. పెనమలూరు మండలం యనమలకుదురులో కొండ చరియలు విరిగిపడి షెడ్డు ధ్వంసం కావడంతో 20 జీవాలు మృత్యువాత పడ్డాయి. విజయవాడలో 24 గంటలు పనిచేసేలా కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు చేసినట్లు కమిషనర్ ధ్యాన చంద్ర తెలిపారు. ఎలాంటి సమస్య ఉన్నా 8181960909 నంబర్‌కు వాట్సాప్ ద్వారా ఫిర్యాదు చేయవచ్చని సూచించారు.

- ఉమ్మడి గుంటూరు, కృష్ణా, ఉభయ గోదావరి జిల్లాల్లో వర్షాల ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంది. గుంటూరులో వర్షం బీభత్సం సృష్టించింది. 24 గంటల వ్యవధిలో 250 నుంచి 399 మిల్లీమీటర్ల మేర వర్షపాతం నమోదైంది. రోడ్లు జలాశయాలుగా మారాయి. వ్యాపార, వాణిజ్య కార్యకలాపాలు నిలిచిపోయాయి. జిల్లా వ్యాప్తంగా స్కూళ్లకు సెలవులు ప్రకటించారు. కలకత్తా–చెన్నై రహదారిపై ట్రాఫిక్‌కు తీవ్ర అంతరాయం కలిగింది. కాజా టోల్‌గేట్ వద్ద నాలుగు అడుగుల మేర వరద ప్రవాహంతో ట్రాఫిక్ నిలిచిపోయింది. పెదకాకాని మండలం ఉప్పలపాడు వద్ద వాగులో కారు కొట్టుకుపోయిన ఘటనలో నంబూరు ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థలో గణితం ఉపాధ్యాయుడిగా పని చేస్తున్న నడుంపల్లి రాఘవేంద్రరావు(39), విద్యార్థులు పసుపులేని సాదీస్ (6), కోడూరి మాన్విత్(9) మృత్యువాత పడ్డారు. మంగళగిరి కొత్తపేటలో కొండ చరియ విరిగి పడి రూకా నాగరత్నమ్మ (85) గాయాల పాలై మృతి చెందింది.
- పల్నాడు జిల్లాలో 28 మండలాల పరిధిలో విస్తారంగా వర్షాలు పడ్డాయి. అచ్చంపేట మండలంలో దోసపాటి చెరువుకు గండి పడింది.
- ఏలూరు జిల్లాలో కరాటం కృష్ణమూర్తి జల్లేరు జలాశయంలోకి వరద పోటెత్తింది. నూజివీడులో పెద్ద చెరువుకు గండిపడి పొలాలు ముంపునకు గురయ్యాయి.
- ప్రకాశం జిల్లాలో శనివారం చలిగాలులతో కూడిన భారీ వర్షం కురిసింది. నెమలి గుండ్లరంగనాయకస్వామి దర్శనం చేసుకుని తిరుగు ప్రయాణమైన 40 మంది భక్తులు చిక్కుకుపోయారు.
- బాపట్ల జిల్లా పర్చూరు, అద్దంకి, చీరాల నియోజకవర్గాల్లో రహదారులు చెరువులను తలపించాయి.
- పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో దాదాపు ఐదువేల ఎకరాల్లో వరి పంట నీట మునిగింది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో పలుచోట్ల వృక్షాలు నేలకొరిగాయి.
- శ్రీకాకుళం జిల్లాలో రోజంతా జల్లులు పడటంతో వాగులు, చెరువులు ఉరకలెత్తుతున్నాయి. కడలి కల్లోలంగా మారింది.
- వైఎస్సార్ కడప జిల్లా మైదుకూరులో అత్యధికంగా 97 మిల్లీమీటర్ల వర్షం కురిసింది. కర్నూలు జిల్లాను ముసురు కమ్మేసింది. జిల్లా మొత్తంగా సగటున 19.8 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది.
- విశాఖలో శనివారం గరిష్టంగా సగటున 50 మి.మీ వర్షపాతం నమోదైంది.

అష్ట దిగ్బంధంలో అమరావతి

సాక్షి ప్రతినిధి, గుంటూరు, తాడికొండ: జోరు వర్షాలకు రాజధాని అమరావతి ప్రాంతం జల దిగ్బంధంలో చిక్కుకుంది. రాజధానిని వరద నీరు చుట్టుముట్టడంతో గ్రామాల నుంచి ప్రజలు బయటకు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. కొండవీటి వాగు ఉప్పొంగడంతో హైకోర్టుకు వెళ్లే ప్రధాన రహదారి నీటితో నిండిపోయింది. ఎస్ఆర్ఎం, విట్ వర్సిటీలు, పలు నివాస భవనాలు, లోతట్టు ప్రాంతాలు నీటితో నిండిపోయాయి. కొండవీటి వాగు ఉధృతికి తాడికొండ మండలం లాం గ్రామం వద్ద అమరావతి– గుంటూరు ప్రధాన రహదారిపై భారీగా వరద నీరు చేరి రాకపోకలకు తీవ్ర ఇబ్బంది ఏర్పడింది. పెదపరిమి వద్ద కోటేళ్ల వాగు ఉప్పొంగడంతో రాజధానికి రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. అయ్యన్న వాగు, పాలవాగు కూడా పొంగి పొర్లుతున్నాయి. దొండపాడు టిడ్కో గృహాల వద్ద నీరు చేరడంతో బయటకు వచ్చే పరిస్థితి లేక అల్లాడుతున్నారు. నెక్కల్లు వద్ద వాగులో ఓ ఆటో గల్లంతు కావడంతో ఎస్ఐ, హెడ్ కానిస్టేబుల్ ట్రాక్టరుపై వెళ్లి తాడు సాయంతో ముగ్గురిని రక్షించారు. అమరావతి ప్రాంతంలో ఎటు చూసినా వర్షపు నీరే కనిపిస్తోంది. చెరువులు ప్రమాదకర పరిస్థితికి చేరాయి. కొండవీటి వాగు గట్టుపై నుండి నీరు పొంగి ప్రవహిస్తోంది. ఈ వాగులో భారీగా జమ్ము, తూటికాడ అడ్డం పడుతుండటంతో నీరు ముందుకు కదలటం లేదు. దీంతో ఎగువ నుండి వస్తున్న వరద నీరంతా వెనక్కి తన్ని గ్రామాలు, పొలాల్లోకి వస్తోంది. దీంతో రాజధాని ప్రాంత ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

సీడ్ యాక్సెస్‌రోడ్డు ప్రాంతంలో వరద నీరు

విజయవాడలో రికార్డుస్థాయిలో వర్షం

విజయవాడ బెంజ్‌సర్కిల్

విజయవాడలో వందేళ్ల చరిత్రలో ఆగస్టు నెలలో రికార్డు స్థాయిలో వర్షపాతం నమోదైంది. శుక్రవారం సాయంత్రం 4 నుంచి శనివారం 4 గంటల వరకు 24 గంటల్లో నగరంలో 26.4 సెంటీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. శనివారం ఉదయం 8.30 నుంచి రాత్రి 9 గంటల వరకు తెనాలిలో 17.9, వత్సవాయిలో 17.75, మంగళగిరిలో 15.47, దాచేపల్లిలో 15.2, నూజివీడులో 15, వీరులపాడులో 14.95, ఆగిరిపల్లిలో 12.65, పెదకాకానిలో 11.25 సెంటీమీటర్ల భారీ వర్షపాతం నమోదైంది.

కృష్ణా, గుంటూరులో ఇందుకే అధిక వర్షాలు

నైరుతి రుతుపవనాలు కొనసాగుతున్న సమయంలో ఉత్తరాంధ్రలో వాయుగుండం ఏర్పడితే నైరుతి సెక్టార్‌లో ఉన్న దక్షిణ కోస్తా జిల్లాల్లో భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని అమరావతి వాతావరణ కేంద్రం ప్రధానాధికారి స్టెల్లా తెలిపారు. ప్రస్తుతం కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్లో భారీ వర్షాలు కురవడానికి ఇదే కారణమని చెప్పారు.

సహాయ చర్యలకు జిల్లాకు రూ.3 కోట్లు

- అధికారులంతా అప్రమత్తంగా ఉండాలి
- బాధిత కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల చొప్పున పరిహారం

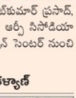
సాక్షి, అమరావతి: భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో ప్రతి అధికారి పూర్తి అప్రమత్తంగా ఉండాలని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఆదేశించారు. వర్షాల కారణంగా శనివారం ఓర్వకల్లు పర్యటను రద్దు చేసుకున్న సీఎం చంద్రబాబు సీఎస్, డీజీపీ, మంత్రులు, కలెక్టర్లు, ఎస్పీలు, ఆర్డీవోలు, డీఎస్పీలతో టెలికాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పరిస్థితిని సమీక్షించారు. సహాయ చర్యలకు జిల్లాకు రూ.3 కోట్ల చొప్పున తక్షణం విడుదల చేయాలని ఆదేశించారు. భారీ వర్షాల కారణంగా 8 మంది చనిపోయినట్లు సమాచారం అందిందని అధికారులు వెల్లడించగా బాధిత కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల చొప్పున పరిహారం ఇవ్వాలని సీఎం సూచించారు. విజయవాడలో కొండ చరియలు విరిగి పడటంతో మరణించిన వారి కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం అండగా ఉంటుందన్నారు. ఆదివారం కూడా భారీ వర్షాలు ఉంటాయన్న సమాచారం నేపథ్యంలో అప్రమత్తంగా ఉండాలన్నారు. ఉత్తరాంధ్రలోని మూడు జిల్లాల్లో తీర ప్రాంత గ్రామాల ప్రజలను అప్రమత్తం చేయాలని ఆదేశించారు. బుడమేరు ఆక్రమణలతో ముంపు ముప్పు నెలకొందని అధికారులు తెలియచేయడంతో సమస్య పరిష్కారానికి అవసరమైన ప్రణాళికతో రావాలని సూచించారు. భారీ వర్షాలు పడే చోట్ల విద్యాసంస్థలకు సెలవు ప్రకటించేలా చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. వర్షాలు తగ్గేవరకు అత్యవసరం అయితే తప్ప బయటకు రావద్దని ప్రజలను కోరుతున్నట్లు చెప్పారు.

ప్రాణనష్టం లేకుండా చూడండి: హోం మంత్రి అనిత

భారీ వర్షాలు, వరదల వల్ల ప్రాణనష్టం లేకుండా అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉంటూ చర్యలు చేపట్టాలని రాష్ట్ర హోం, విపత్తుల నిర్వహణ శాఖ మంత్రి వంగలపూడి అనిత ఆదేశించారు. రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో మంత్రి అనిత, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి నీరబ్‌కుమార్ ప్రసాద్, రెవెన్యూ (విపత్తుల నిర్వహణ) శాఖ స్పెషల్ సీఎస్ ఆర్పీ సిసోడియా తదితర అధికారులతో కలిసి స్టేట్ ఎమర్జెన్సీ ఆపరేషన్ సెంటర్ నుంచి శనివారం రాష్ట్రంలోని పరిస్థితుల్ని పర్యవేక్షించారు.

కూటమి శ్రేణులు సాయంగా నిలవాలి: పవన్‌కళ్యాణ్

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా భారీగా వర్షాలు కురుస్తున్నందున ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని డిప్యూటీ సీఎం కె.పవన్‌కళ్యాణ్ ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేశారు. రాష్ట్ర విపత్తు నిర్వహణ శాఖ, వాతావరణ హెచ్చరికలను పాటిస్తూ జాగ్రత్తలు వహించాలన్నారు. వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో సహాయక చర్యల్లో అధికారులకు జనసేన, టీడీపీ, బీజేపీ నాయకులు, శ్రేణులు సాయంగా ఉండాలన్నారు. విజయవాడలో కొండ చరియలు విరిగిపడ్డ ఘటనలో నలుగురు మృతి చెందడంపై విచారం వ్యక్తం చేశారు.

అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి: మంత్రి నిమ్మల

భారీ వర్షాలు, వరదల విషయంపై అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలని రాష్ట్ర జల వనరుల శాఖ మంత్రి నిమ్మల రామానాయుడు కోరారు. ఇరిగేషన్ అధికారులు ఎప్పటికప్పుడు నీటి ప్రవాహాన్ని బేరీజు వేసుకుని ఇతర శాఖల అధికారులతో సమన్వయం చేసుకోవాలని ఆదేశాలిచ్చారు.

వైద్యాధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి: మంత్రి సత్యకుమార్

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో పలు ప్రాంతాల్లో భారీగా కురుస్తున్న వర్షాలు మరికొద్ది రోజులు కొనసాగే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నందున ప్రజల ఆరోగ్యం పట్ల వైద్య ఆరోగ్య శాఖ అధికారులు అన్ని స్థాయిల్లోనూ అప్రమత్తంగా ఉండాలని వైద్య ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్ ఆదేశించారు. అమెరికాలో ఉన్న మంత్రి శనివారం ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఎంటీ కృష్ణబాబు, ఇతర అధికారులతో పరిస్థితిని సమీక్షించారు.

వైద్య ఆరోగ్యశాఖ కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు

రాష్ట్రంలో వరద, తుపాను నేపథ్యంలో అత్యవసర వైద్య సేవల కోసం వైద్య ఆరోగ్యశాఖ కంట్రోల్ రూమ్‌ను ఏర్పాటు చేసింది. రాష్ట్ర కంట్రోల్ రూమ్ నెంబర్ 9032384168, మెయిల్ edidemics.apstate@gmail.com, అడిషినల్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరి 7386451239, స్టేట్ హెల్త్ ఆఫీసర్ ఎంవీ పద్మజ 8374893549 సమాచారం అందించాలని వైద్య ఆరోగ్య శాఖ పేర్కొంది.

వర్షాల బాధితులను ఉదారంగా ఆదుకోండి

- రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ డిమాండ్
- బాధితులకు అండగా నిలవాలని పార్టీ శ్రేణులకు విజ్ఞప్తి

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఎడతెరిపిలేని వర్షాల కారణంగా జరిగిన ఘటనల్లో పలువురు మరణించడంపై వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్ మోహన్‌రెడ్డి దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. విజయవాడలో కొండచరియలు విరిగిపడి నలుగురు మరణించడంతో పాటు గుంటూరు జిల్లా ఉప్పలపాడులో వరద ఉధృతికి వాగులో కారు కొట్టుకుపోయిన ఘటనలో టీచర్ సహా ఇద్దరు విద్యార్థులు మృతి చెందడం, మంగళగిరి గండాలయ్యపేటలో కొండచరియలు విరిగిపడి వృద్ధురాలు మృతి చెందడంపై వైఎస్ జగన్ తీవ్ర విచారం వ్యక్తం చేశారు. ఆయా కుటుంబాలను ఉదారంగా ఆదుకోవాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. మృతుల కుటుంబాలకు తన ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేశారు. భారీ వర్షాల వల్ల జనజీవనం స్తంభించిపోయిందని, విజయవాడ సహా చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో పరిస్థితి దయనీయంగా ఉందన్నారు. ఈ ప్రాంతాల్లో ముమ్మరంగా సహాయక చర్యలు చేపట్టి బాధితులను ఆదుకోవాలన్నారు. బాధితులకు అండగా నిలవాలని వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలకు వైఎస్ జగన్ విజ్ఞప్తి చేశారు.

కమాండ్ కంట్రోల్ కేంద్రం నుంచి సమీక్షించిన సీఎస్

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో తుపాను, భారీ వర్షాలపై తాడేపల్లిలోని రాష్ట్ర విపత్తుల నిర్వహణ సంస్థ కమాండ్ కంట్రోల్ కేంద్రం నుండి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి నీరబ్ కుమార్ ప్రసాద్ శనివారం జిల్లా కలెక్టర్లతో సమీక్షించారు. తీర ప్రాంత జిల్లాల కలెక్టర్లు అందరూ పూర్తి అప్రమత్తంగా ఉండాలని, పల్లపు ప్రాంతాల ప్రజలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించాలని ఆదేశించారు. ఎలాంటి పరిస్థితులనైనా ఎదుర్కొనేందుకు పూర్తి సన్నద్ధంగా ఉండాలని సూచించారు.

అన్నదాతలకు వాయు'గండం'..

- ముంపుబారిన 1.60 లక్షల ఎకరాల్లో వ్యవసాయ పంటలు
- 10 వేల ఎకరాల్లో ఉద్యాన పంటలకు దెబ్బ

సాక్షి, అమరావతి: భారీ వర్షాలకు పెద్దఎత్తున వ్యవసాయ, ఉద్యాన పంటలు ముంపునకు గురవుతున్నాయి. బుడమేరు, ఎర్రకాలువలు ఉప్పొంగి ప్రవహిస్తుండడంతో ఎన్టీఆర్, ఉభయ గోదావరి జిల్లాల పరిధిలోని వేలాది ఎకరాలు ముంపునకు గురయ్యాయి. ఇక ఉద్యాన పంటల విషయానికొస్తే అత్యధికంగా కూరగాయలు, అరటి, పసుపు, మిరప, తమలపాకు పంటలకు అపార నష్టం వాటిల్లినట్లు గుర్తించారు. కూరగాయల పంటలే ఎక్కువగా దెబ్బతిన్నట్లు అంచనా వేస్తున్నారు. ఈ వర్షాలవల్ల 30వేల మందికి పైగా రైతులు ప్రభావితమైనట్లు సమాచారం. ప్రస్తుతం వరి పంట దుబ్బులు కట్టే దశలో ఉండడంతో ఈ వర్షాలు మేలుచేస్తాయని వ్యవసాయ శాఖాధికారులు చెబుతున్నారు. అయితే, ముంపునీరు 5–6 రోజులకు మించి చేలల్లో ఉంటే మాత్రం పంటలకు నష్టం వాటిల్లే అవకాశముందని చెబుతున్నారు. నిజానికి.. సీజన్ ఆరంభం నుంచి రైతులు తీవ్ర ఒడిదుడుకుల మధ్య ఖరీఫ్ సాగుచేస్తున్నారు. ఇప్పటికే జులైలో కురిసిన వర్షాలతో పంటలు దెబ్బతినడంతో నష్టపోయిన రైతులు రెండోసారి విత్తుకున్నారు. తాజాగా.. కురుస్తున్న వర్షాలు వారిని మరింత కలవరపెడుతున్నాయి.

కృష్ణా జిల్లాలో నీట మునిగిన వరి చేలు

13 జిల్లాల్లో పంటలపై తీవ్ర ప్రభావం..

రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాల్లో.. 135 మండలాల పరిధిలోని 581 గ్రామాల్లో భారీ వర్షాలవల్ల పంటలు ముంపునకు గురైనట్లు అధికారులు గుర్తించారు. ప్రాథమిక అంచనా ప్రకారం శనివారం రాత్రికి 1.60 లక్షల ఎకరాల్లో వ్యవసాయ, 10 వేల ఎకరాల్లో ఉద్యాన పంటలు ముంపునకు గురైనట్లు గుర్తించారు. ఇది ఇంకా ఎక్కువే ఉంటుందని క్షేత్రస్థాయి నుంచి వస్తున్న సమాచారం. ఈ వర్షాలు ఉభయ గోదావరి, ఎన్టీఆర్, కృష్ణా, పల్నాడు, నంద్యాల, అనంతపురం, కర్నూలు జిల్లాల్లోని పంటలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపాయి.

శనివారం నమోదైన అత్యధిక వర్షపాతాలు

శ్రీకాకుళం జిల్లా పెదపాడులో నివాసాల మధ్య నీరు

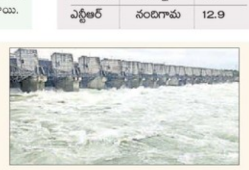
జిల్లా	మండలం	సెంటీమీటర్లు
గుంటూరు	ఎస్ఆర్ఎం వర్సిటీ ప్రాంతం	27.9
ఎన్టీఆర్	చంద్రాల	23.5
గుంటూరు	ఐనవోలు	22.4
గుంటూరు	తెనాలి	17.9
ఎన్టీఆర్	జగ్గయ్యపేట	16.8
ఎన్టీఆర్	వత్సవాయి	15.0
ఎన్టీఆర్	నందలూరు	14.9
గుంటూరు	తుళ్లూరు	14.4
గుంటూరు	పొన్నూరు	13.1
ఎన్టీఆర్	నందిగామ	12.9

శ్రీశైలం నుంచి..

సాగర్ నుంచి..

పులిచింతల నుంచి..

పోటెత్తిన కృష్ణమ్మ

సాక్షి, అమరావతి/సాక్షి, నెట్‌వర్క్: బంగాళఖాతంలో అల్పపీడన ద్రోణి ప్రభావం వల్ల పశ్చిమ కనుమల్లో విస్తారంగా కురుస్తున్న వర్షాలతో కృష్ణమ్మ మళ్లీ పోటెత్తింది. ఆల్మట్టి నుంచి ప్రకాశం బ్యారేజి వరకు పరవళ్లు తొక్కుతోంది. ప్రకాశం బ్యారేజి నుంచి 3,63,930 క్యూసెక్కులు సముద్రంలోకి వదులుతున్నారు. కర్ణాటకలోని ఆల్మట్టి నుంచి 1.75 లక్షల క్యూసెక్కులు, నారాయణపూర్ డ్యామ్ నుంచి 1.78 లక్షల క్యూసెక్కులు వదులుతున్నారు. జూరాల ప్రాజెక్టులోకి 3.30 లక్షల క్యూసెక్కులు వస్తుండగా.. 3.27లక్షల క్యూసెక్కులు దిగువకు వదిలేస్తున్నారు. దీంతో శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకి భీకర వరద వస్తోంది. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టులోకి 3,87,653 క్యూసెక్కుల వరద వస్తోంది. ఇక్కడ 308.76 టీఎంసీల నిల్వ ఉంచి, 26 గేట్ల ద్వారా 3,43,810 క్యూసెక్కులు కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. సాగర్ నుంచి అవుట్‌ఫ్లో 3,87,653 క్యూసెక్కులకు పెరిగింది. దిగువన ఉన్న పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు 2,70,349 క్యూసెక్కుల వరద వస్తుండగా, 3,10,395 క్యూసెక్కులను కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. పులిచింతలకు దిగువన నదీ పరీవాహక ప్రాంతంలో కురుస్తున్న వర్షాలు ఈ ప్రవాహానికి తోడు కావడంతో ప్రకాశం బ్యారేజికి వరద ఉధృతి పెరిగింది.

ప్రకాశం బ్యారేజ్ నుంచి దిగువకు ప్రవహిస్తున్న కృష్ణమ్మ

అడుగో జగన్: వర్షంలోనూ వైఎస్ జగన్ కోసం ఎదురు చూపులు

అక్క చెల్లెమ్మలతో సెల్ఫీ..

ప్రజలకు అభివాదం చేస్తున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

అవ్వతో ఆప్యాయంగా..

జగన్‌కు జన నీరాజనం

పులివెందుల పర్యటన సందర్భంగా బ్రహ్మరథం పట్టిన ప్రజలు

ప్రతి గ్రామంలో వాహనం ఆపి స్థానికులను పలకరించిన వైఎస్ జగన్

వర్షాన్ని సైతం లెక్కచేయకుండా జగన్ కోసం దారిపొడువునా వేచి ఉన్న ప్రజానీకం

కడప నుంచి పులివెందుల చేరుకునేందుకు 9 గంటల సమయం

ఇటీవల మరణించిన మాచునూరు చంద్రారెడ్డి కుటుంబానికి పరామర్శ

గొందిపల్లెలో నూతన జంటకు వైఎస్ జగన్ ఆశీస్సులు

సాక్షి ప్రతినిధి, కడప: పులివెందుల పర్యటనకు వచ్చిన వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్ రెడ్డికి జనం బ్రహ్మరథం పట్టారు. ఉదయం నుంచి కురుస్తున్న వర్షాన్ని సైతం లెక్కచేయకుండా ఆయన రాక కోసం రహదారి వెంబడి గంటల తరబడి వేచి ఉండి అపూర్వ స్వాగతం పలికారు. వైఎస్ జగన్ సైతం గ్రామ గ్రామానా ప్రజానీకంతో మమేకం అవుతూ, వారిని పలుకరిస్తూ ముందుకు కదిలారు. ఎక్కడ కూడా ఇసుమంతైనా విసుగు లేకుండా ప్రజలతో సెల్ఫీలు దిగారు. దివంగత ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి వర్ధంతి నేపథ్యంలో మూడు రోజుల పర్యటనలో భాగంగా శనివారం ఆయన పులివెందులకు వచ్చారు. వైఎస్సార్ జిల్లా కడప ఎయిర్‌పోర్టు నుంచి పులివెందుల చేరుకునేందుకు ఆయనకు 9 గంటల సమయం పట్టింది. ఉదయం 11.30 గంటలకు కడప ఎయిర్‌పోర్టుకు వచ్చిన వైఎస్ జగన్ రాత్రి 8.30 గంటలకు పులివెందులకు చేరుకున్నారు. తొలుత తోళ్లగంగనపల్లె వద్దకు పెద్దఎత్తున చేరుకున్న ప్రజానీకం పలకరింపుతో మొదలైన పర్యటన పులివెందుల వరకూ కొనసాగింది.

పులివెందులలో అశేష ప్రజానీకానికి అభివాదం చేస్తున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

జగన్ మామ మాతో సెల్ఫీ దిగవూ..

నూతన జంటకు ఆశీస్సులు

ఇటీవల వివాహమైన మార్కెట్ కమిటీ మాజీ చైర్మన్ చంద్రహాసరెడ్డి కుమార్తె, అల్లుడికి వైఎస్ జగన్ ఆశీస్సులు అందజేశారు. చంద్రహాసరెడ్డి స్వగ్రామం గొందిపల్లెలో నూతన జంట ఆశా, శివారెడ్డిలకు వైఎస్ జగన్ ఆశీస్సులు అందజేసి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. అక్కడే ఉన్న వివిధ గ్రామాలకు చెందిన నాయకులను పేరుపేరునా పలుకరించి, ఫోటోలు దిగారు.

ఎయిర్‌పోర్టులో ఘనస్వాగతం

కడప ఎయిర్‌పోర్టులో వైఎస్ జగన్‌కు ఘన స్వాగతం లభించింది. ఎంపీ వైఎస్ అవినాష్ రెడ్డి, ఎమ్మెల్యేలు డాక్టర్ దాసరి సుధ, ఆకేపాటి అమర్‌నాథరెడ్డి, కడప మేయర్ సురేష్ బాబు, ఎమ్మెల్సీ రామచంద్రారెడ్డి, వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శులు గడికోట శ్రీకాంత్‌రెడ్డి, ఎస్వీ సతీష్‌కుమార్‌రెడ్డి, పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు పోచంరెడ్డి రవీంద్రనాథరెడ్డి, మాజీ డిప్యూటీ సీఎం ఎస్‌బి అంజాద్‌బాషా, మాజీ ఎమ్మెల్యే ఎస్.రఘురామిరెడ్డి, ఆర్టీసీ మాజీ చైర్మన్ దుగ్గాయపల్లె మల్లికార్జునరెడ్డి, డిప్యూటీ మేయర్ నిత్యానందరెడ్డి, కార్పొరేటర్లు, స్థానిక సంస్థల ప్రజాప్రతినిధులు, ప్రజలు జగన్‌కు స్వాగతం పలికారు.

మాచునూరు చంద్రారెడ్డి చిత్రపటానికి నివాళి అర్పిస్తున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

చంద్రారెడ్డి సతీమణి లక్ష్మీనారాయణమ్మను ఓదారుస్తూ..

అండగా ఉంటా.. అధైర్యపడొద్దు

కడప నుంచి మాచునూరుకు వెళ్లిన వైఎస్ జగన్.. ఇటీవల అనారోగ్యంతో మృతి చెందిన వైఎస్సార్‌సీపీ మండలశాఖ అధ్యక్షుడు మాచునూరు చంద్రారెడ్డి కుటుంబాన్ని పరామర్శించారు. పార్టీకి ఆ కుటుంబం అందించిన సేవలు గుర్తున్నాయని, దివంగత మాచునూరు చంద్రారెడ్డి తనకు అండగా నిలిచారని, ఆయన కుటుంబానికి అండగా ఉంటాను, అధైర్యపడొద్దని మాచునూరు కుటుంబ సభ్యులకు భరోసా ఇచ్చారు. వైఎస్ జగన్‌ను చూడగానే చంద్రారెడ్డి సతీమణి లక్ష్మీనారాయణమ్మ బోరున విలపించారు. ఆమెను ఓదార్చిన జగన్.. ఇతర కుటుంబ సభ్యులను ఆప్యాయంగా చేరదీసి చంద్రారెడ్డి సేవలు గుర్తుచేసుకున్నారు. చంద్రారెడ్డి కుమారులు పెద్ద వీరారెడ్డి, చిన్న వీరారెడ్డి, కోడలు, పెండ్లిమర్రి ఎంపీపీ వరలక్ష్మిలను పలకరించి.. అధైర్యపడొద్దు అండగా ఉంటానని జగన్ భరోసా ఇచ్చారు.

సర్వేచేసి పింఛన్లు తొలగిస్తాం

- చెట్లకు డబ్బులు పండడంలేదు
- మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు

టెక్కలి : 'గత ప్రభుత్వంలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎంతోమంది అనర్హులకు పింఛన్లు మంజూరు చేశారు. ఇప్పుడు అధికారులతో సర్వే చేయించి అనర్హుల పింఛన్లు తొలగిస్తాం'.. అని మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు వెల్లడించారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా టెక్కలి మండలం రావివలస గ్రామంలో శనివారం గ్రామ సచివాలయం, రైతుసేవా కేంద్రం, వెల్‌నెస్ సెంటర్ ప్రారంభోత్సవంతో పాటు సామాజిక పింఛన్ల పంపిణీ కార్యక్రమాన్ని ఆయన నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా అచ్చెన్నాయుడు మాట్లాడుతూ.. అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే అన్నీ ఇవ్వాలంటే తమ దగ్గర అక్షయపాత్ర లేదని.. చెట్లకు డబ్బులు పండడం లేదని వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు చేశారు. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఛిన్నాభిన్నంగా ఉందని.. సొంత డబ్బులతో అన్న క్యాంటీన్లు నిర్వహిస్తున్నామని ఆయన చెప్పారు. తమ ప్రభుత్వం ఎలాంటి కక్ష సాధింపు చర్యలు లేకుండా శాంతిభద్రతలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నామన్నారు. రావివలస ఫెర్రో అల్లాయిస్ పరిశ్రమను తెరిపించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటామని మంత్రి చెప్పారు. అనంతరం టెక్కలి జిల్లా ప్రభుత్వాస్పత్రిని ఆకస్మికంగా తనిఖీ చేశారు.

పింఛన్ నగదు అందజేస్తున్న అయ్యన్నపాత్రుడు

అర్హత లేని వారి పెన్షన్లు తొలగిస్తాం : స్పీకర్ అయ్యన్నపాత్రుడు

నర్సీపట్నం: అర్హత లేని వారి పెన్షన్లు తొలగిస్తామని అసెంబ్లీ స్పీకర్ చింతకాయల అయ్యన్న పాత్రుడు తెలిపారు. అనకాపల్లి జిల్లా, నర్సీపట్నం మండలం, ధర్మసాగరంలో శనివారం ఆయన వృద్ధాప్య, వితంతు పింఛను సొమ్ము స్వయంగా అందజేశారు. సెప్టెంబర్ 1 ఆదివారం కావడంతో ఒకరోజు ముందుగానే పింఛన్లు పంపిణీ చేపట్టామని తెలిపారు. అక్టోబర్2 నుంచి కొత్త పింఛన్లు ఇస్తామని పేర్కొన్నారు.

మనోడే.. విమానంలో తిప్పేద్దాం

మంత్రులతో పాటు ప్రభుత్వ ఖర్చుతో ఓఎస్‌డీ, పీఎస్, పీఏలకూ విమాన ప్రయాణం

సాక్షి, అమరావతి : ఎన్నికల సమయంలో ప్రజలకు హామీలిచ్చిన సూపర్ సిక్స్ పథకాల అమలుకు ఖజానా ఖాళీ అంటున్న కూటమి ప్రభుత్వం.. తమ కార్యకర్తలకు జేబులు నింపడానికి అడ్డగోలుగా ప్రత్యేక జీవోలే ఇస్తోంది. ప్రజల సొమ్ముతో కార్యకర్తలు జల్సా చేసేలా ఒకే రోజు మూడు జీవోల్ని విడుదల చేసింది. మంత్రులతో పాటు వారి ఓఎస్‌డీలు, పీఏలు, వ్యక్తిగత సిబ్బంది కూడా విమానాల్లో ప్రయాణించడానికి అనుమతించింది. ఈమేరకు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ఎస్. సురేష్ కుమార్ ఒక జీవో జారీ చేశారు. మంత్రి ఓఎస్‌డీ, పీఎస్, అడిషనల్ పీఎస్, పీఏలు రాష్ట్రంతో పాటు పొరుగు రాష్ట్రాలకు మంత్రితో పాటు ప్రయాణించడానికి అనుమతించారు. జీతభత్యాలతో సంబంధం లేకుండా మంత్రి కార్యాలయ సిబ్బంది ఎకానమీ క్లాస్‌లో ప్రయాణించవచ్చని ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. అదే విధంగా మంత్రులు బయటి వ్యక్తులను ప్రైవేటు కార్యదర్శులుగా, వ్యక్తిగత సహాయకులుగా నియమించుకోవడానికి అనుమతించడమే కాకుండా, వారి వేతనాలను రెట్టింపు చేస్తూ మరో జీవో జారీ చేశారు. మంత్రి వ్యక్తిగత సహాయకుడి వేతనం రూ.18 వేల నుంచి రూ.36 వేలకు, ప్రైవేటు కార్యదర్శి వేతనం రూ.25 వేల నుంచి రూ.50 వేలకు పెంచుతున్నట్లు ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

మంత్రులకు 96 మంది ప్రైవేటు సిబ్బంది

ప్రతి మంత్రికి నలుగురు చొప్పున మొత్తం 24 మంత్రులకు 96 మంది ప్రైవేటు సిబ్బందిని నియమించుకోవడానికి అనుమతిస్తూ సురేష్ కుమార్ మరో జీవో ఇచ్చారు. ప్రతి మంత్రి ఒక ప్రజా సంబంధాల అధికారి (పీఆర్‌వో)తో పాటు స్వర్ణాంధ్ర విజన్ నిర్వహణకు ఒక ఎంబీఏ గ్రాడ్యుయేట్‌ను నియమించుకోవచ్చు. సోషల్ మీడియా నిర్వహణకు ఒక సోషల్ మీడియా ఎగ్జిక్యూటివ్, ఒక సోషల్ మీడియా అసిస్టెంట్‌ను నియమించుకోవచ్చు. ఈ విధంగా కూటమి కార్యకర్తల కోసం ప్రత్యేకంగా ఉద్యోగాలను సృష్టించి, ప్రభుత్వ సొమ్మును దుబారా చేయడంపై అధికారులు విస్మయం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

12 నాటికల్ మైళ్ల వరకు చేపలు పట్టుకోవచ్చు..

తిరుపతి మంగళం : 12 నాటికల్ మైళ్ల వరకు చేపలు పట్టడం రాష్ట్రాల అధికార పరిధిలోకి వస్తుందని కేంద్ర మత్స్యశాఖ మంత్రి రాజీవ్ రంజన్‌సింగ్ స్పష్టం చేసినట్లు తిరుపతి ఎంపీ డాక్టర్ మద్దిల గురుమూర్తి శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. తమిళనాడు ఫిషింగ్ బోట్లు ఏపీలోని ప్రాదేశిక జలాల్లోకి అనధికారిక ప్రవేశం, అక్రమ చేపల వేటపై, తిరుపతి పార్లమెంట్ పరిధిలోని మత్స్యకారులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలపై తిరుపతి ఎంపీ డాక్టర్ మద్దిల గురుమూర్తి గత పార్లమెంటు సమావేశాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించినట్లు తెలిపారు. దీంతో కేంద్ర హోం వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ నిర్వహించే జోనల్ కౌన్సిల్ సమావేశాలలో అంతర్రాష్ట్ర సమస్యలు పరిష్కరిస్తారని కేంద్ర మత్స్యశాఖ మంత్రి సమాధానం ఇచ్చారన్నారు. వందశాతం ప్రభుత్వ సహకారంతో రూ.364 కోట్లతో ఫిషింగ్ ఓడల్లో ట్రాన్స్‌పాండర్లను అమర్చారని ఆయన తెలిపారన్నారు.

క్లుప్తంగా...

నేడు బెంగళూరు-విజయవాడ ఏఐఎక్స్ సర్వీస్ ప్రారంభం

ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ విమానం

విమానాశ్రయం (గన్నవరం): చౌక ధరల విమాన సంస్థ ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ ఆదివారం నుంచి బెంగళూరు–విజయవాడ మధ్య సర్వీస్‌లను ప్రారంభించనుంది. ఇప్పటికే ఈ సంస్థ షార్జా, హైదరాబాద్ నుంచి ఇక్కడకు సర్వీస్‌లు నడుపుతుంది. సుమారు 180 మంది ప్రయాణికుల సామర్థ్యం ఉన్న బోయింగ్ 737–800 విమానం రోజూ సాయంత్రం 4.05కు బెంగళూరు నుంచి బయలుదేరి 5.40 గంటలకు ఇక్కడికి వస్తుంది. తిరిగి 6.10కు ఇక్కడ నుంచి బయలుదేరి 7.50 గంటలకు బెంగళూరు చేరుకుంటుంది. భవిష్యత్‌లో మరిన్ని నగరాల నుంచి ఇక్కడకు సర్వీస్‌లు నడిపేందుకు ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ సన్నాహాలు చేస్తున్నట్లు ఎయిర్‌పోర్ట్ వర్గాలు తెలిపాయి.

రూ.కోటి విలువైన మద్యం స్వాధీనం

పులివెందుల రూరల్: అక్రమంగా రవాణా చేస్తున్న గోవా మద్యాన్ని పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు పులివెందుల డీఎస్పీ మురళినాయక్ తెలిపారు. శనివారం స్థానిక అర్బన్ పోలీస్‌స్టేషన్లో ఆయన విలేకరులకు వివరాలు తెలిపారు. దాదాపు కోటి రూపాయలు విలువచేసే 13వేల మద్యం బాటిళ్లు స్వాధీనం చేసుకున్నామని చెప్పారు. పులివెందుల అర్బన్ సీఐ జీవన్ గంగానాథ్ బాబు సిబ్బందితో కలిసి పులివెందుల ముద్దనూరు రోడ్డు వద్ద ఉన్న రాయలాపురం -తుమ్మలపల్లి గ్రామ సరిహద్దుల్లో వాహనాల తనిఖీ చేపట్టారు. మధ్యాహ్నం 2 గంటల సమయంలో వస్తున్న ఐషర్ వాహనాన్ని తనిఖీ చేయగా అనుమతులు లేని మద్యం సీసాలు దొరికాయని, వాటిని స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు చెప్పారు. ఈ అక్రమ మద్యాన్ని గోవా నుంచి పులివెందులకు అక్రమంగా తరలిస్తుండగా పట్టుకుని కేసు నమోదు చేసినట్లు చెప్పారు. నిందితుల్లో ఆరుగురిని అరెస్టు చేశామని, ముగ్గురు పరారీలో ఉన్నారని, వారిని త్వరలో పట్టుకుంటామని డీఎస్పీ వెల్లడించారు.

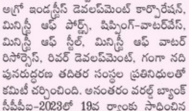
భావితరాల కోసం నదులను సంరక్షించాలి

సమావేశంలో చర్చిస్తున్న కమిటీ ప్రతినిధులు

సాక్షి, విశాఖపట్నం: భావితరాల కోసం నదులను సంరక్షించాల్సిన అవసరం ఉందని రాజ్యసభ పిటిషన్స్ కమిటీ సూచించింది. నదుల సంరక్షణ బాధ్యతను ప్రతి రాష్ట్రం ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకోవాలని కమిటీకి నేతృత్వం వహించిన సుజీత్ కోరారు. 'దేశవ్యాప్తంగా అడుగంటిపోతున్న నదుల సంరక్షణ–పునరుద్ధరణ'పై శనివారం విశాఖపట్నం పోర్ట్ అథారిటీ ఆధ్వర్యంలో నగరంలో సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సమావేశంలో హిందుస్థాన్ షిప్‌యార్డ్, స్టీల్ ప్లాంట్, ఏపీ మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్, ఏపీపీసీబీ, ఏపీ అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ పోర్ట్స్, షిప్పింగ్–వాటర్‌వేస్, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ స్టీల్, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ వాటర్ రిసోర్సెస్, రివర్ డెవలప్‌మెంట్, గంగా నది పునరుద్ధరణ తదితర సంస్థల ప్రతినిధులతో కమిటీ చర్చించింది. అనంతరం వరల్డ్ బ్యాంక్ సీపీపీఐ–2023లో 19వ ర్యాంకు సాధించిన విశాఖ పోర్టు చైర్మన్ డా.అంగముత్తును కమిటీ అభినందించింది. అలాగే మిలియన్ మొక్కల పంపిణీ కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రశంసించింది.

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉపాధి కల్పనే లక్ష్యం: పెమ్మసాని

జ్యోతి ప్రజ్వలన చేస్తున్న నిర్వాహకులు, పెమ్మసాని

తాడేపల్లిరూరల్: గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉపాధి లక్ష్యాన్ని అధిగమించేందుకు అంకుర యాత్ర నిర్వహిస్తున్నట్లు కేంద్ర గ్రామీణ అభివృద్ధి శాఖ సహాయ మంత్రి డాక్టర్ పెమ్మసాని చంద్రశేఖర్ తెలిపారు. ఇంటర్నేషనల్ స్టార్టప్ ఫౌండేషన్ తలపెట్టిన గ్రామీణ అంకుర యాత్రను ఆయన శనివారం ప్రారంభించారు. తాడేపల్లి రూరల్, వడ్డేశ్వరంలోని కేఎల్ యూనివర్సిటీలో నిర్వహించిన సదస్సుకు ముఖ్య అతిథిగా మంత్రి హాజరయ్యారు. అంకుర యాత్ర మహాత్మాగాంధీ యొక్క గ్రామీణ సాధికారత దార్శనికతను సాకారం చేసే దిశగా ఒక ముఖ్యమైన దశను సూచిస్తుందన్నారు. స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ అండ్ స్టూడెంట్ ప్రోగ్రెషన్ డీన్ డాక్టర్ ఎ.శ్రీనాథ్ మాట్లాడుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 30 సెప్టెంబర్ నుంచి అక్టోబర్ 3 వరకు అంకుర యాత్ర జరుగుతుందని చెప్పారు. కేఎల్‌యూ అధ్యక్షుడు కోనేరు సత్యనారాయణ, అంకుర యాత్ర చైర్ పర్సన్, కన్వీనర్ డాక్టర్ జేపీ చౌదరి మాట్లాడుతూ.. అక్టోబర్ 2న గాంధీ జయంతి సందర్భంగా ప్రముఖ పారిశ్రామిక కేంద్రమైన శ్రీసిటీలో సీఎం చంద్రబాబు నాయుడు బస్సులను జెండా ఊపి ప్రారంభిస్తారన్నారు. వర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ డాక్టర్ జి.పార్థసారధి వర్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నేనే ద్వారమును : నా ద్వారా ఎవడైన లోపల ప్రవేశించిన యెడల వాడు రక్షింపబడినవాడై, లోపలికి పోవుచు బయటికి వచ్చుచు మేత మేయుచునుండును.

– క్రైస్తవ ధర్మం

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, వర్ష ఋతువు, శ్రావణ మాసం, **తిథి:** బ.చతుర్దశి తె.4.43 వరకు (తెల్లవారితే సోమవారం), తదుపరి అమావాస్య, **నక్షత్రం:** ఆశ్లేష రా.10.42 వరకు, తదుపరి మఖ, **వర్జ్యం:** ఉ.10.52 నుండి 12.32 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** సా.4.35 నుండి 5.23 వరకు, **అమృతఘడియలు:** రా.9.02 నుండి 10.43 వరకు.

సూర్యోదయం : 5.48
సూర్యాస్తమయం : 6.13
రాహుకాలం : సా.4.30 నుంచి 6.00 వరకు
యమగండం : ప.12.00 నుంచి 1.30 వరకు

మెహబూబా ముఫ్తీ (మాజీ సీఎం)

రాయని డైరీ

మాధవ్ శింగరాజు

ఇల్లు వెతుక్కుంటూ వచ్చారు తారిఖ్ హమీద్!

"హమీద్ జీ... మీరేనా?!" అన్నాను గొప్ప ఆశ్చర్యాన్ని ధ్వనింపజేస్తూ.

ఫెళ్లున... శ్రీనగర్ శివార్లన్నీ మార్మోగేలా... హృదయపూర్వకం అనిపించే ఒక భారీ నవ్వు నవ్వారు హమీద్.

"నిక్షేపంగా నేనే ముఫ్తీజీ! ఆర్టికల్ 370ని మాత్రమే మోదీజీ రద్దు చేయగలిగారు. కాంగ్రెస్ వాళ్లు పీడీపీ వాళ్ల ఇళ్లకు వెళ్లకుండా నిషేధం ఏమీ విధించలేదు..." అన్నారు.

"రండి, కూర్చోండి" అన్నాను.

"హా... ముఫ్తీజీ" అంటూ ఒక దీర్ఘమైన నిట్టూర్పుతో సోఫాలో కూలబడి... "ఇప్పుడు నేనడుగుతాను చెప్పండి. మీరు మీరేనా?!" అన్నారు హమీద్!

"మీరు ఎవరినైతే వెతుక్కుంటూ వచ్చారో వారే కదా మీ ఎదురుగా ఉన్నారు హమీద్‌జీ..." అన్నాను నవ్వుతూ.

"కానీ ముఫ్తీజీ... నేననుకోవటం... మీరు మీలోని ఉత్తేజాన్ని జమ్మూ లోయలో పడేసి వచ్చి... ఖంబర్ ప్రాంతంలోని ఈ కొండలు, ఆపిల్ తోటల మధ్య ఉన్న మీ ఎన్నారై చిన్న సోదరి గారి ఇంట్లో నిస్తేజంగా కూర్చుండి పోయారని!" అన్నారు హమీద్!

"నేను నిస్తేజంగా ఏమీ లేను హమీద్‌జీ. కాస్త నిస్సత్తువగా ఉన్నానంతే..." అన్నాను.

మరొకసారి ఫెళ్లున నవ్వారు హమీద్.

"రాజకీయాల్లో నిస్సత్తువ అనేది ఉంటుందా ముఫ్తీజీ! సీఎం కాగలిగిన వారెవరైనా ఎన్నికల్లో నిలబడటం లేదంటే వారు నిస్తేజంగా ఉండి ఉండాలి. లేదా వారు నిస్పృహ చెంది ఉండాలి" అన్నారు.

"అలాగే అనుకోండి హమీద్‌జీ. నేను నిస్పృహలోనే ఉన్నాను. అందుకే పోటీ చేయటం లేదు" అన్నాను.

"పోటీ చేయండి. మీ నిస్పృహ పోతుంది అని చెప్పటానికే ఇంత దూరం ప్రయాణించి వచ్చాను" అన్నారు హమీద్!

పోటీ చేస్తే పోయే నిస్పృహ గురించి ఆయన మాట్లాడుతున్నారు. పోటీ చేస్తే వచ్చే నిస్పృహ గురించి నేను ఆలోచిస్తున్నాను.

"హమీద్‌జీ... పీడీపీ గెలిస్తే నేను సీఎంని కావచ్చు. కాంగ్రెస్ గెలిస్తే మీరు సీఎం కావచ్చు. నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ గెలిస్తే ఫరూక్ అబ్దుల్లా సీఎం కావచ్చు. డీపీఏపీ గెలిస్తే గులామ్ నబీ ఆజాద్ సీఎం కావచ్చు. మనలో ఎవరు సీఎం అయినా కూడా యూనియన్ టెరిటరీ సెటప్‌లో ఉన్న జమ్ము–కశ్మీర్ రాష్ట్రానికి చేయగలిగింది ఏమీ ఉండదు. ఫరూక్ అబ్దుల్లా అన్నారు కదా... ఒక ప్యూన్‌ని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించు కోవాలన్నా సీఎం వెళ్లి లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ ముందు చేతులు కట్టుకుని నిలబడాలని! ప్యూన్‌నే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకోలేకపోతే... ఖైదీలను విడిపించుకోగలమా? ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లను రద్దు చేయించగలమా? వేర్పాటువాదులతో చర్చలు జరపగలమా? ఇక సీఎం అయి మనం జమ్మూ–కశ్మీర్‌కి చేసేదేముంటుంది?" అన్నాను.

"అలాగని అందరం కలిసి జమ్మూకశ్మీర్‌ని పూర్తిగా బీజేపీకి వదిలేద్దామా ముఫ్తీజీ. పదేళ్ల తర్వాత తొలిసారి జరుగుతున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికలివి..." అన్నారు హమీద్.

"వదిలేద్దాం అనటం లేదు. పట్టుకుని ఏం చేయగలం అంటున్నాను" అన్నాను.

"చూశారా. మళ్లీ నిస్పృహ! ఫరూక్ అబ్దుల్లా మొదట ఏమన్నారు? ఆర్టికల్ 370ని తిరిగి తెచ్చేవరకు ఎన్నికల్లో కంటెస్ట్ చేయననే కదా! కానీ ఇప్పుడు చేస్తున్నారు! గులాం నబీ ఆజాద్‌కు ఆరోగ్యం బాగోలేదు. అయినా అభ్యర్థుల జాబితాలను విడుదల చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్‌కు మాత్రం తలనొప్పులు లేవా! మాలో ఎవరికీ లేని నిస్పృహ మీలో మాత్రం ఎందుకు?" అన్నారు హమీద్!

హమీద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంట్. నాన్నగారితో కలిసి పీడీపీని స్థాపించారు. పదహారేళ్లు పీడీపీలోనే ఉన్నారు. ఆరేళ్ల క్రితం కాంగ్రెస్‌లోకి వెళ్లిపోయారు.

"ఆలోచించండి ముఫ్తీజీ! ఎన్నికల్లో నిలబడకపోతే మీరు మీ పార్టీనే కాదు, మన జమ్మూకశ్మీర్‌ను కూడా వదిలేసినట్లు..." అన్నారు హమీద్, సోఫాలోంచి లేస్తూ!

ఇదొక నిశ్శబ్ద విధ్వంసం!

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

విశాఖ నగరం సమీపంలోని భీమ్లీలో అదొక ప్రభుత్వ పాఠశాల. ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాశాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ శుక్రవారం నాడు ఆ బడిని సందర్శించారు. ఓ తరగతి గదిలోకి వెళ్లి విద్యార్థులను పలకరించారు. 'మీరు ముందుగా ఏ భాషలో మాట్లాడుకుంటారు... తెలుగులోనా, ఇంగ్లీషులోనా?' అని అడిగారు. అక్కడున్న విద్యార్థినులు తడుముకోకుండా 'ఇంగ్లీషులోనే' అని సమాధానమిచ్చారు. ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోవడం ఆసక్తికరంగా ఉన్నదని కూడా వారు చెప్పారు. ప్రభుత్వ బడుల్లో చదువుకుంటున్న పేద వర్గాల పిల్లల గుండెల్లో గూడు కట్టుకున్న ఆకాంక్షలకు ఈ ఘటన అద్దం పట్టింది.

అంతకు ముందు రోజు గిడుగు రామమూర్తి పంతులు జయంతి సభ విజయవాడలో జరిగింది. ఆ సభలో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి, ఉప ముఖ్యమంత్రి పాల్గొన్నారు. ఆ సభలో మాట్లాడిన ముఖ్యమంత్రి తెలుగు భాషతోనే జీవితమని మరోసారి చెప్పుకొచ్చారు. జీతం కోసం ఇంగ్లీషు కూడా నేర్పిస్తామని తన ఉభయ భాషాభిమానాన్ని కూడా వెల్లడించారు. ఇక్కడ ప్రజలు అర్థం చేసుకోవలసిన ధర్మ సూక్ష్మం ఒకటున్నది. జీతం కోసం నేర్చుకునే ఇంగ్లీష్ ప్రైవేట్ స్కూళ్లకు, 'జీవితం' కోసం నేర్చుకునే తెలుగు ప్రభుత్వ స్కూళ్లకు ప్రత్యేకం.

తొంభై శాతానికి పైగా ప్రైవేట్ స్కూళ్లలో ఇంగ్లీషు మీడియమే ఉంటుందన్న సంగతి జగమెరిగిన సత్యమే! కనుక తెలుగు భాషను రక్షించి పోషించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వ బడుల్లో చదువుకునే పిల్లలది, కష్టజీవులైన వారి తల్లిదండ్రులది. మనకు స్వతంత్రం వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ ఈ బాధ్యతను వారు తమ భుజాల మీద మోస్తూనే వస్తున్నారు. మన తెలుగు జాతిలోని సంపన్న శ్రేణివారు, ఉన్నతోద్యోగులు, క్రీమీ లేయర్‌లోని ఓ పదిమంది కూడిన ప్రతిచోట ఏ భాషలో మాట్లాడుకుంటారు? నిస్సందేహంగా ఇంగ్లీషులోనే! వారు ఇంగ్లీషులోనే పలకరించుకుంటారు. ఇంగ్లీషులోనే తుమ్ముతారు, ఇంగ్లీషులోనే దగ్గుతారు. తెలుగు భాషా సంస్కృతులను రక్షించవలసిన అవసరాన్ని సామాన్య ప్రజలకు వారే గుర్తు చేస్తుంటారు.

కొద్దిమంది పండితుల చేతుల్లోనే బందీ అయిన తెలుగు సాహిత్యాన్ని విముక్తం చేసి సామాన్య ప్రజలకు అర్థమయ్యే వ్యవహారిక భాషలో రచనలు జరగాలని ఉద్యమించి గెలిచిన యోధుడు గిడుగు రామమూర్తి పంతులు. ఆయన నుంచి తీసుకోవలసిన స్ఫూర్తి ఏమిటి? ఉన్నత స్థానాలను అధిరోహించే అవకాశాలను కల్పిస్తున్న ఇంగ్లీషు మీడియాన్ని సంపన్న శ్రేణికే పరిమితం చేయకుండా సమస్త ప్రజలకు అందుబాటులోకి తేవాలని చెప్పడం కాదా? అటువంటి సంకల్పమే గిడుగు పంతులు గారికి ఇవ్వదగిన నిజమైన నివాళి!

మనకు కొంతమంది స్వయం ప్రకటిత తెలుగు పెద్దలున్నారు. వృద్ధనారీ పతివ్రతల వంటివారు. తెలుగు మీడియంలోనే చదువుకోవాలని పదేపదే గుర్తు చేస్తుంటారు. ఆ పిలుపు ప్రభుత్వ బడులకూ, బడుగు వర్గాలకే వర్తిస్తుందని ప్రత్యేకించి చెప్పనవసరం లేదు. ఈ వర్గాలను ఉత్తేజితం చేయడం కోసం తమ జీవితమే వారికొక సందేశమని చెబుతారు. తెలుగులోనే చదువుకోవడం వల్ల తాము దిగ్గజాలుగా ఎదిగామనీ, 'మీరు కూడా తెలుగులోనే చదవండి, మా అంతటివారు అవుతార'ని ఊదరగొడుతుంటారు. అసలు పరభాషా మాధ్యమంలో చదువుకున్నంత మాత్రాన మాతృభాష అంతరించిపోతుందనే వాదనే నిర్హేతుకమైనది. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి, దాశరథి సోదరులు, పీవీ నరసింహారావు, కాళోజి నారాయణరావు, డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి, వట్టికోట ఆళ్వార్ స్వామి తదితరులంతా ఉర్దూ మీడియంలో చదివి తెలుగు సాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేసినవారే. మన తాజా తెలుగు పెద్దలతో పోల్చితే మహాదిగ్గజాలే.

ఇదొక్క ఇంగ్లీషు మీడియం గొడవ మాత్రమే కాదు. నాణ్యమైన విద్య, సరైన వసతులు, పర్యవేక్షణ, బోధనా పద్ధతులు... వగైరాలన్నింటిలోనూ ప్రభుత్వ పాఠశాలల ప్రమాణాలు పడిపోతూ వస్తున్నాయి. గత మూడు దశాబ్దాలుగా ఈ

నాణ్యమైన విద్య, సరైన వసతులు, పర్యవేక్షణ, బోధనా పద్ధతులు... వగైరాలన్నింటిలోనూ ప్రభుత్వ పాఠశాలల ప్రమాణాలు పడిపోతూ వస్తున్నాయి. గత మూడు దశాబ్దాలుగా ఈ పరిణామం వేగవంతమైంది. ఇందుకు ప్రధాన కారణం మన పాలకులు. పేద, మధ్యతరగతి పిల్లలకు ఉచితంగా నాణ్యమైన విద్యను అందించడానికి పెట్టుబడి పెట్టడం మన 'సంస్కరణోత్తర' రాజకీయ వేత్తలకు ఇష్టంలేదు. ఈ కేటగిరీలో ముందు వరసన నిలిచిన రాజకీయవేత్త చంద్రబాబు. విద్య, వైద్యం మాత్రమే కాదు... ప్రజలకు ఏదీ ఉచితంగా ఇవ్వకూడదనే ఫిలాసఫీ ఆయనది. 'మనసులో మాట' అనే పేరుతో ఆయన రచించిన పుస్తకం నిండా ఈ ఫిలాసఫీయే ఉంటుంది. ఐదేళ్లకు పూర్వం విభజిత రాష్ట్ర తొలి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఆయన ఈ తత్వధారను వారబోస్తూనే వచ్చారు. 'ఉచిత విద్యను అందించడం ప్రభుత్వ బాధ్యత కాదు. ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో సదుపాయాలుండవు. డబ్బులున్న వాళ్లు ప్రయివేటు స్కూళ్లలో చదువుకోండి. అక్కడ ఇంగ్లీష్ మీడియం ఉంటుంది. అన్నీ బాగుంటాయ'ని ఆయన ఉద్బోధించేవారు.

వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం విద్యా సంస్కరణలు ప్రారంభించిన తర్వాత చంద్రబాబుతో పాటు ఆయన మీడియా కూడా విమర్శల వర్షం కురిపిస్తూనే వచ్చింది. ఒకేసారి ఇంగ్లీష్ మీడియం ప్రవేశపెడితే పిల్లలకు అర్థం కాకుండా పోతుందని గగ్గోలు పెట్టారు. కానీ, బైలింగ్వల్ పాఠ్య పుస్తకాల ప్రయోగంతో ఈ సమస్యను ప్రభుత్వం అవలీలగా అధిగమించిందని విద్యారంగ నిపుణులు పలువురు కొనియాడారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాగానే ప్రభుత్వ స్కూళ్ల వైభవం అంతరించిపోతుందన్న అంచనా ప్రజల్లో చాలామందికి ముందే ఉన్నది. కనుకనే ఈ సంవత్సరం పెద్ద ఎత్తున ప్రభుత్వ స్కూళ్ల విద్యార్థులు టీసీలు తీసుకుని ప్రైవేట్ బడుల్లో చేరిపోయారు. పూర్తి వివరాలు రాలేదు గానీ, ఈ సంఖ్య మూడు లక్షలకు పైగానే ఉండొచ్చని అంచనా.

పరిణామం వేగవంతమైంది. ఇందుకు ప్రధాన కారణం మన పాలకులు. పేద, మధ్యతరగతి పిల్లలకు ఉచితంగా నాణ్యమైన విద్యను అందించడానికి పెట్టుబడి పెట్టడం మన 'సంస్కరణోత్తర' రాజకీయ వేత్తలకు ఇష్టంలేదు. ఈ కేటగిరీలో ముందు వరసన నిలిచిన రాజకీయవేత్త చంద్రబాబు. విద్య, వైద్యం మాత్రమే కాదు... ప్రజలకు ఏదీ ఉచితంగా ఇవ్వకూడదనే ఫిలాసఫీ ఆయనది. 'మనసులో మాట' అనే పేరుతో ఆయన రచించిన పుస్తకం నిండా ఈ ఫిలాసఫీయే ఉంటుంది. ఐదేళ్లకు పూర్వం విభజిత రాష్ట్ర తొలి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఆయన ఈ తత్వధారను వారబోస్తూనే వచ్చారు. 'ఉచిత విద్యను అందించడం ప్రభుత్వ బాధ్యత కాదు, ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో సదుపాయాలుండవు. డబ్బులున్న వాళ్లు ప్రయివేటు స్కూళ్లలో చదువుకోండి. అక్కడ ఇంగ్లీష్ మీడియం ఉంటుంది. అన్నీ బాగుంటాయ'ని ఆయన ఉద్బోధించేవారు.

వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం విద్యా సంస్కరణలు ప్రారంభించిన తర్వాత చంద్రబాబుతో పాటు ఆయన మీడియా కూడా విమర్శల వర్షం కురిపిస్తూనే వచ్చింది. ఒకేసారి ఇంగ్లీష్ మీడియం ప్రవేశపెడితే పిల్లలకు అర్థం కాకుండా పోతుందని గగ్గోలు పెట్టారు. కానీ, బైలింగ్వల్ పాఠ్యపుస్తకాల ప్రయోగంతో ఈ సమస్యను ప్రభుత్వం అవలీలగా అధిగమించిందని విద్యారంగ నిపుణులు పలువురు కొనియాడారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాగానే ప్రభుత్వ స్కూళ్ల వైభవం అంతరించిపోతుందన్న అంచనా ప్రజల్లో చాలామందికి ముందే ఉన్నది. కనుకనే ఈ సంవత్సరం పెద్ద ఎత్తున ప్రభుత్వ స్కూళ్ల విద్యార్థులు టీసీలు తీసుకుని ప్రైవేట్ బడుల్లో చేరిపోయారు. పూర్తి వివరాలు రాలేదు గానీ, ఈ సంఖ్య మూడు లక్షలకు పైగానే ఉండొచ్చని అంచనా.

ప్రజలు ఊహించినట్టుగానే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం సర్కారు బళ్లపై దాడిని ప్రారంభించింది. 'అమ్మ ఒడి' ఇవ్వలేదు. 'వసతి దీవెన' లేదు, 'విద్యా కానుక' లేదు. 'మధ్యాహ్న భోజనం', 'గోరు ముద్దలు' గాడి తప్పాయి. ఇంగ్లీష్ ప్రమాణాలు పెంచేందుకు ఉద్దేశించిన 'టోఫెల్' పరీక్షను తొలగించారు. వెయ్యి స్కూళ్లల్లో అమలవుతున్న సీబీఎస్ఈ సిలబస్‌ను ఎత్తేశారు. ఉచితంగా లభించాల్సిన అంతర్జాతీయ స్థాయి ఐబీ సిలబస్‌ను అటకెక్కించారు. కార్పొరేట్ స్కూళ్లకు మేలు చేయడం కోసమే ఇటువంటి చర్యలు చేపడుతున్నారనే ఆరోపణలు బలపడుతున్నాయి. నేడో రేపో ఇంగ్లీష్ మీడియానికి కూడా వీడ్కోలు చెప్పనున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే విద్యామంత్రి లోకేశ్‌కు విశాఖ బాలికలు తమ గుండెచప్పుడును వినిపించారు.

పేద ప్రజానీకం బిడ్డలకు కూడా అత్యున్నత ప్రమాణాలు కలిగిన నాణ్యమైన విద్య అందాలన్న లక్ష్యంతో జగన్ ప్రభుత్వం విద్యా సమీక్షా కేంద్రాల (వీఎస్‌కే)ను ఏర్పాటు చేసింది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చేరికలు, విద్యార్థులు – ఉపాధ్యాయుల హాజరు,

పేద ప్రజానీకం బిడ్డలకు కూడా అత్యున్నత ప్రమాణాలు కలిగిన నాణ్యమైన విద్య అందాలన్న లక్ష్యంతో జగన్ ప్రభుత్వం విద్యా సమీక్షా కేంద్రాల (వీఎస్‌కే)ను ఏర్పాటు చేసింది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చేరికలు, విద్యార్థులు – ఉపాధ్యాయుల హాజరు, మధ్యాహ్న భోజనం నిర్వహణ, స్టూడెంట్ కిట్స్ పంపిణీ, ట్యాబులు, ఐఎఫ్‌పీల నిర్వహణ వగైరా అంశాలపై నిరంతర పర్యవేక్షణ చేయడం ఈ వీఎస్‌కేల పని. ఇప్పుడా పనులేవీ వీఎస్‌కేలు చేయవలసిన అవసరం లేదని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఈ ఒక్క ఉదాహరణ చాలు, ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థను ఈ ప్రభుత్వం ఏం చేయనున్నదో తెలుసుకోవడానికి!

ప్రభుత్వ హాస్టళ్లు, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల నిర్వహణ తీరుతెన్నులపై ఈ ఒక్క నెల రోజుల్లోనే డజన్‌కు పైగా విషాదకర వార్తలు వెలువడ్డాయి. నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీలో చదువుతున్న విద్యార్థుల్లో 566 మంది కేవలం మూడు రోజుల్లోనే ఆస్పత్రి పాలయ్యారు. జ్వరం, కడుపునొప్పి, విరేచనాలు, వాంతులతో ఆ విద్యార్థులు తల్లడిల్లారు. విజయనగరంలోని ఓ ఆశ్రమ విద్యార్థులు 21 మంది ఆస్పత్రి పాలయ్యారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఓ కేజీబీవీలో 20 మంది వాంతులు, విరేచనాలతో ఆస్పత్రిలో చేరారు. ప్రభుత్వ హాస్టళ్లలో ఉంటూ చదువుకుంటున్న విద్యార్థుల ఆరోగ్యంపై ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత శ్రద్ధ ఉన్నదో ఈ సంఘటనలు చూస్తే అర్థమవుతుంది.

మధ్యాహ్న భోజనం నిర్వహణ, స్టూడెంట్ కిట్స్ పంపిణీ, ట్యాబులు, ఐఎఫ్‌పీల నిర్వహణ వగైరా అంశాలపై నిరంతర పర్యవేక్షణ చేయడం ఈ వీఎస్‌కేల పని. ఇప్పుడా పనులేవీ వీఎస్‌కేలు చేయవలసిన అవసరం లేదని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఈ ఒక్క ఉదాహరణ చాలు, ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థను ఈ ప్రభుత్వం ఏం చేయనున్నదో తెలుసుకోవడానికి!

ప్రభుత్వ హాస్టళ్లు, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల నిర్వహణ తీరుతెన్నులపై ఈ ఒక్క నెల రోజుల్లోనే డజన్‌కు పైగా విషాదకర వార్తలు వెలువడ్డాయి. నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీలో చదువుతున్న విద్యార్థుల్లో 566 మంది కేవలం మూడు రోజుల్లోనే ఆస్పత్రి పాలయ్యారు. జ్వరం, కడుపునొప్పి, విరేచనాలు, వాంతులతో ఆ విద్యార్థులు తల్లడిల్లారు. విజయనగరంలోని ఓ ఆశ్రమ విద్యార్థులు 21 మంది ఆస్పత్రి పాలయ్యారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఓ కేజీబీవీలో 20 మంది వాంతులు, విరేచనాలతో ఆస్పత్రిలో చేరారు. ప్రభుత్వ హాస్టళ్లలో ఉంటూ చదువుకుంటున్న విద్యార్థుల ఆరోగ్యంపై ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత శ్రద్ధ ఉన్నదో ఈ సంఘటనలు చూస్తే అర్థమవుతుంది.

మండల స్థాయి నుంచి రాష్ట్ర స్థాయి అధికారి వరకు సంక్షేమ హాస్టల్స్‌ను నిరంతరం తనిఖీ చేసేలా ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని జగన్ ప్రభుత్వం తయారు చేసింది. ఆ కార్యక్రమాన్ని చాప చుట్టేసిన ఫలితమే ఈ నెల రోజుల్లో జరిగిన దుర్ఘటనలు. హాస్టల్స్‌లో వుండే విద్యార్థుల వసతి, వైద్య సౌకర్యాలపై జీవో నెంబర్ 46 కింద గత ప్రభుత్వం కొన్ని మార్గదర్శకాలను రూపొందించింది. ఉద్దేశపూర్వకంగానే కూటమి ప్రభుత్వం ఆ మార్గదర్శకాలను విస్మరించింది.

ఎందుకంటే పేద ప్రజలకు నాణ్యమైన విద్య అనేది ఈ ప్రభుత్వం ఎజెండా కాదు. ఉచితంగా ఉత్తమ విద్యను అందజేయడం ఈ ప్రభుత్వ ఫిలాసఫీ కాదు. అది జగన్ ప్రభుత్వ ఫిలాసఫీ, జగన్ ప్రభుత్వం ఎజెండా. పేద వర్గాల ప్రజలను సాధికార శక్తులుగా మలచడానికి జగన్ ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన నాణ్యమైన ఉచిత విద్యపై కూటమి సర్కార్ దాడిని ప్రారంభించింది. నిశ్శబ్దంగా ఒక మహా విధ్వంసానికి శ్రీకారం చుట్టింది. జగన్ ప్రభుత్వం విద్యారంగంలో నిశ్శబ్ద విప్లవాన్ని ప్రారంభిస్తే, బాబు సర్కార్ అదే రంగంలో నిశ్శబ్ద విధ్వంసాన్ని మొదలుపెట్టింది.

vardhelli1959@gmail.com

దేశ ప్రగతిలో తనదైన ముద్రవేస్తూ...

సందర్భం

పి. సతీష్

'బ్రాండ్ ఫైనాన్స్ ఇన్సూరెన్స్–2024' వారి తాజా నివేదిక ప్రకారం భారత జీవిత బీమా (ఎల్‌ఐసీ) సంస్థ, బలమైన బ్రాండ్‌గా ప్రపంచంలో మొదటి స్థానం కైవసం చేసుకుంది. ఫార్చ్యూన్ ప్రపంచ సూచీ–2023లో 107వ ర్యాంక్ పొందడమే గాక, మొత్తం ప్రీమియం ఆదాయంలో ప్రపంచంలో 10వ అతిపెద్ద సంస్థగా నిలిచింది. ఇప్పటికే క్లెయిమ్‌ల చెల్లింపు తదితర విషయాలలో ప్రపంచ నంబర్ 1గా ఇది ఉండటం గమనార్హం. 2024 సెప్టెంబర్ 1 నాటికి భారతీయ జీవిత బీమా సంస్థ 68 ఏళ్ళు పూర్తిచేసుకుని, 69వ ఏట అడుగు పెడుతున్న శుభ సందర్భంలో ఇటువంటి ఫలితాలు ప్రభుత్వ బీమా రంగానికి మరింత ఊతం ఇస్తాయి.

జీవిత బీమా రంగంలో పట్టాదారుల సొమ్ము, భద్రత ప్రైవేటు వ్యక్తుల చేతుల్లో సురక్షితం కాదని, వారి సొమ్ముకు పూర్తి రక్షణ కావాలంటే జాతీయం చేయడం ఒక్కటే పరిష్కారమని అఖిల భారత బీమా ఉద్యోగుల సంఘం ఆధ్వర్యంలో 1951 నుంచి 1956 వరకు ఉద్యమాలు నడిచాయి. ఫలితంగా జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ ప్రభుత్వం 1956 జనవరి 19న జీవిత బీమా రంగాన్ని జాతీయాకరణ చేస్తూ ఆర్డినెన్సు తీసుకువచ్చింది.

అయిదు కోట్ల రూపాయల ప్రభుత్వ మూలధనంతో 1956 సెప్టెంబర్ 1న ప్రారంభమైన ఎల్‌ఐసీ నేడు రూ. 53 లక్షల కోట్ల మేర ఆస్తులు సమకూర్చుకున్నది. ఇప్పుడు ఏడాదికి 3.5 లక్షల కోట్ల నుండి 4 లక్షల కోట్ల వరకు దేశాభివృద్ధికి పెట్టుబడులు ఇచ్చే పరిస్థితి ఈ సంస్థ పని తీరుకు అద్దం పడుతోంది. ప్రస్తుతం కేంద్ర ప్రభుత్వం వనరుల సేకరణ పేరుతో ఎల్‌ఐసీలో 25 శాతం వాటాలు అమ్మి, రెవెన్యూ లోటును పూడ్చుకునే ఉద్దేశంతో ఉన్నది. దేశ అంతర్గత వనరుల సమీకరణలో ఎల్‌ఐసీ వాటా 25 శాతం పైమాటే!

ఏదైనా బీమా కంపెనీ పనితీరుకు దాని క్లెయిమ్‌ల పరిష్కార శాతమే కొలబద్ద. ఆ విషయంలో 99 శాతంతో ఎల్‌ఐసీ ప్రపంచంలోనే మొదటి స్థానంలో నిలిచింది. 2023–24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రెండు కోట్ల క్లెయిమ్స్ చెల్లించి ప్రపంచంలోనే అత్యుత్తమ బీమా సంస్థగా ఘనత సాధించింది. ఎల్‌ఐసీ చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 37 ప్రకారం ఎల్‌ఐసీ పాలసీలకు ప్రభుత్వ గ్యారంటీ లభి

స్తుంది. ఎల్‌ఐసీ జాతీయాకరణ ముందు ప్రైవేట్ బీమా కంపెనీల అక్రమాలను చూసి ప్రభుత్వం ఎల్‌ఐసీ పాలసీలకు ప్రభుత్వ గ్యారెంటీ మంజూరు చేసింది. దీని ప్రకారం ఎల్‌ఐసీలో పాలసీదారులు దాచుకున్న మొత్తాలకు, బోనస్‌లకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అదనంగా గ్యారంటీ ఇస్తుంది. కానీ ఇంతవరకూ ఎల్‌ఐసీ ఈ గ్యారెంటీని ఉపయోగించుకో లేదు. 2008 ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభం ధాటికి ఏఐజీ వంటి బీమా కంపెనీలను అమెరికా ప్రభుత్వం ఆదుకోక తప్ప లేదంటే మన ఎల్‌ఐసీ ఎంత పటిష్ఠమైనదో తెలుస్తోంది.

గత 24 ఏళ్ళుగా 23 ప్రైవేటు బీమా కంపెనీల పోటీని ఎదుర్కొంటూ నేటికీ దాదాపు 70 శాతానికి పైగా మార్కెట్ షేర్‌తో మార్కెట్ లీడర్‌గా కొనసాగుతున్నది. ఎల్‌ఐసీ సంస్థలో పనిచేసే 14 లక్షల ఏజెంట్‌లలో 48 శాతం పైబడి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉపాధి పొందుతున్నారు. 2024 మార్చి నాటికి మహిళా ఏజెంట్ల సంఖ్య మూడు లక్షల పైమాటే. ఈ విధంగా మహిళా ఉపాధికి సంస్థ వెన్నుదన్నుగా నిలుస్తోంది. 1960లలో పేద భారత దేశంలో తాను అందించే పాలసీలలో కేవలం బీమాపై మాత్రమే కాకుండా, సేవింగ్స్ అంశంపై కూడా ఎల్‌ఐసీ దృష్టి పెట్టింది. పిల్లల చదువులకూ, యువతుల పెళ్లిళ్లకూ అందివచ్చేలా మధ్యంతర, తుది చెల్లింపులు, బీమా రక్షణ ఉండే పాలసీలను రూపొందించింది.

గత బడ్జెట్ సెషన్‌లో అనేకమంది పార్లమెంట్ సభ్యులు పార్లమెంట్‌లో బీమాపై జీఎస్టీ భారాన్ని తగ్గించమని అభ్యర్థించినా, జయంత్ సిన్హా నేతృత్వంలో పార్లమెంట్ స్టాండింగ్ కమిటీ బీమా ప్రీమియంపై జీఎస్టీ భారం తగ్గించమని సిఫార్సు చేసినా, ప్రభుత్వం ఏమాత్రం స్పందించలేదు. అయితే, దేశవ్యాప్తంగా ఈ విషయంపై వస్తున్న విశేష స్పందన నేపథ్యంలో వచ్చే జీఎస్టీ కౌన్సిల్ సమావేశంలో దీనిపై నిర్ణయం తీసుకుంటామని ఆర్థికమంత్రి ప్రకటించారు. బీమా ప్రీమియమ్‌లపై జీఎస్టీ భారాన్ని తగ్గిస్తే సంస్థ పాలసీదారులకు ఇంకా మెరుగైన ఆర్థిక ప్రయోజనాలు అందించగలదు. ఎల్‌ఐసీని ఆర్థికంగా బలోపేతం చేస్తే, అది దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు బలం చేకూర్చి, అంతిమంగా దేశానికీ, పాలసీదారులకూ ఎంతో ప్రయోజనకరం అవుతుంది.

వ్యాసకర్త ఎల్‌ఐసీ ఉద్యోగుల సంఘ నాయకులు
మొబైల్: 94417 97900

(నేడు ఎల్‌ఐసీ ఆవిర్భావ దినోత్సవం)

ప్రజా ఉద్యమ సాహితీమూర్తి

తెలంగాణ నిజామాబాద్ జిల్లాలోని ఓ పల్లెటూరులో జన్మించిన కోటూరు ముత్యం... ఉత్తరాంధ్ర ఉద్యమాలపై అదీనూ మహత్తర శ్రీకాకుళ విప్లవ పోరాటంపై అద్భుతమైన రచనలు చేశారు. భూమి, భుక్తి, విముక్తి కోసం సాగిన ఈ గిరిజన విప్లవ పోరాటపు మూలాలను ఏళ్ళకు ఏళ్ళు శ్రమించి, శోధించి భవిష్యత్ తరాలకు అందించారు.

డా॥ కె. ముత్యం

దేశమంతటా, ఆ మాట కొస్తే ప్రపంచమంతటా కల్లోలాలు చెలరేగుతుండగా... జాతులు విముక్తినీ, దేశాలు స్వాతంత్ర్యాన్నీ, ప్రజలు విప్లవాన్నీ కోరుకుంటూన్న కాలంలో హైదరాబాద్ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ముత్యం కాలుపెట్టారు. పీడీఎస్‌యూ ముత్యంగా రూపొందారు. ప్రపంచ మానవాళి విముక్తి కోసం రూపొందింపబడ్డ మార్క్సిస్ట్ సిద్ధాంతానికి ఆకర్షితులై దాన్ని లోతుగా ఆకళింపు చేసుకున్నారు.

ఆర్ట్స్ కాలేజీ విద్యార్థి సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా హోరా హోరీ పోరులో మతోన్మాదులను మట్టి కరిపించే విజయానికి కారణమయ్యారు. ప్రగతిశీల, విప్లవ రాజకీయాలకు ఓయూ క్యాంపస్‌లో, జంటనగరాల్లో ఊపు తీసుకొచ్చారు. 1984 పీడీఎస్‌యూ మొట్ట మొదటి చీలికను ఎదుర్కొన్నది. 'తిరుగుబాటు', 'విజృంభణ'లుగా చీలిపోయింది. వి. శంకర్ ఒక వర్గానికి, కటకం పాపయ్య మరో వర్గానికి నాయకులుగా ఉన్నారు. అప్పుడు పాపయ్య వర్గానికి జంట నగరాల కమిటీకి ముత్యం అధ్యక్షులుగా, నేను ప్రధాన కార్యదర్శిగా మిగతా మిత్రులతో కలిసి విద్యార్థి ఉద్యమాన్ని నిర్మించాము. కామ్రేడ్ ముత్యం తదనంతర కాలంలో బెనారస్ విశ్వవిద్యాలయంలో పీహెచ్‌డీ పూర్తి చేసుకుని తిరిగి వచ్చిన తర్వాత వివిధ కాలేజీల్లో లెక్చరర్‌గా, ప్రొఫెసర్‌గా బోధనా వృత్తిని సాగించారు. తన మొత్తం జీవితాన్ని సాహిత్య సృజనకు, అందులోనూ ఉద్యమ సాహిత్య సృష్టికి, ప్రచారానికే వెచ్చించారు.

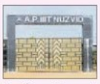
నలభై ఏళ్లుగా నాకు తెలిసిన ముత్యమన్న జీవితం నేటి తరానికే కాక భవిష్యత్తు తరాలకు ఎంతో స్ఫూర్తిదాయకమైనది. ఆగస్టు 20న ఆయన భౌతికంగా మనకు దూరమైనా ఆయన చేసిన రచనలు, పరిశోధనలు, చిత్రించిన డాక్యుమెంటరీ (అరుణోదయ కానూరి తాతపై) చిత్రాలు సదా చిరస్మరణీయంగా ఎప్పటికీ వెలుగొందుతూనే ఉంటాయి. కామ్రేడ్ ముత్యమన్నకు కన్నీటి విప్లవ జోహార్లు!

– కె. గోవర్ధన్ । సీపీఐ(ఎమ్ఎల్) న్యూడెమోక్రసీ కేంద్ర కమిటీ సభ్యుడు

(నేడు హైదరాబాద్‌లో ముత్యం సంతాప సభ)

క్లుప్తంగా...

నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీ డైరెక్టర్ తొలగింపు

నూజివీడు: విద్యార్థుల ఆహారం విషయంలో నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించారన్న కారణంతో ఏలూరు జిల్లా నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీ డైరెక్టర్ ఆచార్య ఎం.చంద్రశేఖర్‌ను ప్రభుత్వం తొలగించింది. ట్రిపుల్ ఐటీలో కొద్ది రోజులుగా నాసి రకం భోజనం పెట్టడం, విద్యార్థులు అస్వస్థతకు గురికావడం వివాదానికి దారితీయడంతో రాష్ట్ర విద్యా శాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ డైరెక్టర్‌ను తొలగిస్తూ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. డైరెక్టర్ స్థానంలో ముగ్గురు సభ్యులతో కూడిన పర్యవేక్షక కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. త్రిసభ్య కమిటీలో కాలేజీ ఎడ్యుకేషన్ కమిషనర్ పోలా భాస్కర్, ఉన్నత విద్యా శాఖ ఇన్‌చార్జి చైర్మన్ రామ్మోహన్‌రావు, ఏలూరు కలెక్టర్ కె. వెట్రి సెల్వి ఉంటారు. ఇదిలా ఉండగా నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీ డైరెక్టర్ ఆచార్య ఎం.చంద్రశేఖర్ జులై మొదటి వారంలోనే డైరెక్టర్ పదవికి రాజీనామా సమర్పించారు. ఆయన రాజీనామాను ఇప్పటివరకు ఆమోదించలేదు. ఇప్పుడు కళాశాలలో భోజనం వివాదం నేపథ్యంలో ఆయన్ని ప్రభుత్వం తొలగించింది.

సోషల్ మీడియా కార్యకర్త రవికిరణ్ అరెస్ట్

విశాఖ సిటీ: చంద్రబాబు ప్రభుత్వం కక్ష సాధింపు, అణచివేత చర్యలు కొనసాగుతున్నాయి. సోషల్ మీడియా కార్యకర్త ఇంటూరి రవికిరణ్‌ను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. గుడివాడ పోలీసులు శనివారం మధ్యాహ్నం 3 గంటల సమయంలో విశాఖపట్నంలో ఉన్న ఆయన ఇంటికి వెళ్లి అరెస్టు చేశారు. సాయంత్రం 7 గంటల వరకు 4 గంటలు విశాఖలోనే తిప్పారు. తర్వాత గుడివాడకు తీసుకెళ్లారు. రెండు రోజుల వరకు అరెస్టు చూపించకుండా ఉండేందుకే సాయంత్రం వరకు విశాఖలో తిప్పారని రవికిరణ్ కుటుంబ సభ్యులు ఆరోపిస్తున్నారు. రవికిరణ్‌పై కొన్ని రోజులుగా టీడీపీ సోషల్ మీడియా కార్యకర్తలు, సానుభూతిపరులు బెదిరింపులకు పాల్పడుతున్నారు. రవికిరణ్ పేరు రెడ్‌బుక్‌లో రాశామని బెదిరించారని, అనుకున్నట్టుగానే అరెస్టు చేశారని కుటుంబ సభ్యులు చెప్పారు. చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ అరెస్టు చేశారని, దీనిపై హై కోర్టును ఆశ్రయిస్తామని చెప్పారు. ఎన్నికలకు ముందు సామాజిక మాధ్యమాల్లో పోస్టింగ్స్‌పై గుడివాడకు చెందిన ఒక మహిళ చేసిన ఫిర్యాదు మేరకు అరెస్టు చేశామని పోలీసులు చెప్తున్నారు. కాగా, రవికిరణ్ అరెస్టుపై కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీకి వైఎస్సార్‌సీపీ లీగల్ సెల్ అధ్యక్షుడు మనోహర్‌రెడ్డి ఫోన్ చేశారు. చట్ట వ్యతిరేకంగా నడుచుకుంటున్నారని, అరెస్టుకు అవకాశం లేని నేరారోపణ విషయంలో ఏ విధంగా అరెస్టు చేస్తారని ప్రశ్నించారు.

విద్యార్థులు అస్వస్థులవుతున్నా ప్రభుత్వ చర్యలు శూన్యం

మాజీ ఎమ్మెల్యే అనిల్‌కుమార్ ధ్వజం

సాక్షి, అమరావతి: గురుకుల విద్యాసంస్థల్లో కలుషిత ఆహారం తిని విద్యార్థులు అస్వస్థులవుతున్నా ప్రభుత్వ చర్యలు శూన్యమని మాజీ ఎమ్మెల్యే, వైఎస్సార్‌సీపీ నేత కైలే అనిల్ కుమార్ ధ్వజమెత్తారు. శనివారం తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక విద్యారంగం అస్తవ్యస్తమైందని వాపోయారు. రెసిడెన్షియల్ విద్యాసంస్థల్లో కలుషిత ఆహార సమస్య తీవ్రమవుతోందని, అయినా ప్రభుత్వం పట్టించుకున్న దాఖలాలు లేవని ఆయన ఆక్షేపించారు. విద్యా శాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ అత్యంత దారుణంగా వైఫల్యం చెందడమే ఇందుకు కారణమని పేర్కొన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం విపక్ష నాయకులను వేధిస్తూ.. కక్షసాధింపు చర్యలకు పాల్పడుతూ డైవర్షన్ రాజకీయాలకే పరిమితమైందన్నారు. ప్రైవేట్ కాలేజీల కోసం ప్రభుత్వ విద్యను నిర్వీర్యం చేస్తున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

పింఛన్ల పేరుతో సచివాలయ ఉద్యోగులపై వత్తిడి తగదు

- గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఎంప్లాయిస్ అసోసియేషన్

సాక్షి, అమరావతి: ఉదయం ఐదు గంటలకే పింఛన్ పంపిణీ ప్రారంభించాలని ఉన్నతాధికారులు, ప్రభుత్వం సచివాలయం ఉద్యోగులను వత్తిడికి గురి చేయొద్దని గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఎంప్లాయిస్ అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు భీమిరెడ్డి అంజన్‌రెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. శనివారం ఆయన ఓ ప్రకటన విడుదల చేశారు. ఒకటవ తేదీన పింఛను అందించాలన్న ప్రభుత్వ ఉద్దేశం మంచిదేనని, కొందరు అధికారులు ఓవరాక్షన్ చేస్తూ సచివాలయ ఉద్యోగులను తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారని తెలిపారు. ముందు రోజు తీసుకున్న పింఛను డబ్బులతో ఉదయం నాలుగు గంటలకే బయలుదేరి చీకటిలో ఆయా గ్రామాలకు చేరుకునే క్రమంలో ఉద్యోగులు, ముఖ్యంగా మహిళా ఉద్యోగులు అభద్రతాభావంతో ప్రాణాలను అరచేతిలో పెట్టుకుని ప్రయాణం చేస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. ముందు రోజు రాత్రి సచివాలయాలలోనే బస చేయాలని ఆదేశించడం మరింత విడ్డూరంగా ఉందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

ఏఐ పోలీస్.. ఆన్ డ్యూటీ

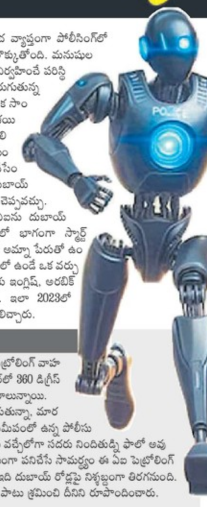
ప్రపంచ దేశాల చూపు ఏఐ పోలీసింగ్ వైపు

సాంకేతిక ప్రపంచంలో సరికొత్త విప్లవం

ఇకపై పెట్రోలింగ్‌కు నో పోలీస్..
ట్రాఫిక్ క్లియరెన్స్‌కీ నో పోలీస్..
ఫిర్యాదు స్వీకరించేందుకూ నో పోలీస్..
నిందితుల గుర్తింపునకు నో పోలీస్..
ఓన్లీ ఏఐ కాప్ అన్ని పనులు పూర్తి చేసేస్తుంది మరి.
రోడ్డు మీద పోలీసులు ఎవ్వరూ కనబడటంలేదు కదా..
ఇష్టమొచ్చినట్లు వెళదాం.. మనల్ని ఎవర్రా ఆపేది అనుకుంటూ రయ్‌మని దూసుకెళితే.. ఏఐ కాప్ కంట్లో మీరు పడ్డట్లే. ఫైన్ కడితేగానీ అది కదలనివ్వదు. ఇలాంటి ఏఐ పోలీస్‌లు ఇప్పటికే కొన్ని దేశాల్లో వినియోగంలోకి వచ్చాయి. మనకీ ఆ రోజులు త్వరలోనే రానున్నాయి.

బ్యాచ్ నంబర్ గిటెక్స్. వెర్షన్ ఏఐ.
7 కిలోమీటర్స్ పర్ అవర్.
360 డిగ్రీస్ మోనిటరింగ్..
పోలీస్ కాప్ పెట్రోలింగ్
వెహికల్ రిపోర్టింగ్ సర్..
అంటూ దుబాయ్ పోలీసులకు ఓ పెట్రోలింగ్ వాహనం సాయమందిస్తోంది. వాహనదారులు ట్రాఫిక్ రూల్స్ అతిక్రమిస్తే వాహనం ముందుకు వచ్చి మరీ ఫైన్ కట్టాలంటూ రశీదు చేతికిస్తోంది.

సాక్షి ప్రతినిధి, విశాఖపట్నం: ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పోలీసింగ్‌లో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కొత్తపుంతలు తొక్కుతోంది. మనుషుల స్థానంలో రోబో పోలీసులు విధులు నిర్వహించే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. రోజురోజుకీ పెరుగుతున్న నేరాలను నియంత్రించేందుకు ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అన్ని దేశాలు ఆశ్రయిస్తున్నాయి. ఏఐ (ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటిలిజెన్స్) టెక్నాలజీతో మనుషులు లేకుండానే పోలీసుల పనులన్నీ పూర్తి చేసేందుకు కృషి చేస్తున్నాయి. ఇందులో దుబాయ్ కాస్తా ముందంజలోనే ఉందని చెప్పవచ్చు. పోలీస్, సెక్యూరిటీ ఆపరేషన్స్‌లో ఏఐను దుబాయ్ విస్తృతంగా వినియోగిస్తోంది. దీనిలో భాగంగా స్మార్ట్ యాప్‌ను అభివృద్ధి చేశారు. ఇందులో అమ్నా పేరుతో ఉండే ఓ ఫీచర్‌లో.. ఫస్ట్ లెఫ్టినెంట్ స్థాయిలో ఉండే ఒక వర్చువల్ పోలీస్ అధికారి ప్రజల ప్రశ్నలకు ఇంగ్లిష్, అరబిక్ భాషల్లో సమాధానాలు ఇస్తున్నారు. ఇలా 2023లో ఏకంగా 20 వేల మందికి సమాధానాలిచ్చారు.

ఒళ్లంతా కళ్లే..

ఇక దుబాయ్ పోలీసులకు ఓ ఏఐ పెట్రోలింగ్ వాహనం సాయమందిస్తోంది. ఈ వెహికల్‌లో 360 డిగ్రీస్‌లో స్పష్టంగా ఫుటేజ్ అందించే కెమెరాలున్నాయి. అనుమానాస్పదంగా ఎవరైనా తిరుగుతున్నా, మారణాయుధాలు కలిగిఉన్నా, వెంటనే సమీపంలో ఉన్న పోలీసులకు సమాచారం చేరవేస్తుంది. వారు వచ్చేలోగా సదరు నిందితుడ్ని ఫాలో అవుతుంది. 15 గంటల పాటు నిర్విరామంగా పనిచేసే సామర్థ్యం ఈ ఏఐ పెట్రోలింగ్ వెహికల్ సొంతం. కొద్దిరోజుల్లోనూ ఇది దుబాయ్ రోడ్లపై నిశ్శబ్దంగా తిరగనుంది. 65 మంది ఇంజనీర్లు దాదాపు ఐదేళ్ల పాటు శ్రమించి దీనిని రూపొందించారు.

ఫిర్యాదు కాపీ 8 సెకన్లలో...!

అమెరికా పోలీసింగ్‌లోనూ ఏఐ వినియోగం పెరుగుతోంది. ఫిర్యాదుదారులు చెప్పే విషయాన్ని నోట్ చేసుకుంటూ చాట్ జీపీటీ ద్వారా కేవలం 8 సెకన్లలో ఫిర్యాదు కాపీని తయారుచేసి ఇచ్చే సాంకేతికను ఓక్లహామా నగరంలో మొదటి సారిగా వినియోగిస్తున్నారు. కేవలం ఫిర్యాదు కాపీనే కాకుండా.. ఏదైనా సంఘటనపై చాట్ జీపీటీ ద్వారా సెకన్లలోనే డ్రాఫ్ట్‌ను సిద్ధం చేస్తోంది. ప్రయోగాత్మక పరిశీలనలో తప్పులు లేకుండా 100 శాతం పర్‌ఫెక్ట్ రిపోర్టును సిద్ధం చేసినట్టు ఆ సిటీ పోలీసులు ప్రకటించారు.

చైనాలో ఏఐ పోలీస్‌స్టేషన్...!

మనుషులే లేని పోలీస్ స్టేషన్‌ను చైనా సిద్ధం చేసింది. వుహాన్ నగరంలో ఈ ఏడాది నవంబర్‌లో ప్రారంభించేందుకు కసరత్తు చేస్తున్నారు. ప్రధానంగా ఈ స్టేషన్‌లో డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్ సేవలను అందించనుంది. అదేవిధంగా డ్రైవింగ్‌లో ఎదురయ్యే సమస్యలు, యాక్సిడెంట్ చేసింది ఎవరు? ఎలా చేశారు? ఎవరిది తప్పు వంటి వాటిని పరిష్కరించే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఈ పోలీస్ స్టేషన్ 24/7 అందుబాటులో ఉండనుంది. ఇప్పటికే చైనాలో ఏఐ టెక్నాలజీని నిఘా కోసం వినియోగిస్తున్నారు.

లండన్‌లో...!

ప్రధానంగా పాత నేరస్తులను పట్టుకునేందుకు ఏఐను బ్రిటన్ ప్రభుత్వం ఉపయోగిస్తోంది. గతంలో దొంగతనం చేసి, మర్డర్లు చేసి, బ్యాంకులను దోచుకుని తప్పించుకు తిరుగుతున్న సుమారు 10 మంది పాత నేరస్తులను.. గుంపులో తిరుగుతుండగా ఏఐను ఉపయోగించి లైవ్ ఫేషియల్ రికగ్నైజేషన్ (ఎల్ఎఫ్ఆర్) కెమెరాల ద్వారా గుర్తించి పోలీసులు పట్టుకున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో దీనిని విస్తృతంగా వినియోగించాలని ఆ ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

సింగపూర్‌లో స్వతంత్ర నిర్ణయాలతో..

సింగపూర్ కూడా కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. తమంతట తాముగా నిర్ణయాలు తీసుకునే రోబోలను పోలీస్ శాఖలో ఉపయోగించనున్నట్టు సింగపూర్ ప్రభుత్వం వెల్లడించింది. గత ఐదేళ్లుగా సింగపూర్‌లో ఈ పోలీస్ రోబోలతో ట్రయల్స్ నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ రోబో కాప్ ఎత్తు 5.7 అడుగులు. దీనికి అమర్చే కెమెరాతో 360 డిగ్రీల్లో వీక్షించవచ్చు. ప్రాణాలకు తెగించే ఆపరేషన్లలో పాల్గొనేందుకు ఈ రోబోల్ని వినియోగించాలని సింగపూర్ పోలీసులు నిర్ణయించారు. ఇందులో ఉండే స్పీకర్లు.. విపత్కర పరిస్థితుల్లో చిక్కుకున్న వారితో మాట్లాడేందుకు ఉపయోగపడతాయి. ఈ పోలీస్ రోబో సేవలను సింగపూర్ ప్రభుత్వం ఎంతో రద్దీగా ఉండే చాంగీ ఎయిర్ పోర్టులో వినియోగించాలని నిర్ణయించింది.

చిట్టితో.. సమస్యలు!

రజనీకాంత్ రోబో సినిమాలో హ్యూమనాయిడ్ చిట్టితో అనేక సమస్యలు వస్తాయి. అదేవిధంగా ప్రతి సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలోనూ సమస్యలు తలెత్తుతుంటాయి. ఏఐ టెక్నాలజీ వినియోగం రోజురోజుకీ పెరుగుతోంది. దీని ద్వారా ఉద్యోగాల కల్పన విషయంలో సమస్యలు వస్తాయనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది. ఆక్స్‌ఫర్డ్ యూనివర్సిటీ సర్వే ప్రకారం అమెరికాలోనే 2033 నాటికి 47 శాతం ఉద్యోగాలు ఆటోమేషన్ కానున్నాయని తెలుస్తోంది.

హ్యాకింగ్ సమస్యలు, సొంత అవసరాలకు వినియోగించుకునే అవకాశం కూడా ఉంది.

ఏఐ వినియోగించుకునే అవసరమైన డేటా సేకరణ, స్టోరేజీతో... ప్రైవసీ పోయే ప్రమాదం ఉంది.

కేవలం మనం ఇచ్చిన డేటాతో మాత్రమే ఏఐ పని చేస్తుంది. సృజనాత్మక ఆలోచనలకు అవకాశం లేకుండా పోతుంది.

ఏఐ దిశగా.. భారత్ అడుగులు

పోలీస్ వ్యవస్థలో ఏఐని వినియోగించే దిశగా భారత్ కూడా అడుగులు వేస్తోంది. ప్రస్తుత మొబైల్ క్రైమ్ అండ్ క్రిమినల్ ట్రాకింగ్ నెట్‌వర్క్ సిస్టమ్ (ఎంఈసీటీఎన్ఎస్)తో ఈ ఏఐ వ్యవస్థని అనుసంధానించనున్నారు. ఈ ట్రాకింగ్ నెట్‌వర్క్ సిస్టమ్‌లో ఉండే పాత డేటా ఆధారంగా తన రేడియస్ పరిధిలో ఎవరైనా క్రిమినల్ కనిపించినా.. వెంటనే కంట్రోల్ రూమ్‌కి సమాచారం ఇచ్చేలా ప్రోగ్రామింగ్ చేసేందుకు ప్రణాళికలు రూపొందిస్తున్నారు. కేరళలో తొలి రోబో పోలీస్ సేవలందించేందుకు సిద్ధమవుతున్నాడు. కేరళ పోలీస్ అసిమోవ్ రోబోటిక్స్ సంస్థ సహకారంతో మానవ తరహాలో 'కేపీ–బాట్'ని అభివృద్ధి చేశారు. ఫేషియల్ రికగ్నిషన్ టెక్నాలజీ కెమెరా ద్వారా.. నిందితుల్ని గుర్తించగల సామర్థ్యం దీని సొంతం.

డిష్యుం.. డిష్యూం..

- పిఠాపురం మున్సిపల్ సమావేశంలో కమిషనర్–డీఈఈ బాహాబాహీ
- ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు జీతాలు చెల్లింపు విషయమై చర్చ
- కౌన్సిలర్ అడిగిన ప్రశ్నలకు కమిషనర్ బదులిస్తూ డీఈఈపై ఆరోపణలు
- ప్రతిగా డీఈఈ కమిషనర్‌పై ప్రత్యారోపణలు
- దీంతో ఇరువురు మధ్య తీవ్ర వాగ్వాదం.. పరస్పర దాడి
- కొంతకాలంగా కమిషనర్–డీఈఈ మధ్య కోల్డ్‌వార్

కౌన్సిల్ సమావేశంలో పరస్పరం దాడి చేసుకుంటున్న కమిషనర్ కనకారావు, డీఈఈ భవానీశంకర్

పిఠాపురం: ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండాల్సిన ఇద్దరు అధికారులు వాగ్వాదానికి దిగడంతో పాటు ఒకరిపై ఒకరు దాడిచేసుకోవడం తీవ్ర కలకలం సృష్టించింది. కాకినాడ జిల్లా పిఠాపురంలో శనివారం మున్సిపల్ సమావేశం జరుగుతుండగా అందరి సమక్షంలో కమిషనర్ కనకారావు, డీఈఈ భవానీశంకర్‌లు పరస్పరం దాడికి తెగబడ్డారు. వీరిద్దరి మధ్య కొంతకాలంగా ఉన్న కోల్డ్‌వార్ ఒక్కసారిగా భగ్గుమనడంతో ఈ సంఘటన చోటుచేసుకుంది. వివరాలివీ..
పిఠాపురం మున్సిపల్ వైస్ చైర్‌పర్సన్ పచ్చిమళ్ల జ్యోతి అధ్యక్షతన శనివారం మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సమావేశం జరిగింది. సమావేశం ప్రారంభం కాగానే అజెండాలోని పలు పనులపై చర్చించారు. ఆ పనులు ఎవరి ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్నారు.. ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగుల జీతాల చెల్లింపులు ఎవరు చూస్తున్నారంటూ ఓ కౌన్సిలర్ కమిషనర్ కనకారావును ప్రశ్నించారు. దీనిపై కమిషనర్ బదులిస్తూ ఇక్కడ పనిచేస్తున్న డీఈఈ ఎన్నికల ముందు చెప్పాపెట్టకుండా సెలవుపై వెళ్లిపోయారని, దాంతో ఆయన్ని సరెండర్ చేశానన్నారు. అయితే, కోర్టు ద్వారా ఉత్తర్వులు తెచ్చుకుని డీఈఈ భవానీశంకర్ తిరిగి విధుల్లో చేరారన్నారు. కానీ, ఎప్పుడూ అందుబాటులో ఉండరని, ఈ విషయాన్ని ఉన్నతాధికారులకు చెప్పడంతో వారి ఆదేశాల మేరకు ఈఈతో సంతకాలు పెట్టించుకుని పనులు పూర్తిచేస్తున్నామని కమిషనర్ డీఈఈపై ఆరోపణలు చేశారు. అసలాయన ఉన్నారో లేదో తెలియని పరిస్థితి ఉందని చెబుతుండగా.. పక్కనే ఉన్న డీఈఈ భవానీశంకర్ ఒక్కసారిగా ఎదురుతిరిగారు. కమిషనర్ అక్రమాలకు తాను సహకరించడంలేదని, ఇలా అబద్ధాలు చెబుతున్నారంటూ డీఈఈ విరుచుకుపడ్డారు. కనకారావు వచ్చినప్పటి నుంచి పలు అక్రమాలు చోటుచేసుకున్నాయని, వాటికి తాను సహకరించకపోవడంతోనే తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారని ప్రత్యారోపణ చేశారు. దీంతో వారిద్దరి మధ్య తీవ్ర వాగ్వాదం జరిగింది. ఒకరిపై ఒకరు విమర్శలు చేసుకుంటూ ఒక్కసారిగా కొట్లాటకు దిగారు. పరస్పరం కొట్టుకోవడంతో సమావేశంలో సభ్యులు అవాక్కయ్యారు. దీంతో కౌన్సిల్ సభ్యులు, మీడియా ప్రతినిధులు వారిని విడదీసి శాంతింపజేశారు. అనంతరం మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సమావేశం నిర్వహించారు.

డీఈఈపై సస్పెన్షన్ వేటు..

ఇక ఈ ఘటనలో డీఈఈ భవానీశంకర్‌ను సస్పెండ్ చేస్తూ అధికారులు ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. అధికారుల ఘర్షణకు సంబంధించి కాకినాడ ఆర్డీఓ ఇట్ల కిశోర్, మున్సిపల్ ఆర్డీ నాగ నరసింహారావు విచారణ నిర్వహించి కమిషనర్, డీఈఈలతో పాటు కార్యాలయ సిబ్బంది నుంచి స్టేట్‌మెంట్లు రికార్డు చేశారు. అనంతరం వారి నివేదిక మేరకు డీఈఈ భవానీశంకర్‌ను సస్పెండ్ చేయాలని ఇంజినీర్ ఇన్ చీఫ్‌కు జిల్లా కలెక్టర్ సూచించడంతో శనివారం రాత్రి ఈ మేరకు ఉత్తర్వులు జారీచేశారు.

ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గమ్మను హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రఘునందన్‌రావు దంపతులు శనివారం దర్శించుకున్నారు. అమ్మవారికి ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. - ఇంద్రకీలాద్రి

తిరుమల శ్రీవారిని మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సెంథిల్ కుమార్ శనివారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం రంగనాయకుల మండపంలో వేదపండితులు ఆశీర్వదించారు. - తిరుమల

గిరిజన విద్యార్థినులకు తప్పిన ప్రాణాపాయం

- 26 మంది డిశ్చార్జి
- 61మందికి అరకులోయ ఆస్పత్రిలో వైద్యసేవలు
- భయంతో ఇళ్లకు వెళ్లిపోతున్న మిగతా విద్యార్థినులు

సాక్షి,పాడేరు: కలుషిత ఆహారం తిని అస్వస్థతకు గురైన అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా డుంబ్రిగుడ మండలం జాముగుడ గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాల విద్యార్థినులకు ప్రాణాపాయం తప్పింది. అరకులోయ ప్రాంతీయ ఆస్పత్రితో పాటు కిల్లోగుడ పీహెచ్‌సీ వైద్యబృందం ఆశ్రమ పాఠశాలలో విద్యార్థినులకు వైద్యసేవలు అందించారు. ప్రస్తుతం 61మంది విద్యార్థినులు అరకులోయ ప్రాంతీయ ఆస్పత్రిలో వైద్యసేవలు పొందుతున్నారు. 26మంది విద్యార్థినులు కోలుకోవడంతో డిశ్చార్జ్ చేశారు. గుడ్డుకూర, రసంతో కూడిన అన్నం తిన్న కొద్దిసేపటికే విద్యార్థినులు 79మంది తీవ్ర అస్వస్థతకు గురైన ఘటనపై శనివారం ఉదయం కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్, ఐటీడీఏ పీవో అభిషేక్ విచారించారు. ఆశ్రమ పాఠశాలల పర్యవేక్షణ సక్రమంగా లేదంటూ గిరిజన సంక్షేమ డీడీ కొండలరావు పనితీరుపై కలెక్టర్ మండిపడ్డారు. జాముగుడ ఆశ్రమ పాఠశాలలో విద్యార్థినులు అస్వస్థతకు గురై ఆస్పత్రి పాలవడంతో మిగిలిన విద్యార్థినులను వారి తల్లిదండ్రులు శనివారం ఇళ్లకు తీసుకెళుతున్నారు.

బాధ్యులపై చర్యలు తీసుకోవాలి: అరకు ఎంపీ

అల్లూరి జిల్లా డుంబ్రిగుడ మండలం జాముగుడ గిరిజన సంక్షేమ బాలిక ఆశ్రమపాఠశాలలో శుక్రవారం జరిగిన ఫుడ్ పాయిజన్ ఘటనకు బాధ్యులైన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని, విధుల నుంచి తొలగించాలని అరకు ఎంపీ డాక్టర్ తనూజరాణి డిమాండ్ చేశారు. స్థానిక ప్రభుత్వ ఏరియా ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న విద్యార్థులను ఎమ్మెల్సీ డాక్టర్ కుంభా రవిబాబు, మాజీ ఎమ్మెల్యే చెట్టి పాల్గుణ, వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులతో కలిసి ఆమె శనివారం పరామర్శించారు. ఆమె డాక్టర్ కావడంతో స్టెతస్కోప్‌తో విద్యార్థినులను పరీక్షించారు. ఆస్పత్రిలో అన్ని వార్డులను సందర్శించారు. విద్యార్థినుల తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడి ధైర్యం చెప్పారు.

వర్షాలతో నేడు, రేపు పలు రైళ్లు రద్దు

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): ఎడతెరిపి లేని వర్షాల కారణంగా విజయవాడ డివిజన్‌లోని పలు సెక్షన్‌లలో ట్రాక్‌లపై వర్షం నీరు చేరడంతో ముందస్తు భద్రత చర్యల్లో భాగంగా శనివారం, ఆదివారం పలు ప్యాసింజర్ రైళ్లను రద్దు చేశారు. విజయవాడ–తెనాలి (07279/07575), విజయవాడ–గూడూరు (07500/07458), విజయవాడ–కాకినాడ పోర్టు (17257), తెనాలి–రేపల్లె (07874/07875), గుడివాడ–మచిలీపట్నం (07868/07869), భీమవరం జంక్షన్–నిడదవోలు (07885/07886), నర్సాపూర్–గుంటూరు (07281), గుంటూరు–రేపల్లె (07784/07785), గుంటూరు–విజయవాడ (07976), విజయవాడ–నర్సాపూర్ (17269), ఒంగోలు–విజయవాడ (07576), విజయవాడ–మచిలీపట్నం (07898/07899), విజయవాడ–ఒంగోలు (07461), నర్సాపూర్–గుంటూరు (07281), గుంటూరు–రేపల్లె (07784/07785), గుంటూరు–విజయవాడ (07976), విజయవాడ–నర్సాపూర్ (17269) రద్దు చేశారు. అదే విధంగా గుంటూరు–రేపల్లె (07784/07785), గుంటూరు–విజయవాడ (07976), విజయవాడ–నర్సాపూర్ (17269) రైళ్లను సోమవారం కూడ రద్దు చేసినట్టు రైల్వే అధికారులు ప్రకటించారు.

హెల్ప్‌లైన్ నంబర్ ఏర్పాటు

ప్రయాణికుల భద్రత దృష్ట్యా ఇటీవల కురుస్తున్న భారీ వర్షాల కారణంగా రైల్వేశాఖ అనేక రైళ్లను రద్దు చేయడంతో పాటు కొన్ని రైళ్లను దారి మళ్లించి నడుపుతోంది. దీంతో ప్రయాణికులకు ఆయా రైళ్ల సమాచారం తెలియజేసేందుకు అధికారులు ముఖ్యమైన రైల్వేస్టేషన్‌లలో హెల్ప్‌లైన్ నంబర్లు ఏర్పాటు చేశారు.

హెల్ప్‌లైన్ నంబర్‌లు

విజయవాడ–7569305697, రాజమండ్రి–08832420541
తెనాలి–08644227600, తుని–7815909479
నెల్లూరు–7815909469, గూడూరు–08624250795
ఒంగోలు–7815909489, గుడివాడ–7815909462
భీమవరం టౌన్–7815909402

పెన్షన్ తీసుకునేందుకు వెళ్తూ.. వాగులో చిక్కుకున్న ముగ్గురు

కాపాడిన తుళ్లూరు ఎస్ఐ అంకమ్మ, సిబ్బంది

తాడికొండ: పింఛన్ తీసుకునేందుకు స్వగ్రామానికి వెళుతూ వాగులో చిక్కుకున్న ముగ్గురిని తుళ్లూరు ఎస్ఐ అంకమ్మ, సిబ్బంది కాపాడారు. గుంటూరు జిల్లా నెక్కల్లు గ్రామానికి చెందిన మేకల కుమారి, ఆమె తల్లి దీనమ్మ, కుమారుడు సంతోష్‌కుమార్‌తో కలిసి ఆటోలో మంగళగిరి నుంచి పింఛన్ తీసుకునేందుకు తుళ్లూరు మండలం నెక్కల్లు గ్రామానికి బయలుదేరారు. పెదపరిమి వద్ద కోటేళ్ల వాగు పొంగి పొర్లుతుండగా.. అక్కడ వాగు దాటే ప్రయత్నంలో ఆ ముగ్గురూ ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయి చెట్టును పట్టుకుని వేలాడారు. సమాచారం అందుకున్న తుళ్లూరు ఎస్ఐ అంకమ్మ, సిబ్బందితో ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని ట్రాక్టర్, తాళ్ల సాయంతో ముగ్గురినీ రక్షించి ఒడ్డుకు చేర్చారు.

పింఛను కష్టాలు

విశాఖ నగరంలోని పెదజాలారిపేటలో పింఛను కోసం సచివాలయం వద్ద వర్షంలో వృద్ధులు, దివ్యాంగుల పడిగాపులు

విశాఖ నగరంలోని పెదజాలారిపేట జీవీఎంసీ స్కూలు వద్ద పింఛన్లు ఇస్తున్న సచివాలయ సిబ్బంది

జీవీఎంసీ 5వ వార్డు శివశక్తినగర్‌లో పింఛన్‌దారులను పిలిపించి రోడ్డుపై పింఛను అందజేస్తున్న కార్పొరేటర్ హేమలత

44లో 60లో మీదపడే ముదిమి

ముసలితనం. మనిషి జీవయాత్రలో అనివార్యమైన చివరి మజిలీ. అయినాసరే, దాని పేరు వింటేనే ఉలిక్కిపడతాం. తప్పదని తెలిసినా వృద్ధాప్యాన్ని తప్పించుకోవడానికి అనాదికాలంగా మనిషి చేయని ప్రయత్నం లేదు. ముదిమిని కనీసం వీలైనంత కాలం వాయిదా వేసేందుకు పడరాని పాట్లు పడేవాళ్లకు కొదవ లేదు! అలాంటి వాళ్లకు ఎంతగానో పనికొచ్చే సంగతొకటి వెలుగు చూసింది. మనిషికి వృద్ధాప్యం క్రమక్రమంగా సంక్రమించదట. జీవనకాలంలో రెండు కీలక సందర్భాల్లో ఒక్కసారిగా వచ్చి మీదపడిపోతుందట. 44వ ఏట ఒకసారి, 60వ ఏట రెండోసారి! అమెరికాలోని స్టాన్‌ఫర్డ్ వర్సిటీ, సింగపూర్‌లోని నాన్యాంగ్ టెక్నలాజికల్ వర్సిటీ చేసిన తాజా అధ్యయనంలో ఈ మేరకు తేల్చింది. ఆ రెండు సందర్భాల్లోనూ వృద్ధాప్య సంబంధిత మార్పులు ఒంట్లోని అణువణువులోనూ ఉన్నట్టుండి భారీగా చేటుచేసుకుంటాయని వెల్లడించింది.

ఇలా చేశారు...

25 నుంచి 75 ఏళ్ల వయసున్న 108 మందిని సైంటిస్టులు తమ అధ్యయనం కోసం ఎంచుకుంటున్నారు. ప్రపంచంలోని దాదాపు అన్ని దేశాలవారూ నివసించే కాలిఫోర్నియా నుంచి వీరిని ఎంపిక చేశారు. ప్రతి మూడు నుంచి ఆర్నెల్లకోసారి వారి రక్తం, మలం, చర్మం తదితర నమూనాలు సేకరించి పరిశీలించారు. మహిళల్లో 40ల అనంతరం తలెత్తే ముట్లుడిగే దశ వృద్ధాప్యాన్ని వేగవంతం చేస్తుందన్న వాదన ఉంది. కనుక స్త్రీ పురుషులకు వేర్వేరు డేటాబేస్‌ను నిర్వహించారు. ఒంట్లో ఆర్‌ఎన్‌ఏ, ప్రొటీన్ల వంటి జీవాణువులు తదితరాల్లో వయసు మీద పడే తీరుతెన్నులను ఏళ్ల తరబడి నిశితంగా పరిశీలించారు. ఫలితాలు వారిని ఆశ్చర్యపరిచాయి. ఈ కీలక జీవాణువులన్నీ ఆడా, మగా తేడా లేకుండా 44వ ఏట భారీ మార్పుచేర్పులకు లోనైనట్టు గమనించారు. 60వ ఏట కూడా మళ్లీ అలాంటి మార్పులే అంతటి తీవ్రతతో చోటుచేసుకున్నాయి. ఫలితంగా స్త్రీ పురుషులిద్దరిలోనూ 55వ ఏట నుంచీ వృద్ధాప్య ఛాయలు కొట్టొచ్చినట్టు బయటికి కన్పించడం గమనించారు.

40ల నుంచైనా మారాలి

అధ్యయన ఫలితాలు తమను నిజంగా అబ్బురపరిచాయని నాన్యాంగ్ వర్సిటీ మైక్రోబయోమ్ విభాగ అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ జియావో టావో షెన్ అన్నారు. ''ఉదాహరణకు కెఫిన్‌ను అరిగించుకునే సామర్థ్యం 40 ఏళ్లు దాటాక ఒకసారి, 60 నిండిన మీదట మరోసారి బాగా తగ్గుతుంది. మద్యాన్ని తీసుకున్నా అంతేనని మా పరిశోధనలో తేలింది'' అని ఆయన చెప్పుకొచ్చారు. అంతేగాక 40 దాటాక ఒంట్లో కొవ్వు పేరుకుపోవడం బాగా పెరుగుతుందని స్టాన్‌ఫర్డ్ వర్సిటీ జెనెటిక్స్ విభాగం చీఫ్ మైకేల్ స్నైడర్ గుర్తు చేశారు. ''ఆ దశలో కండరాలకు తగిలే గాయాలు ఓ పట్టాన మానవు కూడా. ఎందుకంటే ప్రొటీన్లు ఒంట్లోని కణజాలాలను పట్టి

ఉంచే తీరు 44వ ఏట, 60వ ఏట చెప్పలేనంతగా మార్పులకు లోనవుతున్నట్టు తేలింది. ఫలితంగా చర్మం, కండరాలు, హృదయనాళాల వంటివాటి పనితీరు భారీ మార్పులకు లోనవుతోంది. వీటికి తోడు 60ల్లో మనుషుల్లో సాధారణంగా కండరాల క్షీణత ఒక్కసారిగా వేగం పుంజుకుంటుంది. దాంతో వారిలో హృద్రోగాలు, కిడ్నీ సమస్యలు, టైప్ 2 మధుమేహం వ్యాధుల రిస్కు ఎన్నో రెట్లు పెరుగుతోంది'' అని వివరించారు. ఈ సమస్యలను ఎదుర్కోవడానికి తమ అధ్యయనం కొత్త దారులు తెరుస్తుందని ఆశాభావం వెలిబుచ్చారు. ఈ అధ్యయన ఫలితాలను నేచర్ ఏజింగ్ జర్నల్‌లో ప్రచురించారు.

- సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

> మధ్యవయసు దాటాక మెల్లిమెల్లిగా ముసలితనం గుప్పెట్లోకి వెళ్తామన్నది నిజం కాదు. 40 ఏళ్లు దాటాక రెండు కీలక దశల్లో మనం ఆదమరిచి ఉన్నప్పుడు మనకు తెలియకుండానే ముదిమి ఒక్కసారిగా వచ్చి మీదపడుతుంది''
>
> - జియావో టావో షెన్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, నాన్యాంగ్ వర్సిటీ

> జీవనశైలిలో ఆరోగ్యకరమైన మార్పులు చేసుకుంటే వృద్ధాప్యాన్ని వీలైనంతగా వాయిదా వేసుకోవచ్చన్నది మా అధ్యయన ఫలితాల సారాంశం. మధ్య వయసు దాటాకైనా మద్యం మానేయాలి. లేదంటే కనీసం బాగా తగ్గించాలి. నీళ్లు బాగా తాగాలి. ముఖ్యంగా 40ల్లోకి, 60ల్లోకి ప్రవేశిస్తున్న దశలో క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం చేయాలి''
>
> - మైకేల్ స్నైడర్, జెనెటిక్స్ విభాగం చీఫ్, స్టాన్‌ఫర్డ్ వర్సిటీ

‘సత్వర న్యాయం’తోనే భద్రతపై భరోసా

మహిళలు, చిన్నారులపై నేరాలు పెరగడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది

- మహిళలపై నేరాల కేసుల్లో తీర్పులు త్వరగా రావాలి: ప్రధాని మోదీ
- సుప్రీంకోర్టు ఆధ్వర్యంలో జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థపై సదస్సు ప్రారంభం

న్యూఢిల్లీ: మహిళలపై నేరాలకు సంబంధించిన కేసుల్లో బాధితులకు సత్వర న్యాయం లభించాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ చెప్పారు. వేగంగా న్యాయం చేకూర్చే పరిస్థితి ఉంటే భద్రత పట్ల మహిళలకు గొప్ప భరోసా దక్కుతుందని ఉద్ఘాటించారు. కోల్‌కతాలో జూనియర్ డాక్టర్‌పై అత్యాచారం, హత్య, మహారాష్ట్రలో ఇద్దరు బాలికలపై లైంగిక దాడి ఘటనలు దేశవ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించిన నేపథ్యంలో ప్రధాని మోదీ వ్యాఖ్యలు ప్రాధాన్యం సంతరించుకున్నాయి. ఢిల్లీలో శనివారం సుప్రీంకోర్టు ఆధ్వర్యంలో జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థపై ప్రారంభమైన జాతీయ సదస్సులో ఆయన ప్రసంగించారు. భారత రాజ్యాంగానికి దేశ న్యాయ వ్యవస్థను ఒక సంరక్షకురాలిగా పరిగణిస్తుంటామని చెప్పారు. సుప్రీంకోర్టుతోపాటు మొత్తం న్యాయ వ్యవస్థ ప్రజల అంచనాలకు తగ్గట్టుగా పని చేస్తే సమాజానికి మేలు జరుగుతుందని అన్నారు. ప్రధానమంత్రి ఇంకా ఏం మాట్లాడారంటే...

క్రియాశీలకంగా మానిటరింగ్ కమిటీలు

''దేశంలో మహిళలు, చిన్నారులపై వేధింపులు, నేరాలు పెరిగిపోతుండడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. మహిళల భద్రత కోసం చట్టాల్లో కఠినమైన నిబంధనలు చేరుస్తున్నాం. 2019లో ఫాస్ట్‌ట్రాక్ ప్రత్యేక కోర్టుల పథకాన్ని ప్రారంభించాం. అడబిడ్డలపై జరిగే నేరాల విషయంలో తీర్పులు వేగంగా రావాలి. నేరగాళ్లకు శిక్షలు పడాలి. బాధితులకు సత్వర న్యాయం దక్కాలి. అలా జరిగితేనే జనాభాలో సగం మందికి వారి భద్రతపై ఒక భరోసా, నమ్మకం లభిస్తాయి. మహిళలపై నేరాలు అరికట్టే విషయంలో జిల్లా జడ్జి, మేజిస్ట్రేట్, ఎస్పీతో కూడిన జిల్లా మానిటరింగ్ కమిటీల పాత్ర చాలా కీలకం.

కింది కోర్టులే మొదటి మెట్టు

దేశంలో రాజ్యాంగాన్ని, చట్టాల స్ఫూర్తిని న్యాయ వ్యవస్థ చక్కగా పరిరక్షిస్తోంది. సుప్రీంకోర్టు పట్ల, న్యాయ వ్యవస్థ పట్ల దేశ ప్రజలు ఏనాడూ అపనమ్మకం వ్యక్తం చేయలేదు. న్యాయ వ్యవస్థపై వారికి ఎంతో విశ్వాసం ఉంది. దేశ న్యాయ వ్యవస్థకు జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థ ఒక బలమైన పునాది అనడంలో సందేహం లేదు. బాధితులకు న్యాయం చేకూర్చడంలో కింది కోర్టులే మొదటి మెట్టు. కోర్టుల్లో మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు కృషి చేస్తున్నాం. కోర్టులను ఆధునీకరిస్తున్నాం. పెండింగ్ కేసులను విశ్లేషించడానికి, భవిష్యత్తులో రాబోయే కేసులను అంచనా వేయడానికి కృత్రిమ మేధ(ఏఐ), ఆప్టికల్ క్యారెక్టర్ రికగ్నిషన్ వంటి నూతన సాంకేతికతలను ప్రవేశపెట్టాలని నిర్ణయించాం'' అని ప్రధాన మంత్రి మోదీ ఉద్ఘాటించారు. భారత సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటై 75 ఏళ్లు పూర్తవుతున్న సందర్భంగా స్మారక పోస్టల్ స్టాంప్, నాణేన్ని ఆవిష్కరించారు.

ఢిల్లీలో జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థపై జాతీయ సదస్సులో సీజేఐ జస్టిస్ చంద్రచూడ్, ప్రధాని మోదీ

బెయిల్ ఇవ్వడానికి అభ్యంతరమెందుకు: కపిల్ సిబల్

ఎలాంటి సంకోచాలు, పక్షపాతానికి తావులేకుండా తీర్పులు ఇచ్చేలా ట్రయల్ కోర్టులు, జిల్లా కోర్టులు, సెషన్స్ కోర్టులు బలోపేతం కావాలని సుప్రీంకోర్టు బార్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు, రాజ్యసభ సభ్యుడు కపిల్ సిబల్ చెప్పారు. క్షేత్రస్థాయిలోని కింది కోర్టులు ఒత్తిళ్లను తట్టుకొని స్థిరంగా నిలవకపోతే మొత్తం న్యాయ, రాజకీయ వ్యవస్థ సమగ్రత ప్రమా దంలో పడుతుందని అన్నారు. జిల్లా కోర్టులపై సదస్సులో ఆయన మాట్లాడుతూ... బెయిల్ ఒక నియమం, జైలు ఒక మినహాయింపు అంటూ ఇటీవల సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ప్రస్తావించారు. కీలకమైన కేసుల్లో నిందితులకు బెయిల్ ఇవ్వడానికి ట్రయల్ కోర్టులు, జిల్లా కోర్టులు నిరాకరిస్తున్నాయని ఆక్షేపించారు. తన వృత్తి జీవితంలో కింది కోర్టులు బెయిల్ ఇవ్వగా చూసిన సందర్భాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయని తెలిపారు. ఇది కేవలం తన ఒక్కడి అభిప్రాయం మాత్రమే కాదని చెప్పారు. బెయిల్‌ను కింది కోర్టులు ఒక మినహాయింపుగా భావిస్తుండడంతో పై కోర్టులపై విపరీతమైన ఒత్తిడి పెరుగుతోందని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఇటీవల చెప్పారని గుర్తుచేశారు. కింది కోర్టుల్లో బెయిల్ రాకపోవడంతో నిందితులు హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లాల్సి వస్తోందన్నారు. ఈ పరిస్థితిలో మార్పు రావాలని సూచించారు. జిల్లా కోర్టుల్లో మౌలిక సదుపాయాలు అభివృద్ధి చేయాలని, న్యాయమూర్తుల వేతనాలు పెంచాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు.

జిల్లా కోర్టులే వెన్నెముక: జస్టిస్ చంద్రచూడ్

దేశంలో మొత్తం న్యాయ వ్యవస్థకు జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థ వెన్నుముక అని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డి.వై.చంద్రచూడ్ అభివర్ణించారు. చట్టబద్ధ పాలనకు జిల్లా జ్యుడీషియరీ అత్యంత కీలకమని చెప్పారు. జిల్లా కోర్టులను కింది కోర్టులు అని పిలవడం ఆపేయాలని సూచించారు. జిల్లా కోర్టులపై జాతీయ సదస్సులో ఆయన మాట్లాడారు. జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థలో కొన్నేళ్లుగా మహిళల భాగస్వామ్యం గణనీయంగా పెరుగుతోందని అన్నారు. న్యాయాన్ని పొందడానికి ప్రజలకు మొదటి వేదిక జిల్లా కోర్టులేనని తెలిపారు. న్యాయ వ్యవస్థలో టెక్నాలజీకి పెద్దపీట వేస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు. 2023–24లో 46.48 కోట్ల పేజీల కోర్టు రికార్డులను డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చామని వెల్లడించారు. 3,500 కోర్టు కాంప్లెక్స్‌లను, 22,000 కోర్టు రూమ్‌లను కంప్యూటరీకరించడానికి ఈ–కోర్టుల ప్రాజెక్టును ప్రారంభించినట్లు చెప్పారు. న్యాయమూర్తులపై ఒత్తిడి అధికంగా ఉంటుందని, వారు మానసిక ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవాలని జస్టిస్ చంద్రచూడ్ సూచించారు.

హరియాణా ఎన్నికలు అక్టోబర్ 5న

1 నుంచి ఐదో తేదీకి మార్పు • ఓట్ల లెక్కింపు 8న

న్యూఢిల్లీ: హరియాణా అసెంబ్లీ ఎన్నికల తేదీని భారత ఎన్నికల సంఘం (ఈసీఐ) మార్చింది. ముందుగా ప్రకటించిన అక్టోబర్ 1న కాకుండా 5వ తేదీన అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ఉంటాయని శనివారం ప్రకటించింది. నాలుగో తేదీన జరగాల్సిన ఓట్ల లెక్కింపు 8వ తేదీన ఉంటుందని, జమ్మూకశ్మీర్ ఓట్ల లెక్కింపు అదే రోజున జరుగుతుందని వెల్లడించింది. బిష్ణోయ్ సామాజికవర్గం అసోజ్ అమావాస్య పండుగను జరుపుకోవడానికి పెద్ద సంఖ్యలో రాజస్తాన్‌లోని బికనేర్‌కు వెళతారని, వీరు ఓటింగ్‌కు దూరం కాకూడదనే ఉద్దేశంతోనే ఎన్నికలను అక్టోబర్ ఐదో తేదీకి మార్చామని ఈసీ తెలిపింది. అసోజ్ అమావాస్య అక్టోబర్ 2న వస్తోంది. దీని కోసం హరియాణాలోని సిర్సా, ఫతేహాబాద్, హిసార్‌ల నుంచి వేలాది బిష్ణోయ్ కుటుంబాలు బికనేర్‌కు వెళతాయి. గురు జంబేశ్వర్ స్మృత్యర్థం నిర్వహించే అసోజ్ అమావాస్య కోసం రాజస్తాన్‌లోని స్వగ్రామం ముకమ్‌కు చేరుకుంటాయి. మూడు నాలుగు శతాబ్దాలుగా ఈ సంప్రదాయం కొనసాగుతోంది. అందువల్ల హరియాణా ఎన్నికల తేదీని మార్చాలని ఆలిండియా బిష్ణోయ్ మహాసభ అధ్యక్షుడు తమను రాతపూర్వకంగా అభ్యర్థించారని ఈసీ వెల్లడించింది. ఓటింగ్ హక్కులు కాపాడటానికి, బిష్ణోయ్‌ల సంప్రదాయాలను గౌరవించడానికి ఎన్నికల తేదీని మార్చామని తెలిపింది. అయితే ఎన్నికలను వాయిదా వేయాలని మొదటగా కోరింది బీజేపీ కావడం గమనార్హం. సెప్టెంబరు 28, 29 శని, ఆదివారాలు వస్తున్నాయని, అక్టోబర్ 1వ తేదీ పోలింగ్ సెలవు, రెండో తేదీ గాంధీ జయంతి సెలవు ఉందని.. వరుస సెలవులు వస్తే ప్రజలు వెకేషన్‌కు, స్వస్థలాలకు వెళ్లిపోతారని, పోలింగ్ తగ్గుతుందని బీజేపీ ఈసీకి లేఖ రాసింది. అసోజ్ అమావాస్య ఉన్న విషయాన్ని కూడా ప్రస్తావించింది.

8న అమెరికా పర్యటనకు రాహుల్

న్యూఢిల్లీ: లోక్‌సభలో విపక్షనేత రాహుల్ గాంధీ సెప్టెంబరు 8 నుంచి 10వ తేదీ దాకా అమెరికాలో పర్యటించనున్నారు. వాషింగ్టన్ డి.సి., డల్లాస్‌లలో పలు ముఖాముఖి సమావేశాల్లో పాల్గొననున్నారు. అలాగే టెక్సాస్ యూనివర్సిటీలో విద్యార్థులతోనూ ఇష్టాగోష్టిలో పాల్గొంటారు. ఇండియన్ ఓవర్సీస్ కాంగ్రెస్ చైర్మన్ సామ్ పిట్రోడా.. రాహుల్ అమెరికా పర్యటన వివరాలను శనివారం వెల్లడించారు. ‘సెప్టెంబర్ 8న వాషింగ్టన్ డి.సి., 9, 10 తేదీల్లో డల్లాస్‌లో ఉంటారు. పలు కార్యక్రమాలు ఉంటాయి’ అని పిట్రోడా తెలిపారు.

రైతుల గోడు కేంద్రం వినాలి

ఒలింపియన్ వినేశ్ ఫొగాట్ వినతి

చండీగఢ్: ఒలింపిక్ క్రీడాకారిణి, మల్లయోధురాలు వినేశ్ ఫొగాట్ గత 200 రోజులుగా ఉద్యమిస్తున్న రైతన్నలకు సంఘీభావం ప్రకటించారు. శనివారం పంజాబ్, హరియాణా సరిహద్దులోని శంభు, ఖనౌరీ బోర్డర్ పాయింట్ల వద్ద పంజాబ్ రైతుల ‘ఢిల్లీ చలో’ నిరసనోద్యమం శనివారం 200వ రోజుకు చేరిన సందర్భంగా శంభు బోర్డర్‌తో పాటు ఖనౌరీ బోర్డర్ వద్దకు వచ్చి రైతులతో కలిసి నిరసన స్థలాల వద్ద బైఠాయించి వారికి వినేశ్ ఫొగాట్ మద్దతు పలికారు. రైతు కుటుంబంలో పుట్టిన వినేశ్ ఈ సందర్భంగా మాట్లాడారు. '' మీ కూతురు మీకు బాసటగా ఉంటుందని చెప్పేందుకే ఇక్కడికి వచ్చా. డిమాండ్లు ఇంకా నెరవేర్చనందుకే రైతుల నిరసనలు కొనసాగుతున్నాయి. 200 రోజులుగా ఉద్యమిస్తున్న వీళ్లను చూస్తే బాధేస్తోంది. రెజ్లర్లుగా మేం రైతులకు మావంతుగా ఏమీ చేయలేకపోయామని ఒక్కోసారి అనిపిస్తుంది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో భారత్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించిన మేము ఇక్కడ సొంత కుటుంబం కోసం ఏమీ చేయలేక నిస్సహాయులమయ్యాం. వీళ్ల బాధను ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం వినాలి. రైతన్న అన్నం పెట్టకపోతే మనమెలా బతుకుతాం?. ప్రభుత్వం అస్సలు పట్టించుకోకపోయినా నిస్వార్థంగా రైతులు పంటలు పండించి దేశానికి తిండి పెడుతున్నారు. వాళ్లది పెద్ద మనసు. ప్రభుత్వం కూడా తమది పెద్దమనసు అని చాటిచెప్పాలి. డిమాండ్లను నెరవేర్చాలి. హరియాణాలో రైతులు ఉద్యమిస్తే వారికీ నేను మద్దతు పలుకుతా. రైతుల కష్టాలను పరిష్కరించాల్సిందే. సమస్యలను పరిష్కరించాల్సిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఉంది. రైతుల ఉద్యమం వృథా కాకూడదు'' అని అన్నారు. హరియాణాలోని ఛర్ఖీ దాద్రీ జిల్లాకు చెందిన మీరు వచ్చే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పోటీచేస్తారా? అని విలేకరి ప్రశ్నించగా '' నాకు రాజకీయాల గురించి అస్సలు తెలియదు. నాకు రాజకీయ అనుభవం కూడా లేదు. నేను రాజకీయాల్లోకి రాబోను. ఇక్కడ రాజకీయాలు మాట్లాడొద్దు. ఇది రైతుల ఉద్యమస్థలి. ఇక్కడ రైతన్నల సమస్యల గురించే మాట్లాడదాం. చర్చిద్దాం '' అని ఆమె వ్యాఖ్యానించారు. నిరసనోద్యమం మొదలై 200 రోజులు పూర్తయిన సందర్భంగా సంయుక్త కిసాన్ మోర్చా, కిసాన్ మజ్దూర్ సంయుక్తంగా అక్కడే ‘కిసాన్ మహాపంచాయత్’ ఏర్పాటుచేశాయి.

గాజాలో 89 మంది మృత్యువాత

గాజా: గాజాలోని మధ్య, దక్షిణ ప్రాంతాలపై ఇజ్రాయెల్ బలగాలు 48 గంటల వ్యవధిలో జరిపిన దాడుల్లో 89 మంది చనిపోయారు. ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ చేపట్టిన దాడుల్లో శనివారం ఒక్క రోజే 48 మంది మృతి చెందినట్లు పాలస్తీనా ఆరోగ్య విభాగం తెలిపింది. అల్ అహ్లీ అరబ్ ఆస్పత్రిపైనా దాడికి దిగిందని, ఈ ఘటనలో ఇద్దరు చనిపోయినట్లు వివరించింది. రోగులు, వారి సంబంధీకులు పెద్ద సంఖ్యలో గాయపడ్డారని పేర్కొంది. కాగా, ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ తాత్కాలిక కాల్పుల విరమణ ప్రకటించిన నేపథ్యంలో శనివారం గాజాలో పోలియో వ్యాక్సినేషన్ డ్రైవ్ మొదలైంది. ఖాన్ యూనిస్ ఆస్పత్రిలో 10 మంది శిశువులకు టీకా వేశారని అధికారులు తెలిపారు. ఆక్రమిత వెస్ట్ బ్యాంక్‌లోని జెనిన్ నగరాన్ని ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ చుట్టుముట్టింది. నాలుగు రోజులుగా ఇక్కడ దాడులు జరుపుతున్న ఆర్మీ నగరాన్ని మిగతా ప్రపంచంతో సంబంధాలు లేకుండా తెంచేసింది. మిలటరీ జీపులు, సాయుధ బలగాల వాహనాలు అక్కడ కనిపిస్తున్నాయి. ఎక్కడ చూసినా ధ్వంసమైన కాంక్రీట్ గోడలు, శిథిల భవనాలు దర్శనమిస్తున్నాయి.

సెప్టెంబర్‌లోనూ అధిక వర్షపాతం

ఆగస్టులో సాధారణం కంటే 16 శాతం ఎక్కువ: ఐఎండీ

న్యూఢిల్లీ: ఆగస్టులో మాదిరిగానే సెప్టెంబర్‌లోనూ సాధారణానికి మించి వర్షాలు కురిసే అవకాశముందని భారత వాతావరణ శాఖ (ఐఎండీ) అంచనా వేసింది. ఆగస్టులో సాధారణానికి మించి 16 శాతం అధికంగా వర్షపాతం నమోదైందని తెలిపింది. అదేసమయంలో, వాయవ్య భారతంలో రికార్డు స్థాయిలో 253.9 మిల్లీమీటర్ల వర్షం పడిందని, 2001 సంవత్సరం తర్వాత ఆగస్టులో ఇంత భారీగా వానలు కురియడం ఇది రెండోసారని తెలిపింది. ఐఎండీ డైరెక్టర్ జనరల్ మృత్యుంజయ మహాపాత్ర శనివారం ఢిల్లీలో మీడియాకు ఈ వివరాలు వెల్లడించారు. ‘దేశంలో ఆగస్టులో 248.1 మిల్లీమీటర్ల సాధారణ వర్షపాతం నమోదవ్వాల్సి ఉండగా, అంతకుమించి ఈసారి ఆగస్టులో 287.1 మి.మీ. వర్షం కురిసింది. అదేవిధంగా, జూన్ ఒకటో తేదీన మొదలైన రుతుపవన సీజన్‌లో దేశంలో సాధారణంగా 701 మి.మీ. వర్షం కురవాల్సి ఉండగా, ఈసారి ఏకంగా 749 మి.మీ. కురిసింది’అని ఆయన వివరించారు. ‘ఆగస్టులో సాధారణంగా 16.3 రోజులపాటు అల్పపీడన వాతావరణం కొనసాగుతుంది. కానీ, అంతకుమించి 17 రోజుల్లో అల్పపీడనాల ప్రభావం ఉంది. ఆగస్టులో ఏర్పడిన ఆరు అల్పపీడనాల్లో రెండింటి కారణంగా ఉత్తర, మధ్యభారతంతో పాటు తూర్పు భారతంలోని కొన్ని ప్రాంతాలు, తమిళనాడు సహా దక్షిణ భారతంలో అతి భారీ వర్షాలు కురిశాయి. ఆగస్టు నెల మొత్తం రుతు పవనాల ప్రభావం కొనసాగింది’అని ఐఎండీ డీజీ మహాపాత్ర తెలిపారు. అయితే, హిమాలయాలు, ఈశాన్య ప్రాంతంలోని పలు జిల్లాల్లో సాధారణం కంటే తక్కువ వర్షపాతం నమోదైందన్నారు. ఈ సీజన్‌లో అల్పపీడనాల్లో అధిక భాగం దేశ దక్షిణ ప్రాంతంపైనే కేంద్రీకృతం కావడమే ఇందుకు కారణమని చెప్పారు.

వాయవ్య భారతంలో అతిభారీ వర్షాలు

వాయవ్య భారతం, చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో ఆగస్టులో మాదిరిగా సెప్టెంబర్‌లో భారీ వర్షాలు కురిసేందుకు అవకాశాలున్నాయని ఐఎండీ డీజీ మృత్యుంజయ వివరించారు. దేశంలోని మిగతా ప్రాంతాల్లో సాధారణానికి మించి వానలు పడొచ్చని అంచనా వేశారు. దేశవ్యాప్తంగా సెప్టెంబర్‌లో దీర్ఘకాలం సగటు 167.9 మి.మీ. మించి వర్షాలు పడొచ్చని చెప్పారు.

ఢిల్లీ సీఎస్‌గా ధర్మేంద్ర

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: 1989 బ్యాచ్ ఐఏఎస్ అధికారి ధర్మేంద్ర ఢిల్లీ ప్రభుత్వ నూతన ప్రధాన కార్యదర్శిగా నియమితులయ్యారు. అరుణాచల్ ప్రదేశ్ ప్రస్తుత చీఫ్ సెక్రటరీగా ఉన్న ధర్మేంద్ర ఢిల్లీ సీఎస్‌గా సెప్టెంబర్ 1న బాధ్యతలు స్వీకరించనున్నారు. గతంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రెండుసార్లు పొడిగింపులు అందుకున్న ఢిల్లీ ప్రస్తుత చీఫ్ సెక్రటరీ నరేష్ కుమార్ పదవీకాలం శనివారంతో ముగియడంతో కేంద్ర హోంశాఖ ఆయన స్థానంలో ధర్మేంద్రను నియమించింది. స్వతహాగా సివిల్ ఇంజనీర్ అయిన ధర్మేంద్ర 2022 ఏప్రిల్ నుంచి అరుణాచల్ ప్రదేశ్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేస్తున్నారు. నరేష్ కుమార్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఉన్న సమయంలో, ఆయన నేతృత్వంలోని ఢిల్లీ బ్యూరోక్రసీకి, అరవింద్ కేజ్రీవాల్ ప్రభుత్వానికి మధ్య తరచూ ఘర్షణలు చోటుచేసుకున్న విషయం తెలిసిందే.

గృహనిర్బంధంలో వైద్యురాలి తల్లిదండ్రులు: అధిర్

కోల్‌కతా: ఆర్.జి.కర్ మెడికల్ కాలేజీ హత్యాచారానికి గురైన వైద్యురాలి తల్లిదండ్రులను పోలీసులు గృహనిర్బంధంలో ఉంచారని పశ్చిమబెంగాల్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు అధిర్ రంజన్ చౌదరి ఆరోపించారు. అధిర్ శనివారం ట్రైనీ డాక్టర్ ఇంటికి వెళ్లి ఆమె తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడారు. త్వరగా అంత్యక్రియలు పూర్తిచేయడానికి పోలీసులు హతురాలి తండ్రికి డబ్బు ఇవ్వజూపారని ఆరోపించారు. ‘డాక్టర్ తల్లిదండ్రులను పోలీసులు గృహనిర్బంధంలో ఉంచారు. రకరకాల కారణాలు చెబుతూ వారిని గడప దాటనీయడం లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాల మేరకు వైద్యురాలి అంత్యక్రియలను తక్షణం పూర్తిచేయాలంటూ తండ్రికి డబ్బు ఇవ్వజూపారు’ అని అధిర్ అన్నారు. ఆగస్టు 9న వేకువజామున ఆర్.జి.కర్ ఆసుపత్రి సెమినార్ హాల్‌లో పీజీ ట్రైనీ డాక్టర్ మృతదేహం లభించిన విషయం తెలిసిందే. ఆమెను రేప్ చేసి హత్య చేశారని పోస్ట్‌మార్టమ్‌లో తేలింది. అప్పటినుంచి బెంగాల్‌లో జూనియర్ డాక్టర్లు సమ్మెను కొనసాగిస్తున్నారు. సమ్మె చేస్తున్న డాక్టర్లను కలవడానికి అధిర్ రంజన్ చౌదరి శనివారం ఆర్.జి.కర్ ఆసుపత్రికి వెళ్లేందుకు ప్రయత్నించగా పోలీసులు ఆయన్ని అడ్డుకున్నారు.

అరేబియా సముద్రంలో తుపానా?

వాతావరణ శాఖ అధికారులే అవాక్కైన వైనం

గత 48 ఏళ్లలో ఎన్నడూ చూడలేదని వ్యాఖ్య

న్యూఢిల్లీ: ఆగస్టు నెలలో అరేబియా సముద్రంలో తుపాను పుట్టి భారత వాతావరణ శాఖ అధికారులను సైతం సంభ్రమాశ్చర్యాలకు, ఒకింత ఆందోళనకు గురిచేసింది. ఎందుకంటే అరేబియా సముద్రంలో ఆగస్టు నెలలో తుపాన్లు ఏర్పడటం చాలా అరుదైన విషయం. అరేబియా సముద్ర పశ్చిమ ప్రాంత జలాలు ఎల్లప్పుడూ చల్లగా ఉంటాయి. చల్లని జలాలు అనేవి తుపాన్లు ఏర్పడేందుకు అనువైన వాతావరణం కాదు. అరేబియా ద్వీపకల్ప భూభాగాల నుంచి వీచే పొడిగాలులు సైతం ఇక్కడ తుపాన్లను ఏర్పర్చలేవు. అయితే తాజాగా గుజరాత్ తీరాన్ని దాటుతూ తుపాను ఏర్పడటం వాతావరణ శాఖ అధికారులను సైతం ఆలోచనల్లో పడేసింది. చివరిసారిగా 1976లో అరేబియా సముద్రంలో తుపాను ఏర్పడింది. అది కూడా ఒడిశా మీదుగా ఏర్పడిన అల్పపీడనం చివరకు పశ్చిమ–వాయవ్య దిశగా కదిలి చివరకు అరేబియా సముద్రంలో తుపానుగా రూపాంతరం చెందింది. తర్వాత అది అలాగే వెళ్లి ఒమన్ తీరం వద్ద బలహీనపడింది.

అరేబియాలో తుపాన్లు ఎందుకు రావంటే?

వర్షాకాల సీజన్‌లో అరేబియా సముద్ర జలాల ఉపరితల ఉష్ణోగ్రత 26 డిగ్రీల సెల్సియస్‌కన్నా తక్కువకు పడిపోతుంది. దీంతో జూలై, సెప్టెంబర్‌లో తుపాన్లు ఏర్పడటం కష్టం. అల్పపీడనం ఏర్పడినపుడు గాలులు గంటకు 52–61 కి.మీ.ల వేగంతో వీస్తాయి. అదే తుపాను ఏర్పడితే గంటకు 63–87 కి.మీ.ల వేగంతో వీస్తాయి. తుపాను ఏర్పడాలంటే సముద్ర ఉపరితల ఉష్ణోగ్రత కచ్చితంగా 26.5 డిగ్రీల సెల్సియస్‌ను మించి ఉండాలి. అయితే అరేబియా జలాలు ఇంత వేడి ఉండవు. అదే బంగాళాఖాతంలో ఉండే వాతావరణం తుపాన్లు ఏర్పడటానికి అత్యంత అనువుగా ఉంటుంది. చారిత్రకంగా బంగాళాఖాతం, అరేబియాసముద్రాన్ని కలిపి హిందూ మహాసముద్ర ఉత్తరప్రాంతంగా పరిగణిస్తారు. హిందూ మహాసముద్రం ఉత్తరాన 1976 తర్వాత తుపాను ఏర్పడటం ఇదే తొలిసారికావడం విశేషం. 1891 ఏడాది నుంచి చూస్తే ఇప్పటిదాకా ఈ ప్రాంతంలో ఆగస్టునెలలో కేవలం నాలుగుసార్లే తుపాన్లు ఏర్పడ్డాయి. అరేబియా సముద్రప్రాంతంతో పోలిస్తే బంగాళాఖాతంలో తుపాన్లు వచ్చే అవకాశాలు నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ. మే, నవంబర్ మధ్యలో ఇవి విజృంభిస్తాయి.

భూతాపం కారణమా?

మితిమీరిన కాలుష్యం, విచ్చలవిడిగా పెరిగిపోయిన మానవ కార్యకలాపాలు, పారిశ్రామికీకరణ, శిలాజ ఇంధనాలను మండించడంతో భూతాపోన్నతి కారణంగా వాతావరణ మార్పులు సంభవిస్తున్నాయి. దీంతో అరేబియా సముద్రంలో తుపాన్లకు ఈ భూతాపోన్నతికి సంబంధం ఉందేమోనని శాస్త్రవేత్తలు అనుమానిస్తున్నారు. భూతాపం కారణంగా ఇది సంభవించినా ఆశ్చర్యపడాల్సిన పనిలేదని భారత భూవిజ్ఞాన మంత్రిత్వ శాఖ మాజీ కార్యదర్శి మాధవన్ రాజీవన్ అభిప్రాయపడ్డారు. ''దశాబ్దాలుగా ప్రాంతీయ వాతావరణంపై శాస్త్రవేత్తలకు ఉన్న అంచనాలను ఈ కొత్త పరిస్థితులు తలకిందులు చేస్తున్నాయి. వాతావరణ మార్పుల్లో కొత్త ధోరణులు అరేబియా సముద్రప్రాంతంపై మరింత లోతైన అధ్యయనం అవసరమని చాటిచెప్తున్నాయి. శతాబ్దాలుగా కొనసాగే వర్షాకాల సీజన్, అల్ప పీడనాలు, తుపాన్ల సీజన్లపై మనకున్న అవగాహనను మరింతగా అప్‌డేట్ చేసుకోవాల్సిన సమయమొచ్చింది. వాతావరణంలో తరచూ ఇలాంటివే సంభవిస్తే మన ఉష్ణమండల ప్రాంత పరిస్థితుల్లోనూ మార్పులు గణనీయంగా రావొచ్చు. ఇలాంటి తుపాన్లు ఏర్పడటానికి దారితీసిన పరిస్థితులను వాతావరణ శాస్త్రవేత్తలు మరింత లోతుగా అధ్యయనం చేయాలి'' అని రాజీవన్ వ్యాఖ్యానించారు.

ఎయిమ్స్ ఐసీయూలో ఏచూరి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: సీపీఎం ప్రధాన కార్యదర్శి సీతారాం ఏచూరి అస్వస్థతకు గురయ్యారు. శ్వాసకోశ సంబంధిత వ్యాధితో ఏచూరి ఆగస్టు 19న ఢిల్లీలోని ఎయిమ్స్ ఆసుపత్రిలో చేరారు. న్యూమోనియాను పోలిన ఛాతీ ఇన్‌ఫెక్షన్‌తో ఆయన బాధపడ్డారు. 72 ఏళ్ల ఏచూరి ఆరోగ్య సమస్య ఏమిటనేది ఎయిమ్స్ వెల్లడించలేదు. వైద్య బృందం ఏచూరికి మెరుగైన వైద్య చికిత్స అందిస్తున్నట్లు సీపీఎం కేంద్ర కమిటీ శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపింది. ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్ (ఐసీయూ)లో ఉన్నారని, కోలుకుంటున్నారని తెలిపింది. సీతారాం ఏచూరి ఇటీవలే కాటరాక్ట్ ఆపరేషన్ చేయించుకున్నారు.

హారిస్‌లో అన్నీ లోపాలే: ట్రంప్

వాషింగ్టన్: డెమొక్రటిక్ మహిళా అభ్యర్థి కమలా హారిస్‌పై తరచూ వ్యక్తిగత దూషణలకు పాల్పడే రిపబ్లికన్ అధ్యక్ష అభ్యర్థి డొనాల్డ్ ట్రంప్ మరోసారి ఆమెపై నోరు పారేసుకున్నారు. గురువారం సీఎన్ఎన్ వార్తాసంస్థకు ఆమె ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూను ప్రస్తావిస్తూ ట్రంప్ విమర్శలకు దిగారు. '' సీఎన్ఎన్‌కు హారిస్ ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలు మీరంతా చూసే ఉంటారు. ఆమె సాదాసీదా ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చినా బాగానే ఉండేదేమో. మామూలు ఇంటర్వ్యూలు అద్భుతంగా లేకపోయినా ఎంతోకొంత బాగానే ఉంటాయి. కానీ తాజా ఇంటర్వ్యూ చెత్తగా ఉంది. అందులో అన్నీ లోపాలే. అసలు హారిస్‌లోనే లోపాలున్నాయి. ఇలాంటి లోపాలున్న బైడెన్ ఇప్పటికే రేస్ నుంచి తప్పుకున్నారు'' అని ట్రంప్ వ్యాఖ్యానించారు. '' గత రాత్రి ప్రసారమైన ఆమె ఇంటర్వ్యూను చూశారా?. ఈమెకు మన దేశానికి అధ్యక్షురాలు అయ్యే అర్హత ఉందా? నాకైతే ఆమె అలా కనిపించట్లేదు'' అని ట్రంప్ అన్నారు.

మహిళా హాస్టళ్ల భద్రత ప్రశ్నార్థకం
గుడ్లవల్లేరు ఇంజినీరింగ్ కళాశాల ఘటనతో రాష్ట్రం ఉలిక్కిపడింది. హాస్టళ్లలో ఉంటున్న విద్యార్థినులు, వారి తల్లిదండ్రులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.
▸ 8లో

ఘాట్‌రోడ్డు మూసివేత
ఇంద్రకీలాద్రి: దుర్గగుడి ఘాట్ రోడ్డును అధికారులు మూసివేశారు. శనివారం కొండ చరియలు విరిగిపడిన నేపథ్యంలో అధికారులు జగ్రత్తలు తీసుకున్నారు.

బలవంతంగా బయటకు..
సాక్షి, మచిలీపట్నం: గుడ్లవల్లేరు ఇంజినీరింగ్ కాలేజీ హాస్టల్‌లో హిడెన్ కెమెరాల కలకలం నేపథ్యంలో మంగళవారం వరకు కాలేజీకి సెలవు ప్రకటించారు. విద్యార్థినులను బలవంతంగా ఇళ్లకు పంపించారు.

న్యూస్‌రీల్

నేటి నుంచి నిత్యావసర సరుకుల పంపిణీ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా సెప్టెంబర్ నెల నిత్యావసర సరుకుల పంపిణీని ఒకటో తేదీ ఉదయం నుంచి ప్రారంభించాలని ఎన్టీఆర్ జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ నిధిమీనా శనివారం ఓ ప్రకటనలో అధికారులను ఆదేశించారు. చౌక ధరల దుకాణ డీలర్లు, ఎండీయూ ఆపరేటర్ల ద్వారా సరుకుల పంపిణీని రోజూ ఉదయం ఏడు గంటలకు పంపిణీ చేయాలని సూచించారు. 17వ తేదీ వరకు కార్డుదారులకు ఇంటివద్దనే బియ్యం, పంచదార మొదలైన నిత్యావసర సరుకులు పంపిణీ చేయాలని పేర్కొన్నారు. జిల్లాలోని రైస్ కార్డుదారులు ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని జాయింట్ కలెక్టర్ కోరారు. సరుకుల పంపిణీలో ఏమైనా ఫిర్యాదులు ఉంటే టోల్ ఫ్రీ నంబరు 1967కు ఫోన్ చేయాలని సూచించారు.

యువతకు జీవన నైపుణ్యాలను అందించాలి

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): యువతకు సాధారణ విద్యతో పాటు జీవన నైపుణ్యాలను అందించాలని మానసిక వైద్య నిపుణుడు ఇండ్ల రామసుబ్బారెడ్డి సూచించారు. జీవన నైపుణ్య స్కిల్స్ అందించడానికి ఎంపవర్ స్కిల్స్ అకాడమీ వంటి సంస్థలు కృషి చేయాలన్నారు. నగరంలోని సిద్ధార్థ ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ కళాశాల సహకారంతో విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇవ్వడానికి ఎంపవర్‌మెంట్ స్కిల్ అకాడమీ శనివారం ప్రారంభమైంది. ఈ సందర్భంగా రామసుబ్బారెడ్డి మాట్లాడుతూ.. వ్యక్తిత్వ వికాస రంగంలో మంచి అనుభవం ఉన్న వెంకట్ కొల్లూరి వంటి వ్యక్తులు ఇలాంటి సంస్థను స్థాపించడం అభినందనీయమన్నారు. విద్యావేత్త ఎంసీదాస్ మాట్లాడుతూ.. సైన్స్, టెక్నాలజీ రంగంలో ఎంతో ముందు వరుసతో ఉన్న మన విద్యా సంస్థలు, జీవిత సాఫల్య విద్యను అందించలేకపోతున్నాయన్నారు. దీంతో విద్యాభ్యాసం తర్వాత బయట ప్రపంచంలో మానసిక ఒత్తిడికి లోనవుతున్నట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రముఖ వ్యక్తిత్వ వికాస నిపుణుడు జె.వి.శ్రీరామ్, కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ మేక రమేష్, అకడమీ కన్వీనర్ కొల్లూరు వెంకట్, కళాశాల అల్యూమినీ సభ్యురాలు అట్లూరి సుమబిందు, కొడాలి ప్రదీప్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కొండరాళ్లు జారిపడకుండా శాశ్వత పరిష్కారం

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): దుర్గగుడి ఘాట్‌రోడ్డులో కొండ రాళ్లు జారిపడకుండా శాశ్వత చర్యలు చేపడుతున్నట్లు దేవదాయ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, కమిషనర్ ఎస్.సత్యనారాయణ పేర్కొన్నారు. దుర్గగుడి ఆవరణలో డోనర్ సెల్ వద్ద కొండరాళ్లు జారిపడిన ప్రాంతాన్ని కమిషనర్ సత్యనారాయణ శనివారం పరిశీలించారు. దుర్గగుడికి చేరుకున్న కమిషనర్ సత్యనారాయణ రాళ్లు జారిపడిన ప్రాంతాన్ని పరిశీలించడంతో పాటు ఆలయ ఈఓ కె.ఎస్‌రామరావు, ఈఈ కోటేశ్వరరావుతో మాట్లాడారు. రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలతో రాళ్లు జారిపడటంతో డోనర్ సెల్ కొంత దెబ్బతిందన్నారు. కొండ రాళ్లు జారిపడిన చోట తాత్కాలిక చర్యలు చేపట్టామని పేర్కొన్నారు. నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ రాక్ మీటిగేషన్ సహకారంతో శాశ్వత చర్యలు తీసుకుంటామని వివరించారు. భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో భక్తులు మహా మండపం లిఫ్టు, మెట్ల మార్గాన్ని ఉపయోగించుకోవాలని సూచించారు.

యనమలకుదురు కొండపై నిపుణుల నివేదిక

పెనమలూరు: మండలంలోని యనమలకుదురు కొండ పటిష్టతపై నిపుణులు నివేదిక ఇచ్చారని రామలింగేశ్వరస్వామి ఆలయ ఈఓ ఎం.గంగాధరరావు శనివారం తెలిపారు. కాన్పూర్ ఐఐటీ ప్రొఫెసర్ ఎం.ఆర్.మాధవ్ గతంలో కొండ ప్రాంతాన్ని తనిఖీ చేశారని పేర్కొన్నారు. యనమలకుదురు కొండ దాదాపు 50 మీటర్ల కన్నా ఎత్తులో ఉందని, కొండపై దాదాపు 60 డిగ్రీలతో ప్రమాదకర ఒంపులు ఉన్నాయని పేర్కొన్నారని వివరించారు. దీని వల్ల కొండపై రాళ్లు దిగువన ఉన్న నివాసాలపై పడే ప్రమాదం ఉందని నివేదికలో పేర్కొన్నారని వెల్లడించారు. కొండపై నుంచి రాళ్లు పడకుండా నాలుగు మీటర్ల ఎత్తులో కాంపౌండ్‌వాల్ నిర్మించాలని సూచించారని తెలిపారు. కొండ దిగువన ఉన్న వారు తగిన జాగ్రత్తలు పాటించాలని సూచించారు.

వర్ష బీభత్సం

నోవాటెల్ హోటల్ సమీపంలో నీటమునిగిన రోడ్డు

ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో వర్షం బీభత్సం సృష్టించింది. రికార్డు స్థాయిలో 24 గంటల్లో 253.18 మిల్లీమీటర్ల వర్షం కురిసింది. ఎడతెరిపి లేని వర్షంతో వాగులు, వంకలు ఉప్పొంగి ప్రవహిస్తున్నాయి. పంటపొలాలు నీటమునిగాయి. ప్రధాన రహదారులే కాదు వీధుల్లో సైతం వర్షపు నీరు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తుండటంతో ఊర్లు ఏర్లుగా మారాయి. విజయవాడలో కొండచరియలు విరిగిపడి ఐదుగురిని బలితీసుకున్నాయి.

- భారీ వర్షానికి నీట మునిగిన పంటపొలాలు
- పొంగిపొర్లుతున్న వాగులు,వంకలు
- పలు చోట్ల స్తంభించిన రాకపోకలు
- విజయవాడలో కొండ చరియలు విరిగిపడి ఐదుగురు దుర్మరణం
- 24 గంటల్లో 253.18 మిల్లీమీటర్లు వర్షపాతం

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడిన అల్పపీడనం వాయుగుండంగా మారడంతో ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో ఎడతెరిపి లేకుండా వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. రికార్డు స్థాయిలో 24 గంటల్లో 243.18 మిల్లీమీటర్ల వర్షం పడింది. భారీ వర్షంతో వాగులు, వంకలు పొంగిపొర్లుతున్నాయి. వరి, మొక్క జొన్న, పత్తి వంటి పైర్లు పూర్తిగా నీటమునిగాయి. విజయవాడ నగరంలో వర్షాలకు పలు ప్రాంతాల్లో కొండ చరియలు విరిగిపడ్డాయి. ఐదుగురు ప్రాణాలు కోల్పోగా మరో ఐదుగురు గాయాలపాలయ్యారు. లోతట్టు ప్రాంతాలు జలమయమయ్యాయి. రోడ్లు తటాకాలను తలపిస్తున్నాయి. మరి కొద్ది రోజులు భారీ వర్షాలు కురుస్తాయన్న వాతావరణ శాఖ హెచ్చరికలతో లోతట్టు ప్రాంతాలు, కొండ ప్రాంతాల ప్రజలు బిక్కుబిక్కుమంటున్నారు.

కొండచరియలను తొలగించి మృతదేహాన్ని బయటకు తెస్తున్న ఎన్డీఆర్‌ఎఫ్ సిబ్బంది

➡ జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గం పెనుగంచిప్రోలు మండలంలో వర్షాలకు వాగులు పొంగి మండల కేంద్రానికి రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. ముండ్లపాడు - పెనుగంచిప్రోలు ప్రధాన రహదారిపై కొండ వాగు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. చెరువు వద్ద రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. ముచ్చింతాల - తాళ్లూరు, అనిగండ్లపాడు - పెనుగంచిప్రోలు, లింగగూడెం - పెనుగంచిప్రోలు మధ్య వాగు ఉప్పొంగి ప్రవహిస్తోంది. మక్కపేట రైల్వే అండర్ పాస్ వద్ద రాకపోకలు స్తంభించాయి. మున్నేరు, పాలేరు పోటెత్తాయి.

➡ తిరువూరు నియోజకవర్గంలోని గంపలగూడెం మండలంలో తోటమూల - వినగడప మధ్య కట్టిలేరు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. పడమటి వాగు, అనురాధ, మొగిళ్ల వాగులు ఉప్పొంగుతున్నాయి. గంపలగూడెం- నెమలి, కొణిజర్ల, ఆర్లపాడుకు రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. అమ్మిరెడ్డి గూడెం - గోసవీడు, కొత్తపల్లి - భీమవరం మధ్య వాగులు పొంగి పొలాలను ముంచెత్తాయి.

➡ నందిగామ నియోజకవర్గంలోని నందిగామ, చందర్లపాడు, కంచికచర్ల, వీరులపాడు మండలాల్లో కట్టలేరు, వైరా, పలు వాగులు, వంకలు పొంగిపొర్లుతున్నాయి. చెవిటికలు వద్ద లక్ష్మయ్య వాగు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. ఏనుగుగడ్డ వాగు ఉధృతితో పెద్దాపురం - గూడెంమాధవరం, రంగాపురం - జుజ్జూరు గ్రామాల మధ్య రాకపోకలు స్తంభించాయి. అల్లూరు గ్రామంలో పంట పొలాలను చూసేందుకు వెళ్లిన ఇద్దరు రైతులు ఏనుగుగడ్డ వాగు అవతల చిక్కుకున్నారు. అధికారులు వారిని రక్షించి ఒడ్డుకు చేర్చారు. గొట్టముక్కల వద్ద వాగు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. కొణతానపల్లి - వెల్లంకి, పల్లంపల్లి - దాములూరు మధ్య రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. చందర్లపాడు మండలం ముప్పాళ్ల వద్ద వాగులో బైక్‌పై వెళ్తున్న యువకుడు చిక్కుకోగా స్థానికులు రక్షించారు. కంచికచర్ల - మధిర ప్రధాన రహదారిపై జుజ్జూరు, జగన్నాథపురం గ్రామాల మధ్య నీరు చేరింది. పల్లంపల్లి నుంచి తాటిగుమ్మి వరకు కట్టలేరు ప్రాంతంలో పొలాలు నీట మునిగాయి.

కొండచరియలు విరిగిపడిన ప్రాంతాన్ని పరిశీలిస్తున్న వెలంపల్లి, మల్లాది విష్ణు, అవినాష్

➡ మైలవరం నియోజకవర్గరలోని జి.కొండూరు మండలంలో కుంటముక్కల, వెంకటాపురం వద్ద జాతీయ రహదారిపైకి వరద నీరు చేరింది. స్థానిక సబ్ స్టేషన్‌లోకి నీరు చేరడంతో పది గ్రామాలకు విద్యుత్ సరఫరా నిలిపివేశారు. బుడమేరు, పులివాగులు ప్రమాదకర స్థాయిలో ప్రవహిస్తున్నాయి. కుంటముక్కల గురుపాఠశాల ప్రహరీ కూలడంతో పక్కనే ఉన్న వాగు నీరు పాఠశాలల్లోకి చేరింది. విద్యార్థులను ట్రాక్టర్ల ద్వారా తరలించారు. పినపాక వద్ద కప్పలవాగు పొంగడంతో మష్రూం ఫాంలో పనిచేస్తున్న పది మందిని ఎన్‌డీఆర్‌ఎఫ్ బృందాలు రక్షించాయి. ఇబ్రహీంపట్నం ఖాజీ మాన్యం ప్రాంతంలో ఇళ్లలోకి నీరు చేరింది.

గంపలగూడెం మండలం పెనుగొలను వద్ద నల్లచెరువుకు పడిన గండి

రికార్డుస్థాయి వర్షపాతం

జిల్లాలో శుక్రవారం రాత్రి నుంచి శనివారం సాయంత్రం ఐదు గంటల మధ్య 253.18 మిల్లీమీటర్లు వర్షపాతం నమోదైంది. శుక్రవారం రాత్రి నుంచి శనివారం ఉదయం 8.30 గంటల మధ్య 131.98 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. శనివారం ఉదయం నుంచి సాయంత్రం ఆరు గంటల మధ్య 121.2 మిల్లీమీటర్ల వర్షం పడింది.

గోడకూలి వ్యక్తి మృతి

జి.కొండూరు: వర్షం దాటికి ప్రహరీ కూలి వ్యక్తి మృతి చెందిన ఘటన మండలంలోని గంగినేనిలో శనివారం సాయంత్రం జరిగింది. గ్రామానికి చెందిన నన్నెబోయిన వెంకటేశ్వరరావు(42) బీసీ కాలనీలో నివసిస్తున్నాడు. శనివారం సాయంత్రం సమయంలో వరద ప్రవాహానికి వెంకటేశ్వరరావు ఇల్లు నీటమునిగింది. భార్య, ఇద్దరు పిల్లలను వెంకటేశ్వరరావు గ్రామంలోని సురక్షిత ప్రాంతానికి తరలించాడు. అనంతరం ఇంట్లో ఉన్న సైకిల్‌ని తీసుకొచ్చేందుకు వెళ్లిన అతను వరద ఉధృతి పెరగడంతో పక్కన ఉన్న ఇంటి ప్రహరీపైకి ఎక్కాడు. అయితే ఆ ప్రహరీ కూలడంతో వరదనీటిలో శిథిలాల కింద చిక్కుకుని మృతి చెందాడు. హెచ్.ముత్యాలంపాడు గ్రామానికి చెందిన చల్లా మోహన్ కృష్ణ (31) వరదలో గల్లంతయ్యాడు. పశువులను పొలం నుంచి ఇంటికి తోలుకొస్తున్న క్రమంలో తలపై గడ్డిమోపు ఉండడంతో వరద ప్రవాహానికి కాలుజారి నీటిలో పడిపోయి గల్లంతైనట్లు స్థానికులు చెబుతున్నారు. మోహనకృష్ణ ఆచూకీ కోసం ఎన్డీఆర్‌ఎఫ్ సిబ్బంది, గ్రామస్తులు గాలిస్తున్నారు.

విజయవాడ నగరంలో..

నగరంలోని లోతట్టు ప్రాంతాలు పూర్తిగా జలమయం అయ్యాయి. ఏలూరు రోడ్డు, బందరు రోడ్డు, ఆర్టీసీ బస్టాండ్ వద్ద రైల్వే అండర్ బ్రిడ్జి, నూజివీడు- విజయవాడ ప్రధాన రహదారి, విశాలాంధ్ర రోడ్డు, నక్కల రోడ్డు, సూర్యారావుపేట రోడ్డు, వన్‌టౌన్ కేటీ రోడ్డు, మార్కెట్ వద్ద అండర్ పాస్ ప్రాంతాలు తటాకాల్లా మారాయి. ఆర్టీసీ బస్టాండ్ వద్ద రైల్వే అండర్ బ్రిడ్జి వద్ద నీరు నిలిచిపోవడంతో కనకదుర్గ ఫ్లై ఓవర్‌పై రాకపోకలను నిలిపివేశారు. అమ్మ కల్యాణ మండపం సమీపంలో కొండచరియలు విరిగిపడి ఐదుగురు మృతి చెందగా, మరో ఐదుగురు గాయపడ్డారు. దుర్గగుడి ఘాట్ రోడ్డులోనూ కొండచరియలు విరిగిపడ్డాయి.

విజయవాడ లోబ్రిడ్జి వద్ద వర్షపునీటిలో చిక్కుకున్న వాహనాలు

ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్న కృష్ణానది

స్పెషల్ సీఎస్ సిసోడియాకు పరిస్థితిని వివరిస్తున్న కలెక్టర్ సృజన

విజయవాడలో ఇందిరాగాంధీ మునిసిపల్ స్టేడియంలో వర్షపు నీరు

విజయవాడలో శిథిలాల్లో చిక్కుకున్న వారిని రక్షిస్తున్న సిబ్బంది

రక్షణ చర్యలు ముమ్మరం

సీపీ రాజశేఖరబాబు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: నగరంలో కొండ చరియలు విరిగి పడిన ప్రాంతాల్లో సహాయక, రక్షణ చర్యలను ముమ్మరం చేసినట్లు ఎన్టీఆర్ జిల్లా పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్.వి.రాజశేఖరబాబు తెలిపారు. కొండచరియలు పడిన ప్రాంతాల్లో ఆయన శనివారం పర్యటించారు. ఘటన జరిగిన వెంటనే ఎన్డీఆర్‌ఎఫ్, ఎస్‌డీఆర్‌ఎఫ్ బృందాలను అప్రమత్తం చేసి సహాయ చర్యలు ప్రారంభించామన్నారు. శిథిలాల కింద చిక్కుకున్న మృతదేహాలను వెలికి తీశామని, గాయపడిన వారిని అంబులెన్స్‌లో హుటాహుటిన ఆస్పత్రికి తరలించామని పేర్కొన్నారు. కొండ చరియలు విరిగి పడే అవకాశం ఉన్న ప్రాంతాల్లో నివాసం ఉంటున్న వారిని ఇళ్లు ఖాళీ చేయించి సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించామని తెలిపారు. ప్రమాదకర ప్రదేశాల్లోకి ఎవరూ వెళ్లకుండా పటిష్టమైన పోలీసు బందోబస్తు ఏర్పాటు చేశామన్నారు. ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాల కారణంగా లోతట్టు ప్రాంతాలకు ముంపునకు గురవుతున్నాయని, ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు.

కొండ చరియలు విరిగి పడిన ప్రాంతాల్లో సహాయక చర్యలు చేపడుతున్న పోలీసులు

ఆ భయం జీవితాంతం వెంటాడుతుంది

- విద్యార్థినుల చదువుపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతుంది
- కొత్త ప్రాంతాలకు వెళ్లినప్పుడు గత ఘటనలు భయపెడతాయి
- గుడ్లవల్లేరు ఘటనపై మానసిక వైద్యనిపుణులు డాక్టర్ మానస

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): గుడ్లవల్లేరు ఇంజినీరింగు కళాశాల హాస్టల్‌లోని విద్యార్థినుల టాయిలెట్స్‌లో రహస్య కెమెరాలు పెట్టారనే అంశం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా సంచలనంగా మారింది. ఆ కళాశాలకు చెందిన సుమారు 300 మంది విద్యార్థినులు రెండు రోజులుగా ఆందోళన చేస్తున్నారు. ఇటువంటి ఘటనలు విద్యార్థినులు, మహిళలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతాయని మానసిక వైద్య నిపుణులు డాక్టర్ కాజ మానస పేర్కొన్నారు. తమ వీడియోలను కూడా రికార్డు చేశారేమోనన్న ఆందోళన, భయం విద్యార్థినుల్లో నెలకొంటుందని, దీంతో అభద్రతా భావం ఏర్పడి మానసిక ఆందోళన, డిప్రెషన్‌కు గురవుతారని వివరించారు. డిప్రెషన్‌లో ఉన్న విద్యార్థులు చదువుపై దృష్టి పెట్టలేరని, గ్రామీణ ప్రాంత తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలను హాస్టళ్లలో ఉంచేందుకు ఇష్టపడరని, ఫలింగా వారి చదువు ఆగిపోయే ప్రమాదం ఉందని పేర్కొన్నారు. తమ వీడియోలు కూడా ఉన్నాయేమో, వాటిని తెలిసిన వారు చూస్తారేమోనన్న మానసిక ఆందోళనతో నలుగురిలో చురుగ్గా ఉండలేరని, కొత్త ప్రాంతాలకు, హోటళ్లకు వెళ్లినప్పుడు ఎక్కడైనా కెమెరాలు ఉన్నాయేమో అనే భయం వెంటాడుతుందని వివరించారు. వివాహం తర్వాత కూడా గతంలో ఎక్కడైనా రహస్యంగా తమ వీడియోలను రికార్డు చేసి ఉంటే, అవి ఎక్కడ బయట పడతాయోనని మహిళల్లో అభద్రతా భావం ఉంటుందన్నారు. విద్యార్థినుల భద్రత కోసం కాలేజీల యాజమాన్యాలు పటిష్ట సెక్యూరిటీ ఏర్పాటు చేయాలని, వారిలో అభద్రతా భావం నెలకొనకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. నిందితులపై కఠిన చర్యలు తీసుకుని విద్యార్థినులకు భరోసా ఇవ్వాలని పేర్కొన్నారు. విద్యార్థినులు, మహిళలు సైతం మానసికంగా దృఢంగా ఉండాలని, కొత్త ప్రదేశాలకు వెళ్లినప్పుడు సరైన రక్షణ ఉన్న ప్రాంతాలను ఎంచుకోవాలని సూచించారు.

ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలి

కలెక్టర్ డాక్టర్ సృజన

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): జిల్లా వ్యాప్తంగా భారీ నుంచి అతిభారీ వర్షాలు కురుస్తున్న నేపథ్యంలో ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.సృజన సూచించారు. ప్రజలను అప్రమత్తం చేయడంతో పాటు అవసరమైన అన్ని సహాయక చర్యలు చేపట్టాలని అధికారులను ఆదేశించారు. కలెక్టర్ సృజన కలెక్టరేట్‌లో ఏర్పాటు చేసిన కంట్రోల్ రూమ్ నుంచి వివిధ శాఖల అధికారులతో శనివారం టెలికాన్ఫరెన్ నిర్వహించి పలు సూచనలు చేశారు. అంతకు ముందు నగరంలోని మొగల్రాజపురం సమీపంలోని సున్నం బట్టీల సెంటర్ వద్ద భారీవర్షాల కారణంగా కొండచరియలు విరిగిపడ్డాయనే వార్త తెలియగానే కలెక్టర్ హుటాహుటిన ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని సహాయకచర్యలను పర్యవేక్షించారు. క్షతగాత్రులను మెరుగైన వైద్యం కోసం ఆస్పత్రికి తరలించారు. నగరంలోని లోతట్టు ప్రాంతాలను పరిశీలించిన అనంతరం టెలికాన్ఫరెన్స్‌లో కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ.. భారీ వర్షాలు కొనసాగుతాయన్న వాతావరణ శాఖ హెచ్చరికల నేపథ్యంలో లోతట్టు ప్రాంత ప్రజలను అప్రమత్తం చేయాలన్నారు. అవసరమైన అన్ని ముందస్తు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని, మత్స్యకారుల వేటకు వెళ్లకుండా చూడాలని ఆదేశించారు. మ్యాన్ హోల్స్ వద్ద సూచికలు ఏర్పాటు చేయాలని, చెట్లు కూలి కరెంట్ తీగలు తెగిపడి ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశం ఉన్నందున విద్యుత్ సరఫరాకు అంతరాయం కలగకుండా తక్షణమే స్పందించేలా అధికారులు సిబ్బందితో సిద్ధంగా ఉండాలన్నారు. వాగులు, వంకల వద్ద హెచ్చరిక బోర్డులు ఏర్పాటు చేయాలని కలెక్టర్ ఆదేశించారు. విజయవాడలో అవసరమైన మేరకు పునరావాస కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని, ప్రజలకు ఇబ్బందులు లేకుండా చూడాలని సూచించారు. డ్రెయినేజీ వ్యవస్థకు ఆటంకం లేకుండా పారిశుద్ధ్య సిబ్బందిని అప్రమత్తం చేయాలని అధికారులను కలెక్టర్ ఆదేశించారు. టెలికాన్ఫరెన్స్‌లో జాయింట్ కలెక్టర్ నిధి మీనా, డీఆర్వో వి.శ్రీనివాసరావు, వీఎంసీ కమిషనర్ హెచ్.ఎం. ధ్యానచంద్ర, మునిసిపల్ కమిషనర్లు, తహసిల్దార్లు, ఎంపీడీఓలు పాల్గొన్నారు.

టెలికాన్ఫరెన్స్‌లో అధికారులతో మాట్లాడుతున్న కలెక్టర్ సృజన, జేసీ నిధి మీనా

క్షేత్రస్థాయిలో అధికారులకు బాధ్యతలు

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో అప్రమత్తంగా ఉన్నామని కలెక్టర్ డి.కె.బాలాజీ పేర్కొన్నారు. శనివారం సాయంత్రం ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడు అమరావతి క్యాంపు కార్యాలయం నుంచి జిల్లా కలెక్టర్లతో టెలికాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించి వర్షాలపై తీసుకున్న చర్యలపై సమీక్షించారు. కలెక్టర్ బాలాజీ జిల్లాలోని పరిస్థితులను ముఖ్యమంత్రికి వివరించారు. పెనమలూరు 60 కుటుంబాలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించామని, తెన్నేరు వద్ద సహాయ శిబిరాన్ని ఏర్పాటు చేసి భోజనం, ఇతర సౌకర్యాలను కల్పించామని, వైద్య శిబిరాలు ఏర్పాటు చేశామని తెలిపారు. బుడమేరు పొంగి ప్రవహిస్తున్న నేపథ్యంలో వాగుపై ఉన్న తొమ్మిది వంతెనల వద్ద ఎలాంటి అవాంఛనీయ ఘటనలు జరగకుండా ఉండేందుకు పోలీస్ సిబ్బందితో పహారా ఏర్పాటు చేశామన్నారు. లంక గ్రామాల్లో అవసరమైన నిత్యావసర సరుకులను ముందస్తుగా ఏర్పాటు చేశామని, అధికారులందరికీ క్షేత్రస్థాయిలో విధులు అప్పగించామని పేర్కొన్నారు. జిల్లా ఎక్కడా ఎలాంటి ప్రాణనష్టం జరగలేదని కలెక్టర్ వివరించారు. టెలికాన్ఫరెన్స్‌లో ఇన్‌చార్జ్ డీఆర్వో బి.శ్రీదేవి, సీపీఓ గణేష్‌కృష్ణ, డీఎస్‌ఓ బి.పార్వతి, ఆర్‌అండ్‌బీ ఈఈ ఎ.శ్రీనివాస్, విద్యుత్ శాఖ ఈఈ ఎం.భాస్కరరావు, డీఎంహెచ్‌ఓ డాక్టర్ జి.గీతాబాయి, డీఈఓ తాహెరాసుల్తానా, బందరు ఆర్డీఓ ఎం.వాణి పాల్గొన్నారు.

క్లుప్తంగా

3 నుంచి కృష్ణాజిల్లాలో పొలం పిలుస్తోంది

ఎస్. పద్మావతి

కంకిపాడు: కృష్ణాజిల్లా వ్యాప్తంగా ఈ నెల 3వ తేదీ నుంచి పొలం పిలుస్తోంది కార్యక్రమం ప్రారంభించనున్నట్లు జిల్లా సంయుక్త వ్యవసాయ సంచాలకులు ఎస్.పద్మావతి శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. జిల్లాలో ఖరీఫ్, రబీ సీజన్‌లో నెలకు ఎనిమిది రోజులు చొప్పున పొలం పిలుస్తోంది జరుగుతుందని చెప్పారు. జిల్లాలో ఉన్న 390 రైతు సేవా కేంద్రాల పరిధిలో ప్రతి మంగళ, బుధవారాల్లో షెడ్యూల్ ప్రకారం అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు, శాస్త్రవేత్తలు గ్రామాలను సందర్శించి, వ్యవసాయ క్షేత్రాలను పరిశీలించి చర్చా గోష్ఠి నిర్వహిస్తారని తెలిపారు. వ్యవసాయాన్ని లాభసాటిగా మార్చేందుకు అనుసరించాల్సిన విధానాలపై రైతులకు సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతుందని పేర్కొన్నారు. మేలైన యాజమాన్య పద్ధతులు, సాంకేతిక పరమైన అవగాహన పెంపొందించే దిశగా పొలం పిలుస్తోంది కార్యక్రమం సాగుతుందన్నారు. ప్రభుత్వం అందించే పథకాలకు అర్హులైన లబ్ధిదారులను కూడా గుర్తించడం జరుగుతుందని తెలిపారు. రైతాంగం ఈ కార్యక్రమాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కోరారు.

రేపు ఆట్యా పాట్యా జిల్లా జట్ల ఎంపిక

విజయవాడస్పోర్ట్స్: ఆట్యా పాట్యా జూనియర్ బాల, బాలికల జిల్లా జట్లను ఈ నెల 2వ తేదీన ఎంపిక చేస్తున్నట్లు ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఆట్యా పాట్యా సంఘం కార్యదర్శి చరణ్ తెలిపారు. మాచవరంలోని క్రైస్ట్ ద కింగ్ స్కూల్లో ఆ రోజు ఉదయం 10 గంటలకు పోటీలు ప్రారంభమవుతాయన్నారు. ఆసక్తి ఉన్న క్రీడాకారులు ఎంపిక ప్రాంగణంలో రిపోర్ట్ చేయాలని సూచించారు. జిల్లా జట్లకు ఎంపికైన క్రీడాకారులు ఈ నెల 14, 15 తేదీల్లో కర్నూలులో జరిగే రాష్ట్రస్థాయి పోటీలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారని తెలిపారు.

ప్రజల పట్ల బాధ్యతగా వ్యవహరిస్తున్న ప్రభుత్వం

మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

గిలకలదిండిలో పింఛను సొమ్మును అందజేస్తున్న మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

మచిలీపట్నంటౌన్: తమ ప్రభుత్వం ప్రజల పట్ల బాధ్యతగా వ్యవహరిస్తోందని రాష్ట్ర గనులు, భూగర్భ వనరులు, ఆబ్కారీ శాఖల మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర అన్నారు. మచిలీపట్నం 20వ డివిజన్ గిలకలదిండిలో శనివారం సామాజిక పింఛన్ల పంపిణీ కార్యక్రమంలో మంత్రి పాల్గొన్నారు. పలువురు పింఛనుదారులకు ఆయన పింఛను సొమ్మును అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ పేదలను, కల్లు గీత కార్మికులను ఆదుకోవాలనే ఉద్దేశంతో నాటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీ రామారావు రూ. 30తో సామాజిక పింఛను కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారన్నారు. అనంతరం చంద్రబాబునాయుడు రూ.75 చేశారన్నారు. 1వ తేదీ ఆదివారం కావటంతో 31వ తేదీనే పింఛన్ల పంపిణీ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించామన్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉదయం 10.30 గంటలకే 74 శాతం పంపిణీ పూర్తయ్యిందన్నారు. మచిలీపట్నం నియోజకవర్గంలో 68 శాతం పూర్తయ్యిందన్నారు. గన్నవరం మండలంలో గన్నవరం మండలం కొత్తగూడెం గ్రామసచివాలయ కార్యదర్శి కె. పావని ఎనిమిది నెలల గర్భవతి అయినప్పటికీ పేదల ఇంటింటికి తిరిగి పింఛన్లు అందించి అంకితభావంతో పనిచేశారన్నారు. పెంచిన పింఛన్లతో ప్రభుత్వంపై రూ. 2,500 కోట్ల మేర అదనపు భారం పడిందన్నారు. దాదాపు రూ. 33 వేల కోట్లను పింఛన్లుగా అందజేయటం జరుగుతోందన్నారు.

91.25 శాతం పింఛన్ల పంపిణీ

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): ఎన్టీఆర్ భరోసా పతకం ద్వారా జిల్లాలోని లబ్ధిదారులకు 91.25 శాతం పింఛన్ల పంపిణీని శనివారం చేపట్టారు. జిల్లా వ్యాప్తంగా 2,40,164 మంది పింఛన్లు అందజేయాల్సి ఉండగా 2,18,903 మందికి అందజేశారు. జిల్లాలో గుడివాడ అర్బన్, చల్లపల్లి, పెదపారుపూడి మండలాలు పింఛన్ల పంపిణీలో మొదటి మూడు స్థానాలు సాధించినట్లు డీఆర్డీఏ ఇన్‌చార్జ్ పీడీ నాగేశ్వరనాయక్ తెలిపారు.

అవగాహనతోనే హెచ్ఐవీకి చెక్

డాక్టర్ జూపూడి ఉషారాణి

5కె రెడ్ రన్ మారథాన్ పోటీలను ప్రారంభిస్తున్న డాక్టర్ జూపూడి ఉషారాణి

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): అవగాహనతోనే హెచ్ఐవీ ఎయిడ్స్‌కు చెక్ పెట్టవచ్చని జిల్లా లెప్రసీ, ఎయిడ్స్, అండ్ టీబీ ఆఫీసర్ డాక్టర్ జూపూడి ఉషారాణి సూచించారు. ఏపీ శాక్స్ ఆదేశానుసారం విజయవాడ బీఆర్టీఎస్ రోడ్డులో శనివారం జిల్లా ఎయిడ్స్ నియంత్రణ మండలి ఆధ్వర్యాన యూత్ ఫెస్ట్‌లో భాగంగా జిల్లా స్థాయి 5కె రెడ్ రన్ మారథాన్ పోటీలను పురుష, స్త్రీ, టీజీ విభాగాల వారీగా 17 నుంచి 25 సంవత్సరాల్లోపు యువతకు నిర్వహించారు. కార్యక్రమంలో ఆమె ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని పోటీలను ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ హెచ్ఐవీ వ్యక్తుల పట్ల వివక్ష చూపకూడదని, వారిపై ప్రేమాభిమానాలు కలిగి ఉండాలని అన్నారు. హెచ్ఐవీపై యువత అవగాహన పెంపొందించుకోవాలని సూచించారు. క్లస్టర్ పోగ్రాం మేనేజర్ డాక్టర్ శ్యాంసన్ మాట్లాడుతూ హెచ్ఐవీ సోకినవారు ధైర్యంగా ఉండాలని అన్నారు. అనంతరం 5కె రన్ బీఆర్టీఎస్ రోడ్డు మీసాల రాజారావు వంతెన నుంచి గులాబీతోట జంక్షన్ వరకు జరిగింది. వర్షంలో కూడా యువత ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. ఈ పోటీల్లో విజేతలుగా నిలిచిన అభ్యర్థులు 3వ తేదీన జరిగే రాష్ట్రస్థాయి 5కె మారథాన్ పోటీల్లో పాల్గొంటారని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో క్లస్టర్ పోగ్రాం మేనేజర్ కిరణ్ పందిటి, సీపీఓ మల్లికార్జునరావు, వ్యాయామ అధ్యాపకుడు డాక్టర్ యుగంధర్, వాసవ్య మహిళా మండలి పోగ్రాం మేనేజర్‌లు వీ రాజామోహన్, కే శ్రీనివాసరావు, వీహెచ్ఎస్ సిబ్బంది, పలు కళాశాల విద్యార్థులు, ఫిజికల్ డైరెక్టర్‌లు, స్వచ్ఛంద సంస్థల సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

మహిళా హాస్టళ్ల భద్రత ప్రశ్నార్థకం

- గుడ్లవల్లేరు ఘటనతో ఉలిక్కిపడ్డ తల్లిదండ్రులు
- యాజమాన్యాల ఇష్టారాజ్యంగా నిర్వహణ
- ఉమ్మడి కృష్ణాలో 100 వరకు మహిళా వసతి గృహాలు
- వాటిల్లో చాలా వాటికి అనుమతులు శూన్యం
- కొరవడిన ప్రభుత్వ శాఖల నిఘా

హిడెన్ కెమెరాల ఘటనపై గుడ్లవల్లేరు కళాశాల ఎదుట శుక్రవారం ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థులు

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాల సంఘటనతో ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లాతో పాటు యావత్ రాష్ట్రం ఉలిక్కిపడింది. ఆ కళాశాలలో విద్యార్థినుల వాష్‌రూమ్స్‌లో హిడెన్ కెమెరాలు పెట్టారని వచ్చిన ఆరోపణలతో వసతి గృహాల్లో ఉంటున్న విద్యార్థినులు, వారి తల్లిదండ్రులు సైతం ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ విధమైన సంఘటనల నేపథ్యంలో ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లాలోని మహిళా హాస్టళ్ల భద్రతపై అనేక ప్రశ్నలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి.

500 కళాశాలలు.. 100 పైగా వసతి గృహాలు

ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లాలో ప్రభుత్వ నివేదికల ప్రకారం 32 ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు ఉన్నాయి. అలాగే 80 వరకూ డిగ్రీ కళాశాలలు ఉండగా మరో 25 వరకూ నర్సింగ్, బీఈడీ కళాశాలలు ఉన్నాయి. సుమారు 340 వరకూ జూనియర్ కళాశాలలు కొనసాగుతున్నాయి. వీటితో పాటు ఐటీఐ, పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలు కొనసాగుతున్నాయి. ఇంటర్ ఆపై కోర్సులను అభ్యసిస్తున్న విద్యాసంస్థలకు సంబంధించి 100 వరకూ హాస్టళ్లున్నాయి. వీటిల్లో కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థలవే అధికం.

ఘటనలు జరిగినప్పుడు మాత్రమే హడావుడి..

ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లాలో ఉన్న చాలా విద్యాసంస్థల్లోని హాస్టల్స్‌కు పూర్తి స్థాయి అనుమతులు లేవు. ప్రైవేట్ యాజమాన్యాల్లో ఉన్న చాలా వరకు అనధికారికంగా నిర్వహిస్తున్నవే. ఉమ్మడి జిల్లాలో ర్యాగింగ్ లేదా ఇతర అనుకోని సంఘటనలు జరిగినప్పుడు మాత్రమే పోలీసు శాఖ హడావుడి చేస్తుందే తప్ప సాధారణ రోజుల్లో ఎటువంటి నిఘా ఉండదని విద్యార్థి సంఘాలు చెబుతున్నాయి. కళాశాలలు, వసతి గృహాల్లో ఏర్పాటు చేసిన కమిటీలు మచ్చుకు ఒకసారి కూడా సమావేశమై చర్చించిన సందర్భాలు లేవనేది జగమెరిగిన సత్యం.

నిర్వహణ అంతంత మాత్రమే..

దాదాపు 80 శాతం హాస్టల్స్ జైళ్ల కన్నా అధ్వానంగా ఉన్నాయి. సరైన గాలి వెలుతురు లేని భవనాల్లో ఇవి నడుస్తున్నాయి. విద్యార్థినుల సంఖ్యను బట్టి వార్డెన్లు, ఇతర సిబ్బందితో పాటుగా సంఖ్య వెయ్యి దాటితే సైకాలజిస్టును సైతం ఏర్పాటు చేయాల్సి ఉంది. ఆహారం బాగోకపోయినా, వసతులు విషయంలో ఇబ్బందులు ఎదురైనా ఇతర సమస్యలు ఎదుర్కోవాల్సి వచ్చినా వాటిని యాజమాన్యం దృష్టికి తీసుకువెళ్తే సానుకూలంగా స్పందించే పరిస్థితులు లేవు. అదేమంటే వార్డెన్లు ఉంటే ఉండండి లేకపోతే పొండి అంటారని విద్యార్థినులు చెబుతున్నారు. ఏడాదికి రూ.40 వేల నుంచి లక్ష వరకూ ఒకొక్క విద్యార్థిని నుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. ఆహారానికి అదనంగా చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఇంత దారుణంగా వసూళ్లకు పాల్పడుతున్నా నిర్వహణ అంతంత మాత్రమే.

హడలిపోతున్న కుటుంబాలు

గుడ్లవల్లేరు సంఘటన మీడియా మాధ్యమాల్లో రాగానే ఆ ప్రాంగణంలోని విద్యార్థినుల తల్లిదండ్రులు ఒక్కసారిగా భయకంపితులయ్యారు. ఇంటికి దూరంగా విద్యాభ్యాసం చేస్తూ హాస్టల్స్‌లో ఉంటున్న విద్యార్థినులతో పాటుగా వారి కుటుంబ సభ్యులు సైతం హడలిపోతున్నారు. అనేక అవంతరాలు దాటుకొని మహిళలు చదువు కోసం బయటకు వస్తే వారికి రక్షణ కల్పించాల్సిన ప్రభుత్వ శాఖలు చోద్యం చూస్తున్నాయని తల్లిదండ్రులు వాపోతున్నారు. కేవలం గుడ్లవల్లేరు ఘటన మాత్రమే కాదని మిగిలిన హాస్టల్స్‌లోనూ భద్రత ప్రశ్నార్థకమే నన్న అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది.

ప్రభుత్వ శాఖల నిఘా ఉండాలి

గుడ్లవల్లేరు ఘటన నేపథ్యంలో ప్రతి ఆడపిల్ల కుటుంబం భయకంపితులవుతున్నారు. హాస్టళ్ల నిర్వహణపై ప్రభుత్వ శాఖలు నిర్దిష్టమైన నిఘా కొనసాగాలి. అలాగే ఎప్పటికప్పుడు పోలీసు శాఖ సైతం పర్యవేక్షించాలి. దురదృష్టవశాత్తు నిఘా కొరవడటంతో ఈ విధమైన సంఘటనలు సమాజాన్ని భయపెడుతున్నాయి. ఈ తరహా ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా చూడాలి.

– సీహెచ్ వెంకటేశ్వరరావు, ఎస్ఎఫ్ఐ జిల్లా కార్యదర్శి

విద్యార్థినుల భద్రతకు చర్యలు చేపట్టాలి

దేశవ్యాప్తంగా మహిళలపై అఘాయిత్యాలు పెరిగిపోయి వారికి రక్షణ కరవైంది. కాలేజీల్లో కూడా విద్యార్థినులకు భద్రత కరువైంది. గుడ్లవల్లేరు కళాశాలలో హిడెన్ కెమెరాలు పెట్టిన వారిని కఠినంగా శిక్షించాలి. విద్యార్థినుల భద్రతకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టాలి. లక్షలాది రూపాయల ఫీజులు తీసుకొనే యాజమాన్యాలు విద్యార్థుల భద్రతకు ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నారో తల్లిదండ్రులకు సమాధానం చెప్పాలి.

– జంపాన శ్రీనివాసగౌడ్, సామాజిక కార్యకర్త

నేటి నుంచి కార్డుదారులకు నిత్యావసర సరుకుల పంపిణీ

కృష్ణా జాయింట్ కలెక్టర్ గీతాంజలిశర్మ

చిలకలపూడి (మచిలీపట్నం): ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా జిల్లాలోని కార్డుదారులందరికీ మొబైల్ వాహనాల ద్వారా ఆదివారం నుంచి నిత్యావసర సరుకులను పంపిణీ చేయటం జరుగుతుందని జాయింట్ కలెక్టర్ గీతాంజలిశర్మ శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. జిల్లాలో 5.33 లక్షల మంది కార్డుదారులకు 336 మొబైల్ వాహనాల ద్వారా కార్డుదారుని ఇంటివద్దకే వెళ్లి నిత్యావసర సరుకులు పంపిణీ చేస్తామన్నారు. ప్రతి ఒక్క కార్డులో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికి ఉచితంగా ఐదు కిలోలు బియ్యం, ప్రతి కార్డుపై అరకిలో పంచదార రూ. 17 కే పంపిణీ చేస్తామన్నారు. కార్డుదారులు ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకోవాలని ఆమె కోరారు. ఎవరైనా మొబైల్ వాహనదారులు సరుకులు సక్రమంగా పంపిణీ చేయకపోతే నిత్యావసర సరుకుల చట్టం కింద చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు.

విద్యార్థినులపై పోలీసుల ఆగ్రహం

విద్యార్థినులను హెచ్చరిస్తున్న పోలీస్ అధికారిణి

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ: గుడ్లవల్లేరు ఇంజినీరింగ్ కళాశాల హాస్టల్‌లోని విద్యార్థినుల వాష్‌రూమ్‌లలో హిడెన్ కెమెరాలు ఏర్పాటు నేపథ్యంలో గత రెండు రోజులుగా కళాశాల విద్యార్థినులు తీవ్ర ఆవేదనతో ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అయితే వీరి ఆందోళనను అణిచివేసేందుకు కళాశాల యాజమాన్యంతో పాటు ప్రభుత్వం ప్రతిక్షణం తీవ్రంగా యత్నిస్తూనే ఉంది. దానిలో భాగంగా పోలీసుల ద్వారా వారి ఆందోళనను అడ్డుకోవటంతో పాటు బెదిరింపులకు పాల్పడుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో శనివారం ఓ పోలీస్ అధికారి కళాశాల విద్యార్థినులతో బెదిరింపు ధోరణితో మాట్లాడారు. వారి మాటల్లోనే... 'విచారణ జరుగుతోంది.. మీరు ఎందుకు ఇలా గొడవ చేస్తున్నారు', ఎస్పీ అధికారి చెప్తున్నా మీకెందుకు అర్థం కావట్లేదు..?, నిన్నటి నుంచి తిండి, తిప్పలు లేకుండా వర్షంలో తడుస్తూ ఇక్కడ పడి ఏడుస్తున్నాం.. మీరు ఇక్కడ ఉన్నారంటే పర్పస్ ఉంది. దీంతో మీకు బాధ్యత లేదా? అని విద్యార్థినులు ప్రశ్నించారు. బాధ్యత గురించే ఇక్కడకు వచ్చామని అర్థమైందా, మా పని మేము చేస్తున్నప్పుడు మీరు ఎందుకు ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. అక్కడ ఏం జరిగిందో నువ్వు చూశావా...?, పూర్తిగా కళ్లతో చూసిన విషయాన్ని మాత్రమే నమ్మాలి అంతేగాని అక్కడ ఏం జరిగిందో ఏమైందో తెలుసా నీకు పూర్తిగా'' అంటూ బెదిరింపు ధోరణితో విద్యార్థినులతో అన్నారు.

ఉద్యోగ విరమణ పొందిన అధికారులకు ఆత్మీయ వీడ్కోలు

రిటైర్డ్ పోలీసులను సత్కరించిన సీపీ రాజశేఖరబాబు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: సుదీర్ఘకాలం పాటు పోలీసు శాఖ ద్వారా ప్రజలకు సేవలందించి శనివారం ఉద్యోగ విరమణ పొందిన అధికారులకు విజయవాడ పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్.వి.రాజశేఖరబాబు ఆత్మీయంగా వీడ్కోలు పలికారు. ఉద్యోగ విరమణ పొందిన డీసీపీ టి.హరికృష్ణ, ఎస్ఐలు కె.శేషారెడ్డి, అయూబ్‌ఖాన్, ఎస్.రాంబాబు, ఏఎస్ఐలు కె.శ్రీనివాసరావు, పి.శివకుమారి, హెడ్‌కానిస్టేబుల్ అబ్దుల్ ఖుద్దూస్, హోంగార్డ్ షేక్ జానీలను కమిషనరేట్ కార్యాలయంలో శనివారం దుశ్శాలువాలతో ఘనంగా సత్కరించారు. పోలీస్‌శాఖ ద్వారా ప్రజలకు సేవలందించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలిపి, శేష జీవితం సంతోషంగా గడపాలని వారికి సూచించారు. ఈ కార్యక్రమంలో అడ్మిన్ డీసీపీ కృష్ణమూర్తి నాయుడు, ఏడీసీపీ రామకృష్ణ, కార్యాలయం ఏవో రంగారావు, ఎన్టీఆర్ జిల్లా పోలీస్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు ఎం.సోమయ్య పాల్గొన్నారు.

షూటర్లు భారత జాతికే గర్వకారణం

స్పెషల్ చీఫ్ సెక్రటరీ ఆర్.పి.సిసోడియా

పతకాలు సాధించిన క్రీడాకారులతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్పెషల్ చీఫ్ సెక్రటరీ సిసోడియా

విజయవాడస్పోర్ట్స్: భారత షూటర్లు దేశానికే గర్వకారణమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ముఖ్య కార్యదర్శి ఆర్.పి.సిసోడియా అన్నారు. 24వ రాష్ట్ర స్థాయి రైఫిల్ షూటింగ్ పోటీల్లో పతకాలు సాధించిన 180 మంది క్రీడాకారులకు విజయవాడ క్లబ్‌లో శనివారం సాయంత్రం జరిగిన ప్రత్యేక కార్యక్రమంలో ఆయన పతకాలు, సర్టిఫికెట్‌లు అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ అంతర్జాతీయ పతకాలతో పాటు ఒలింపిక్ పతకాలు సాధించిన భారత షూటర్లను క్రీడాకారులను ఆదర్శంగా తీసుకోవాలన్నారు. ఒలింపిక్ క్రీడా వేదికపై మన షూటర్లు భారత జాతి కీర్తి పతాకాన్ని ఎగుర వేశారని కొనియాడారు. దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాల్లో షూటింగ్ క్రీడ ప్రత్యేకతను సంతరించుకుంటుందన్నారు. యువత ఈ క్రీడ పట్ల ఎంతో ఆసక్తి చూపుతున్నారన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడాకారులు సైతం అనేక ప్రపంచ స్థాయి పోటీల్లో రాణిస్తూ రాష్ట్ర ఖ్యాతిని ఇనుమడింపజేస్తుండటం అభినందనీయమన్నారు. షూటింగ్‌ను ఇష్టమైన వృత్తిగా స్వీకరించి ఎంతో మంది యువకులు రాణిస్తున్నారన్నారు. షూటింగ్‌తో తనకు, తన కుటుంబానికి విడదీయలేని అనుబంధం ఉందని ఈ సందర్భంగా ఆయన జ్ఞాపకాలను క్రీడాకారులతో పంచుకున్నారు.

180 మంది విజేతలకు పతకాలు..

రైఫిల్ అసోసియేషన్ ఆంధ్రప్రదేశ్(ఆర్ఏఏపీ) ఆధ్వర్యాన ఇటీవల హైదరాబాద్‌లో శాట్స్ షూటింగ్ రేంజ్‌లో జరిగిన రాష్ట్ర స్థాయి షూటింగ్ పోటీలకు 800 మంది క్రీడాకారులు ప్రాతినిధ్యం వహించారని సంఘ అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు తొట్టెంపూడి సలలిత్, రాజ్‌కుమార్ తెలిపారు. వీరిలో అత్యంత క్రీడా నైపుణ్యం ప్రదర్శించి పతకాలు సాధించిన 180 మందికి పతకాలు అందజేశారు. 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టోల్ పీప్‌సైట్ సబ్ జూనియర్, యూత్, జూనియర్, సీనియర్ కేటగిరిల్లో ఎండీ ఉబేద్ నాలుగు పతకాలు, 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ జూనియర్, సీనియర్ విభాగాల్లో దీక్షిత రెండు పతకాలు, హేమంత్ నాలుగు పతకాలు, అక్షయ్ మూడు పతకాలు, మురారి నాలుగు పతకాలు, ధరణిధర్‌రెడ్డి నాలుగు పతకాలు సాధించినట్లు చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో షూటింగ్ రేంజ్ లేకపోవడంతో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పోటీలు నిర్వహించాల్సి వస్తోందని సంఘం అధ్యక్షుడు సలలిత్ ఈ సందర్భంగా తెలిపారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్పందించి అమరావతిలో నూతనంగా నిర్మించతలపెట్టిన స్పోర్ట్స్ సిటీలో 60 ఎకరాలను షూటింగ్‌కు కేటాయించి అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో రేంజ్ నిర్మాణం చేయాలని కోరారు.

బుడమేరుకు పెరిగిన వరద ఉధృతి

హెడ్ రెగ్యులేటర్ గేట్లు ఎత్తివేత

జి.కొండూరు: బుడమేరుకు వరద ఉధృతి పెరగడంతో జి.కొండూరు మండల పరిధి కవులూరు గ్రామ శివారులో ఉన్న హెడ్ రెగ్యులేటర్ 11 గేట్లను అధికారులు శనివారం రాత్రి ఎత్తివేశారు. దీంతో దిగువకు 30 వేల క్యూసెక్కుల వరద ప్రవాహం కొనసాగుతోంది. ఈ వరద ప్రవాహం వల్ల శనివారం రాత్రి కవులూరు, విజయవాడ రూరల్ మండల పరిధి కొత్తూరు, తాడేపల్లి, జక్కంపూడి, ఈలప్రోలు, అజిత్ సింగ్‌నగర్, పైడూరుపాడు, రాయనపాడు, రాజరాజేశ్వరీపేట వరకు ముంపునకు గురయ్యే అవకాశం ఉన్నట్లు అధికారులు భావిస్తున్నారు. ఆయా ప్రాంతాల ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు.

ప్రకాశం బ్యారేజ్‌కి వరద హెచ్చరిక

గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్): విజయవాడ ప్రకాశం బ్యారేజీకి వరద అంతకంతకూ పెరుగుతోంది. శనివారం రాత్రికి బ్యారేజ్ నుంచి మిగులు 3.50 లక్షల క్యూసెక్కులు దిగువకు విడుదల చేస్తున్నారు. పులిచింతల ప్రాజెక్టు నుంచి దిగువకు 3.10 లక్షల క్యూసెక్కుల నీటిని కిందకు విడుదల చేస్తున్నారు. దీనికి తోడు పరివాహక ప్రాంతంలో కురుస్తోన్న భారీ వర్షాలకు వరద నీరు వచ్చి చేరుతోంది. దీంతో బ్యారేజీకి 4 లక్షల క్యూసెక్కుల వరద వచ్చే అవకాశం ఉంది. దీంతో ఏ సమయంలో నైనా బ్యారేజ్‌కి మొదటి ప్రమాద హెచ్చరిక జారీ చేసే అవకాశం ఉందని అధికారులు తెలిపారు. కృష్ణా నది ఎగువ దిగువన అవాంఛనీయ సంఘటనలు చోటు చేసుకోకుండా ప్రజలని అప్రమత్తం చేయాలని అధికారులు కోరారు.

అతలాకుతలం

- ఎడతెరపి లేని వర్షంతో వాగులను తలపిస్తున్న రోడ్లు
- లోతట్టు ప్రాంతాలు, కొండ ప్రాంతాల ప్రజలు సహాయ శిబిరాలకు తరలింపు
- వీఎంసీ ప్రధాన కార్యాలయంలో కంట్రోల్ రూం
- పలు ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ సరఫరాకు అంతరాయం

రామలింగేశ్వరనగర్ ఎర్రపోతులవారివీధిలో సగానికి ముంపునకు గురైన ఇళ్లు

తారకరామనగర్‌లో నీట మునిగిన రోడ్డు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడిన అల్పపీడనం వాయుగుండంగా మారడంతో రెండు రోజుల నుంచి విస్తారంగా కురుస్తున్న వర్షాలకు నగరం అతలాకుతలమైంది. ఎడతెరని లేకుండా వాన కురుస్తుండటంతో వీధులు వాగులను తలపిస్తున్నాయి. సైడ్ డ్రెయిన్లు, మేజర్ అవుట్‌ఫాల్ డ్రెయిన్లు పొంగిపొర్లటంతో శివారు, లోతట్టు ప్రాంతాలతోపాటు ప్రధాన ప్రాంతాలు నీట మునిగాయి. ఎంజీరోడ్డు, ఏలూరురోడ్డులతో సాటే మచిలీపట్నం–పుణే జాతీయరహదారి నంబర్ 65, చెన్నై– కోల్‌కతా జాతీయ రహదారి నంబర్ 16లో కూడా నీరు రోడ్డుపైకి చేరింది. వర్షం కారణంగా విద్యాసంస్థలకు ప్రభుత్వం సెలవు ప్రకటించగా కొన్ని వ్యాపార సంస్థలు కూడా సెలవు ప్రకటించాయి. ముంపునకు గురైన ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ సరఫరా నిలిపేశారు. ఆటోనగర్, పటమట, లబ్బీపేట, రాణిగారితోట, రామలింగేశ్వరనగర్, విద్యాధరపురం, కండ్రిక, కేదారేశ్వరపేట, చిట్టినగర్, వన్‌టౌన్ ప్రాంతాల్లో తాగునీటి సమస్య ఉత్పన్నమయ్యింది. రోడ్లపై నీరు నిల్వుండటంతో వీఎంసీ అధికారులు ఎయిర్‌టెక్ మిషన్లతో నీటిని తోడించారు. సైడు డ్రెయిన్లలో వెంటనే పూడికతీయాలని, వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర ఆదేశించారు.

ట్రాఫిక్ మళ్లింపు

వర్షం కారణంగా ఎంజీ రోడ్డులోని ఎన్టీఆర్ సర్కిల్, పటమట సెంటర్ పూర్తిగా జలమయం కావడంతో ట్రాఫిక్‌ను తగ్గించడానికి బందరు, గుడివాడ వైపు ఆర్డినరీ బస్సులతో పాటు సిటీ బస్సులు గురునానక్ కాలనీ, ఆటోనగర్, సనత్ నగర్ మీదుగా కానూరు వద్ద జాతీయ రహదారిలోకి మళ్లించారు. ట్రాఫిక్ ఏడీసీపీ ఎల్.ప్రసన్నకుమార్ రమేష్ ఆస్పత్రి వద్ద నాల్గవ ట్రాఫిక్ సీఐ యు.రామారావుతో కలిసి ట్రాఫిక్ మళ్లింపును పర్యవేక్షించి, వాహనచోదకులు ఇబ్బంది పడకుండా ట్రాఫిక్‌ను క్రమబద్ధీకరించాలని సిబ్బందికి సూచించారు

సురక్షిత ప్రాంతాలకు రండి

మరో రెండు రోజులు భారీ వర్షాలు పడే సూచన ఉండటంతో లోతట్టు, కొండ ప్రాంతాల ప్రజలందరూ సురక్షిత ప్రదేశాలకు రావాలని కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర ప్రజలను కోరారు. ప్రమాదాలు పొంచి ఉన్న నేపథ్యంలో ప్రజలు ఇళ్ల నుంచి బయటకు రావద్దని, ప్రయాణాలను రద్దు చేసుకోవాలని ఎక్కడైనా గృహాలు బలహీనంగా ఉన్నట్లయితే వారు పునరావాస కేంద్రానికి తరలి వెళ్లాలని కమిషనర్ సూచించారు.

పునరావాస కేంద్రాలు ఏర్పాటు

నగరంలోని లోతట్టు ప్రాంతాల్లో, ప్రమాదం పొంచి ఉన్న ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్న ప్రజలను వీఎంసీ అధికారులు సురక్షిత ప్రదేశాలకు తరలించారు. సర్కిల్–3 పరిధిలోని 17వ డివిజన్ రాణిగారితోట కమ్యూనిటీ హాలు, 16వ డివిజన్‌లో శాంపిల్ భవనం, 15వ డివిజన్ వాసులకు పడవల రేవు వద్ద ఉన్న వీఎంసీ గరల్స్ హైస్కూల్‌ల్లో పునరావాస శిబిరాలను ఏర్పాటు చేశారు. సర్కిల్–2 పరిధిలో 63వ డివిజన్‌లోని వడ్డెర కాలనీ కమ్యూనిటీ హాలు, 64వ డివిజన్‌లో లగడపాటి కళ్యాణమండపంలో పునరావాస కేంద్రాన్ని వీఎంసీ ఏర్పాటు చేసింది. సర్కిల్–3లో నాయీ బ్రాహ్మణ సంఘ కల్యాణ మండపం, గుణదలలో ఏర్పాటుచేశారు.

నీట మునిగిన తారకరామనగర్

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): కురుస్తున్న వర్షాలకు రాణిగారితోట, 17, 18వ డివిజన్లలోని తారకరామనగర్ ప్రాంతం నీటమునిగింది. నీరు బయటకు వెళ్లే దారి లేక రోడ్లు జలమయమయ్యాయి. అవుట్‌ఫాల్ డ్రైనేజీ వద్ద నీటిని తోడేందుకు మోటార్లు ఏర్పాటు చేయకపోవడంతో నీరు ఎదురుతన్ని ఇళ్లల్లోకి చేరింది. దీంతో స్థానికులు సామాన్లు సర్దుకుని కరకట్టపైకి చేరుతున్నారు. గత ప్రభుత్వ హయాంలో చిన్నపాటి వర్షానికే ముందుస్తు చర్యల్లో భాగంగా అవుట్‌ఫాల్ డ్రైనేజీ వద్ద మోటార్లు ఏర్పాటు చేసి నీటిని తోడించేవారు. స్థానికులు ప్రశాంతంగా నిద్రపోయేవారు. కానీ కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత తారకరామనగర్ వాసుల సమస్యలను గాలికివదిలేసింది. దీనిపై స్థానికులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేయడంతో ఎట్టకేలకు శనివారం మోటార్లు ఏర్పాటు చేసి నీటిని తోడటం మొదలుపెట్టారు. ఇల్లు నీట మునగడంతో అధికారులు పునరావాస కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేశారు. తారకరామనగర్ ప్రాంతాన్ని కార్పొరేటర్ తంగిరాల రామిరెట్టి పరిశీలించారు.

జలమయమైన తారకరామనగర్

స్థానికులతో మాట్లాడుతున్న కార్పొరేటర్ తంగిరాల రామిరెడ్డి

కార్మికవాడ జలమయం

ఆటోనగర్(విజయవాడతూర్పు): కార్మికవాడ జలమయమైంది. మురుగుకాలువలు పొంగి పొర్లుతున్నాయి. పంటకాలువ జంక్షన్ వద్ద ఆటోనగర్ గేట్ నుంచి వంద అడుగుల రోడ్డులో నీరు ఎదురుగా ప్రవహిస్తోంది. అక్కడ షెడ్లలోకి వర్షం నీరు చేరింది. ఇక్కడ మురుగు కాలువల్లో సిల్ట్ తీయకపోవడంతో ఈ దుస్థితి ఏర్పడిందని స్థానికులు ఇలా అధికారులపై మండిపడుతున్నారు.

పంటకాలువ వద్ద పెండింగ్‌లో పనులు..

పంటకాలువ వద్ద కొద్ది రోజుల క్రితం మరమ్మతుల నిమిత్తం గోతులు తీశారు. ఇందులో భారీస్థాయిలో మురుగు పేరుకుపోయింది. సిల్ట్ తొలగింపు పనులు ఇంకా ప్రారంభించకపోవడంతో వర్షం నీటితో అది కనపడకుండా ఉంది. ఇక్కడ గుంత 5 అడుగుల పైనే ఉంటుంది. ఇక్కడ పనులు సగంలో నిలిచిపోవడంతో అధికారులపై కార్మికులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

వంద అడుగుల రోడ్డులో వర్షం నీరు

పంటకాలువ జంక్షన్ వద్ద అసంపూర్తిగా ఆగిపోయిన డ్రెయినేజీ పనులు

కంట్రోల్ రూం ఏర్పాటు

నగరపాలక సంస్థ వరద ప్రాంతాల్లో నెలకొన్న సమస్యలను వెంటనే పరిష్కరించడానికి కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు చేసింది. ఇందులో సిబ్బంది 24 గంటలు పని చేస్తారని, నగర పౌరులకు ఎటువంటి సమస్య ఉన్నా 866–2424172, 0866–2427485 ఫోన్ చేసి తెలపవచ్చని లేదా 8181960909 నంబర్‌కు వాట్సాప్ ద్వారా కూడా సమస్యను తెలియజేయాలని కమిషనర్ ధ్యాన చంద్ర అన్నారు.

భయం గుప్పెట్లో..

రెండు రోజులుగా ఎడతెరపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాలకు కొండ ప్రాంత వాసులు భయాందోళనకు గురవతున్నారు. మొగల్రాజపురం సున్నపు బట్టీల సెంటర్‌లో కొండ చరియలు విరిగి పడటంతో మరింత ఆందోళన చెందుతున్నారు. శనివారం ఒక్క రోజే తూర్పు నియోజకవర్గం పరిధిలోని మొగల్రాజపురం, బ్రహ్మానంద రెడ్డి నగర్, బందెల దొడ్డి సెంటర్ తదితర ప్రాంతాలలో కొండ రాళ్లు పడి సుమారు పది ఇళ్లు పాక్షికంగా ధ్వంసమయ్యాయి. ఎప్పుడు ఏ ప్రమాదం ముంచుకొస్తుందోనన్న ఆందోళనలో ప్రజలు కాలం వెళ్లదీస్తున్నారు.

బస్టాండ్(విజయవాడ పశ్చిమ): భారీ వర్షాలకు పండిట్ నెహ్రూ బస్‌స్టేషన్ పరిసర ప్రాంతాలు జలమయంగా మారాయి.

బస్‌స్టాండ్ ఇన్‌గేట్ వద్ద భారీగా వర్షం నీరు నిలవడంతో బస్టాండ్‌లోకి వచ్చే అనేక బస్సులు సాంకేతిక సమస్యలతో నిలిచిపోయాయి. హైద్రాబాద్ రూట్లలో బస్సులు గంటల పాటు ఆలస్యంగా నడిచాయి. పలు బస్సులను దారిమళ్లించి నడుపుతున్నట్లు ఆర్టీసీ అధికారులు తెలిపారు.

ముంపుబారిన రామలింగేశ్వరనగర్

ఆటోనగర్(విజయవాడతూర్పు): రామలింగేశ్వరనగర్‌లో సుమారు 500 ఇళ్లు ముంపు బారిన పడ్డాయి. దీంతో కట్టుబట్టలతో జనం బయటపడ్డారు. ఇళ్లలోని వస్తువులన్నీ నీటిలో కొట్టుకుపోయాయి. వీరు ఇలా ఇబ్బంది పడుతుంటే వీఎంసీ అధికారులు ఉదయం 8 గంటల వరకు బయటకు రాలేదనే విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. స్థానిక ఎమ్మెల్యే కుమారుడు పర్యటనపై స్థానికులు అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. గత వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఇక్కడ భారీ వానలు కురిసినా ఇలాంటి పరిస్థితి ఎదురుకాలేదు. ప్రజలు సురక్షితంగా నివసించేవారు. ఇక్కడ ప్రజల ఇబ్బందులపై వైఎస్సార్ సీపీ తూర్పు ఇన్‌చార్జి దేవినేని అవినాష్ ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకున్నారు. గతంతో వానలు కురిస్తే అధికారులు పరామర్శించేవారని తెలిపారు. ఉదయం 8 గంటలు దాటినా టిఫిన్ పెట్టలేదని జైరాజ్, నాగలక్ష్మి, వెంకటేశ్వర్లు తో పాటు పలువురు వాపోతున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో వైఎస్సార్ సీపీ సీనియర్ నాయకులు ఆళ్ల చెల్లారావు పలువురి ఇళ్లల్లోని సామాన్లను తన కారులో సురక్షిత ప్రాంతాలకు తీసుకెళ్లారు.

వాన నీటిలో కొట్టుకొచ్చిన స్థానికుల సామగ్రి

హృదయ విదారకరం

మొగల్రాజపురంలో కొండ చరియల కింద పడిన వారిని బయటకు తీస్తున్న దృశ్యం

గుణదల(విజయవాడతూర్పు): చదువుకోసం ఒకరు .. పని చేసుకునేందుకు మరొకరు నగరానికి వచ్చిన వారు మొగల్రాజపురం కొండ చరియలు పడిన ఘటనలో మృత్యువాత పడ్డారు. ఇతర ప్రాంతాల నుంచి పని చేసుకునేందుకు వచ్చిన వారు తక్కువ అద్దెకు ఇళ్లు దొరుకుతాయని కొండ ప్రాంతాల్లో ఉంటుంటారు. అలా వచ్చినవారిలో వైఎస్సార్ కడపజిల్లా మైదుకూరుకు చెందిన కమ్మరి సంతోష్ ఆచారి(18) ఒకరు. నగరంలోని ఓ ప్రైవేటు కళాశాలలో హోటల్ మేనేజ్‌మెంట్ విద్యను అభ్యసిస్తూ నగరంలోని గదిలో అద్దెకు ఉంటున్నారు. కొండ చరియలు విరిగి పడిన ఘటనలో ఇతను కూడా మృతి చెందాడు. ఇతను శుక్రవారమే ఈ ఇంట్లోకి అద్దెకు వచ్చాడని స్థానికులు అంటున్నారు. మృత్యువు వెంటాడటంతోనే అలా వచ్చి ఉంటాడని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

కోల్‌కతా నుంచి వచ్చి...

మగ్గం పనులు చేసేందుకు పశ్చిమబెంగాల్ నుంచి వచ్చిన వారు నగరంలోని గదులు అద్దెకు తీసుకుని ఒంటరిగానే ఉంటుంటారు. వారి కుటుంబాలు బెంగాల్‌లోనే ఉంటాయి. రెండు మూడు నెలలకు ఒకసారి వెళ్లి వస్తుంటారు. అలా వచ్చిన పుర్కైట్ లాలో(38) ఒకరు. ఆయన కూడా కొండ చరియలు విరిగి పడిన ఘటనలో మృత్యువాత పడ్డారు. కొంతకాలంగా ఆ ప్రాంతంలో ఉంటూ, నగరంలోని ఓ షాపులో మగ్గం పనులు చేస్తుంటాడని స్థానికులు చెబుతున్నారు.

స్వీపర్‌గా పనిచేస్తూ...

నగరంలోని ఓ కార్పొరేట్ షాపింగ్ మాల్‌లో స్వీపర్‌గా పనిచేసుకుంటూ సున్నపుబట్టీల సెంటర్‌లో గదిని అద్దెకు తీసుకుంటున్న బోలెం లక్ష్మి(49) కూడా ఘటనలో మరణించారు. ఆమె ఒంటరిగానే ఉంటుంది. కుటుంబ వివరాలు ఇంకా తెలియరాలేదు.

కుటుంబానికి చేదోడు వాదోడుగా ఉంటూ..

డిగ్రీ పూర్తి చేసి ప్రైవేటు ఉద్యోగం చేస్తూ మేఘన(25) కుటుంబానికి చేదోడు వాదోడుగా ఉంటుంది. కొండ చరియల రూపంలో మృత్యువు కబళించింది. ఘటనలో ఆమె తల్లిదండ్రులు సత్యనారాయ, నాగమణి కూడా గాయాలపాలవగా ప్రభుత్వాస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. కుమార్తె మరణించిందని తెలిసి కన్నీరు మున్నీరుగా విలపిస్తున్నారు. మృతుల్లో మరొకరు అన్నపూర్ణ(55) గృహిణిగా ఉన్నారు.

తటాకాలుగా రహదారులు

జలాశయంగా మారిన రైల్వే బ్రిడ్జి కింద రోడ్డు

కృష్ణలంకలో రోడ్డుపై నీరు

కృష్ణలంక(విజయవాడ తూర్పు): నగరంలో రెండు రోజుల నుంచి కురుస్తున్న భారీ వర్షాలకు కృష్ణలంకలోని పలు వీధులు జలమయమయ్యాయి. కృష్ణలంక, రాణిగారితోటలో జనజీవనం అస్తవ్యస్తమైంది. కృష్ణలంకలోని హైస్కూల్ రోడ్డు, కోతమిషన్ రోడ్డు, ఆనందభవన్ రోడ్డు, గంగానమ్మ గుడి రోడ్డు, భ్రమరాంభపురంలోని పలు వీధులు, రాణిగారితోటలోని కరెంట్ ఆఫీస్ రోడ్డు, రాధాకృష్ణమూర్తి రోడ్డు, సిద్దెం కృష్ణారెడ్డి రోడ్డు, బస్టాండ్ పరిసర ప్రాంతాలు, రైల్వే బ్రిడ్జి కింద రోడ్డు, రణదీవెనగర్ ప్రాంతంలో వర్షం నీరు నిలిచిపోయింది. రైల్వే బ్రిడ్జి కింద వర్షం నీటిలో బస్సులు, లారీలు, కార్లు నిలిచిపోవడంతో గంటల తరబడి ట్రాఫిక్ స్తంభించింది. దీంతో వాహనచోదకులు నానా అవస్థ పడ్డారు. కొన్ని వీధుల్లో సైడ్ డ్రెన్లు, యూజీడీ మ్యాన్‌హోల్స్ పొంగి మురుగునీరు రోడ్డు మీదకు ప్రవహించి వర్షపునీటికి తోడవడంతో సమస్య మరింత తీవ్రమైంది.

యువ వైద్యులకు ఆదర్శం డాక్టర్ సుధాకర్

కంచర్ల సుధాకర్ దంపతులను సత్కరిస్తున్న వైద్యులు, సిబ్బంది

లబ్బీపేట(విజయవాడ తూర్పు): యువ వైద్యులకు డాక్టర్ కంచర్ల సుధాకర్ అందించిన సేవలు ఆదర్శనీయమని పలువురు వైద్యులు పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వ సిద్ధార్థ వైద్య కళాశాల ప్రిన్సిపాల్‌గా పనిచేస్తూ శనివారం పదవీ విరమణ చేసిన డాక్టర్ కంచర్ల సుధాకర్‌ను ఆ కళాశాల టీచింగ్ వైద్యులు, వైద్యేతర సిబ్బంది ఘనంగా సత్కరించారు. ఆ కాలేజీ ప్రాంగణంలోని ఏసీ లెక్చర్ హాల్లో జరిగిన కార్యక్రమంలో పలువురు వైద్యులు మాట్లాడుతూ మూడు దశాబ్దాలకు పైగా ప్రభుత్వ వైద్యునిగా పనిచేసి, పేద రోగులకు ఎంతో మందికి స్వస్థత చేకూర్చినట్లు తెలిపారు. ఎంతో మంది వైద్య విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యాబోధన చేస్తూ, వారి భవితకు పునాదులు వేశారని కొనియాడారు. కార్యక్రమంలో గవర్నమెంట్ డాక్టర్స్ అసోసియేషన్ ఏపీ ఎస్‌ఎంసీ శాఖ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ కొణిదెరవి, రాష్ట్ర ప్రతినిధి డాక్టర్ ఇంజేటి బాబ్జిశ్యామ్‌కుమార్, అడ్మినిస్ట్రేషన్ విభాగం అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ బి.సుమై తదితరులు పాల్గొన్నారు. డాక్టర్ కంచర్ల సుధాకర్, డాక్టర్ రత్నమంజుల దంపతులను ఘనంగా సత్కరించారు.

ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యంతోనే ఐదుగురి మృతి

- మృతుల కుటుంబాలకు రూ.10 లక్షల పరిహారం ఇవ్వాలి
- వైఎస్సార్ సీపీ తూర్పు ఇన్‌చార్జి దేవినేని అవినాష్
- కొండ చరియలు పడిన ప్రాంతాన్ని సందర్శించిన అవినాష్, వెల్లంపల్లి, మల్లాది విష్ణు

గుణదల(విజయవాడ తూర్పు): ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం కారణంగానే కొండ చరియల కింద పడి ఐదుగురు మృత్యువాత పడ్డారని వైఎస్సార్ సీపీ తూర్పు ఇన్‌చార్జి దేవినేని అవినాష్ ఆరోపించారు. రెండు రోజులుగా వర్షాలు వస్తున్నా, కొండ చరియలు విరిగిపడే ప్రాంతాలను గుర్తించి ముందస్తు చర్యలు చేపట్టక పోవడంతో ఐదుగురు ప్రాణాలు కోల్పోయారన్నారు. మొగల్రాజపురం సున్నపుబట్టీల సెంటర్‌లో కొండ చరియలు విరిగి పడిన ప్రాంతాన్ని మాజీ మంత్రి వెల్లంపల్లి శ్రీనివాసరావు, మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణులతో కలిసి దేవినేని అవినాష్ సందర్శించి బాధిత కుటుంబాలను పరామర్శించారు. అనంతరం అవినాష్ మాట్లాడుతూ ప్రజాప్రతినిధుల అలసత్వంతో ఘటన జరిగిందన్నారు. గతంలో ఇంతకంటే ఎక్కువ వర్షాలు పడినా ఇలాంటి ఘటనలు జరగలేదని గుర్తు చేశారు. వర్షాలు పడుతున్న సమయంలో వలంటీర్లు, సచివాలయ సిబ్బందితో ముందస్తు హెచ్చరికలు చేయడం, నీరు నిల్వ ఉన్న చోట్ల మోటార్లతో తోడే వాళ్లమని గుర్తు చేశారు. మృతుల కుటుంబాలను ఒక్కొక్కరికీ రూ.10 లక్షలు పరిహారం అందించాలని డిమాండ్ చేశారు. శిథిలాల కింద చిక్కుక్కున్న వారు ఉంటే సురక్షితంగా బయటపడేలా చూడాలన్నారు. వైఎస్సార్ సీపీ శ్రేణులు కూడా సహాయక చర్యల్లో చురుగ్గా పాల్గొంటున్నట్లు పేర్కొన్నారు. వారి వెంట 5వ డివిజన్ కార్పొరేటర్ కలపాల అంబేడ్కర్ ఉన్నారు.

12 కుటుంబాలకు పునరావాసం

కంకిపాడు: వర్షాలకు తెన్నేరులో వన్నేరు డ్రెయిను పొంగిపొర్లింది. దీంతో గ్రామంలోని వన్నేరు కట్ట వెంబడి ఉన్న 12 నివాసాల్లో నీరు చేరింది. అధికారులు స్పందించి ఆయా నివాసితుల ఇళ్లను ఖాళీ చేయించారు. తెన్నేరు గ్రామంలోని ఎస్సీ హాస్టల్ భవనంలో ఏర్పాటు చేసిన పునరావాస కేంద్రంలో 12 కుటుంబాలకు ఆవాసం కల్పించారు. వన్నేరు డ్రెయిన్‌ను, పునరావాస కేంద్రంలో కల్పించిన వసతులను ఉయ్యూరు ఆర్డీఓ డి.రాజు పరిశీలించారు. నిర్వాసితులకు అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించాలని సూచించారు. పర్యటనలో తహసీల్దార్ వి.భావన్నారాయణ, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి

- రోడ్లపై వర్షం నీరు లేకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి
- వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర

వర్ష ప్రభావిత ప్రాంతంలో వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర

పటమట(విజయవాడతూర్పు): నగరంలో కురుస్తున్న వర్షాలపై అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలని వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర అన్నారు. ఆయన శనివారం స్పెషల్ చీఫ్ సెక్రటరీ (రెవెన్యూ) సిసోడియా, ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ సృజన తో కలిసి సున్నపుబట్టీల సెంటర్‌లో కొండ చరియలు విరిగిన ప్రదేశానికి వెళ్లి పరిశీలించారు. ప్రమాదాలకు గురయ్యే ప్రాంతాలను గుర్తించి అధికారులు ప్రజలను అప్రమత్తం చేసి పునరావాస కేంద్రాలకు పంపాలని ఆదేశించారు. అనంతరం ఆయన మదర్‌థెరిస్సా జంక్షన్ వద్ద పరిశీలించారు. రెండు రోజులుగా పడుతున్న వర్షంతో రోడ్లపై నిలిచిన నీళ్లను ఎయిర్‌టెక్ మిషన్స్‌తో వెంటనే తొలగించాలని, డ్రెయిన్లలో పూడిక తీయాలని ఆదేశించారు. అనంతరం ఆయన కండ్రిక రాజీవ్ నగర్, నూజివీడు రోడ్‌లో పర్యటించి అధికారులకు పలు సూచనలు చేశారు. వీఎంసీ అధికారులు ఇరిగేషన్ శాఖ సమన్వయంతో బందర్, రైవస్, ఏలూరు కాలువలో వర్షపు నీటి తరలింపునకు ప్రణాళిక అమలు చేయాలన్నారు. వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో ప్రజారోగ్య, ఇంజినీరింగ్ సిబ్బందితోపాటు ఇతర విభాగాలు అధికారులు కూడా క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించి స్థానిక సమస్యలను పరిష్కరించాలని అధికారులను ఆదేశించారు.

క్లుప్తంగా

మొక్కలు నాటడం ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ప్రతి ఒక్కరూ మొక్కలు నాటి సంరక్షించడం కనీస బాధ్యతగా గుర్తించాలని ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్‌వెల్ఫేర్ జాయింట్ డైరెక్టర్ బి.మనోరంజని అన్నారు. ప్రధాని నరేంద్రమోదీ ఆదేశాల మేరకు శనివారం 'తల్లి పేరుతో ఒక మొక్కను నాటండి'లో భాగంగా విజయవాడ బాలసదనం, ఉద్యోగినుల వసతి గృహంలో మొక్కలు నాటారు. కార్యక్రమంలో ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్ ఉమాదేవి, విజయవాడ అర్బన్, రూరల్ సీడీపీఓలు, సూపర్‌వైజర్లు, బాలసదనం సిబ్బంది, వర్కింగ్ ఉమెన్స్ హాస్టల్ సిబ్బంది తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వాసవి సేవాసంఘానికి నూతన కార్యవర్గం

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): కృష్ణలంక మెట్ల బజార్‌లోని వాసవీ భవన్‌లో వాసవి సేవాసంఘం నూతన కార్యవర్గ ప్రమాణస్వీకార మహోత్సవం శనివారం ఘనంగా జరిగింది. ఇటీవల సంఘం నూతన కార్యవర్గం ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైంది. సంఘం నూతన అధ్యక్షుడిగా పెరుమాళ్ల గురునాథం, ప్రధాన కార్యదర్శిగా పందిటి అశోక్ కుమార్, కోశాధికారిగా పాదర్తి విజయగణేష్, కమిటీ సభ్యులు ఎన్నికయ్యారు. నూతనంగా ఎన్నికైన కార్యవర్గ సభ్యులతో ఆర్యవైశ్య సంఘం నాయకుడు దరిశి శ్రీనివాస్ ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు. ఈ సందర్భంగా గురునాథం మాట్లాడుతూ సేవా కార్యక్రమాలు కొనసాగిస్తామని, సభ్యులకు ఏ సమస్య వచ్చినా అండగా ఉంటామన్నారు. కార్యక్రమంలో ఆర్యవైశ్య సంఘాల నాయకులు గొంట్ల రామమోహనరావు, మట్టా సుబ్బారావు, చేగు తిరుపతిరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

డాక్టర్ ఠాగూర్ సేవలు ఎనలేనివి

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): పశు వైద్యుడిగా డాక్టర్ జీఎస్ఆర్ ఠాగూర్ అందించిన సేవలు ఎనలేనివని పలువురు పశు వైద్యులు కొనియాడారు. నగరంలోని ఎన్టీఆర్ సూపర్ స్పెషాలిటీ పశు వైద్యశాల జాయింట్ డైరెక్టర్‌గా పని చేస్తున్న డాక్టర్ జీఎస్ఆర్ ఠాగూర్ శనివారం పదవీ విరమణ చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆస్పత్రి వైద్యులు, సిబ్బంది ఘనంగా సత్కరించారు. వెట్‌హోమ్‌లో జరిగిన కార్యక్రమంలో పలువురు పశు వైద్యులు మాట్లాడుతూ విధి నిర్వహణలో డాక్టర్ ఠాగూర్ అందించిన సేవలు స్ఫూర్తిదాయకమని కొనియాడారు. కార్యక్రమంలో అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ శ్రీనివాసరావు, పలువురు వైద్యులు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

పునరావాస కేంద్రాలకు తరలించండి

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): నగరంలోని బుడమేరు పరిసర ప్రాంత ప్రజలను పునరావాస కేంద్రానికి తరలించాలని వీఎంసీ కమిషనర్ సీహెచ్ ధ్యానచంద్ర అధికారులను ఆదేశించారు. శనివారం సాయంత్రం ఆయన బుడమేరు కాలువను పరిశీలించారు. సాధారణ నీటిమట్టం కంటే 15000 క్యూసెక్కుల నీటి మట్టం పెరగడంతో అక్కడ నివసిస్తున్న ప్రజలకు ప్రమాదం జరిగే అవకాశం ఉన్నందున వెంటనే అక్కడ నుంచి పునరావాస కేంద్రాలకు తరలించాలని సంబంధిత అధికారులను ఆదేశించారు. అందులో భాగంగా ప్రజాశక్తి నగర్ కమ్యూనిటీ హాల్, లగడపాటి రాజగోపాల్ కల్యాణ మండపం, ఎస్సీ నగర్ కమ్యూనిటీ హాల్, కండ్రికలో ఏర్పాటు చేసిన కేంద్రాలకు తక్షణమే తరలించాలని ఆదేశించారు. శుక్రవారం నుంచి కురుస్తున్న భారీ వర్షాల కారణంగా లోతట్టు ప్రాంతాలు, కొండ ప్రాంతాల్లోని ప్రజలు త్వరితగతిన ఆయా ప్రదేశాలను ఖాళీ చేసి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన పునరావాస కేంద్రాలకు వెళ్లాలని కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర కోరారు. ప్రజలు అధికారులకు సహకరించాలని కోరారు.

అంబులెన్స్‌లో ప్రసవం

నున్న(విజయవాడరూరల్): నున్న గ్రామంలోని 108 సిబ్బంది అంబులెన్స్ వాహనంలో ఒక తల్లికి పురుడు పోసిన సంఘటన శనివారం నున్న గ్రామంలో జరిగింది. గన్నవరం మండలం కట్టుబడిపాలెం గ్రామానికి చెందిన కుమారి అనే మహిళకు పురిటి నొప్పులు వస్తున్నాయని నున్న గ్రామంలోని 108 సిబ్బందికి ఫోను చేశారు. ఆమెను అంబులెన్స్‌లో ప్రభుత్వాసుపత్రికి తీసుకెళ్తుండగా నున్న గ్రామం వద్ద మహిళ మగబిడ్డకు జన్మనిచ్చింది. అనంతరం విజయవాడలోని పాత ప్రభుత్వాసుపత్రికి 108 వాహనంలో సురక్షితంగా తరలించారు.

పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో నేటి భారత షెడ్యూల్

రోయింగ్
మిక్స్‌డ్ పీఆర్3 డబుల్ స్కల్స్ (ఫైనల్ 'బి'): భారత్ (అనిత, నారాయణ కొంగనపల్లె) (మధ్యాహ్నం గం. 2:00 నుంచి)

షూటింగ్
మిక్స్‌డ్ 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ ప్రోన్ ఎస్‌హెచ్1 (క్వాలిఫికేషన్): భారత్ (సిద్ధార్థ బాబు-అవని లేఖరా) (మధ్యాహ్నం గం. 1:00 నుంచి), మిక్స్‌డ్ 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ ప్రోన్ ఎస్‌హెచ్2 (క్వాలిఫికేషన్): శ్రీహర్ష (మధ్యాహ్నం గం. 3:00 నుంచి)

ఆర్చరీ
పురుషుల కాంపౌండ్ (క్వార్టర్ ఫైనల్): రాకేశ్ కుమార్ X కేన్ స్వగుమిలాంగ్ (ఇండోనేసియా) (రాత్రి గం. 7:17 నుంచి)

బ్యాడ్మింటన్
పురుషుల సింగిల్స్ ఎస్‌ఎల్3 (సెమీఫైనల్): నితీశ్ కుమార్ X పుజిహారా (జపాన్) (రాత్రి గం. 8:10 నుంచి)

టేబుల్ టెన్నిస్
మహిళల సింగిల్స్ క్లాస్ 4 (ప్రిక్వార్టర్‌ఫైనల్): భవీనా పటేల్ X మార్థా వర్డిన్ (మెక్సికో) (రాత్రి గం. 9:15 నుంచి), మహిళల సింగిల్స్ క్లాస్ 3 (ప్రిక్వార్టర్‌ఫైనల్): సోనాల్‌బెన్ పటేల్ X అన్‌డెలా విన్సెటిచ్ (క్రొయేషియా) (అర్ధరాత్రి గం. 12:15 నుంచి)

అథ్లెటిక్స్
మహిళల 1500 మీటర్ల టి11 (హీట్): రక్షిత రాజు (మధ్యాహ్నం గం. 1:57 నుంచి), పురుషుల షాట్ పుట్ ఎఫ్40 (పతక పోరు): రవి రంగోలీ (మధ్యాహ్నం గం. 3:12 నుంచి), పురుషుల హై జంప్ టీ47 (పతక పోరు): నిషాద్ కుమార్, రామ్‌పాల్ (రాత్రి గం. 10:40 నుంచి), మహిళల 200 మీటర్లు టి35 (పతక పోరు): ప్రీతి పాల్ (రాత్రి గం. 11:27 నుంచి)

రుబీనా అదుర్స్

మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్‌లో కాంస్యం | **పారాలింపిక్స్ పిస్టల్ ఈవెంట్లో భారత్‌కు తొలి పతకం** | **బ్యాడ్మింటన్‌లో సెమీస్ చేరిన నితీశ్, సుకాంత్**

పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో భారత షూటర్ల జోరు కొనసాగుతోంది. వరుసగా రెండో రోజు మన గన్ గర్జించడంతో భారత్ ఖాతాలో మరో పతకం వచ్చి చేరింది. మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్‌లో భారత పారా షూటర్ రుబీనా ఫ్రాన్సిస్ కాంస్యంతో సత్తా చాటింది. చెదరని గురితో పోడియంపై చోటు దక్కించుకుంది. ఇతర క్రీడల్లోనూ శనివారం భారత్‌కు మిశ్రమ ఫలితాలు వచ్చాయి. బ్యాడ్మింటన్‌లో నితీశ్ కుమార్, సుకాంత్ కదమ్ సెమీఫైనల్‌కు దూసుకెళ్లి పతకాలకు చేరువయ్యారు.

పారిస్: పారాలింపిక్స్‌లో భారత షూటర్లు పతకాలతో అదరగొడుతున్నారు. శుక్రవారం రైఫిల్ విభాగంలో అవనీ లేఖరా, మోనా అగర్వాల్ పతకాలతో సత్తా చాటితే... శనివారం మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్ ఎస్‌హెచ్1 విభాగంలో రుబీనా ఫ్రాన్సిస్ కాంస్య పతకంతో మెరిసింది. ఈ విభాగంలో పారాలింపిక్స్ పతకం నెగ్గిన తొలి భారత మహిళా షూటర్‌గా రికార్డుల్లోకెక్కింది. తుదిపోరులో 25 ఏళ్ల రుబీనా 211.1 పాయింట్లతో మూడో స్థానంలో నిలిచి పతకం ఖాతాలో వేసుకుంది. వైల్డ్‌కార్డ్ ద్వారా పారిస్ పారాలింపిక్స్ బెర్త్ దక్కించుకున్న రుబీనా... క్వాలిఫయింగ్ రౌండ్‌లో ఏడో స్థానంలో నిలిచి ఫైనల్ చేరింది. ఇరాన్ షూటర్ జవాన్‌మార్డీ సారా 236.8 పాయింట్లతో స్వర్ణం చేజిక్కించుకుంది. సారాకు ఇది వరుసగా మూడో పారాలింపిక్ పసిడి కావడం విశేషం. అజ్గాన్ అయ్‌సెల్ (టర్కీ) 231.1 పాయింట్లతో రజత పతకం గెలుచుకుంది. స్థిరమైన గురితో సత్తాచాటిన రుబీనా... క్వాలిఫయింగ్ రౌండ్ కంటే ఎంతో మెరుగైన ప్రదర్శన చేసి పోడియంపై నిలిచింది. తుది పోరులో తొలి పది షాట్‌ల తర్వాత రుబీనా 97.6 పాయింట్లతో నిలిచింది. 14 షాట్‌ల తర్వాత నాలుగో స్థానంలో ఉన్న రుబీనా తదుపరి రెండు షాట్‌లలో మెరుగైన ప్రదర్శన చేసి మూడో స్థానానికి చేరింది. కాంస్యం గెలిచిన రుబీనాను ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ 'ఎక్స్' వేదికగా అభినందించారు. గొప్ప సంకల్పం, అసాధారణమైన గురితో పతకం సాధించిన రుబీనా దేశాన్ని గర్వపడేలా చేసిందని పేర్కొన్నారు.

గగన్ నారంగ్ స్ఫూర్తితో..
మధ్యప్రదేశ్‌లోని జబల్‌పూర్‌కు చెందిన మెకానిక్ కూతురైన రుబీనా... పుట్టుకతోనే కుడి కాలు లోపంతో జన్మించింది.

తండ్రి స్నేహితుల ప్రోద్బలంతో షూటింగ్ కెరీర్ ప్రారంభించిన రుబీనా... ఆరంభంలో ఎన్నో ఆటుపోట్లు ఎదుర్కొంది. జబల్‌పూర్ అకాడమీలో షూటింగ్ ఓనమాలు నేర్చుకున్న ఫ్రాన్సిస్... ఒలింపిక్ పతక విజేత, హైదరాబాదీ షూటర్ గగన్ నారంగ్ ఘనతలు చూసి షూటింగ్‌పై మరింత ఆసక్తి పెంచుకుంది. కెరీర్ ఆరంభంలో షూటింగ్ రేంజ్‌కు వెళ్లేందుకు కూడా డబ్బులు లేని గడ్డు పరిస్థితులు ఎదుర్కొన్న రుబీనా... అకుంఠిత దీక్షతో ముందుకు సాగి 2017లో గగన్ నారంగ్ అకాడమీ 'గన్ ఫర్ గ్లోరీ'లో అడుగుపెట్టిన తర్వాత అంతర్జాతీయ స్థాయిలో నిలకడగా పతకాలు సాధించింది. 2020 టోక్యో ఒలింపిక్స్‌లో ప్రపంచ రికార్డు స్కోరుతో బరిలోకి దిగి ఏడో స్థానంతో సరిపెట్టుకుంది.

బ్యాడ్మింటన్ సెమీస్‌లో నితీశ్, సుకాంత్
పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో భారత షట్లర్లు అదరగొట్టారు. పురుషుల సింగిల్స్ ఎస్‌ఎల్3లో నితీశ్ కుమార్, ఎస్‌ఎల్4లో సుకాంత్ కదమ్ సెమీఫైనల్‌కు దూసుకెళ్లి పతకానికి అడుగు దూరంలో నిలిచారు. శనివారం క్వార్టర్ ఫైనల్లో నితీశ్ 21-13, 21-14తో మాంగ్‌ఖాన్ బున్సన్ (థాయ్‌లాండ్)పై విజయం సాధించి గ్రూప్ 'ఎ'లో టాప్ ప్లేస్ దక్కించుకొని సెమీస్‌కు చేరాడు. గ్రూప్ నుంచి రెండో స్థానంలోనిలిచిన బున్సన్ కూడా సెమీస్‌కు చేరాడు. ఎస్‌ఎల్4 క్లాస్‌లో సుకాంత్ 21-12, 21-12తో టిమార్రోమ్ సిరిపాంగ్ (థాయ్‌లాండ్)పై గెలిచి సెమీఫైనల్లో అడుగుపెట్టాడు. మిక్స్‌డ్ డబుల్స్ ఎస్‌ఎల్3లో సుహాస్ యతిరాజ్-పాలక్ కోహ్లీ జంట 11-21, 17-21తో హిక్మత్-లియాని రాత్రి (ఇండోనేసియా) ద్వయం చేతిలో ఓడింది. మరో మ్యాచ్‌లో నితీశ్ కుమార్-తులసిమతి ద్వయం కూడా పరాజయం పాలైంది.

క్వార్టర్ ఫైనల్లో సరిత ఓటమి
భారత పారా ఆర్చర్ సరితా కుమారి క్వార్టర్‌ఫైనల్లో పరాజయం పాలైంది. శనివారం మహిళల కాంపౌండ్ క్వార్టర్స్‌లో సరిత 140-145తో టాప్ సీడ్ ఓజ్నూర్ కూర్ గిర్డి (కొరియా) చేతిలో ఓటమి పాలైంది. అంతకుముందు ఎలిమినేషన్ రెండో రౌండ్‌లో సరిత 141-135తో ఎలెనోరా సార్టి (ఇటలీ)పై గెలిచింది. తొలి రౌండ్‌లో సరిత 138-124తో నూర్ అబ్దుల్ జలీల్ (మలేసియా)పై గెలిచింది. మరో మ్యాచ్‌లో భారత ఆర్చర్, రెండో సీడ్ శీతల్ దేవి 137-138తోమిరియానా జునీగా (చిలీ)పై చేతిలో ఓడింది.

రోయింగ్ రెపిచాజ్‌లో మూడో స్థానం
రోయింగ్ మిక్స్‌డ్ పీఆర్3 డబుల్ స్కల్స్‌లో అనిత, నారాయణ కొంగనపల్లె జంట రెపిచాజ్ ఈవెంట్‌లో మూడో స్థానంలో నిలిచి ఫైనల్ 'బి'లో అడుగుపెట్టింది. శనివారం పోటీలో ఈ జంట 7 నిమిషాల 54.33 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరింది. ఉక్రెయిన్ (7 నిమిషాల 29.24 సెకన్లు), బ్రిటన్ (7 నిమిషాల 20.53 సెకన్లు) జోడీలు తొలి రెండు స్థానాల్లో నిలిచాయి. ఫైనల్ 'బి'లోని రోవర్లు 7 నుంచి 12వ స్థానం కోసం పోటీపడనున్నారు.

సైక్లింగ్‌లో నిరాశ
పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో భారత సైక్లిస్టులకు నిరాశ ఎదురైంది. అర్షద్ షేక్, జ్యోతి గడేరియా తమతమ విభాగాల్లో ఫైనల్‌కు చేరకుండానే వెనుదిరిగారు. పురుషుల 1000 మీటర్ల టైమ్ ట్రయల్ సీ1-3 విభాగంలో బరిలోకి దిగిన అర్షద్ శనివారం క్వాలిఫయింగ్ రౌండ్‌లో చివరి స్థానంతో రేసును ముగించాడు. మొత్తం 17 మంది పాల్గొన్న ఈ పోటీలో అర్షద్ 1 నిమిషం 21.416 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరాడు. మహిళల 500 మీటర్ల టైమ్ ట్రయల్ సీ1-3 క్వాలిఫయింగ్ ఈవెంట్‌లో జ్యోతి గడేరియా 49.233 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరి చివరి స్థానంలో నిలిచింది.

జొకోవిచ్‌కు షాక్

మూడో రౌండ్‌లో పాపిరిన్ చేతిలో ఓటమి ● గ్రాండ్‌స్లామ్ లేకుండా సీజన్ ముగింపు

పాపిరిన్

జొకోవిచ్

న్యూయార్క్: కెరీర్‌లో 25వ గ్రాండ్‌స్లామ్ గెలిచి ఆల్‌టైమ్ రికార్డును నమోదు చేసే లక్ష్యంతో యూఎస్ ఓపెన్ బరిలోకి దిగిన నొవాక్ జొకోవిచ్ (సెర్బియా) ఆ కల నెరవేరేందుకు మరికొంత ఆగాల్సిందే. పారిస్ ఒలింపిక్స్ స్వర్ణం తర్వాత అమిత విశ్వాసంతో ఈ టోర్నీ బరిలోకి దిగి గెలుపుపై ధీమా వ్యక్తం చేసిన జొకోవిచ్ అనూహ్యంగా మూడో రౌండ్‌లోనే వెనుదిరిగాడు. పురుషుల సింగిల్స్‌లో క్రితం రోజు 2022 చాంపియన్, ప్రపంచ మూడో ర్యాంకర్ అల్‌కరాజ్ నిష్క్రమించగా... జొకో ఆట మూడో రౌండ్లో ముగిసింది. భారత కాలమానం ప్రకారం శుక్రవారం అర్ధరాత్రి దాటాక జరిగిన పోరులో అతను 4-6, 4-6, 6-2, 4-6తో 28వ సీడ్ అలెక్సీ పాపిరిన్ (ఆస్ట్రేలియా) చేతిలో కంగుతిన్నాడు. 37 ఏళ్ల వెటరన్ స్టార్ 16 ఏస్‌లు సంధించినప్పటికీ అదేపనిగా 14 డబుల్ ఫాల్ట్‌లు చేశాడు. దిగ్గజానికి దీటుగా 15 ఏస్‌లు కొట్టిన పాపిరిన్ కేవలం 6 డబుల్ ఫాల్ట్‌లే చేశాడు. జొకో 40 విన్నర్లకే పరిమితమైతే... 25 ఏళ్ల ఆస్ట్రేలియన్ 50 విన్నర్లు కొట్టి మ్యాచ్‌ను తన చేతుల్లోకి తెచ్చుకున్నాడు. ఈ టోర్నీ చరిత్రలో పదిసార్లు ఫైనల్ చేరిన రెండో సీడ్ జొకోవిచ్ ఇందులో నాలుగు టైటిళ్లు (2011, 2015, 2018, 2023) సాధించాడు. 2007, 2010, 2012, 2013, 2016, 2021లలో రన్నరప్‌గా నిలిచాడు. ఇంతటి ఘనమైన రికార్డు ఉన్న సెర్బియన్ సూపర్‌స్టార్ 17 ఏళ్ల తర్వాత మూడో రౌండ్లో ఇంటిదారి పట్టాడు. యూఎస్ ఓపెన్ ఆడిన తొలినాళ్లలో రెండుసార్లు (2005, 2006) మాత్రమే అతను మూడో రౌండ్లో నిష్క్రమించాడు. ఈ గ్రాండ్‌స్లామ్ టోర్నీలో రెండుసార్లు నాలుగో రౌండ్ మినహా ప్రతీసారి సెమీస్ లేదంటే ఫైనల్ చేరిన ఘనత జొకోవిచ్ సొంతం. మిగతా మ్యాచ్‌ల్లో నాలుగో సీడ్ జ్వెరెవ్ (జర్మనీ) 5-7, 7-5, 6-1, 6-3తో థామస్ ఎచెవెరి (అర్జెంటీనా)పై, ఆరో సీడ్ రుబ్లెవ్ (రష్యా) 6-3, 7-5, 6-4తో జిరి లెహెక (చెక్‌రిపబ్లిక్)పై గెలుపొందగా... ఎనిమిదో సీడ్ కాస్పర్ రూడ్ (నార్వే) 6-7 (1/7), 3-6, 6-0, 6-3, 6-1తో జన్‌చెంగ్ షాంగ్ (చైనా)పై, 12వ సీడ్ టేలర్ ఫ్రిట్జ్ (అమెరికా) 6-3, 6-4, 6-2తో ఫ్రాన్సిస్కో కొమెసన (అర్జెంటీనా)పై విజయం సాధించారు. తొమ్మిదో సీడ్ గ్రిగోర్ డిమిత్రోవ్ (బల్గేరియా) 6-3, 6-3, 6-1తో టాలన్ గ్రీక్‌స్పూర్ (నెదర్లాండ్స్)ను ఓడించాడు.

2002 తర్వాత 'బిగ్-3' ఫెడరర్, నాదల్, జొకోవిచ్ ఒక్క గ్రాండ్‌స్లామ్ టైటిల్ కూడా గెలవని సీజన్‌గా 2024 నిలువనుంది. వరుసగా 21 ఏళ్ల పాటు (2003-2023) ఈ ముగ్గురిలో ఎవరో ఒకరు కనీసం ఒక గ్రాండ్‌స్లామ్ అయినా నెగ్గారు.

2017 తర్వాత జొకోవిచ్ కనీసం ఒక్క గ్రాండ్‌స్లామ్ అయినా గెలవని సీజన్‌గా 2024 నిలిచింది. ఈ ఏడాది ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్, వింబుల్డన్ ఫైనల్‌లలో ఓడిన జొకోవిచ్ ఫ్రెంచ్ ఓపెన్‌లో గాయం కారణంగా క్వార్టర్ ఫైనల్‌కు ముందు తప్పుకున్నాడు.

మూడో రౌండ్లోకి యూకీ బాంబ్రి జోడీ
భారత టెన్నిస్ స్టార్లు రోహన్ బోపన్న, యూకీ బాంబ్రి పురుషుల డబుల్స్‌లో వారి భాగస్వాములతో మూడో రౌండ్లోకి దూసుకెళ్లారు. రెండో రౌండ్లో 2వ సీడ్ బోపన్న-ఎబ్డెన్ (ఆస్ట్రేలియా) ద్వయం 6-2, 6-4తో కార్బలెస్ బేనా (స్పెయిన్)-ఫెడెరికో కారియా (అర్జెంటీనా) జంటపై గెలిచింది. అల్బానో ఒలివెట్టి (ఫ్రాన్స్)తో జోడీకట్టిన యూకీ బాంబ్రి రెండో రౌండ్లో 4-6, 6-3, 7-5తో 15వ సీడ్ క్రాజిసెక్ (అమెరికా)-జీన్ జులియెన్ రోజర్ (నెదర్లాండ్స్) జంటపై విజయం సాధించింది. అయితే మరో భారత ఆటగాడు శ్రీరామ్ బాలాజీకి రెండో రౌండ్లో చుక్కెదురైంది. బాలాజీ-గైడో అంద్రియోజ్జి (అర్జెంటీనా) ద్వయం 6-7 (4/7), 4-6తో మైకేల్ వీనస్ (న్యూజిలాండ్)-నీల్ స్కుప్‌స్కీ (బ్రిటన్) జంట చేతిలో ఓడింది.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సినిమా

మా అమ్మ కల నెరవేరింది

● అమ్మ శాలినీతో ఎన్టీఆర్

- ఎన్టీఆర్

''మా అమ్మ (శాలినీ) స్వగ్రామం కుందాపురానికి నన్ను తీసుకొచ్చి ఉడుపి శ్రీకృష్ణ ఆలయంలో దర్శనం చేసుకోవాలనేది ఆమె చిరకాల కల.. అది ఎట్టకేలకు నెరవేరింది'' అన్నారు హీరో ఎన్టీఆర్. కర్ణాటకలోని ప్రసిద్ధి చెందిన ఉడుపిలోని శ్రీకృష్ణ ఆలయాన్ని ఎన్టీఆర్ శ్రావణ శనివారం సందర్భంగా దర్శించుకున్నారు. ఆయన వెంట తల్లి శాలినీ, భార్య లక్ష్మీ ప్రణతి, కన్నడ హీరో రిషబ్ శెట్టి, డైరెక్టర్ ప్రశాంత్ నీల్ కూడా ఉన్నారు. ప్రముఖ వాగ్గేయకారుడు భక్త కనకదాసు దర్శించుకున్న కనక కిటికీ ద్వారా అందరూ నల్లనయ్య (శ్రీ కృష్ణుడు) విగ్రహాన్ని దర్శించారు. దర్శనం అనంతరం ఆలయం ఎదుట తన తల్లితో కలిసి దిగిన ఫొటోలను ఎన్టీఆర్ తన సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేసి... ''ఉడుపి శ్రీకృష్ణ ఆలయాన్ని సందర్శించడంతో అమ్మ (శాలినీ) కల ఎట్టకేలకు నెరవేరింది. అమ్మ పుట్టిన రోజు సెప్టెంబర్ 2. ఆమె బర్త్‌డేకి రెండు రోజుల ముందు ఈ ఆలయాన్ని దర్శించడం ఆమెకు నేనిచ్చిన అత్యుత్తమ బహుమతి. విజయ్ కిరగందూర్ సార్‌కి (హోంబలే ఫిలింస్ అధినేత) థ్యాంక్స్. నా ప్రియ మిత్రుడు ప్రశాంత్ నీల్‌తో కలిసి రావడం సంతోషంగా ఉంది. అలాగే నా ప్రియ మిత్రుడు రిషబ్ శెట్టి కూడా నాతో వచ్చి ఈ క్షణాలను మరింత ప్రత్యేకంగా మార్చారు'' అంటూ తన ఆనందం వ్యక్తం చేశారు ఎన్టీఆర్. కాగా ఎన్టీఆర్ హీరోగా నటించిన తాజా చిత్రం 'దేవర' మొదటి భాగం ఈ నెల 27న పాన్ ఇండియా స్థాయిలో విడుదల కానుంది.

మలయాళ ఇండస్ట్రీని నాశనం చేయకండి

- మోహన్‌లాల్

మలయాళ చిత్రపరిశ్రమలో మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న లైంగిక దాడులకు సంబంధించి కేరళ ప్రభుత్వానికి హేమా కమిటీ నివేదిక సమర్పించిన విషయం తెలిసిందే. ఇప్పటివరకు 17 మంది మలయాళ సినీ ప్రముఖులపై కేసులు నమోదైనట్లుగా వార్తలు వస్తున్నాయి. ఇలా ఇండస్ట్రీలో జరుగుతున్న పరిణామాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని 'అమ్మ' (అసోసియేషన్ ఆఫ్ మలయాళం మూవీ ఆర్టిస్ట్స్) అధ్యక్షుడు మోహన్‌లాల్, 'అమ్మ' కమిటీ సభ్యులు మూకుమ్మడిగా రాజీనామా చేసిన సంగతి తెలిసిందే. అప్పట్నుంచి ఈ వివాదంపై మోహన్‌లాల్ మాట్లాడలేదు. హేమా కమిటీ నివేదిక, ఇండస్ట్రీలో జరుగుతున్న తాజా పరిణామాల గురించి కేరళలోని తిరువనంతపురంలో జరిగిన ఓ కార్యక్రమంలో మోహన్‌లాల్ ఈ విధంగా మాట్లాడారు.

ఏ పవర్ గ్రూప్‌లోనూ లేను: హేమా కమిటీ నివేదికను స్వాగతిస్తున్నాం. నేను కూడా కమిటీ ముందు హాజరై, నాకు తెలిసిన అన్ని విషయాలను పంచుకున్నాను. వాటిని ఇక్కడ చర్చించలేను. అలాగే కమిటీ నివేదికలో పేర్కొన్న ఏ పవర్ గ్రూప్‌లోనూ నేను లేను. అయినా నివేదికలో చాలా అంశాలు ఉన్నాయి. అన్నింటికీ 'అమ్మ'నే కారణం అంటూ మాట్లాడటం కరెక్ట్ కాదు. మలయాళ పరిశ్రమ అంతా కలిసి స్పందించాల్సి ఉంది (ఇండస్ట్రీలో ఉండే పలు విభాగాల దర్శక-నిర్మాతలు, నటీనటులు వంటి సంఘాలు). నిజంగా తప్పులు చేసిన వారిని కోర్టు శిక్షిస్తుంది. ప్రభుత్వం, పోలీసులు నివేదిక అంశాల పైనే పని చేస్తున్నారు.

అందుకే కేరళ నుంచి బయటకు వెళ్లాను: సమాజంలో సినిమా అన్నది ఓ భాగమే. హేమా కమిటీ నివేదిక ప్రస్తావనల పైనే దృష్టి సారిస్తూ మలయాళ పరిశ్రమను నాశనం చేయకండి. మద్రాసులో ఉండి నేను సినిమాలు చేసే సమయంలో సరైన సౌకర్యాలు కూడా లేవు. చిన్న పరిశ్రమగా మొదలైన మలయాళ ఇండస్ట్రీ ఎదుగుతోంది. ఇతర భాషల్లో మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమ కళకు గుర్తింపు లభిస్తోంది. దక్షిణాది సినిమాలకు ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపు లభిస్తోంది. ఇలాంటి తరుణంలో ఇండస్ట్రీ నాశనం కాకూడదు. చాలామంది ఉపాధి కోల్పోతారు. కొందరు 'అమ్మ' ఇలా చేయకూడదు.. అలా చేయకూడదు అంటున్నారు. 'అమ్మ' కోసం జరిగే ఎన్నికల్లో సభ్యులెవరైనా పోటీ చేయొచ్చు. 'అమ్మ' అధ్యక్ష పదవికి నేను రాజీనామా చేసిన తర్వాత మీడియాకు కావాలని దూరంగా ఉన్నానన్న వార్తలు అవాస్తవం. నా భార్య సర్జరీ, నేను హీరోగా చేసిన సినిమాకు చెందిన పనుల్లో బిజీగా ఉండి కేరళ నుంచి బయటకు వెళ్లాను.

రహస్య కెమేరాలు అమర్చారు

- రాధికా శరత్‌కుమార్

కేరళ రాష్ట్రం రిలీజ్ చేసిన హేమా కమిషన్ నివేదిక మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమనే కాకుండా ఇతర పరిశ్రమలనూ కుదిపేస్తోందనే చెప్పాలి. ఇంతకు ముందు దగా పడ్డ నటీమణులు ఇప్పుడు తమ ఆవేదనను వివిధ మాధ్యమాల ద్వారా వ్యక్తం చేస్తున్నారు. తాజాగా రాధికా శరత్‌కుమార్ ఓ ఇంటర్వ్యూలో మాట్లాడుతూ – ''నేను నటించిన ఒక మలయాళ చిత్రం షూటింగ్ సమయంలో క్యారవేన్‌లో రహస్య కెమేరాలు అమర్చారు. నటీమణులు దుస్తులు మార్చుకుంటున్న దృశ్యాలను చిత్రీకరించి కొందరు నటులు సెల్‌ఫోన్‌లో చూసి, ఆనందించడం నా కంటపడింది. చాలా కోపం వచ్చింది. నేను క్యారవేన్‌కు వెళ్లకుండా హోటల్‌కు

వెళ్లి దుస్తులు మార్చుకున్నాను. ఆ తర్వాత వాహన ఇన్‌చార్జ్‌ని ఇంకోసారి ఇలా జరిగితే జాగ్రత్త అని హెచ్చరించాను. సినిమా రంగంలో సిస్టమ్ సరిగ్గా లేదు. నటీమణుల గది తలుపులను తట్టే పరిస్థితి పలు చిత్ర పరిశ్రమల్లో ఉంది. సినిమా ఇండస్ట్రీకి వచ్చే మహిళలు తమను తాము నిరూపించుకోవడానికి హార్డ్ వర్క్ చేస్తారు. ఎన్నో త్యాగాలు చేస్తారు. మేం అందరం అలా ఎదిగినవాళ్లమే. ఒక మహిళ ఏదైనా ఫిర్యాదు చేసినప్పుడు ఆధారాలు చూపించమని అడుగుతారు. అంటే... జరిగే ఘటనను మేం వీడియో తీయాలా? ఇప్పుడు మహిళలు తమ హక్కుల కోసం పోరాడుతున్నారు. కానీ ఈ విషయంపై కోలీవుడ్‌లో మాట్లాడుతున్న నటులెవరైనా ఉన్నారా? 'ఉల్లొళుకు' సినిమాలో ఊర్వశితో కలిసి పార్వతి బాగా నటించింది. ఆమెకు ఎందుకు అవార్డు రాలేదని మలయాళ ఇండస్ట్రీలో కొందరిని అడిగాను. 'పార్వతి అన్యాయాన్ని వ్యతిరేకిస్తుంది. సమస్యల గురించి మాట్లాడుతుంది' అన్నారు. అంత ప్రతిభ ఉన్న నటిని ఇలానా ట్రీట్ చేసేది అనిపించింది'' అన్నారు.

అవకాశాల కోసం అడ్జెస్ట్ అవుతారని...
2018లో 'మీటూ'లో భాగంగా తమిళ రచయిత వైరముత్తు గురించి చిన్మయి చేసిన ఫిర్యాదు గురించి ప్రస్తావించారు రాధిక. ఇంకా ఆమె మాట్లాడుతూ – ''నేను యూ ట్యూబ్‌లో ఓ వీడియో చూశాను. ఒక వ్యక్తి... అతను జర్నలిస్ట్ కాదు... అతను నటీమణులు అవకాశాల కోసం అడ్జెస్ట్ అవుతారు అన్నట్లుగా మాట్లాడాడు. నడిగర్ సంఘమ్ జనరల్ సెక్రటరీ విశాల్‌కి ధైర్యం ఉంటే.. వెళ్లి అతన్ని చెప్పుతో కొట్టమనండి. తనతో పాటు నేను కూడా వెళతాను'' అని ఘాటుగా స్పందించారు రాధిక.

నేను కాదు... సరస్వతి కనిపిస్తుంది

- నివేదా థామస్

''సింపుల్ అండ్ బ్యూటిఫుల్ స్టోరీతో రూపొందిన చిత్రం '35-చిన్న కథ కాదు'. ఈ సినిమాలో తల్లి పాత్ర చేయడానికి ఆలోచించలేదు. ఓ నటిగా అన్ని పాత్రలూ చేయాలి. ఈ మూవీలో నివేదా థామస్ కాకుండా నేను చేసిన సరస్వతి పాత్రే కనిపిస్తుంది'' అని హీరోయిన్ నివేదా థామస్ అన్నారు. ప్రియదర్శి, నివేదా థామస్, విశ్వదేవ్, గౌతమి, భాగ్యరాజ్ కీలక పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం '35-చిన్న కథ కాదు'. నంద కిశోర్ ఈమాని దర్శకత్వంలో రానా, సృజన్ యరబోలు, సిద్ధార్థ్ రాళ్లపల్లి నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 6న తెలుగు, తమిళ, మలయాళంలో విడుదలవుతోంది. ఈ సందర్భంగా నివేదా థామస్ మాట్లాడుతూ– ''నంద కిశోర్ '35-చిన్న కథ కాదు' కథని అద్భుతంగా రాశారు. విద్యా వ్యవస్థ గురించి గొప్పగా, భార్యాభర్త, పిల్లలు, టీచర్, స్టూడెంట్స్... ఇలాంటి బంధాల గురించి అందంగా చెప్పారు. ఈ సినిమా చూస్తున్నంత సేపూ కె. విశ్వనాథ్‌గారి సినిమా చూస్తున్న అనుభూతి కలుగుతుంది. ఈ సినిమాలో వెంకటేశ్వర స్వామిని కూడా ఓ పాత్రలా చూపించారు దర్శకుడు'' అన్నారు.

హేమాలాంటి కమిటీలు రావాలి: ''మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమలో ఉండటాన్ని నేను గర్వంగా భావిస్తున్నాను. 'అమ్మ'లో నేను ఓ సభ్యురాలిని. హేమా కమిటీ నివేదికలో వెలుగు చూసిన అంశాలు బాధాకరం. ఆ విషయాల గురించి నేను నా కుటుంబ సభ్యులతో కూడా చర్చించాను. ఈ విషయంలో డబ్ల్యూసీసీ (ఉమెన్ ఇన్ సినిమా కలెక్టివ్)ని ప్రశంసించాలి. పని చేసే చోట మహిళలకు భద్రత కల్పించడం కనీస అవసరం. దీని గురించి నేనూ వినతి చేశాను. మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమలోలాగే ఇతర ఇండస్ట్రీల్లోనూ హేమా లాంటి కమిటీలు వస్తే మంచిదే'' అన్నారు నివేదా థామస్.

సుబ్రహ్మణ్య సాహసాలు

● 'సుబ్రహ్మణ్య' పోస్టర్

ప్రముఖ నటుడు, డబ్బింగ్ ఆర్టిస్ట్ పి. రవిశంకర్ తనయుడు అద్వయ్ హీరోగా పరిచయం అవుతున్న చిత్రం 'సుబ్రహ్మణ్య'. ప్రవీణ కడియాల, రామలక్ష్మి సమర్పణలో పి. రవిశంకర్ దర్శకత్వంలో తిరుమల్ రెడ్డి , అనిల్ కడియాల నిర్మిస్తున్నారు. తెలుగు, కన్నడ, తమిళ, మలయాళ, హిందీ భాషల్లో విడుదల కానున్న ఈ సినిమా ప్రీ లుక్‌ను రిలీజ్ చేసింది చిత్రబృందం. ''ఈ సినిమాలో మంచి ఎమోషనల్ ట్రీట్ ఉంది. ముంబైలో పోస్ట్ ప్రొడక్షన్ వర్క్స్ జరుగుతున్నాయి. ముంబై, హైదరాబాద్, బెంగళూరు, చెన్నైల్లోని ప్రముఖ స్టూడియోస్‌లో వీఎఫ్‌ఎక్స్ పనులు మొదలయ్యాయి. తెలుగు, కన్నడ, తమిళ, మలయాళ, హిందీ భాషల్లో ఈ సినిమాను రిలీజ్ చేస్తాం'' అని దర్శక-నిర్మాతలు తెలిపారు.

మా జీవితాలను మార్చింది

● హరీష్ శంకర్, బండ్ల గణేశ్

- హరీష్ శంకర్

''సోషల్ మీడియా విస్తృతంగా వ్యాప్తి చెందిన ఈ రోజుల్లో 'గబ్బర్ సింగ్' రిలీజ్ అయి ఉంటే ఎంత బాగుండేదో అని నా మనసులో చిన్న వెలితి ఉండేది. ఆ వెలితి ఇప్పుడు తీరింది. అప్పుడు మిస్ అయిన డిజిటల్ హంగామాని మళ్లీ క్రియేట్ చేసి ఇస్తున్న మా అన్న గణేశ్‌కి, సత్యనారాయణకి థ్యాంక్స్. 'గబ్బర్ సింగ్' మా జీవితాలను మార్చేసిన సినిమా'' అని డైరెక్టర్ హరీష్ శంకర్ అన్నారు. పవన్ కల్యాణ్, శ్రుతీహాసన్ జంటగా నటించిన చిత్రం 'గబ్బర్ సింగ్'. బండ్ల గణేశ్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం 2012 మే 11న విడుదలైంది. ఈ నెల 2న పవన్ కల్యాణ్ పుట్టినరోజు సందర్భంగా 'గబ్బర్ సింగ్' సినిమాని రీ రిలీజ్ చేస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో శనివారం ప్రెస్ మీట్‌లో హరీష్ శంకర్ మాట్లాడుతూ – ''గబ్బర్ సింగ్' డబ్బింగ్ సమయంలోనే ఈ మూవీ పక్కా బ్లాక్‌బస్టర్ అన్నారు పవన్ కల్యాణ్‌గారు. నా అభిమానులు కోరుకునేది ఇవ్వబోతున్నావ్'' అన్నారు. ''నన్ను నేను నమ్మలేని పరిస్థితిలో పవన్ కల్యాణ్‌గారు నమ్మి, నన్ను నిర్మాతగా నిలబెట్టారు. నేను, హరీష్, దేవిశ్రీ ప్రసాద్... అందరూ ప్రేమించి ఈ సినిమా చేశాం. ఏడేళ్లుగా నేను సినిమా తీయకపోవడం బాధగా ఉంది... మళ్లీ సినిమాలు తీస్తా'' అన్నారు బండ్ల గణేశ్. డిస్ట్రిబ్యూటర్ సత్యనారాయణ, నటుడు రమేశ్‌రెడ్డి మాట్లాడారు.

ఇంటి పేరు తుపాకీ

● విఘ్నేష్, గణేశ్, మార్కండేయ

సదన్, ప్రియాంకా ప్రసాద్ జంటగా పీఎల్ విఘ్నేష్ దర్శకత్వంలో పారమళ్ల లింగయ్య నిర్మించిన చిత్రం 'ప్రణయ గోదారి'. త్వరలోనే ఈ చిత్రం రిలీజ్ కానుంది. ఈ సినిమాలోని ప్రత్యేక గీతం 'గు... గు... గ్గు..' పాటను కొరియోగ్రాఫర్ గణేశ్ రిలీజ్ చేసి, పాట బాగుందని, ఈ సినిమా పెద్ద విజయం సాధించాలనీ అన్నారు. 'నా ఇంటి పేరు తుపాకీ...' అంటూ మొదలై, 'గు... గు.... గ్గు.. గురిగింజ రో నేను..' అంటూ సాగుతుందీ పాట. ఈ చిత్రం సంగీత దర్శకుడు మార్కండేయ ఈ పాట రాయగా, భార్గవి పిళ్లై పాడారు. ''ప్రస్తుతం పోస్ట్ ప్రొడక్షన్ వర్క్స్ జరుగుతున్నాయి'' అన్నారు దర్శక-నిర్మాతలు.

పెళ్ళిచూపులు

గమనిక

సాక్షి పెళ్ళిచూపులు ఒక వివాహ వేదిక మాత్రమే. ప్రకటనదారులకు సంబంధించి ఎట్టి హామీలకు పత్రిక సాక్ష్యం కాదు. ఈ వేదికలో వచ్చే ప్రకటనల సాధ్యాసాధ్యాలు, వధూవరుల వివరాలను పెండ్లి పెద్దలు స్వయముగా వెళ్ళి పరిశీలించిన తరువాత నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. బ్యాంక్ అకౌంట్ల ద్వారా డబ్బులు ట్రాన్స్‌ఫర్ / డిపాజిట్ చేయవద్దు. కావున పాఠకులు ఈ విషయాన్ని గమనించి మీకు తగిన సంబంధాన్ని నిర్ణయించుకోండి.

వధువు కావలెను

SC మాల/ M.Tech / Govt.Asst. ఇంజనీర్/జెన్‌కో/ 80,000/-PM / 5'10" ఎత్తు/29 సం॥ల అందమైన వరునికి వధువు కావలెను. Ph: 8341650195 [HA-16381]

యాదవ/కట్నం ప్రసక్తి లేదు/ B.Tech (సివిల్) /C.Govt. డిప్యూటీ మేనేజర్/ SBI /75000/-PM/5'8"ఎత్తు/28 సం॥ల వరునికి వధువు కావలెను. Ph : 9515755529 [HA-16381]

SC మాదిగ & క్రిస్టియన్/కట్న ప్రసక్తి లేదు /B.Tech(సివిల్)/C.Govt.కస్టమ్స్ ఆఫీసర్ /14 Lakhs P.A/5'8"ఎత్తు/28సం॥ల వరునికి వధువు కావలెను. Ph: 9676995093 [HA-16381]

క్రిస్టియన్ మాదిగ/M.Tech, IIT/C.Govt. Asst. ఇంజనీర్/(CWC)/80,000/-PM/6' ఎత్తు/29 సం॥ల అందమైన వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 6305007091 [HA-16382]

విశ్వబ్రాహ్మణ/ B.Tech / C. Govt. Jr. ఇంజనీర్/DRDL/50,000/-PM/ 6' ఎత్తు /28 సం॥ల అందమైన వరునికి వధువు కావలెను. Ph: 9618007652 [HA-16382]

వెలమ/ B.Tech / Govt. Asst. ఇంజనీర్ / న్యూక్లియర్ పవర్ ప్లాంట్/ NPCLP/ 75000/-PM / 5'11" ఎత్తు / 28 సం॥ల అందమైన వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 8297439565 [HA-16382]

బెస్త, గంగపుత్ర/కట్నప్రసక్తి లేదు/ M.Tech / Govt. మెకానికల్ ఇంజనీర్/ ఇరిగేషన్ Dept/ 80,000/-PM / 6' ఎత్తు / 29 సం॥ల వరునికి వధువు కావలెను. Ph: 9966760501 [HA-16382]

యాదవ/ కట్నప్రసక్తి లేదు / CA/ అకౌంటెంట్/ 93000/-PM/ 5'10" ఎత్తు/28 సం॥ల వరునికి తగిన వధువు కావలెను. Ph: 7075953400 [HA-16382]

రజక/కట్నప్రసక్తి లేదు /B.Tech/C. Govt. ఇన్‌కమ్ ట్యాక్స్ ఆఫీసర్/80,000/-PM/ 5'10" ఎత్తు/29 సం॥ల అందమైన వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 8341650195 [HA-16382]

హిందూమాల/కట్నప్రసక్తి లేదు / 28/ 5'9"/ B.Tech / Govt.AEE / ఎలక్ట్రికల్ Dept/ 90,000/-PM/అందమైన వరుడికి వధువు కావలెను. Ph: 6309258463 [HA-16382]

క్రిస్టియన్ మాల/32/5'9"/B.Tech, C. Govt. ఎంప్లాయి/ 2 Lakhs PM. అందమైన వరుడికి తగిన వధువు కావలెను. Ph: 8919759359 [HA-16386]

SC మాదిగ కట్నం ప్రసక్తి లేదు 29/5'10" B.Tech (Civil), Assistant Commercial Tax Officer (ACTO) 1.50 Lakhs P/M వెల్ సెటిల్డ్ వరుడికి తగిన వధువు కావలెను. అర్జెంట్. 8074766368 [H-796631]

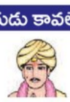
కుల పట్టింపు లేదు: Age: 35 లోపు విడో డాక్టర్ అమ్మాయి కావాలి. ఆసక్తి కలిగినవారు సంప్రదించండి. డైరెక్ట్ పేరెంట్ ✆ : 9705135074. [Z-1080808]

Muslim: Healthy and Rich, retired Principal, Seeks Educated Employee & Beautiful Bride. CNB. Ph: 9391143795 [H-796631]

★★

మాల క్రిస్టియన్స్. 2nd మ్యారేజ్, వయసు 42, 5.6H, M.Sc., కాలేజ్ లెక్చరర్, సొంత ఇల్లు కలిగిన వరుడికి వధువు కావలెను. ✆ 77949 11019 [R-1260801]

వరుడు కావలెను

రెడ్డి విడో కుల, ఆస్తి పట్టింపు లేదు/ డిగ్రీ, ఎత్తు 5.4/ సొంత బిజినెస్‌లు గల అందమైన వధువుకు వరుడు కావలెను. 1st/2nd (ఇల్లరికం OK) అన్ని కులాల వారికి సంబంధాలు చూడబడును. ఫోన్: 9032598876 [H-796631]

కుల, ఆస్తి పట్టింపులేదు, జాబ్, వ్యాపారం, ఫ్లాట్స్, 5L/ PM, కోట్ల ప్రాపర్టీ గల, అందమైన సాంప్రదాయ వధువుకి 1వ, 2వ వరుడు కావలెను. ఇల్లరికం, ఓకె ముఖాముఖి కల్పించి త్వరగా కుదుర్చబడును. Ph: 8309968531 [H-796339]

36yrs/రెండవ పెళ్లి కుల పట్టింపు లేదు Govt.ఎంప్లాయ్ 2,50,000/- (pm)వెల్ సెటిల్డ్ వధువుకి తగిన వరుడు కావలెను (మంచి ఫ్యామిలీ అయి ఉండాలి) సంప్రదించండి : 9032445378 [H-796686]

రెడ్డి/ 45yrs/కుల పట్టింపు లేదు/ఫెయిర్/ Govt. ఎంప్లాయ్/3,50,000/- (PM), వెల్ సెటిల్డ్ & 4 సొంత ఇల్లులు కలిగిన వధువుకి వరుడు కావలెను (ఇల్లరికం OK) సంప్ర : 8374802603 [H-796686]

SC మాల & క్రిస్టియన్/ B.Tech(EEE)/ Govt. AEE / ట్రాన్స్‌కో/10 Lakhs PA / 5'4" ఎత్తు / 25 సం॥ల అందమైన వెల్ సెటిల్డ్ వధువుకు వరుడు కావలెను. Ph: 9676995093 [HA-16381]

K.C. రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో ప్రై॥ లి॥

రెడ్డి మ్యారేజ్ బ్యూరో India, Abroad Matches Fast Settlement: Deals with all regions in A.P. & Telangana (For Reddy's only) Cont: K.C. Reddy, Hyderabad. Ph: 9849321309 / 9347807015. PLEASE CHECK MY WHATSAPP STATUS. Email: kcreddy43@gmail.com, Facebook.com/ kcreddymarriagebureau

వధువు కావలెను

Reddy/B.Tech/IIT/Very Handsome Boy/1994/5'11"/1Cr/yr/10Cr. * Cont: K.C. Reddy- Mar-Bureau-Pvt Ltd-Hyd.Ph: 9347807015/ 9849321309

Reddy/B.Tech(IIT)/MS/)Ph.D/Very Handsome and So Brilliant/ 1996/ 6'/ 25 Cr; Ex→ Employee→ Amazon, Apple, IBM, Microsoft/ Ph: 9849321309

Reddy/ B.Tech / MBA / Builder Business. Hyd/Handsome Boy/ 1995 /5'11"/100Cr. * Cont: K.C. Reddy-Hyd. Ph: 9347807015/9849321309

Reddy/ Good Business / B.Tech/ Handsome Boy / 1990 /5'10"/20L/M income/25Cr (Property) Hyd * Cont : K.C. Reddy-Hyd- Ph: 9849321309

Reddy/B.Tech/MS/H1/USA/Handsome Boy / 1997/5'9" / 100K / 60Cr * 1991/ 5'11"/ 140K/200Cr. * Cont: K.C. Reddy-Mar-Bureau-Hyd.Ph: 9347807015

Reddy/USA - Citizen / Handsome Boy/1995/5'10"/BS/MBA(USA)230K /70Cr *1995/5'9"/100K/200Cr *Cont: K.C.Reddy-Hyd. Ph: 9849321309

Reddy/Industrialist/B.Tech/MBA/ 1995/6'/100 Cr *1994/5'11"/200Cr * Cont: K.C.Reddy- Mar - Bureau-Hyd- Ph: 9347807015/9849321309

Reddy/MBBS/MD/Handsome Boy/ Parents Doctors/ 1995/ 5'10"/ 400 Cr- *Cont : K.C. Reddy - Hyd. Ph: 9347807015/9849321309

Reddy/ Divorcee /Business / Hyd-Builder/Handsome Boy/ B.Tech/ MS/ 1994/5'10"/300Cr *Cont: K.C. Reddy-Hyd-Ph: 9347807015/ 9849321309

Reddy/Divorcee/B.Tech/MS/H1/USA/ Handsome Boy/1990/5'9"/300K/Rich Family- * Cont. K.C. Reddy- Hyd- Ph: 9347807015/ 9849321309 [D-552]

వరుడు కావలెను

Reddy/CATHOLIC / Most Beautiful/ B.Tech/MS /2000/5'5"/10Cr * Cont: K.C. Reddy-Marriage Bureau-Hyd. Ph: 9347807015/9849321309

Reddy/B.Tech/(OU Campus) Most Beautiful / 1997/ 5'4"/ 25L/yr/Rich Family- * Cont : K.C. Reddy-Hyd-Ph: 9849321309/9347807015

Reddy/ B.Tech / MBA / Most Beautiful / The only Daughter/ 1995 /5'3"/ 50Cr/ * Cont: K.C. Reddy-Hyd-Ph: 9347807015/9849321309

Reddy/MBBS/MD/Radiology/Most Beautiful/1994/5'10"/ 50Cr * Cont : K.C.Reddy- Mar-Bureau-Hyd-Ph: 9849321309/ 9347807015

Reddy/Divorcee/ MBBS / MD/Most Beautiful/Own Hospital/ 1995/ 5'8"/ 40Cr * Cont : K.C.Reddy-Hyd. Ph: 9347807015/9849321309

Reddy/B.Tech / MS / USA / Most Beautiful /1985/5'6"/50Cr * Cont: K.C. Reddy-Marriage Bureau-Pvt. Ltd-Hyd. Ph: 9849321309/9347807015

Reddy/BBA/MS/Most Beautiful (USA - Citizen) 1996/5'3"/115K/ 30Cr * Cont : K.C. Reddy-Hyd-Ph: 9849321309/ 9347807015

Reddy/MBBS/MD/Most Beautiful /1998/5'7"/50 * Cont. K.C. Reddy-Mar-Bur- Pvt.Ltd.Hyd. Ph: 9849321309/ 9347807015

Reddy/B.Tech/MS / H1/USA Most Beautiful/1996/5'5"/15Cr *1989/5'6"/ 170K/30Cr * Cont : K.C. Reddy-Hyd-Ph: 9347807015/9849321309

Reddy/ CANADA / PR / Most Beautiful/B.Tech/MBA/1989/5'5"/30Cr * Cont: K.C.Reddy- Marriage Bureau-Hyd.Ph: 9849321309/9347807015

వడ్డెర/B.Tech/C.Govt.బ్యాంక్ క్లర్క్ & క్యాషియర్/ SBI / 45000/-PM / 5'4" ఎత్తు/25 సం॥ల అందమైన వధువుకు వరుడు కావలెను. Ph: 8341650195 [HA-16381]

యాదవ/B.Tech / C.Govt. బ్రాంచ్ మేనేజర్ / కెనరా బ్యాంక్ / 60,000/-PM / 5'5"ఎత్తు/25సం॥ల అందమైన వధువుకు వరుడు కావలెను. Ph: 9966760501 [HA-16382]

అవినాష్ రెడ్డి మ్యారేజెస్ (D.V. కోటి రెడ్డి)

రెడ్డిలకు మాత్రమే. D.V. కోటిరెడ్డి, 690, Road No:-3, Banjara Hills (TV-9, Opp: Colony) (IOC Petrol Bunk Side Road) Hyd. +91 9848011818 / +91 9393311818 (Tuesday Holiday) Timings : 10 am - 6 pm. www.avinashreddy.com, e-mail: avinash11818@gmail.com

వధువు కావలెను

రెడ్డి Business, BE, 27, 6' 1", Very Rich Family, Hyderabad. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, ME, MS, 27, 5' 10", Developer, 15 Crores, H1, USA. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No. 3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి Canada, BE (BITS), MS (USA), 30, 6', 140 K, Handsome. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MS, 32, 5' 11", SWE, 295 K, H1, USA, Handsome. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

వరుడు కావలెను

రెడ్డి LLM, 24, 5' 5", Associate, 19 L P/A, 100 Crores, Fair. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి Citizen, BS, 28, 5' 6", SWE, 50 Crores, USA, Fair & Slim. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MBA, 25, 5' 5", Wipro, 25 Crores, Hyderabad, Fair. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MS, 27, 5' 6", SWE, Amazon, 200 K, H1, USA. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

www.avinashreddy.com

అవినాష్ రెడ్డి మ్యారేజెస్ (రెడ్డిలకు మాత్రమే)

690, Road No.3, Banjara Hills, (TV 9 : Opp. Colony) Hyderabad

D.V. Koti Reddy

98480 11818, 93933 11818

రెడ్డి BE, MS, 28, 6', Systems Analyst, 300 K, H1, USA, Rich Family. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి Australia, BE, MS, 30, 5' 8", Business Analyst, 90 K, Handsome. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MS, 29, 5' 11", SWE, 6 Crores, Handsome. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MBA, 31, 5' 8", Analyst, 175 K, 15 Crores, H1, USA. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MS, 30, 5' 6", Project Manager, 33 L P/A, 10 Crores, Hyd. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, MS, 25, 5' 6", SWE, H1, 2 Crores, USA, Fair & Slim. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి MBBS, MD, 29, 5' 4", PG Doctor, 25 Crores, Hyderabad, Fair. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818.

రెడ్డి BE, 26, 5' 4", SWE, 9.4 L P/A, 3 Crores, Hyderabad, Fair & Slim. Avinash Reddy Marriages, 690, Road No.3, Banjara Hills, Hyd. 9393311818, 9848011818. LETTER

క్రిస్టియన్ మాల/25 / 5'4" / B.Tech / C. Govt. Asst. మేనేజర్/కెనరా బ్యాంక్ /60,000/-PM / అందమైన వధువుకు వరుడు కావలెను. Ph : 6309258463 [HA-16382]

వడ్డెర/B.Tech / C.Govt. క్లర్క్ / SBI / 40,000/-PM / 5'4" ఎత్తు/25 సం॥ల అందమైన వధువుకు తగిన వరుడు కావలెను. Ph: 7075953400 [HA-16382]

రెడ్డి/ఆస్తి కుల పట్టింపు లేదు/విడో/35y/ డిగ్రీ/5'3"/8 కోట్ల ప్రాపర్టీ కలిగి పిల్లలు లేని ఒంటరి వధువుకు వరుడు కావలెను. మీ ఫోటోలు వాట్సాప్‌లో సెండ్ చేయండి. Ph: 9133640971 [HA-16386]

రెండో పెళ్లి/విడో/50y/ గుంటూరు/ లెక్చరర్/ Own House-Rents/కోట్ల ప్రాపర్టీ గల పిల్లలు లేని ఏ బాదరబందీలేని ఏకైక వధువుకు FC/BC వరుడు కావలెను (పిల్లలున్నా OK). Ph: 8519803423 [HA-16386]

రెడ్డి/కుల పట్టింపు లేదు/26/5'4"/B.Tech/స్థిరాస్తి కలిగి తండ్రి లేని ఏకైక వధువుకు మిడిల్ క్లాస్ వరుడు కావలెను మీ ఫోటోలు వాట్సాప్‌లో సెండ్ చేయండి. 9885463158 [HA-16386]

కమ్మ కాపు/31yr/కుల పట్టింపు లేదు/Govt. ఎంప్లాయ్/40K (PM), వెల్ సెటిల్డ్ ఫ్యామిలీ 3 సొంత ఇల్లులు & బిజినెస్ కలిగిన వధువుకి వరుడు కావలెను (1st, 2nd & మ్యాచ్ OK ఇల్లరికం OK) సంప్ర : 9640133485 [H-796686]

రెడ్డి/30yr/5'5"/ఫెయిర్ / కుల పట్టింపు లేదు/ PG/Govt.ఎంప్లాయ్ 50K (PM), వెల్ సెటిల్డ్ బిజినెస్ & సొంత ఇల్లు కలిగిన వధువుకి వరుడు కావలెను (ఇల్లరికం OK) సంప్ర : 9133672661 [H-796686]

రెడ్డి/కుల పట్టింపు లేదు/రెండవ పెళ్లి/విడో/ సొంత ఇల్లులు/ రెంట్స్/పిల్లలు లేరు/సొంత ప్రాపర్టీ/ఎలాంటి బాదరబందీలేని వధువుకు వరుడు కావలెను. (అర్జెంట్) (ఇల్లరికం OK) (నో బ్రోకర్స్) 7799083500, 7386660643 (1st, 2nd matches) [H-796686]

రెడ్డి 2nd విడో (కుల/ఆస్తి) ప్రసక్తి లేదు 32Y/ డిగ్రీ/ సొంత ఇల్లు/ప్రాపర్టీస్, బిజినెస్ గల వధువుకు 1వ, 2వ వరుడు కావలెను. (ఇల్లరికం OK) అన్ని వయస్సుల వారికి సంబంధాలు కలవు. ఫోన్: 9666327616 [H-796631]

వైశ్య: విడో/5'3"/ గ్రానైట్ బిజినెస్/1L/PM/ సొంత ఇల్లు/ మిర్చి బిజినెస్/ ఎవ్వరూలేని వధువుకి వరుడు కావలెను. పిల్లలులేరు. కుల ఆస్తి ప్రసక్తి లేదు. Ph: 7702278724 [H-796339]

రెడ్డి: విడో/50y/5'5"/V.Fair/Govt Retd Teacher/ సొంత ఇల్లు & రెంట్స్/ బిజినెస్/28 ఎకరాల పండ్లతోటలు, పిల్లలులేని వధువుకు వరుడు కావలెను. కుల ఆస్తి ప్రసక్తి లేదు. Ph: 7093717220 [H-796339]

పద్మశాలి: విడో/ 50y/ డిగ్రీ/సొంత ఇల్లు / సొంతబిజినెస్/ 8 ఎకరాల ల్యాండ్ గల వధువుకి కుల ఆస్తి పట్టింపు లేని వరుడు కావలెను. Ph: 9705499686 [H-796339]

యాదవ/ఎర్రశాఖ/అప్పర్ మిడిల్ క్లాస్/ 37Y/ 5'4"ఎత్తు/M.ఫార్మసీ వధువుకి Hydలో జాబ్ కలిగిన లక్ష రూ॥PM ఆపై ఆదాయం కలిగిన యాదవ వరుడు మాత్రమే కావలెను. డైరెక్ట్ Father నెంబర్: 9989597799 [H-796623]

★★

రెడ్డి/ డైరెక్ట్ / 50Y / విడో, ఏ బాదరబందీ పిల్లలు లేని వధువుకు. జాబ్ / రిటైర్డ్ వరుడు కావలెను. కుల పట్టింపు లేదు. Ph: 7780618380 [HA-16388]

వేదికలు

మాల మాదిగ స్పెషల్ IAS, IPS, IFS, IRS, గ్రూప్-I, II, PG, డాక్టర్స్, బ్యాంక్ PO, Govt. ఆఫీసర్స్, USA, UK. Ph: 7396915712 [HA-16386]

కావ్య మ్యారేజ్ లింక్స్! 1వ, 2వ లేట్ మ్యారేజస్, డైవర్సీ, విడోస్, విడోయర్స్, పెద్దవర్లకు అన్ని కులాల వారికి ఫాస్ట్ సెటిల్‌మెంట్ స్త్రీలకు ఫ్రీ. ఫోన్: 7702526428 [H-796631]

తోడు నీడ 1st & 2nd మ్యారేజ్ క్విక్ మ్యారేజ్ బ్యూరో ద్వారా అన్ని కులాల వారికి సంబంధాలు కుదర్చబడును. సంప్రదించండి : Ph: 9550725751 [HA-569]

Brahmin, Padmashali పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profilesతో నమ్మకమైన సంస్థ. Shyam, Ph: 9032378894/ Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16385]

Christian పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profilesతో నమ్మకమైన సంస్థ. Srinivas, Ph: 7032712544 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16385]

Kamma, Kapu పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profilesతో నమ్మకమైన సంస్థ. Shyam, Ph: 9032378894 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16385]

Madiga - Mala పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profilesతో నమ్మకమైన సంస్థ. Srinivas, Ph: 7032712544 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16385]

Reddy పెళ్ళి సంబంధాలకై సంప్ర: Verified Profilesతో నమ్మకమైన సంస్థ. Shyam, Ph: 9949233422 / Blue Trend Matrimonial (P) Ltd. [HA-16385]

ధ్రువ మ్యారేజెస్. అన్ని కులాల వారికి 1వ, 2వ, లేటు, విడో, డైవర్సీ వారికి తగిన సంబంధాలు చూపబడును. Age: 18-70 సం.లు. Ph: 7702955854 [HA-15785]

Doctors, Software, NRI, Rich Persons కు Late Matches కు, అన్ని ప్రాంతాల వార్కి వ్యక్తిగత శ్రద్ధతో Fast గా సెటిల్‌మెంట్ చేయబడును. పూర్ణమ్యాట్రిమోని, తిరుపతి, 7093722724. [T-2957]

శుభమస్తు మ్యారేజ్ బ్యూరో TM Est : 1995, గౌడ, ఈడిగ, శెట్టి బలిజ, 1st/ 2nd పెళ్లి/విదేశ సంబంధాలకై సం॥ S.రాములు గౌడ్, లింగాల కాంప్లెక్స్, DSNR, Hyd. వ్యవస్థాపకురాలు: స్వర్గీయ S.శారదాగౌడ్, Ph: 8790890309 [H-796339]

పెళ్లి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా! Software, డాక్టర్స్, NRI, Govt., అన్ని ప్రాంతాల వార్కి ప్రత్యేక శ్రద్ధతో పెళ్లి సంబంధాలు చూడబడును. పూర్ణమ్యాట్రిమోని, తిరుపతి ✆ 7093722724 [T-3486]

★★

మాల, మాదిగలకు మాత్రమే. సాఫ్ట్‌వేర్, గవర్నమెంట్ వధూవరులకై సంప్రదించండి. 22 సం॥లు, అనుభవం కల్గిన మీ ఎం.సత్యనారాయణ, కొత్తపేట ✆ 99121 05777, 98492 08013 [R-1229080]

రూ.1.7 కోట్ల వార్షిక వేతనంతో కొలువు

కడపకు చెందిన అమృతవల్లికి అమెజాన్ నుంచి భారీ ఆఫర్

కడప కోటిరెడ్డి సర్కిల్: వైఎస్సార్ జిల్లా కడపకు చెందిన ఎర్రనాగుల అమృతవల్లి ఏడాదికి రూ.1.7 కోట్ల ప్యాకేజీతో సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగం సాధించింది. అమృతవల్లి ఫ్యాన్సీ స్టోర్ యజమాని ఎర్రనాగుల ప్రకాశ్‌బాబు, సరస్వతి దంపతుల కుమార్తె అయిన అమృతవల్లి చిన్నప్పటి నుంచి చదువులో చురుకుగా ఉండేది. విజయవాడలో ఇంటర్మీడియట్ పూర్తి చేసిన అమృతవల్లి.. ఆ తర్వాత జేఈఈలో ప్రతిభ చూపి దుర్గాపూర్ ఎన్ఐటీలో కంప్యూటర్ సైన్స్ ఇంజినీరింగ్ పూర్తి చేసింది. అనంతరం అమెరికా వెళ్లి యూనివర్సిటీ ఆఫ్ ఫ్లోరిడాలో కంప్యూటర్ సైన్స్‌లో ఎంఎస్ పూర్తి చేసింది. ఆ వెంటనే అమెజాన్ కేంద్ర కార్యాలయంలో సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలప్‌మెంట్ ఇంజినీర్-1గా 2,02,200 యూఎస్ డాలర్ల వార్షిక వేతనంతో (ఏడాదికి దాదాపు రూ.1.70 కోట్లు) ఎంపికయ్యింది.

విరబూసిన 'బ్రహ్మకమలం'

వికసించక ముందు

ఏడాదికి ఒకసారి మాత్రమే పూసే అరుదైన పుష్పం, దైవాంశ సంభూతంగా భావించే బ్రహ్మకమలం కృష్ణాజిల్లా, కృత్తివెన్ను మండలం, చెరుకుమిల్లికి చెందిన కూనసాని రత్నారావు ఇంట్లో విరబూసింది. ఈ మొక్కను చాలాకాలం క్రితం తిరుమల నుంచి తెచ్చామని ఆయన తెలిపారు. ఈ అరుదైన బ్రహ్మకమలాన్ని పలువురు ఆసక్తిగా తిలకించారు. – కృత్తివెన్ను

ఒక కాన్పు.. ముగ్గురు శిశువులు

డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా రామచంద్రపురంలోని శారదా నర్సింగ్ హోమ్‌లో శనివారం ఒకే కాన్పులో ముగ్గురు చిన్నారులు జన్మించారు. అలపాటి సంధ్యా కుమారి-వీరబాబు దంపతులకు కలిగిన ముగ్గురు చిన్నారులు ఆరోగ్యంగానే ఉన్నారని డాక్టర్ గిరిబాల తెలిపారు. – రామచంద్రపురం

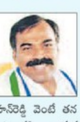
వాన జోరు... జలపాతం హోరు

పల్నాడు జిల్లా, మాచర్ల మండలంలోని పర్యాటక ప్రాంతమైన ఎత్తిపోతలకు వరద ప్రవాహం భారీగా పెరిగింది. 70 అడుగుల ఎత్తు నుంచి భారీగా నీరు కిందకు ప్రవహిస్తూ పర్యాటకులను విశేషంగా ఆకర్షిస్తోంది. ఎత్తిపోతల అందాలు చూసేందుకు సందర్శకులు భారీగా చేరుకుంటున్నారు. – విజయపురిసౌత్

వైఎస్ కుటుంబంతో విడదీయలేని బంధం నాది

- ప్రాణమున్నంత వరకూ వైఎస్ జగన్ వెంటే ప్రయాణం
- రాజ్యసభ సభ్యుడు గొల్ల బాబూరావు

సాక్షి, విశాఖపట్నం: మహానేత వైఎస్సార్ కుటుంబంతో తనది విడదీయలేని బంధమని.. తన కంఠంలో ప్రాణమున్నంత వరకూ వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి వెంటే తన రాజకీయ ప్రయాణం ఉంటుందని రాజ్యసభ సభ్యుడు గొల్ల బాబూరావు అన్నారు. ప్రతిపక్ష పార్టీలు చేసే అసత్య ప్రచారాలను ఆయన తిప్పికొట్టారు. శనివారం ఆయన 'సాక్షి'తో మాట్లాడుతూ.. ఉద్యోగ జీవితం నుంచి తనను మహానేత వైఎస్సార్ ఎమ్మెల్యేగా అవకాశం కల్పించి రాజకీయంగా సహకరిస్తే.. ఇప్పుడు ఆయన తనయుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఎంపీగా తనకు మరో అవకాశం కల్పించారని గుర్తు చేశారు. తాను పార్లమెంట్ సాక్షిగానే వైఎస్సార్ కుటుంబంతో తనకున్న బంధం విడదీయలేనిదని చెప్పానని పేర్కొన్నారు. తాను ఎప్పుడూ నీతి, నిజాయితీలతోనే రాజకీయం చేశానని.. తాను రాజకీయాల్లో నేర్చుకున్నది అదొక్కటేనని పేర్కొన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వ వైఫల్యాలను పార్లమెంట్ సాక్షిగా ఎండగడతానని.. వైఎస్సార్‌సీపీ పార్టీ తరఫున ప్రజలకు అండగా నిలుస్తానని చెప్పారు.

'అచ్యుతాపురం' బాధితులకు వైఎస్సార్‌సీపీ భరోసా

- ఐదు కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల చొప్పున ఆర్థిక సాయం అందజేత
- పార్టీ తరఫున అండగా ఉంటామని ఎమ్మెల్సీ బొత్స హామీ

మాట్లాడుతున్న వైఎస్సార్‌సీపీ సీనియర్ నేత, శాసన మండలి విపక్షనేత బొత్స సత్యనారాయణ. చిత్రంలో పార్టీ నేతలు

సాక్షి, అనకాపల్లి/సాక్షి, విశాఖపట్నం: అచ్యుతాపురం సెజ్‌లోని ఎసైన్షియా ఫార్మా కంపెనీలో గత నెల 21న జరిగిన ప్రమాదంలో మృతి చెందిన కార్మికుల కుటుంబాలకు వైఎస్సార్‌సీపీ అండగా నిలిచింది. అనకాపల్లి జిల్లాలోని ఐదు కుటుంబాలకు వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున రూ.5 లక్షల చొప్పున ఆర్థిక సాయం చెక్కులను శాసన మండలిలో ప్రతిపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ శనివారం అందజేశారు. మునగపాక మండలంలో ఎల్లబిల్లి చిన్నారావు, పూడి మోహన్, ఎస్.రాయవరం మండలం దార్లపూడిలో జవ్వాది చిరంజీవి, బంగారమ్మపాలెంలో పూసర్ల నాగేశ్వరరావు, రాంబిల్లి మండలం గోకివాడలో వేగి సన్యాసినాయుడు కుటుంబాలకు ఆర్థిక సాయం అందించి, బాధితులను ఓదార్చారు. ప్రమాదంలో 17 మంది మరణించడం, ఎంతోమంది క్షతగాత్రులవ్వడంపై మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి తీవ్రంగా కలత చెందారని, బాధితులను పార్టీ తరఫున ఆదుకుంటామని పరామర్శకు వచ్చినప్పుడే ప్రకటించారని బొత్స చెప్పారు. చెప్పిన విధంగా మృతుల కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షలు, క్షతగాత్రుల కుటుంబాలకు రూ.లక్ష చొప్పున చెక్కులు అందిస్తున్నామన్నారు. టీడీపీ నేతలు మొసలి కన్నీరు కార్చడం కాదని, పార్టీ తరఫున వారు కూడా సాయం అందిస్తే బాగుంటుందని, అది కనీస ధర్మమని హితవు పలికారు. ప్రమాదానికి కారణమైన కంపెనీ యాజమాన్యంపై ఇంతవరకు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదని విమర్శించారు. ఆయన వెంట మాజీ మంత్రి గుడివాడ అమర్నాథ్, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు కన్నబాబురాజు, కరణం ధర్మశ్రీ,, కంబాల జోగులు, పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు బొడ్డేడ ప్రసాద్ ఉన్నారు.

ప్రభుత్వ వైఫల్యంతోనే ఫుడ్‌పాయిజన్ ఘటనలు

రాష్ట్రంలో మూడు నెలల కూటమి ప్రభుత్వ పాలనలో తొమ్మిది చోట్ల జరిగిన ఫుడ్‌పాయిజన్ ఘటనల్లో రెండు వేల మంది విద్యార్థులు ఆస్పత్రి పాలయ్యారని, వీరిలో పలువురు మృత్యువాత కూడా పడ్డారని శాసన మండలి ప్రతిపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ ధ్వజమెత్తారు. శనివారం లాసన్స్‌బే కాలనీలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యాలయంలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. శుక్రవారం రాత్రి కూడా డుంబ్రిగుడలో 40 మందికి పైగా విద్యార్థులు ఫుడ్ పాయిజన్‌తో అస్వస్థతకు గురయ్యారన్నారు. వారం రోజుల కిందట అనకాపల్లి జిల్లా కోటవురట్లలో 35 మందికి పైగా అస్వస్థతకు గురవగా, వీరిలో ఏడుగురు మృతి చెందారన్నారు. వీటన్నింటికీ సంబంధిత అధికారులు, ప్రభుత్వం మానిటరింగ్ సవ్యంగా లేకపోవడమే కారణమన్నారు. గుడ్లవల్లేరు ఇంజినీరింగ్ కళాశాలలో విద్యార్థినుల బాత్రూంలలో సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసి వారి జీవితాలతో ఆడుకుంటున్నా..ప్రభుత్వం మొద్దు నిద్రలో ఉండడం బాధాకరమన్నారు. వెంటనే విచారణ కమిటీ వేసి బాధ్యులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. విశాఖ జిల్లాలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలను పరిశీలించిన విద్యాశాఖ మంత్రి లోకేశ్‌కు అక్కడి సౌకర్యాలను చూసి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ముందుచూపు ఎలా ఉందో అర్థమయ్యి ఉంటుందన్నారు. గత ఐదేళ్ల ప్రభుత్వంలో చేసిన సంస్కరణలే ఇప్పుడు అద్భుత ఫలితాలనిస్తున్నాయని చెప్పారు. తుపాను సహాయక చర్యల్లో వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులు పాల్గొనాలని పిలుపునిచ్చారు.

కోర్టు ధిక్కార కేసులో అధికారులకు జైలు శిక్ష, జరిమానా

- తీర్పుపై వెంటనే ధర్మాసనాన్ని ఆశ్రయించిన అధికారులు
- సింగిల్ జడ్జి తీర్పును రెండు వారాలు నిలిపేసిన ధర్మాసనం

సాక్షి, అమరావతి: కోర్టు ధిక్కార కేసులో అప్పటి గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కాంతిలాల్ దండే (ప్రస్తుతం రవాణా, ఆర్ అండ్ బీ ముఖ్య కార్యదర్శి)కు హైకోర్టు రూ.2 వేల జరిమానా విధించింది. ఆ శాఖ ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ (ఈఎన్‌సీ) ఎస్.శ్రీనివాస్‌కు 2 నెలల సాధారణ జైలు శిక్ష, రూ.2 వేల జరిమానా విధించింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ తర్లాడ రాజశేఖర్ శుక్రవారం తీర్పు వెలువరించారు. వారిద్దరినీ రిజిస్ట్రార్ (జ్యుడీషియల్) ముందు లొంగిపోవాలని ఆదేశించారు. ఈ తీర్పు వెలువడగానే, దీనిని సవాలు చేస్తూ కాంతిలాల్ దండే, శ్రీనివాస్‌లు వేర్వేరుగా ధర్మాసనం ముందు కోర్టు ధిక్కార అప్పీళ్లు దాఖలు చేశారు. విచారణ జరిపిన న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ రావు రఘునందన్‌రావు, జస్టిస్ నూనెపల్లి హరినాథ్ ధర్మాసనం సింగిల్ జడ్జి తీర్పు అమలును రెండు వారాలు నిలిపేసింది. తదుపరి విచారణను ఈ నెల 9కి వాయిదా వేసింది.

పదోన్నతినివ్వడం లేదంటూ పిటిషన్..

తన సుదీర్ఘ సర్వీసు ఆధారంగా సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ (ఎస్ఈ)గా పదోన్నతినివ్వడం లేదంటూ గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ (ఈఈ) బి.వసంత 2021లో దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై విచారణ జరిపిన హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ తర్లాడ రాజశేఖరరావు నాలుగు నెలల్లో ఏఈలు, ఏఈఈలు, డీఈఈల సీనియారిటీ జాబితా ఖరారు చేయాలని 2022లో అధికారులను ఆదేశించారు. అనంతరం అధికారులు ఈ ఆదేశాలను అమలు చేయడంలేదంటూ వసంత కోర్టు ధిక్కార పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఆగస్టు 1న మరోసారి విచారణకు రాగా.. న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రాజశేఖరరావు అధికారుల తీరును తీవ్రంగా ఆక్షేపిస్తూ ఈ నెల 9న తీర్పు ఇచ్చారు. కోర్టుకు హాజరైన ఇరువురు అధికారులు కోర్టు ఆదేశాల అమలుకు మరింత గడువు కోరారు. దీంతో న్యాయమూర్తి తన ఉత్తర్వుల అమలును మూడు వారాలు నిలిపివేశారు. తిరిగి ఈ వ్యాజ్యం శుక్రవారం విచారణకు రాగా.. గతంలో శిక్ష విధించిన నేపథ్యంలో వెంటనే రిజిస్ట్రార్ ముందు లొంగిపోవాలని ఇరువురినీ ఆదేశిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

ఆ పాఠశాల కమిటీ ఎన్నికలు బ్యాలెట్ ద్వారానే జరపండి

కర్నూలు జిల్లా లద్దగిరి జెడ్పీహెచ్ స్కూల్ ఎన్నికలపై హైకోర్టు ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: ఎన్నికలనేవి ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రతీకలని హైకోర్టు తెలిపింది. పాఠశాల నిర్వహణ కమిటీ ఎన్నికలు కూడా ఇలాగే నిర్వహించాలని స్పష్టం చేసింది. తమ గ్రామంలోని పాఠశాల నిర్వహణ కమిటీ ఎన్నికల్లో రాజకీయ జోక్యం ఉండే అవకాశం ఉందని, అందువల్ల చేయి ఎత్తడం, మూజువాణి పద్ధతిలో కాకుండా రహస్య బ్యాలెట్ విధానంలో నిర్వహించేలా అధికారులను ఆదేశించాలని కోరుతూ కర్నూలు జిల్లా లద్దగిరి గ్రామస్తుడు షేక్ మహబూబ్ బాషా దాఖలు చేసిన లంచ్‌మోషన్ పిటిషన్‌పై న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రాజశేఖరరావు విచారణ జరిపారు. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది పి. శివప్రసాద్ వాదనలు వినిపిస్తూ.. ఓటర్ల భద్రత కోసం ఎన్నికలను బ్యాలెట్ విధానంలో నిర్వహించాలని వినతి పత్రాలు ఇచ్చామన్నారు. ఓటర్ల భద్రతను అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. ప్రభుత్వ మార్గదర్శకాల ప్రకారం చేయి ఎత్తడం లేదా మూజువాణీ ఓటు ద్వారా, అసాధారణ పరిస్థితుల్లో రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా నిర్వహించవచ్చన్నారు. ఇక్కడ రాజకీయ జోక్యం, ఒత్తిళ్ల కారణంగా అధికారులు ఏకపక్షంగా నిర్వహించే అవకాశం ఉందని తెలిపారు. బ్యాలెట్ ద్వారా ఎన్నికలు నిర్వహిస్తే అధికారులకు వచ్చే నష్టం ఏమీ లేదన్నారు. ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ.. అసాధారణ పరిస్థితుల్లో మాత్రమే బ్యాలెట్ ద్వారా ఎన్నికలు నిర్వహించాల్సి ఉంటుందని, ఆ పరిస్థితులు ఏమిటో పిటిషనర్ చెప్పడం లేదని అన్నారు. ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి.. పిటిషనర్ ఆందోళన సహేతుకమైనదేనని అన్నారు. కేవలం ఆందోళన ఆధారంగా కోర్టులు జోక్యం చేసుకోవడానికి వీల్లేనప్పటికీ, రాష్ట్రం కూడా నిష్పాక్షికంగా, వివక్షకు తావు లేకుండా అందరినీ సమానంగా చూడాల్సి ఉంటుందని చెప్పారు. లద్దగిరి పాఠశాల నిర్వహణ కమిటీ ఎన్నికలను బ్యాలెట్ ద్వారానే నిర్వహించాలని అధికారులను ఆదేశించారు.

ఆటో ఎక్కి ఇళ్లకు వెళ్లిపోతున్న హాస్టల్ విద్యార్థినులు

కళాశాల బస్సులో విద్యార్థినులను బలవంతంగా తరలిస్తున్న దృశ్యం

విద్యార్థినుల తరలింపును రోడ్డుపైన పడుకుని అడ్డుకుంటున్న విద్యార్థులు

ష్.. గప్‌చుప్!

గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో అంతా రహస్యం

నోరెత్తవద్దంటూ విద్యార్థులకు ఆంక్షలు

- కాదు కూడదని మీడియాకు చెబితే చర్యలు తప్పవని బెదిరింపులు
- తమ ఆదేశాలను ధిక్కరిస్తే వేటేస్తామని యాజమాన్యం హెచ్చరికలు
- విద్యార్థినులపై పోలీస్ అస్త్రం
- విచారణ ముగియకముందే బలవంతంగా హాస్టల్ నుంచి తరలింపు
- అడ్డుకున్న విద్యార్థి సంఘాల నాయకులపై పచ్చ మూకల దాడి
- చెప్పులు, గొడుగులతో చితకబాది ఈడ్చేసిన యాజమాన్యం రౌడీలు
- మరోవైపు అక్కడ ఏమీ జరగలేదంటున్న ప్రభుత్వ పెద్దలు
- దర్యాప్తు పేరుతో ఘటనను కప్పిపుచ్చేందుకు పన్నాగం

విద్యార్థులు, ప్రజాసంఘాల నేతలపై దాడి చేస్తున్న కళాశాల యాజమాన్య రౌడీలు

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ/గుడివాడ రూరల్: కృష్ణా జిల్లా గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో విద్యార్థినుల వాష్‌రూమ్‌ల్లో రహస్య కెమెరాల వ్యవహారం శనివారం కూడా తీవ్ర ఉద్రిక్తతలకు దారితీసింది. కళాశాలలోకి వెళ్లడానికి ప్రయత్నించిన విద్యార్థి సంఘం నాయకులను, విద్యార్థులను యాజమాన్యానికి చెందిన రౌడీలు, పచ్చ గూండాలు చితకబాదారు. చెప్పులు, గొడుగులతో తీవ్రంగా కొట్టి ఈడ్చి పారేశారు. రహస్య కెమెరాల వ్యవహారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సంచలనం రేకెత్తించడంతో కళాశాల యాజమాన్యం విద్యార్థులకు తీవ్ర హెచ్చరికలు జారీ చేసింది. ఎవరూ ఈ అంశంపై నోరెత్తవద్దని ఆంక్షలు విధించింది. తమ ఆదేశాలను ధిక్కరించి ఎవరైనా మీడియాతో మాట్లాడితే వారిని కళాశాల నుంచి బహిష్కరిస్తామని బెదిరింపులకు దిగింది. విచారణ ముగియకుండానే హాస్టల్‌లో ఉన్న విద్యార్థినులకు నాలుగు రోజులు బలవంతపు సెలవులు ఇచ్చేసింది. నిజాలు తేలే వరకు హాస్టల్ నుంచి వెళ్లబోమని భీష్మించిన విద్యార్థినులను బలవంతంగా కళాశాల బస్సుల ద్వారా బయటకు పంపే ప్రయత్నం చేసింది. వీడియోల వ్యవహారంపై విచారణ అధికారిణిగా గుడివాడ సిసి సీఐ రమణమ్మను నియమించామని రాష్ట్ర మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర, కృష్ణా జిల్లా కలెక్టర్ బాలాజీ, ఎస్పీ గంగాధరరావు తెలిపారు. అయితే శనివారం హాస్టల్‌లో విచారణకు రమణమ్మకు బదులుగా కోడూరు ఎస్‌ఐ శిరీష రావడం గమనార్హం. ఈ క్రమంలో శాంతియుతంగా హాస్టల్‌లో ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థినులను ఎస్‌ఐ తీవ్రంగా బెదిరించారు. ఆందోళన ఆపకపోతే ఊరుకునేది లేదంటూ హెచ్చరించారు. హాస్టల్ నుంచి ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోవాలంటూ విద్యార్థినులకు హుకుం జారీ చేశారు. విద్యార్థినులు వెళ్లడానికి నిరాకరించడంతో బలవంతంగా పోలీసులు వారిని బస్సులు ఎక్కించి ఇంటికి పంపించేశారు.

తరిమి తరిమి కొట్టిన రౌడీలు..

విద్యార్థి, మహిళా సంఘాల నాయకులు, విద్యార్థులు గుడ్లవల్లేరు మంచినీటి చెరువు వద్ద విద్యార్థినులను తరలిస్తున్న బస్సును అడ్డుకునేందుకు యత్నించారు. అయితే అప్పటికే కళాశాల యాజమాన్యం ఏర్పాటు చేసిన రౌడీలు, పచ్చ గూండాలు విద్యార్థి సంఘాలు, విద్యార్థులపై దాడులకు తెగబడ్డారు. చెప్పులు, గొడుగులతో విచక్షణా రహితంగా దాడి చేశారు. రోడ్డుపై ఈడ్చుతూ, దుర్భాషలాడుతూ తరిమితరిమి కొట్టారు. ఇదంతా పోలీసుల సమక్షంలోనే జరుగుతున్నా రౌడీలను అడ్డుకునే ప్రయత్నం చేయలేదు. దీంతో ప్రాణభయంతో విద్యార్థులు ఇళ్లల్లోకి వెళ్లి తలుపులేసుకున్నారు. అదే సమయంలో దాడిని చిత్రీకరిస్తున్న మీడియాపైనా రౌడీలు దాడులకు తెగబడి కెమెరాలు లాక్కున్నారు. మరోవైపు ప్రభుత్వం ఈ ఘటనను పూర్తిగా కప్పిపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తోంది. విద్యార్థినులకు సంబంధించి 300 వీడియోలు బయటకు వచ్చాయని తెలుస్తున్నా అదేమీ లేదంటూ బుకాయిస్తోంది. గుడ్లవల్లేరు కళాశాల యాజమాన్యం తమ సామాజికవర్గానికే చెందినది కావడంతో టీడీపీ ప్రభుత్వం ఈ ఘటనను కప్పిపుచ్చే ప్రయత్నం చేస్తోందనే విమర్శలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. మరోవైపు హాస్టల్‌లో రహస్య కెమెరాల వ్యవహారంలో ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థిని కళాశాలలోనే శుక్రవారం అర్ధరాత్రి 3 గంటల వరకు పోలీసులు విచారించినా ఏ విషయం వెల్లడి కాలేదు. అలాగే ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థినిని కూడా పోలీసులు కళాశాలలో విచారించినా ఏ ఆధారాలు సేకరించలేదు.

ప్రభుత్వానికి పట్టదా?

అసలు కళాశాలలో విచారణ జరగకుండానే, దర్యాప్తు పూర్తి కాకుండానే అక్కడ ఏమీ జరగలేదని సాక్షాత్తూ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ గంగాధరరావు ఎలా చెబుతారని విద్యార్థినులు, వారి తల్లిదండ్రులు మండిపడుతున్నారు. బయటికి చెబుతున్నట్లు 300 కాకుండా ఇంకా పెద్ద సంఖ్యలోనే వీడియోలు ఉన్నాయని విద్యార్థినులే చెబుతున్నారు. వాష్‌రూమ్‌లో పదుల సంఖ్యలో రహస్య కెమెరాలు పెట్టారని.. వాటన్నింటిని తొలగించి, ఇప్పుడు ఏమీలేదని కళాశాల యజమాన్యం బుకాయిస్తోందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ ఘటనతో తమకు, తమ తల్లిదండ్రులకు కంటి మీద కునుకు లేకపోయినా ప్రభుత్వానికి పట్టదా అని ధ్వజమెత్తుతున్నారు. పక్కా ప్రణాళికలో భాగంగానే.. జిల్లా ఎస్పీ కళాశాలకు రాకుండానే ఎలాంటి సీసీ కెమెరాలు లేవని ప్రకటించారని మండిపడుతున్నారు. విచారణ పూర్తి కాకుండానే ముందే క్లీన్‌చిట్ ఇవ్వడంపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. రాత్రికి రాత్రికి రహస్య కెమెరాలను తొలగించి అక్కడ ఏమీలేదని తమను మభ్యపెడుతున్నారని దుయ్యబడుతున్నారు.

కెమెరాలున్నాయని ఒప్పుకున్న విద్యార్థిని..

రహస్య కెమెరాలు అమర్చిన విషయాన్ని బీటెక్ ఫైనల్ ఇయర్ విద్యార్థిని ఒప్పుకుందని బాధిత విద్యార్థినులు ఆరోపిస్తున్నారు. పైగా 'మీరేం చేయగలరు నన్ను' అంటూ ఎదురుతిరగడమే కాకుండా బెదిరిస్తోందని వాపోతున్నారు. యాజమాన్యం ఆ యువతిని హాస్టల్‌లో భద్రంగా ఉంచి సకల మర్యాదలు చేస్తోందని మండిపడుతున్నారు. ఆమెకు రక్షణగా నలుగురు మహిళా కానిస్టేబుళ్లను కూడా నియమించారని చెబుతున్నారు. ఆ యువతి తల్లిదండ్రులు, సోదరుడు సైతం హాస్టల్‌కు వచ్చి ఉంటున్నారని అంటున్నారు. మరోవైపు బాలుర హాస్టల్‌లో ఉన్న నిందితుడిని తోటి విద్యార్థులు ప్రశ్నిస్తే రహస్య కెమెరాలు, వీడియోలు ఉన్నాయని ఒప్పుకున్నాడని.. తీరా ఇప్పుడు పోలీసుల విచారణలో మాట మారుస్తున్నాడని చెబుతున్నారు. దీనిపై పూర్తిస్థాయి విచారణ చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

బాలికలకు, బాలురకు ఒక్కరే వార్డెన్..

కాగా బాలికలు, బాలురకు వేర్వేరు వసతి గృహాలున్నాయి. ఈ రెండు వసతి గృహాలకు ఒక్కరే వార్డెన్ (పురుషుడు)గా ఉండటం గమనార్హం. బాలికల హాస్టల్‌లో రహస్య కెమెరాలున్నాయనే విషయాన్ని వార్డెన్ దృష్టికి తీసుకువెళ్లడంతో ఆయన దాన్ని కప్పిపుచ్చేందుకు ప్రయత్నించారు. దీంతో విద్యార్థినులు ఆందోళన బాటపట్టారు. ఈ నేపథ్యంలో గురువారం అర్ధరాత్రి పోలీసులు రంగప్రవేశం చేసి షవర్లను తీసుకుపోయారని.. పూర్తిగా యాజమాన్యానికి అనుకూలంగా నడుచుకున్నారని విద్యార్థినులు ఆరోపిస్తున్నారు. ఇందుకు సంబంధించిన ఫొటోలను కూడా చూపిస్తున్నారు. షవర్లను తమ ముందు ఊడదీస్తే అందులో కెమెరాలున్నాయో, లేదో తెలిసేదని విద్యార్థినులు అంటున్నారు. ఇలా చేయకుండా పోలీసులు తమతోపాటు షవర్లను తీసుకుపోవడంతో వాటిలో రహస్య కెమెరాలున్నాయనే తమ వాదనకు బలం చేకూరుతోందని స్పష్టం చేస్తున్నారు. గుడ్లవల్లేరు కళాశాల టీడీపీ నేతల బంధువులది. రహస్య కెమెరాలతో తీసిన విద్యార్థినుల వీడియోలను కొందరు టీడీపీ నేతలకు కూడా పంపినట్టు అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఇందులో కళాశాల యాజమాన్యం పాత్ర కూడా ఉండే అవకాశం ఉందని విద్యార్థులు అంటున్నారు. దోషులను వెనకేసుకురావడమే ఇందుకు నిదర్శనమని ఆరోపిస్తున్నారు.

జరిగింది దారుణం.. ఐక్యంగా పోరాడితే నిజం బయటకు..

గుడ్లవల్లేరు ఘటనపై నటి పూనమ్ కౌర్

ఎక్స్‌లో పూనమ్ కౌర్ పోస్టు చేసిన లేఖ

సాక్షి, మచిలీపట్నం/అమరావతి: విద్యార్థినుల వాష్ రూమ్‌లలో రహస్య కెమెరాల ఘటనపై సినీ నటి పూనమ్ కౌర్ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. శనివారం 'ఎక్స్' వేదికగా ఓ లేఖ విడుదల చేశారు. 'ప్రియమైన అమ్మాయిలారా. మీలో ఒకరిగా మీ అందరికీ ఈ లేఖ రాస్తున్నాను. మీ తల్లిదండ్రులు మిమ్మల్ని ఎన్నో ఆశలతో, నమ్మకంతో బయటకు పంపుతున్నారు. కానీ.. బయట మీకు జరుగుతున్న పరిణామాలు తెలిసి నేను బాధపడుతున్నాను. మీకు ఇటీవల జరిగిన ఈ పరిస్థితులు చాలా దారుణం. విద్యార్థి సంఘాలు ఐక్యంగా పోరాడితే నిజం బయటకు వస్తుందని నేను చెప్పాలనుకుంటున్నాను. 'నేరస్థులు ఎలా రక్షించబడతారు, బాధితులు ఎలా అవమానింపబడతారు' అనేది నాకు బాగా అనుభవం. అటువంటి చర్యలతో నేను మానసికంగా అలసిపోయాను. వ్యక్తులు ఎంతశక్తిమంతమైన వారైనా.. వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోకపోతే ఏ పార్టీకి చెందిన వారైనా మీరు వదలకండి. అమ్మాయిలు తమ కోసమే కాకుండా మనందరికీ తెలియని చాలామంది ఇతర విద్యార్థుల కోసం పోరాడుతున్నారు. ఒక అమ్మాయి చాలామంది అమ్మాయిలను ప్రమాదంలోకి నెట్టడం అనేది నాకు అసహ్యం కలిగించింది. నేరస్థులకు ఎంతటి శక్తిమంతులైనా.. ఎవరు సహకరిస్తున్నా.. ఎవరినీ విడిచిపెట్టకూడదు. వారికి గుణపాఠం చెప్పండి. మీరు చేసే పోరాటం చుట్టుపక్కల ఉన్న ఇతరులకు కూడా బలాన్ని ఇస్తుంది' అని పూనమ్ కౌర్ ఆ లేఖలో పేర్కొన్నారు.

నిందితులను శిక్షించాలి

బాత్‌రూమ్‌లో సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసి వీడియోలు చిత్రీకరించారని తెలిసి భయపడిపోయాం. వీటిని ఎందుకు ఏర్పాటు చేశావని అడిగితే.. ఆ విద్యార్థిని నీ దిక్కు ఉన్నచోట చెప్పుకోమని బెదిరించింది. హాస్టల్, కళాశాల యాజమాన్యానికి తెలిపినా పట్టించుకోలేదు. నిందితురాలికి వత్తాసు పలుకున్నారు. ఇదెక్కడి న్యాయం. నిజాలు నిగ్గు తేల్చి నిందితులపై చర్యలు తీసుకోవాలి.

– సుజన, హాస్టల్ విద్యార్థిని

వణికిపోతున్నాం

వాష్‌రూమ్‌లో కెమెరాలు పెట్టారని తెలిసినప్పటి నుంచి నాతో పాటు సహచర విద్యార్థినులు ఆందోళనలో ఉన్నారు. ఏ సమయంలో ఏ వార్త వినాల్సి వస్తుందోనని వణికిపోతున్నాం. రెండు రోజులుగా బిక్కుబిక్కుమంటూ గడుపుతున్నాం. న్యాయం చేస్తారనుకున్న పోలీసులు పట్టించుకోవాల్సింది పోయి మమ్మల్నే బెదిరిస్తున్నారు. అనుమానితురాలిగా ఉన్న విద్యార్థినికి సకల మర్యాదలు చేసి గదిలో ఉంచుతున్నారు. మమ్మల్ని పట్టించుకునే వారే కరువయ్యారు. మాకు న్యాయం చేయాలి.

– స్వప్న, హాస్టల్ విద్యార్థిని

బలవంతంగా హాస్టల్ ఖాళీ చేయమంటున్నారు

న్యాయం చేయాలని విద్యార్థినులందరూ ఆందోళన చేస్తున్నా ఎవరికి తమ గోడు పట్టడం లేదు. నిజాలు నిగ్గు తేల్చి తమకు ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదని భరోసా కల్పించాల్సింది పోయి హాస్టల్‌ను ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోవాలంటూ తమను బెదిరిస్తున్నారు. పోలీసులే న్యాయం చేయాల్సింది పోయి వారే తమను బెదిరిస్తే తమకు న్యాయం చేసే వారు ఎవరూ. నిందితులను కఠినంగా శిక్షించి తమకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చూడాలి.

– సత్యరాణి, విద్యార్థిని

బాధ్యుల్ని కఠినంగా శిక్షించాలి

గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో ఆడపిల్లల హాస్టల్ వాష్‌రూమ్స్‌లో సీక్రెట్ కెమెరాలు పెట్టి వారి చిత్రాలను చిత్రీకరించిన ఘటనలో ఎంతటి వారున్నా కఠినంగా శిక్షించాలి. ఇటువంటి ఘటనలు చాలా దారుణం. పిల్లల భవిష్యత్‌తో ఆటలాడే వ్యక్తుల్ని వదలకూడదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకోవాలి.

– మైల రత్నకుమారి, చినగొల్లపాలెం, కృత్తివెన్ను మండలం

నమ్మి పంపిస్తే ఇలాంటి మోసాలు చేయొచ్చా

కాలేజీల యాజమాన్యాల మీద నమ్మకంతో పిల్లల్ని మీ దగ్గర వదిలిపెడుతున్నాం. కంటికి రెప్పలా కాపాడాల్సిన చోటే ఇటువంటి దుర్మార్గపు చర్యలు జరగడం అత్యంత హేయం. ముందుగా కాలేజీ యాజమాన్యం దీనికి బాధ్యత వహించాలి. ఈ ఘటనలో ఎటువంటి రాజకీయాలు లేకుండా ఎవరికి వారే మన ఇంటి పిల్లలు అనుకుని నిందితుల్ని పట్టుకుని శిక్షించాలి.

– ఎ.సత్యవతి, కృత్తివెన్ను

రాజకీయాలు కాదు వాస్తవాలు కావాలి

గుడ్లవల్లేరు ఘటన చాలా దురదృష్టకరం. దీనికి బాధ్యులు ఎవరైనా మూల్యం చెల్లించుకోవాల్సిందే. ఇక్కడ అధికార యంత్రాంగంతో పాటు అధికార పార్టీ పెద్దలు సైతం రాజకీయాలు పక్కనపెట్టి వాస్తవాలను గుర్తించి న్యాయం జరిగేలా చూడాలి. ఇది ఆడపిల్లల భవిష్యత్, వారి జీవితాలకు సంబంధించిన విషయం.

– జె.ఝాన్సీ, యండపల్లి, కృత్తివెన్ను మండలం

ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లే విద్యార్థినులకు ఈ దుస్థితి

ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లే గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాల విద్యార్థినులకు ఈ దుస్థితి దాపురించింది. వాష్ రూమ్స్‌లో హిడెన్ కెమెరాలు ఉన్నాయని విద్యార్థినులు ఫిర్యాదు చేసినా యాజమాన్యం పట్టించుకోలేదు. ఇంత జరుగుతున్నా అలాంటిదేమీ లేదని ప్రభుత్వం కితాబివ్వడం అత్యంత హేయం. విద్యార్థినులను కట్టడి చేస్తూ.. కాలేజీ యాజమాన్యం నిందితుల్ని రక్షించే ప్రయత్నం చేస్తోంది. విద్యార్థినుల సమక్షంలో విచారణ జరగాల్సి ఉండగా.. వారిని బలవంతంగా ఇళ్లకు పంపించడం దుర్మార్గం.

– వరుదు కళ్యాణి, ఎమ్మెల్సీ, వైఎస్సార్‌సీపీ మహిళా విభాగం అధ్యక్షురాలు

ఏపీలో రక్షణ కరువైంది

ఏపీలో మహిళలకు, ఆడపిల్లలకు రక్షణ కరువైంది. ఎక్కడ చూసినా అత్యాచారాలు, హత్యలు పెరిగాయి. బాత్ రూముల్లో హిడెన్ కెమెరాలు పెట్టి పైశాచిక ఆనందం పొందుతున్నారు. నేరస్తులకు ఇంత ధైర్యం రావడానికి కారణం ప్రభుత్వమే. గుడ్లవల్లేరు ఘటనకు ప్రభుత్వం సిగ్గుపడాలన్నారు. వైఎస్ జగన్ పాలనలో ఇలాంటి ఘటనలు చూడలేదు. 9 ఏళ్ల అమ్మాయిని చంపేసి ముక్కలు ముక్కలు చేసిన ఘటన జరిగి 60 రోజులు అవుతున్నా అమ్మాయి శవాన్ని తీసుకురాలేకపోతున్నారు. ఇంత జరుగుతున్నా హోం మంత్రి ఏం చేస్తున్నట్టు.

– ఆర్కే రోజా, మాజీ మంత్రి

భయమేస్తోంది.. చచ్చిపోవాలనిపిస్తోంది

- రెండు నెలల నుంచి కెమెరాలు పెడుతున్నారట
- ఎవరూ పట్టించుకోవటం లేదు
- అడిగితే కర్రలతో కొడుతున్నారు
- వీడియోలు చూపిస్తేనే పట్టించుకుంటారట
- తన స్నేహితురాలికి ఫోన్‌చేసి ఏడ్చేసిన గుడ్లవల్లేరు కళాశాల విద్యార్థిని

సాక్షి, మచిలీపట్నం: గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలోని బాలికల హాస్టల్ వాష్‌రూమ్‌లో హిడెన్ కెమెరాల ఏర్పాటు ఘటనలో ఒక్కొక్క విద్యార్థినిదీ ఒక్కొక్క ఆవేదన. బంధువుల ఎదుట కొందరు తమ బాధను వెళ్లగక్కుతుండగా.. మరికొందరు స్నేహితులకు చెప్పుకుని కన్నీరు పెట్టుకుంటున్నారు. తాజాగా శనివారం ఓ విద్యార్థిని తన స్నేహితురాలికి ఫోన్ చేసి బాధతో ఏడ్చిన వాయిస్ బయటకు వచ్చింది. అందులో విద్యార్థిని చెప్పిన మాటలను పరిశీలిస్తే.. 'ఆ అక్క ఎవరో తెలిసిందే. ఫోర్త్ ఇయర్ ఈసీఈ. ఆ అక్క ఫొటో కూడా చూశాం. ఆ అక్క అంటోంది రండి చూసుకుందాం అని. విత్ ప్రూఫ్‌లు ఉన్నాయని తెగేసి చెబుతోంది. గ్రౌండ్ ఫ్లోర్, పై ఫ్లోర్‌లో ఏదేదో అంటున్నారే. భయం వేస్తోందే. రెండు నెలల నుంచి పెడుతున్నారట. 300 వీడియోలు బయటకు వచ్చాయంటా. అందరూ అడుగుతున్నారే భయం వేస్తోంది. మా ఫ్లోర్‌లోనూ పెట్టారట ఏడుపొస్తోంది. చచ్చిపోవాలనిపిస్తోందే బాబు. మేడంకు చెబితే బయటకు వస్తే డ్రగ్ కేసులో ఇరికిస్తామని అంటున్నారే. అలా.. ఇలా మాట్లాడుతున్నారే. రవీంద్రబాబేమో చూసి చెబుతాడంటే.. వీడియోస్ చూసినాక చెబుతాడంట. ఇప్పటికి 300 వీడియోలు బయటకు వచ్చాయని మాత్రం అంటున్నారు. సీనియర్స్ ధర్నా చేస్తున్నారు. సీనియర్స్ ఏమో గొడవ పెడుతున్నారు. మేడమ్, వార్డెన్స్ కర్రలు పట్టుకుని వెంటపడుతున్నారు. కానీ సీనియర్స్ చాలామంది ఏడుస్తున్నారే. రెండు నెలలనుంచి జరుగుతోందంట. అవతలేమో పొలిటీషియన్స్ అంట. మరి తెలియట్లా. అందుకనే భయపడుతున్నారు అడగటానికి. ప్లీజ్ ఎవరి దగ్గరైనా వీడియో ఉంటే ఇక్కడ వీడియో ప్రూఫ్ చూపిస్తేనే మమ్మల్ని పట్టించుకుంటారంట. లేకపోతే పట్టించుకోరంట. అసలు ఏడుపొచ్చేస్తోంది మా ఫ్లోర్‌లోనే కెమెరా దొరికిందంటే. ఓసే వీడియో పెడితే ఏదైనా చేస్తారంటే. లేకపోతే ఏమీ చేయరంటే. అడుగుతుంటే కర్రలు పెట్టి కొడుతున్నారు. అంత ఉందే మా హాస్టల్‌లో సిట్యువేషన్. అందరూ ఏడుస్తున్నారు' అంటూ ఆమె కూడా ఏడుస్తూ తన బాధను చెప్పుకుంది.

ఈ ప్రశ్నలకు బదులేది?

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

యాజమాన్యం, ప్రభుత్వం బదులివ్వాల్సి ఉంది.

ఎందుకీ ఉదాసీనత?: కళాశాలలో సీనియర్ల పేరుతో ఆకతాయిల వేధింపులు శృతిమించినా యాజమాన్యం ఎందుకు అడ్డుకట్ట వేయలేకపోయింది? ఇప్పుడీ ఘటనతో కళాశాల గుర్తింపు పోతోందని గగ్గోలు పెడుతున్న యాజమాన్యం ఎందుకు ఉదాసీనంగా వ్యవహరించింది? చివరకు విద్యార్థినుల వాష్‌రూమ్‌ల్లో రహస్య కెమెరాలు పెట్టే దుస్సాహసానికి కొందరు ఒడిగట్టినా ఎందుకు సీరియస్‌గా తీసుకోలేదు? ఈ విషయమై వారం క్రితమే విద్యార్థులు యాజమాన్యానికి చెప్పినా ఎందుకు పట్టించుకోలేదు? ఈ విషయాన్ని పోలీసులకు చేరవేశారా? చెప్పి ఉంటే ఎందుకు పోలీసులు స్పందించలేదు? కళాశాల యాజమాన్యం టీడీపీ నేతల బంధువులది కాబట్టి.. చూసీచూడనట్టు వదిలేశారా? ఇంత దారుణ ఘటన జరిగాక కూడా బాధిత బాలికల్లో నైతిక స్థైర్యం నింపాల్సిన ప్రభుత్వం ఎందుకు యాజమాన్యం పట్ల సానుకూల వైఖరి అవలంబిస్తోంది? రహస్య కెమెరాలతో ఏకంగా 300 వీడియోలు తీసిన బాగోతం భగ్గుమంటుంటే ఆ దిశగా ప్రభుత్వం ఎందుకు దృష్టి పెట్టడంలేదు? అని ప్రజలు, మేధావులు, ప్రజా సంఘాలు ప్రశ్నిస్తున్నాయి.

మసిపూసి మారేడుకాయ చేసేందుకు ఎందుకు యత్నించారు?

విద్యార్థినుల ఆరోపణల్లో వాస్తవాలు తెలుసుకుని, మనోధైర్యం నింపాల్సిన యాజమాన్యం, ప్రభుత్వం ఎందుకు నిర్బంధంగా వ్యవహరిస్తున్నాయి? కళాశాల పాలకవర్గ సలహాదారు రవీంద్రబాబు రంగంలోకి దిగి విద్యార్థులను ఎందుకు బెదిరించారు? అమ్మాయిలు ఆందోళన చేయడంతో రంగంలోకి దిగిన మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర, ఎస్పీ, కలెక్టర్ వాస్తవాలను తెలుసుకోకుండా వ్యవహారాన్ని మసిపూసి మారేడు కాయ చేసేందుకు ఎందుకు ప్రయత్నించారు? అసలు విచారణే చేయకుండా.. ఏం జరిగిందో పరిశీలనే చేయకుండా.. ఉదయం 10 గంటలకే ఈ వ్యవహారంలో ఏమీ లేదని ఎస్పీ ఎలా చెప్పగలుగుతారు? బాత్ రూమ్‌ల్లో కెమెరాలే లేవని తొలి రోజునే ప్రకటించిన పోలీసులు మరి షవర్‌లతోపాటు కొన్ని పరికరాలను ఎందుకు స్వాధీనం చేసుకున్నట్టు? షవర్‌లను స్వాధీనం చేసుకున్న పోలీసులు షవర్లలో కెమెరాలు ఉన్నా లేవని చెప్పేందుకా? ఉన్న కెమెరాలను తీసివేసేందుకా? విద్యార్థినుల వీడియోలు వైరల్ చేసినట్టు ఆందోళన వ్యక్తమవుతున్న తరుణంలో అనుమానితుల నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్న సెల్‌ఫోన్‌లలో రికవరీలో ఏం గుర్తించనున్నారు? ఇది కూడా యాజమాన్యానికి అనుకూలంగా చేసేందుకు ఆ ఫోన్లలో ఏమీలేవని చెప్పేస్తారా? అనే ప్రశ్నలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి.

హోం మంత్రి ఎక్కడ?

ప్రతిపక్ష నేత వైఎస్ జగన్‌పై తీవ్ర విమర్శలు చేసే హోంమంత్రి ఎక్కడ? చంద్రబాబు కుమారుడు మంత్రి లోకేశ్ ఆధ్వర్యంలో నడిచే ఫేక్ న్యూస్ ఫ్యాక్టరీలు ఈ వ్యవహారాన్ని వైఎస్సార్‌సీపీ మీదకు నెట్టేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించాయి? ఇది ఎవరి ప్రయోజనం కోసం? అని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

ఇదేమీ పెద్ద కేసు కాదు

- కేసు గురించి నన్ను ఇప్పుడు అడగొద్దు
- పురోగతిలో ఉంది అని రాసుకోండి
- మీడియాతో కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ గంగాధర్‌రావు

సాక్షి, మచిలీపట్నం: రహస్య కెమెరాల కేసు చిన్నదే అని కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ ఆర్.గంగాధర్‌రావు చెప్పారు. ఈ కేసులో ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థిని గుడ్లవల్లేరు పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఎస్పీ విచారించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ 'ఇది పెద్ద కేసు కాదు. చాలా చిన్నది. కేసు గురించి నన్ను ఇప్పుడు అడగవద్దు. ప్రస్తుతం విచారణ చేస్తున్నాం. పురోగతిలో ఉంది అని రాసుకోండి. మంగళవారం వరకు గడువు ఉంది. తరువాత ఏమైనా ఉంటే చెబుతా. జిల్లాలో వర్షాలు బాగా పడుతున్నాయి. లోతట్టు ప్రాంత ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని రాసుకోండి' అని చెప్పారు. కాగా విచారణ పూర్తి కాకుండానే ఎస్పీ 'ఇది పెద్ద కేసు కాదు, చాలా చిన్నది' అని చెప్పడంతో ప్రజలు ఆశ్చర్యపోతున్నారు.

తీసుకెళ్లి.. మళ్లీ తెచ్చి..

రహస్య కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న యువతిని శుక్రవారం అర్ధరాత్రి దాటాక యాజమాన్యం, పోలీసులు ఇంటికి పంపిస్తున్నారని తెలుసుకున్న విద్యార్థులు పెద్దఎత్తున ఆందోళనకు దిగారు. దీంతో ఆ యువతి డ్రస్సు మార్చి, చున్నీతో ముఖం కప్పేసి మళ్లీ తీసుకొచ్చారు. ఆమెను హాస్టల్‌లోనే విచారిస్తున్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు. అయితే ఆమెను అర్ధరాత్రి 1:30 గంటల తరువాత హాస్టల్ నుంచి ఎందుకు తీసుకెళ్లారు.. అరగంట తరువాత మళ్లీ ఎందుకు తీసుకొచ్చారు. అనేది ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. దీనిలో ప్రభుత్వ పెద్దల కుట్ర ఉందని విద్యార్థులు అనుమానిస్తున్నారు.

సైబర్ నిపుణులతో లోతుగా దర్యాప్తు: సీఎం

సాక్షి, అమరావతి: గుడ్లవల్లేరు ఘటనలో తప్పు జరిగిందని తేలితే బాధ్యులను వదిలే ప్రసక్తే లేదని సీఎం చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు. ఈ ఘటనపై సైబర్ నిపుణులతో లోతుగా దర్యాప్తు చేయిస్తున్నామని, విద్యార్థినులు, వారి తల్లిదండ్రులు ఆందోళన చెందాల్సిన పనిలేదన్నారు. ఈ ఘటనపై సంబంధిత అధికారులతో టెలీకాన్ఫరెన్స్ ద్వారా శనివారం రాత్రి సీఎం చంద్రబాబు సమీక్షించారు. విచారణలో సాధించిన పురోగతిపై అధికారులతో చర్చించారు. విద్యార్థినులు చెప్పే అంశాల ఆధారంగా లోతుగా, అన్నికోణాల్లో విచారణ జరపాలని అధికారులకు సూచించారు. ఇప్పటివరకు జరిపిన పరిశీలనలో హిడెన్ కెమెరాలు ఏవీ దొరకలేదని అధికారులు చెప్పగా.. మరింత లోతుగా విచారణ జరపాలన్నారు. అనుమానితుల ఫోన్లు, ల్యాప్‌టాప్ లను సైబర్ నిపుణుల ద్వారా పరిశీలించాలన్నారు. డేటా తొలగించే అవకాశాన్ని పరిగణలోకి తీసుకుని టెక్నికల్‌గా ఉన్న అన్ని వనరులను ఉపయోగించుకోవాలన్నారు.

నాలుగు రోజుల సెలవుల వెనుక అసలు కారణమిదేనా?

- బాధిత బాలికలకు అండగా నిలిచిన వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు, విద్యార్థి సంఘ నేతలు, తల్లిదండ్రులను, మహిళా కమిషన్‌ను హాస్టల్ ప్రాంగణంలోకి వెళ్లకుండా యాజమాన్యం, పోలీసులు ఎందుకు అడ్డుకున్నారు?
- యాజమాన్యం ఇప్పుడు నాలుగు రోజులు సెలవులు ప్రకటించడం కెమెరాలను మాయం చేసేందుకేనా?
- విద్యార్థులను ఇంటికి పంపితే.. హాస్టల్ బాత్‌రూమ్‌లలో సాక్ష్యాలు తారుమారు చేయడానికేనా?
- ఆడపిల్లలు.. ఆధారాలు ఉంటే తనకు పంపాలని సీఎం చెప్పడం దారుణం కాదా?
- విద్యార్థుల గ్రూప్‌ల్లో వైరల్ అయినట్టు చెబుతున్న అటువంటి వీడియోలను ఏ మహిళ అయినా పంపిస్తారా?
- చట్ట ప్రకారం బాధిత యువతుల ఆధారాలు బయటపెట్టకుండా ఘటనపై దర్యాప్తు చేయాలనే కనీస జ్ఞానం కూడా లేదా కోల్పోయారా?
- కళాశాలను సందర్శించి అమ్మాయిల్లో ఆత్మస్థైర్యం నింపాల్సిన బాధ్యత సీఎంకు లేదా?
- మదనపల్లెలో కాగితాలు తగలబెడితే నానా రాద్ధాంతం చేసి డీజీపీ, సీఐడీ చీఫ్‌లను హెలికాప్టర్‌లో పంపిన సీఎం చంద్రబాబు విజయవాడ నుంచి గంట ప్రయాణం కూడా లేని గుడ్లవల్లేరు ఎందుకు వెళ్లడంలేదు?
- ఆడపిల్లల భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన ఇంతటి సీరియస్ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఎందుకు తేలిగ్గా తీసుకుంటోంది?
- ప్రత్యర్థి పార్టీలో ఉన్నవారిపైన కక్షలు తీర్చుకోవడానికే ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని ఉసిగొల్పుతున్న చంద్రబాబు ఆడబిడ్డల రక్షణ విషయంలో ఎందుకు అలక్ష్యం వహిస్తున్నారు?

Published and Printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijayawada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijayawada, NTR District - 520 007 (AP)., Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

రజనీకాంత్

ఎర పడాల్సిందే!

గురి పెడితే... ఎర పడాల్సిందే అంటున్నాడు వేట్టయాన్. రజనీకాంత్ హీరోగా 'జై భీమ్' ఫేమ్ టీజే జ్ఞానవేల్ దర్శకత్వంలో రూపొందిన సినిమా 'వేట్టయాన్'. ఈ చిత్రంలో అమితాబ్ బచ్చన్, ఫాహద్ ఫాజిల్, రానా, మంజు వారియర్ ఇతర లీడ్ రోల్స్‌లో నటించారు. ఈ చిత్రంలో పోలీసాఫీసర్‌గా రజనీకాంత్ నటించగా, లాయర్ పాత్రలో అమితాబ్ బచ్చన్ కనిపిస్తారని కోలీవుడ్ సమాచారం. ఇక ఈ చిత్రం ఫేక్ ఎన్‌కౌంటర్స్ నేపథ్యంలో ఉంటుందని, అందుకే ఈ సినిమాకు 'వేట్టయాన్' (తెలుగులో 'వేటగాడు' అని అర్థం) అనే టైటిల్ పెట్టారని తెలుస్తోంది. తాజాగా 'వేట్టయాన్' సినిమా డబ్బింగ్ పనులను ప్రారంభించారు రజనీకాంత్. ఆయన డబ్బింగ్ చెబుతున్న వీడియోను సోషల్ మీడియాలో షేర్ చేసింది చిత్రబృందం. ఇక దసరా పండగ సందర్భంగా తమిళ, తెలుగు, హిందీ, కన్నడ భాషల్లో 'వేట్టయాన్' చిత్రం అక్టోబరు 10న రిలీజ్ కానుంది.

38 ఏళ్ల తర్వాత....

రజనీకాంత్, సత్యరాజ్ కలిసి నటించిన చిత్రం 'మిస్టర్ భారత్'. 1986లో విడుదలైన ఈ సినిమాలో రజనీకాంత్, సత్యరాజ్ తండ్రీకొడుకులుగా నటించారు. ఆ తర్వాత మళ్లీ ఈ ఇద్దరూ కలిసి మరో సినిమాలో నటించలేదు. కాగా 38 ఏళ్ల తర్వాత 'కూలీ' సినిమాలో రజనీకాంత్, సత్యరాజ్ మళ్లీ స్క్రీన్ షేర్ చేసుకున్నారు. 'కూలీ' సినిమాలోని రాజశేఖర్ పాత్రలో సత్యరాజ్ నటిస్తున్నట్లుగా వెల్లడించి, ఆయన ఫస్ట్ లుక్‌ను రిలీజ్ చేశారు మేకర్స్. ఇక ఈ సినిమాలో సైమన్‌గా నాగార్జున, ప్రీతిగా శ్రుతీహాసన్ కనిపిస్తారు. లోకేశ్ కనగరాజ్ దర్శకత్వంలో సన్ పిక్చర్స్ పతాకంపై కళానిధి మారన్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం వచ్చే ఏడాది రిలీజ్ కానుంది.

మస్తీ.. మస్తీ...

విజయ్ హీరోగా నటించిన తాజా చిత్రం 'జీవోఏటీ: ది గ్రేటెస్ట్ ఆఫ్ ఆల్ టైమ్'. విజయ్ ద్విపాత్రాభినయంలో నటించిన ఈ సినిమాలో మీనాక్షీ చౌదరి హీరోయిన్‌గా నటించారు. వెంకట్ ప్రభు దర్శకత్వంలో ఏజీఎస్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ సంస్థ నిర్మించిన ఈ సినిమా సెప్టెంబరు 5న రిలీజ్ కానుంది. ఈ సందర్భంగా ఈ సినిమాలోని 'మస్తీ మస్తీ రాజా మస్తీ

విజయ్

కాలరెత్తాడంటే సీనే జాస్తి ... మస్తీ మస్తీ రాజా మస్తీ....' అంటూ సాగే 'మస్తీ మస్తీ' పాట లిరికల్ వీడియోను రిలీజ్ చేశారు మేకర్స్. ఈ తెలుగు వెర్షన్ పాటకి రామజోగయ్య శాస్త్రి లిరిక్స్ రాయగా, యువన్ శంకర్ రాజా, షేన్ బాగరాజ్, వేలు, సామ్, నారాయణ్ రవిశంకర్ గాత్రం ఇచ్చారు. ప్రశాంత్, ప్రభుదేవా, అజ్మల్ అమీర్ ఇతర లీడ్ రోల్స్‌లో నటించిన ఈ సినిమాకు యువన్ శంకర్ రాజా సంగీతం అందించారు.

బాలీవుడ్ నుంచి ఎక్కువగా హీరోయిన్లు టాలీవుడ్‌కి వస్తుంటారు. ఈసారి పలువురు నటులు తెలుగు తెరకు పరిచయం కానున్నారు. ఈ ఏడాది ఇప్పటికే కొందరు నటులు, నటీమణులు కనిపించగా... త్వరలో రానున్న బాలీవుడ్ స్టార్స్ గురించి తెలుసుకుందాం.

బాలీ టు టాలీ వుడ్

జాన్వీ కపూర్ · అక్షయ్ కుమార్ · బాబీ డియోల్ · ఇమ్రాన్ హష్మి

కన్నప్పతో ఎంట్రీ

బాలీవుడ్ స్టార్ హీరో అక్షయ్ కుమార్ హిందీలో వరుస సినిమాలతో ఫుల్ బిజీగా దూసుకెళుతున్నారు. ఆయన తొలిసారి తెలుగులో ఎంట్రీ ఇస్తున్న చిత్రం 'కన్నప్ప'. హీరో మంచు విష్ణు కలల ప్రాజెక్టుగా ప్రతిష్టాత్మకంగా రూపొందుతోన్న చిత్రమిది. ఈ మూవీకి 'మహాభారత్' సిరీస్ ఫేమ్ ముఖేష్ కుమార్ సింగ్ దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. అవా ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్, 24 ఫ్రేమ్స్ ఫ్యాక్టరీ బ్యానర్‌లపై మంచు మోహన్‌బాబు ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. పాన్ ఇండియా స్థాయిలో రూపొందుతున్న ఈ మూవీలో పలు భాషలకు చెందిన స్టార్ హీరోలు, ప్రముఖ నటీనటులు నటిస్తున్నారు. ప్రభాస్, మోహన్‌బాబు, మోహన్ లాల్, శరత్‌కుమార్, బ్రహ్మానందం, కాజల్ అగర్వాల్, మధుబాల, ప్రీతీ ముకుందన్ వంటి వారు ఇతర పాత్రల్లో నటిస్తున్నారు. కాగా 'కన్నప్ప' చిత్రంలో అక్షయ్ కుమార్ కీలకమైన అతిథి పాత్రలో నటించారు. ఇప్పటికే తన పాత్రకు సంబంధించిన చిత్రీకరణ కోసం హైదరాబాద్‌కి వచ్చి, తన పాత్ర షూటింగ్‌ని అక్షయ్ కుమార్ పూర్తి చేసి వెళ్లారు. అక్షయ్ వంటి స్టార్ హీరో 'కన్నప్ప'లో భాగస్వామ్యం కావడంతో ఈ సినిమాపై బాలీవుడ్‌లోనూ ఆసక్తి నెలకొంది. అయితే అక్షయ్ కుమార్ ఏ పాత్రలో నటించారు? అనే విషయాన్ని చిత్రయూనిట్ ఇప్పటి వరకూ స్పష్టం చేయలేదు. తెలుగు, తమిళ, మలయాళ, కన్నడ, హిందీ, ఇంగ్లిష్ భాషల్లో రూపొందుతోన్న 'కన్నప్ప' డిసెంబరులో ప్రేక్షకుల ముందుకు రానుంది.

వీరమల్లుతో పోరాటం

గత కొన్నేళ్లుగా బాబీ డియోల్ కెరీర్ ఆశాజనకంగా సాగడం లేదు. అయితే సందీప్ రెడ్డి వంగా దర్శకత్వం వహించిన 'యానిమల్' (2023) సినిమా తర్వాత ఈ బాలీవుడ్ నటుడి క్రేజ్ ఒక్కసారిగా ఊపందుకుంది. ఆ సినిమాలో ఆయన నటించిన విలన్ పాత్రకి అద్భుతమైన పేరు రావడంతో విపరీతమైన డిమాండ్ పెరిగింది. హిందీలోనే కాదు.. తెలుగు, తమిళ భాషల నుంచి కూడా అవకాశాలు వెతుక్కుంటూ వెళుతున్నాయి. ఆయన నటిస్తున్న తొలి స్ట్రయిట్ తెలుగు చిత్రం 'హరి హర వీరమల్లు'. పవన్ కల్యాణ్, నిధీ అగర్వాల్ జంటగా నటిస్తున్నారు. క్రిష్ జాగర్లమూడి దర్శకత్వంలో ఈ మూవీ ప్రారంభమైంది. అయితే ఈ ప్రాజెక్టు ఆలస్యం అవుతుండటంతో ఆయన తప్పుకున్నారట. దీంతో నిర్మాత ఏఎమ్ రత్నం తనయుడు జ్యోతికృష్ణ దర్శకత్వ బాధ్యతలు చేపట్టారని సమాచారం. ఏఎమ్ రత్నం, ఎ. దయాకర్ రావు నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా పీరియాడిక్ యాక్షన్ డ్రామాగా రూపొందుతోంది. 17వ శతాబ్దం నాటి మొఘలాయిలు, కుతుబ్ షాహీల శకం నేపథ్యంలో సాగే ఈ సినిమాలో మొఘల్ చక్రవర్తి ఔరంగజేబు పాత్రలో బాబీ డియోల్ నటిస్తున్నారు. ఈ సినిమా ఈ ఏడాది డిసెంబరులో విడుదల కానుందని టాక్. ఇదిలా ఉంటే బాలకృష్ణ హీరోగా బాబీ (కేఎస్ రవీంద్ర) దర్శకత్వం వహిస్తున్న 'ఎన్బీకే 109' (వర్కింగ్ టైటిల్) సినిమాలోనూ బాబీ డియోల్ నటిస్తున్నారు.

ఓమీ భాయ్

బాలీవుడ్ సీరియల్ కిస్సర్‌గా పేరు తెచ్చుకున్నారు ఇమ్రాన్ హష్మీ. హీరోయిన్లతో ముద్దు సన్నివేశాలు, రొమాంటిక్ సన్నివేశాల్లో నటిస్తూ తన కంటూ ప్రత్యేకమైన ఫాలోయింగ్‌ని సొంతం చేసుకున్న ఆయన తొలిసారి తెలుగులో నటిస్తున్న చిత్రం 'ఓజీ'. పవన్ కల్యాణ్, ప్రియాంకా అరుళ్ మోహన్ జంటగా నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి సుజీత్ దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. డీవీవీ దానయ్య నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమాలో పవర్‌ఫుల్ విలన్ పాత్రలో నటిస్తున్నారు ఇమ్రాన్ హష్మీ. మార్చిలో ఇమ్రాన్ హష్మీ పుట్టినరోజుని పురస్కరించుకుని, ఈ చిత్రంలో ఆయన చేస్తున్న ఓమీ భాయ్ పాత్రని పరిచయం చేస్తూ, ఫస్ట్ లుక్‌ని విడుదల చేసింది చిత్రబృందం. తన లుక్‌పై ఇమ్రాన్ హష్మీ 'ఓజీ' సినిమాలోని ఓ డైలాగ్‌తో స్పందించారు. 'గంభీరా... నువ్వు తిరిగి బాంబే వస్తున్నావని విన్నా. ప్రామిస్... ఇద్దరిలో ఒకరి తలే మిగులుతుంది' అంటూ ట్వీట్ చేశారాయన. ఇక గూఢచారితోనూ తెరపై కనిపించనున్నారు ఇమ్రాన్. అడివి శేష్ నటించిన హిట్ మూవీ 'గూఢచారి' (2018)కి సీక్వెల్‌గా రూపొందుతోన్న చిత్రం 'జీ 2' (గూఢచారి 2). వినయ్ కుమార్ సిరిగినీడి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ చిత్రాన్ని టీజీ విశ్వప్రసాద్, అనీల్ సుంకర, అభిషేక్ అగర్వాల్ నిర్మిస్తున్నారు. ఈ సినిమాలోనూ ఇమ్రాన్ హష్మీ నటిస్తున్నారు. ఆయన నటిస్తున్న రెండో తెలుగు చిత్రం 'జీ 2'. ఈ మూవీలో ఆయన ఏ పాత్రలో నటిస్తున్నారు? అనేది తెలియాల్సి ఉంది. ఈ ఏడాదిలోనే ఈ సినిమా రిలీజ్ కానుందని టాక్.

దేవరతో జోడీ

అతిలోక సుందరి శ్రీదేవి తెలుగు ప్రేక్షకుల మదిలో ఎప్పటికీ గుర్తుండిపోయే పాత్రలు చేశారు. ఆమె కుమార్తె జాన్వీ కపూర్ బాలీవుడ్‌లో సినిమాలు చేస్తున్నారు. అయితే ఆమె తెలుగు సినిమాల్లో నటిస్తే చూడాలని ఉందని శ్రీదేవి అభిమానులు ఎప్పటి నుంచో వేచి చూస్తున్నారు. వారి నిరీక్షణ ఫలించనుంది. 'దేవర' చిత్రం ద్వారా తెలుగులో హీరోయిన్‌గా పరిచయమవుతున్నారు జాన్వీ కపూర్. ఎన్టీఆర్ హీరోగా కొరటాల శివ దర్శకత్వంలో ఈ చిత్రం రూపొందుతోంది. నందమూరి కల్యాణ్‌రామ్ సమర్పణలో మిక్కిలినేని సుధాకర్, హరికృష్ణ .కె నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా రెండు భాగాలుగా రూపొందుతోంది. ఈ చిత్రం నుంచి విడుదలైన 'చుట్టమల్లే చుట్టేస్తాంది తుంటరి చూపు..' పాటలో జాన్వీ కపూర్ ఫుల్ గ్లామరస్‌గా కనిపించడంతో ఈ సాంగ్ ఇప్పటికే ఫుల్ ట్రెండింగ్‌లో ఉంది. మరి సినిమా విడుదల తర్వాత జాన్వీకి ఎంతమంది ఫ్యాన్స్ అవుతారో వేచి చూడాలి. కాగా 'దేవర' తొలి భాగం సెప్టెంబరు 27న విడుదల కానుంది. ఈ సినిమా నిర్మాణంలో ఉండగానే జాన్వీకి మరో తెలుగు సినిమాలో నటించే అవకాశం వచ్చింది. వెండితెరపై చిరంజీవి–శ్రీదేవిలది సూపర్ జోడీ. వారి వారసులు చిరంజీవి–జాన్వీ కపూర్ తొలిసారి జంటగా నటిస్తున్న చిత్రం 'ఆర్సీ 16' (వర్కింగ్ టైటిల్). 'ఉప్పెన' ఫేమ్ బుచ్చిబాబు సానా దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. మైత్రీ మూవీ మేకర్స్, సుకుమార్ రైటింగ్స్ సమర్పణలో వృద్ధి సినిమాస్‌పై వెంకట సతీష్ కిలారు నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమాలో జాన్వీ కపూర్ హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. తెలుగులో ఆమెకు ఇది రెండవ చిత్రం. ఒకప్పటి హిట్ జోడీ అయిన చిరంజీవి–శ్రీదేవిల వారసులు రామ్‌చరణ్–జాన్వీ కపూర్ నటిస్తున్న ఈ పాన్ ఇండియా సినిమాపై ఇండస్ట్రీ వర్గాల్లో, సినీ అభిమానుల్లో ఫుల్ క్రేజ్ నెలకొంది.

బాలీవుడ్ నటుడు సంజయ్ దత్ కూడా ప్రస్తుతం తెలుగు సినిమాలపై దృష్టి పెట్టారు. 1998లో విడుదలైన హీరో నాగార్జున 'చంద్రలేఖ' సినిమాలో తొలి సారి అతిథి పాత్రలో కనిపించారు సంజయ్ దత్. దాదాపు ఇరవైఆరేళ్ల తర్వాత ఆయన పూర్తి స్థాయిలో నటించిన తెలుగు సినిమా 'డబుల్ ఇస్మార్ట్'. పూరి జగన్నాథ్ దర్శకత్వంలో రామ్ హీరోగా నటించిన ఈ చిత్రం ఆగస్టు 15న విడుదలైంది. విలన్ బిగ్ బుల్ పాత్రలో తనదైన నటనతో ఆకట్టుకున్నారు సంజయ్ దత్. ఆయన నటిస్తున్న మరో తెలుగు చిత్రం 'రాజా సాబ్'. ప్రభాస్ హీరోగా మారుతి దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈ సినిమాలోనూ ఆయన కీలక పాత్రలో నటిస్తున్నారు. ఇదిలా ఉంటే 'ఆదిపురుష్' (తెలుగు–హిందీ) సినిమాతో తెలుగులో పరిచయమైన సైఫ్ అలీఖాన్ ప్రస్తుతం ఎన్టీఆర్ హీరోగా నటిస్తున్న 'దేవర' చిత్రంలో నటిస్తున్నారు. అలాగే బాలీవుడ్ బ్యూటీ దీపికా పదుకోన్ టాలీవుడ్‌లో ఎంట్రీ ఇచ్చిన చిత్రం 'కల్కి 2898 ఏడీ'. ప్రభాస్ హీరోగా నాగ్ అశ్విన్ దర్శకత్వం వహించిన ఈ చిత్రం తొలి భాగం జూన్ 27న విడుదలైంది. ఈ సినిమా రెండో భాగంలోనూ దీపిక నటించనున్నారు. వెర్సటైల్ యాక్టర్‌గా పేరొందిన నవాజుద్దీన్ సిద్దిఖీ కూడా ఈ ఏడాది 'సైంధవ్' చిత్రం ద్వారా తెలుగుకి పరిచయమయ్యారు. వికాస్ మాలిక్‌గా విలన్ పాత్రలో తనదైన శైలిలో అలరించారాయన. ఇలా ఈ ఏడాది ఇప్పటికే పలువురు బాలీవుడ్ స్టార్స్ తెలుగుకి పరిచయం కాగా... మరెందరో రానున్నారు.

కంగనా రనౌత్

పదేళ్లు అవకాశాలు రాకుండా చేశారు

– కంగనా రనౌత్

"సినిమా పరిశ్రమలో దాదాపు పదేళ్ల పాటు నాకు అవకాశాలు రాకుండా కొంతమంది కుట్రలు చేశారు. వారి వేధింపులు తట్టుకోలేక ఆ సమయంలో దేశం విడిచిపెట్టి వెళ్లాలనుకున్నాను" అని నటి, మండీ లోక్‌సభ ఎంపీ కంగనా రౌత్ అన్నారు. ఆమె లీడ్ రోల్‌లో నటించి, దర్శకత్వం వహించిన తాజా చిత్రం 'ఎమర్జెన్సీ'. ఈ నెల 6న ఈ సినిమా ప్రేక్షకుల ముందుకు రాబోతోంది. ఈ చిత్రం ప్రమోషన్‌లో భాగంగా తాజాగా ఓ ఇంటర్వ్యూలో పాల్గొన్న కంగనా రనౌత్ తన కెరీర్‌లో ఎదుర్కొన్న ఇబ్బందుల గురించి కీలక విషయాలు వెల్లడించారు. "సినిమా పరిశ్రమ అంటే నాకు చిన్నప్పటి నుంచి ఎంతో ఇష్టం. ఎప్పటికైనా మంచి హీరోయిన్ కావాలనే ఆశతో 2004లో ముంబైకి వచ్చాను. 2005–06లో 'గ్యాంగ్‌స్టర్', 'వో లమ్హే' సినిమాల్లో నటించాను. మాదక ద్రవ్యాలకు అలవాటు పడిన సూపర్ మోడల్, గ్యాంగ్‌స్టర్ వంటి ఎన్నో పాత్రలు పోషించాను. నా నటనకు మంచి ప్రశంసలు దక్కాయి. పొగడ్తలు పక్కన పెడితే దాదాపు పదేళ్ల పాటు నాకు అవకాశాలు లేక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నా. ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసినా ఛాన్సులు దొరకలేదు. నాకు అవకాశాలు రాకపోవడానికి కారణం బాలీవుడ్ మాఫియా అని అర్థం అయ్యింది. ఒకానొక సమయంలో దేశమే నన్ను బహిష్కరించిందనిపించింది.. విదేశాలకు వెళ్లిపోవాలనుకున్నాను. అమెరికాకు వెళ్లిపోయి ఓ షార్ట్ ఫిలిం కూడా తీశాను. అయితే 2014లో విడుదలైన 'క్వీన్' సినిమా నా కెరీర్‌ను మలుపు తిప్పింది" అని కంగనా తెలిపారు. ఇంకా ఆమె మాట్లాడుతూ– "నాకు నటించడం సులభం. కానీ, నటిగా చేయడం పెద్దగా ఇష్టం లేదు. డైరెక్టర్‌గా ఉండటం ఇష్టం. నటిగా ఉంటే సెట్స్‌లో ఏం జరుగుతుందో పూర్తిగా తెలియదు. అదే డైరెక్టర్‌గా ఉంటే పూర్తి విషయాలు తెలుస్తాయి. పైగా సెట్స్‌లో డైరెక్టర్‌కు ఎక్కువ గౌరవం ఉంటుంది" అన్నారు.

మళ్లీ భయపెట్టడానికి...

గత హిట్ చిత్రాలు రీ రిలీజ్‌ల రూపంలో మళ్లీ ప్రేక్షకుల ముందుకు వస్తున్న విషయం తెలిసిందే. అలా బాలీవుడ్ హారర్ మూవీ 'తుంబాడ్' మళ్లీ విడుదల కానుంది. రాహీ అనిల్ బార్వే దర్శకత్వంలో ఈ చిత్రాన్ని సోహమ్ షా, ఆనంద్ ఎల్. రాయ్, అమిత్ షా... ఇలా నలుగురైదుగురు కలిసి నిర్మించారు. ఆర్థిక సమస్యలతో డబ్బు దొరికినప్పుడల్లా షూటింగ్ చేసి, దాదాపు ఆరేళ్ల పాటు నిర్మించారు. 2018లో విడుదలైన ఈ హారర్ మూవీ ప్రేక్షకులను ఎంత భయపెట్టాలో అంత పెట్టింది. ఆ తర్వాత కరోనా లాక్‌డౌన్‌లో ఓటీటీలో విడుదలై, మంచి వ్యూస్ రాబట్టుకుంది. ఇప్పుడు ఈ చిత్రం మళ్లీ విడుదల కానుంది. ఈ నెల 13న దేశంలోని పలు చోట్ల 'తుంబాడ్' విడుదల కానుంది.

కశ్మీర్‌లో ఆల్ఫా

శార్వరి

ఆలియా భట్, శార్వరీ ప్రధాన పాత్రల్లో నటిస్తున్న స్పై యాక్షన్ ఫిల్మ్ 'ఆల్ఫా'. శివ్ రవైల్ ఈ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. వైఆర్ఎఫ్ (యశ్ రాజ్ ఫిలింస్) స్పై యూనివర్స్‌లో భాగంగా ఈ మూవీని ఆదిత్యా చోప్రా నిర్మిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ సినిమా చిత్రీకరణ కశ్మీర్‌లో జరుగుతోంది. ఆలియా, శార్వరీ పాల్గొనగా కీలక సన్నివేశాలను చిత్రీకరిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా యాక్షన్ సన్నివేశాలను చిత్రీకరిస్తున్నారని బాలీవుడ్ సమాచారం. అంతేకాదు... ఈ సినిమాలో హృతిక్ రోషన్ ఓ అతిథి పాత్ర చేయనున్నారని, ఆయన పాత్ర తాలూకు సన్నివేశాల చిత్రీకరణను కూడా ఈ షూటింగ్ షెడ్యూల్‌లోనే ప్లాన్ చేశారని బాలీవుడ్ టాక్. ఈ సినిమాను వచ్చే ఏడాది రిలీజ్ చేయాలనుకుంటున్నారు.

బిజినెస్ రీల్

గ్రామీణ విద్యకు వాయిస్ టెక్నాలజీ దన్ను

అమెజాన్ ఇండియా డైరెక్టర్ దిలీప్

న్యూఢిల్లీ: గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో విద్యా బోధనలో వాయిస్ టెక్నాలజీ కీలక పాత్ర పోషించగలదని అమెజాన్ ఇండియా డైరెక్టర్ (అలెక్సా) ఆర్‌ఎస్ దిలీప్ తెలిపారు. అయితే, ఇప్పటికీ దీని ఉపయోగం గురించి చాలా మందికి తెలియదని, ఈ నేపథ్యంలోనే అవగాహన కల్పన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నామని ఆయన పేర్కొన్నారు. నాగాలాండ్‌లోని కొన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాల్లో అలెక్సా ఎనేబుల్డ్ ఎకో స్మార్ట్ స్పీకర్లను ఉపయోగిస్తుండటమనేది వాయిస్ టెక్నాలజీ వల్ల చేకూరే ప్రయోజనాలను తెలుసుకునేందుకు తోడ్పడగలదని చెప్పారు. చదువుపై విద్యార్థుల్లో ఆసక్తి పెరగడానికి కూడా ఈ సాంకేతికత దోహదపడుతోందని దిలీప్ పేర్కొన్నారు. వాయిస్ టెక్నాలజీ మెరుగుపడే కొద్దీ విద్యారంగంలో మరిన్ని వినూత్న సాధనాలు అందుబాటులోకి రాగలవని, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో విద్యాభ్యాసం రూపురేఖలు మార్చగలవని ఆయన చెప్పారు.

నెట్‌వర్క్ విస్తరిస్తున్న పాలసీబజార్

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: బీమా ఉత్పత్తులను పంపిణీ చేసేందుకు పాయింట్ ఆఫ్ సేల్స్ పర్సన్స్ (పీవోఎస్‌పీ) అడ్వైజర్ల నెట్‌వర్క్‌ను పెంచుకుంటున్నట్లు పాలసీబజార్.కామ్ తెలిపింది. కంపెనీకి పీబీపార్ట్‌నర్స్ పేరుతో ఇప్పటికే దేశవ్యాప్తంగా 1,35,000 పైచిలుకు పీవోఎస్‌పీలు ఉన్నారు. వీరిలో తెలుగు రాష్ట్రాల్లో 12,000కుపైగా అడ్వైజర్స్ ఉన్నారని పీబీపార్ట్‌నర్స్ మోటార్ ఇన్సూరెన్స్ అసోసియేట్ డైరెక్టర్, సేల్స్ హెడ్ అమిత్ భడోరియా తెలిపారు. 2029-30 నాటికి దేశవ్యాప్తంగా వీరి సంఖ్యను 8 లక్షలకు పెంచుకుంటామని వెల్లడించారు. ఇందులో 5 లక్షల మంది చిన్న పట్టణాలు, గ్రామీణ ప్రాంతాల నుంచి ఉంటారని వివరించారు. పీవోఎస్‌పీ నెట్‌వర్క్‌ను భారత్‌లో అన్ని పిన్‌కోడ్స్‌కు విస్తరించాలన్నది లక్ష్యమని తెలిపారు. బీమా ఉత్పత్తులను ప్రజలకు చేర్చడంలో పీవోఎస్‌పీలు ముఖ్య భూమిక పోషిస్తున్నారని అన్నారు.

టయోటా వాహనాలకు యూనియన్ బ్యాంక్ రుణం

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: వాహన తయారీ సంస్థ టయోటా కిర్లోస్కర్ మోటార్ తాజాగా యూనియన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాతో భాగస్వామ్యం కుదుర్చుకుంది. ఇందులో భాగంగా టయోటా వాహనాల కొనుగోలుకై కస్టమర్లకు సమగ్ర రుణ సౌకర్యాన్ని బ్యాంకు కల్పించనుంది. ఆన్‌రోడ్ ధరపై 90 శాతం వరకు లోన్ సమకూరుస్తారు. యూనియన్ వెహికిల్ స్కీమ్ కింద 84 నెలల వరకు ఈఎంఐ సౌకర్యం ఉంది. యూనియన్ పరివాహన్ స్కీమ్‌లో భాగంగా వాణిజ్య వాహనాలకు 60 నెలల వరకు వాయిదాలు ఆఫర్ చేస్తారు. అన్ని రకాల టయోటా వాహనాలకు కొత్త స్కీమ్ వర్తిస్తుందని కంపెనీ తెలిపింది.

బజాజ్ అలయంజ్ లైఫ్ ఏయూఎం

రూ. 1.17 లక్షల కోట్లకు

న్యూఢిల్లీ: ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి త్రైమాసికంలో ప్రైవేట్ రంగ జీవిత బీమా సంస్థ బజాజ్ అలయంజ్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ మెరుగైన ఆర్థిక ఫలితాలు ప్రకటించింది. క్యూ1లో ఇండివిడ్యువల్ రేటెడ్ న్యూ బిజినెస్ (ఐఆర్‌ఎన్‌బీ) 26 శాతం పెరిగి రూ. 1,028 కోట్ల నుంచి రూ. 1,294 కోట్లకు చేరింది. నిర్వహణలోని అసెట్స్ పరిమాణం 23 శాతం వృద్ధి చెంది రూ. 1,16,966 కోట్లకు పెరిగింది. లాభం రూ. 97 కోట్లుగా నమోదైంది. దేశవ్యాప్తంగా 545 శాఖలు, 1.53 లక్షల మంది ఏజెంట్లు, పాతిక వేల మంది పైగా ఉద్యోగులతో కస్టమర్లకు విస్తృతంగా సేవలు అందిస్తున్నట్లు సంస్థ ఎండీ తరుణ్ చుగ్ తెలిపారు.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

1-9-2024	
విశాఖ	515-00
చిత్తూరు	508-00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	505-00
విజయవాడ	505-00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	495-00
వరంగల్	497-00
రిటైల్ ధర	5.55

వేతనాల్లో..ఐటీ కన్నా జీసీసీలే మిన్న!

- 12-20 శాతం అధికంగా వార్షిక ప్యాకేజీలు
- జీసీసీల్లో సిబ్బంది సంఖ్య 16 లక్షల పైనే
- వచ్చే ఐదేళ్లలో మరో 800 కొత్త సెంటర్ల ఏర్పాటు
- ద్వితీయ శ్రేణి నగరాలపైనా ఫోకస్

విదేశీ కంపెనీలు భారత్‌లో పోలోమంటూ ఏర్పాటు చేస్తున్న గ్లోబల్ కేపబిలిటీ సెంటర్లు (జీసీసీలు).. అదిరిపోయే వేతన ప్యాకేజీలతో టెక్ సిబ్బందిని ఆకర్షిస్తున్నాయి. భారీ విస్తరణ బాట నేపథ్యంలో టెక్ నిపుణులకు జీసీసీల నుంచి డిమాండ్ పెరుగుతోంది. మరోపక్క, జీతాల విషయంలో జీసీసీలతో పోలిస్తే సంప్రదాయ ఐటీ సేవల కంపెనీలు వెనుకబడుతుండటం గమనార్హం.

దేశంలో ప్రస్తుతం 1,600కు పైగా గ్లోబల్ కేపబిలిటీ సెంటర్లు (జీసీసీ) కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నాయి. వాటిలో 16.6 లక్షల మందికి పైగానే నిపుణులు పనిచేస్తున్నారు. ఐటీ కంపెనీల్లోని టెకీలతో పోలిస్తే అవే విధుల్లో పనిచేస్తున్న జీసీసీ ఉద్యోగులకు 12-20 శాతం మేర అధిక వేతనాలు లభిస్తున్నాయి. అంతేకాదు, టెక్నాలజీ యేతర కంపెనీల్లో పనిచేస్తున్న నిపుణులతో పోల్చినా కూడా జీసీసీల్లోనే భారీ వేతన ప్యాకేజీలు దక్కుతుండం విశేషం. టీమ్‌లీజ్ డిజిటల్ నివేదిక ప్రకారం సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలప్‌మెంట్-ఇంజినీరింగ్, సైబర్ సెక్యూరిటీ, నెట్‌వర్క్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, డేటా మేనేజ్‌మెంట్-ఎనలిటిక్స్, క్లౌడ్ సొల్యూషన్స్, ఎంటర్‌ప్రైజ్ అప్లికేషన్స్ తదితర విభాగాల్లో ఎంట్రీ, మిడ్, సీనియర్ స్థాయిల్లో కూడా జీసీసీలు ప్యాకేజీల్లో 'టాప్'లేపుతున్నాయి. మెరుగైన జీతాల నేపథ్యంలో జీసీసీల్లోకి వలసలు కూడా భారీగా పెరిగేందుకు దారితీస్తోంది. ఉదాహరణకు సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలపర్, ఏఐ/ఎంఎల్ ఇంజినీర్స్ జాబ్స్‌నే తీసుకుంటే, జీసీసీల్లో ఎంట్రీ లెవెల్ ఉద్యోగి వార్షిక వేతనం రూ.9.7 లక్షలు కాగా, సీనియర్ లెవెల్ సిబ్బంది ప్యాకేజీ రూ.43 లక్షల్లో ఉంది. ఐటీ కంపెనీలను పరిశీలిస్తే, అవే విధులకు గాను ఎంట్రీ లెవెల్ ప్యాకేజీ రూ.5.7 లక్షల నుండి సీనియర్లకు గరిష్ఠంగా 17.9 లక్షలుగా ఉండడటం గమనార్హం.

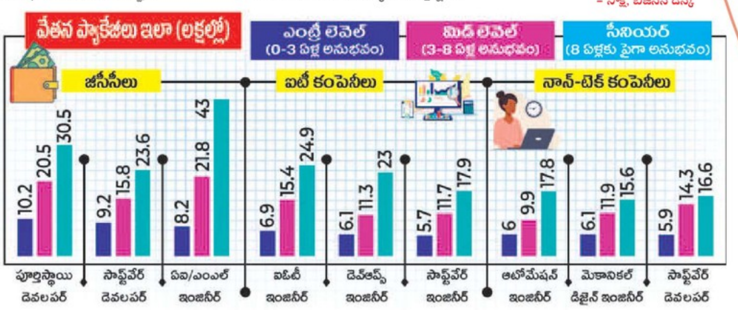
విస్తరణ జోరు..

2025 నాటికి జీసీసీల సంఖ్య 1900కు పెరగనుంది. సిబ్బంది 20 లక్షలను మించుతారని అంచనా. ముఖ్యంగా జెనరేటివ్ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (జెన్ ఏఐ), మెషిన్ లెర్నింగ్/ఏఐ, డేటా ఎనలిటిక్స్, సైబర్ సెక్యూరిటీ, క్లౌడ్ కంప్యూటింగ్ వంటి విభాగాల్లో భారీగా నిపుణుల అవసరం ఉంటుందని టీమ్‌లీజ్ చెబుతోంది. గ్లోబల్ టెక్ హబ్‌గా భారత్ ప్రాధాన్యత అంతకంతకూ పెరుతుండటంతో వచ్చే 5-6 ఏళ్లలో ఏకంగా 800 కొత్త జీసీసీలు భారత్‌లో కొలువుదీరే అవకాశం ఉంది. ఇవి కేవలం మెట్రోలు, బడా నగరాలకే పరిమితం కాకుండా ద్వితీయ, తృతీయ శ్రేణి నగరాలకూ విస్తరించే సన్నాహల్లో ఉండటం పరిశ్రమలో కొత్తగా అడుగుపెట్టే టెకీలకు కలిసొచ్చే అంశమని విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు.

చిన్న నగరాల్లోనూ నిపుణులకు డిమాండ్

జీసీసీలు టెకీలకు భారీగా వేతన ప్యాకేజీలు ఇస్తున్న నగరాల్లో ఢిల్లీ, ముంబై, బెంగళూరు, గురుగ్రామ్, హైదరాబాద్, చెన్నై వంటివి ఉన్నాయి. అయితే, జైపూర్, ఇండోర్, కోయంబత్తూరు తదితర ద్వితీయ శ్రేణి నగరాల్లో కూడా జీసీసీలు, డేటా సెంటర్లు శరవేగంగా దూసుకొస్తున్న నేపథ్యంలో అక్కడ డేటా సైన్స్, ప్రొడక్ట్ మేనేజ్‌మెంట్, డేటా ఇంజినీరింగ్ నిపుణులకు డిమాండ్ భారీగా ఉందని పరిశ్రమ చెబుతోంది. 'జీసీసీలు ప్రధానంగా జెన్ ఏఐ, ఏఐ/ఎంఎల్, డేటా ఎనలిటిక్స్, సైబర్ సెక్యూరిటీ, క్లౌడ్ కంప్యూటింగ్ వంటి విభాగాలపై ఫోకస్ చేస్తున్నాయి. దీంతో డిజిటల్ మార్పులకు దన్నుగా నిలవడంతో పాటు నవకల్పనల్లో కొత్త ప్రమాణాలను నెలకొల్పుతున్నాయి' అని టీమ్‌లీజ్ డిజిటల్ వైస్-ప్రెసిడెంట్ కృష్ణ విజ్ పేర్కొన్నారు. సాంప్రదాయ ఐటీ కంపెనీలతో పోలిస్తే జీసీసీల్లో 12-20 శాతం అధిక ప్యాకేజీలు, డిజిటల్ స్కిల్స్‌కు ఎంత డిమాండ్ ఉందనేదుకు నిదర్శనమని ఆమె అభిప్రాయపడ్డారు.

– సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

ఈ-కామర్స్ ఎగుమతులకు భారీ అవకాశాలు

ఆసక్తిగల కంపెనీలతో త్వరలో డీజీఎఫ్‌టీ భేటీ

న్యూఢిల్లీ: ఈ-కామర్స్ ఎగుమతులకు భారీ అవకాశాలున్నట్లు డైరెక్టరేట్ జనరల్ ఆఫ్ ఫారిన్ ట్రేడ్ (డీజీఎఫ్‌టీ) ఉన్నతాధికారి ఒకరు ప్రకటించారు. ప్రస్తుతం చైనా నుంచి ఈ-కామర్స్ ఎగుమతులు 300 బిలియన్ డాలర్లుగా ఉంటే, భారత్‌నుంచి కేవలం 5 బిలియన్ డాలర్లే ఉన్నట్లు వెల్లడించారు. కనుక రానున్న సంవత్సరాల్లో భారత్ నుంచి ఈ-కామర్స్ ఎగుమతులను 50-100 బిలియన్ డాలర్లకు చేర్చే సామర్థ్యాలున్నట్లు వివరించారు. టెక్స్‌టైల్స్, హ్యాండ్లూమ్, రత్నాభరణాల వంటి వేగంగా అమ్ముడయ్యే ఉత్పత్తులను (ఎఫ్ఎంజీ) సమీకరించే సామర్థ్యం ఉన్న కంపెనీలు ఈ-కామర్స్ ఎగుమతుల కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చని సూచించారు. కాకపోతే ఈ ఉత్పత్తులను సమీకరించే చక్కని నెట్‌వర్క్, లాజిస్టిక్స్ సదుపాయాలు, గోదాముల వసతులు అవసరమన్నారు. ఈ కామర్స్ ఎగుమతుల కేంద్రాల ఏర్పాటుకు ఆసక్తి కలిగిన కంపెనీల నుంచి ప్రతిపాదనలను ఆహ్వానించగా.. త్వరలో ఆయా కంపెనీలతో డీజీఎఫ్‌టీ సమావేశం కానున్నట్టు చెప్పారు. 4-5 రోజుల్లో వీడియోకాన్ఫరెన్స్ నిర్వహిస్తామని తెలిపారు. ''ఏ అగ్రిగేటర్ అయినా లేదా సంస్థ.. ఫాస్ట్ మూవింగ్ ఈ-కామర్స్ గూడ్స్ అయిన టెక్స్‌టైల్స్, రత్నాభరణాలు, చేనేత ఉత్పత్తులు, ఆయుష్, వెల్‌నెస్ ఉత్పత్తులను డిమాండ్‌కు అనుగుణంగా డెలివరీ చేయగలిగే సామర్థ్యాలు ఉంటే ఎగుమతుల కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చు''అని వివరించారు. ఈ తరహా ఎగుమతుల కేంద్రాల ఏర్పాటుకు తగిన సామర్థ్యాలు షిప్‌రాకెట్, డీహెచ్‌ఎల్ సంస్థలకు ఉన్నట్లు చెప్పారు.

రూ. 350 కోట్ల సమీకరణలో ముథూట్ ఫిన్‌కార్ప్

త్రివేండ్రం: నాన్-కన్వర్టబుల్ డిబెంచర్ల (ఎన్‌సీడీ) జారీ ద్వారా రూ. 350 కోట్ల వరకు నిధులను సమీకరిస్తున్నట్లు నాన్-బ్యాంకింగ్ ఫైనాన్స్ సంస్థ ముథూట్ ఫిన్‌కార్ప్ వెల్లడించింది. ఇందుకు సంబంధించిన సబ్‌స్క్రిప్షన్ విండో సెప్టెంబర్ 10 వరకు తెరిచి ఉంటుందని సంస్థ తెలిపింది. ఈ ఎన్‌సీడీల ముఖ విలువ రూ. 1,000గా ఉంటుంది. 24 నెలల నుంచి 92 నెలల వరకు కాలపరిమితి ఉంటుంది. వార్షికంగా ఎఫెక్టివ్ ఈల్డ్ (రాబడి) 9.38 శాతం - 10.10 శాతంగా ఉంటుందని సంస్థ వివరించింది. ఎన్‌సీడీలను బీఎస్‌ఈ డెట్ మార్కెట్ సెగ్మెంట్‌లో లిస్ట్ చేస్తారు. సమీకరించిన నిధులను రుణ కార్యకలాపాలు, ఇతరత్రా కార్పొరేట్ అవసరాల కోసం కంపెనీ ఉపయోగించుకోనుంది.

ఇమామీ చేతికి హీలియోస్ లైఫ్‌స్టైల్

న్యూఢిల్లీ: ఎఫ్ఎంసీజీ దిగ్గజం ఇమామీ తాజాగా హీలియోస్ లైఫ్‌స్టైల్‌లో 49.6 శాతం వాటా కైవసం చేసుకుంది. పురుషుల ఖరీదైన సౌందర్య సాధనాల ఉత్పత్తుల బ్రాండ్ ద మ్యాన్ కంపెనీని ప్రమోట్ చేస్తున్న హీలియోస్‌లో ఇప్పటికే ఇమామీకి 50.4 శాతం వాటా ఉంది. తాజా డీల్‌తో ఇమామీకి హీలియోస్ లైఫ్‌స్టైల్ 100 శాతం అనుబంధ కంపెనీగా అవతరించింది. డిజిటల్ ప్రధాన వేదికగా వేగంగా వృద్ధి చెందుతున్న పురుషుల సౌందర్య ఉత్పత్తుల రంగంలో తాజా నిర్ణయంతో ఇమామీ స్థానం మరింత పదిలం అవుతుందని కంపెనీ శనివారం తెలిపింది. ద మ్యాన్ కంపెనీ సుగంధ పరిమళాలు, స్కిన్ కేర్, హెయిర్ కేర్, బాడీ కేర్ విభాగాల్లో ఉత్పత్తులను ఆఫర్ చేస్తోంది. ఫెయిర్ అండ్ హ్యాండ్సమ్ బ్రాండ్ కింద పురుషుల సౌందర్య సాధనాల రంగంలో ఇమామీ ఇప్పటికే ఉంది. కాగా, అలోఫ్రూట్, క్రీమ్21, జండు బ్రాండ్లను గతంలో ఇమామీ దక్కించుకుంది. ఇలా కొనుగోలు చేసిన బ్రాండ్స్ నుంచి ఆదాయం 2023-24లో 45 శాతం సమకూరిందని ఇటీవల కంపెనీ ప్రకటించింది. నవరత్న, బోరోప్లస్, కేశ్ కింగ్, డెర్మికూల్ బ్రాండ్లు సైతం ఇమామీకి చెందినవే. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో కంపెనీ రూ.2,921 కోట్ల టర్నోవర్ సాధించింది.

ఐదేళ్లలో రూ.లక్ష కోట్ల ఏయూఎం

- ఐటీఐ మ్యూచువల్ ఫండ్ లక్ష్యం
- చీఫ్ బిజినెస్ ఆఫీసర్ మయూక్ దత్తా

న్యూఢిల్లీ: ఐటీఐ మ్యూచువల్ ఫండ్ వచ్చే ఐదేళ్లలో తన నిర్వహణలోని ఆస్తులను (ఏయూఎం) రూ.లక్ష కోట్లకు చేర్చుకోవాలనే లక్ష్యంతో ఉంది. జూలై చివరికి ఈ సంస్థ ఏయూఎం రూ.8,791 కోట్లుగా ఉంది. 2023 మార్చి నాటికి ఉన్న రూ.3,698 కోట్లతో పోల్చి చూస్తే 16 నెలల్లోనే 2.4 రెట్లు పెరిగిందని సంస్థ చీఫ్ బిజినెస్ ఆఫీసర్ మయూక్ దత్తా వెల్లడించారు. సిస్టమ్యాటిక్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ప్లాన్ (సిప్) ఎంపిక చేసుకునే ఇన్వెస్టర్లలో గణనీయ పెరుగుదల కనిపిస్తున్నట్టు చెప్పారు. సిప్ ఖాతాలు 9.34 కోట్ల మేర ఉన్నట్టు తెలిపారు. సిప్ నిర్వహణ ఆస్తులు రూ.13.09 లక్షల కోట్లుగా ఉన్నట్టు వెల్లడించారు. ''దేశవ్యాప్తంగా 74.67 కోట్ల పాన్ హోల్డర్లు ఉండగా.. ఇందులో 60.5 కోట్లు పాన్-ఆధార్ లింక్ అయి ఉన్నాయి. కానీ, మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పరిశ్రమలో 4.80కోట్ల యూనిక్ పాన్ ఇన్వెస్టర్లే ఉన్నారు. ఇది 10% లోపే. కనుక మరింత మంది ఇన్వెస్టర్లు మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పరిశ్రమలోకి రావాల్సి ఉంది''అని వివరించారు.

మెరుగైన స్థానం..

ప్రపంచంలో భారత్ మెరుగైన స్థానంలో ఉన్నట్టు దత్తా తెలిపారు. 'ఎన్నో ఆర్థిక వ్యవస్థలతో పోల్చితే బలమైన వృద్ధి నమోదు చేస్తోంది. ఇది మ్యూచువల్ ఫండ్స్ పరిశ్రమకు వినూత్న అవకాశాలు కల్పిస్తుంది. ఈ అవకాశాలను సొంతం చేసుకోవడం ద్వారా వచ్చే ఐదేళ్లలో రూ.లక్ష కోట్ల నిర్వహణ ఆస్తుల లక్ష్యాన్ని సాధిస్తాం. దేశంలోని టాప్-250 కంపెనీలు ఇన్వెస్టర్లకు ఆకర్షణీయ అవకాశాలు కల్పిస్తున్నాయని' అని చెప్పారు.

భారత ఈక్విటీల్లో యూబీఎస్ ఏజీ వరుస అమ్మకాలు

- ఏడు కంపెనీల్లో వాటాల విక్రయం
- వీటి విలువ రూ.4,961 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ: స్విట్జర్లాండ్‌కు చెందిన ఆర్థిక సేవల కంపెనీ యూబీఎస్ గ్రూప్ ఏజీ.. శుక్రవారం ఒక్క రోజే (30వ తేదీన) ఏకంగా భారత ఈక్విటీల్లో భారీ అమ్మకాలకు దిగింది. ఏడు కంపెనీల్లో రూ.4,961 కోట్ల విలువ చేసే షేర్లను ఓపెన్ మార్కెట్ లావాదేవీల రూపంలో విక్రయించింది. యూబీఎస్ ప్రిన్సిపల్ క్యాపిటల్ ఏషియా రూపంలో బల్క్‌డీల్స్ ద్వారా అమ్మకాలు చేసినట్టు ఎన్ఎస్‌ఈ గణాంకాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ఆయిల్ ఇండియాలో రూ.972 కోట్లు, డిక్సన్ టెక్నాలజీస్‌లో రూ.904 కోట్లు, ఆర్‌వీఎన్ఎల్‌లో రూ.797 కోట్లు, జైడస్ లైఫ్‌సైన్సెస్‌లో రూ.756 కోట్ల విలువ చేసే షేర్లను అమ్మేసింది. అలాగే, వొడాఫోన్ ఐడియా, ఒరాకిల్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్, ప్రెస్టీజ్ ఎస్టేట్స్ ప్రాజెక్ట్స్‌లోనూ రూ.1,531 కోట్ల విలువైన షేర్లను విక్రయించింది. మరోవైపు బంధన్ బ్యాంక్‌లో రూ.384 కోట్ల విలువ చేసే 1.92 కోట్ల షేర్లను యూబీఎస్ ప్రిన్సిపల్ క్యాపిటల్ కొనుగోలు చేసింది.

ఎఫ్అండ్‌వో చర్చాపత్రంపై సెబీకి భారీగా ఫీడ్‌బ్యాక్

ముంబై: ఫ్యూచర్స్ అండ్ ఆప్షన్స్ (ఎఫ్అండ్‌వో) ట్రేడింగ్‌కి సంబంధించి విడుదల చేసిన చర్చాపత్రంపై దాదాపు 6,000కు పైగా పరిశ్రమవర్గాల నుంచి సలహాలు, సూచనలు వచ్చాయని మార్కెట్ల నియంత్రణ సంస్థ సెబీ చీఫ్ మాధవి పురి బచ్ తెలిపారు. ఆ ఫీడ్‌బ్యాక్ మొత్తాన్ని టెక్నాలజీ ద్వారా వేగవంతంగా ప్రాసెస్ చేసినట్లు ఆమె చెప్పారు. నిఘా, ప్రాసెసింగ్‌ను మెరుగుపర్చేందుకు పలు కృత్రిమ మేథ (ఏఐ) ఆధారిత సాంకేతికతలపై సెబీ పని చేస్తోందని మాధవి వివరించారు. ఎఫ్అండ్‌వో ట్రేడింగ్‌కి సంబంధించి ఇన్వెస్టర్ల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించేందుకు, డెరివేటివ్ మార్కెట్లలో స్థిరత్వం తెచ్చేందుకు తీసుకోతగిన చర్యలపై జూలైలో సెబీ చర్చాపత్రాన్ని విడుదల చేసింది. కనీస కాంట్రాక్టు సైజును పెంచడం, పొజిషన్ లిమిట్స్‌ను ఇంట్రా-డేలో పర్యవేక్షించడం, స్ట్రైక్ ప్రైస్‌లను క్రమబద్ధీకరించడం, నియర్ కాంట్రాక్ట్ ఎక్స్‌పైరీ మార్జిన్‌ను పెంచడం తదితర ప్రతిపాదనలు ఇందులో ఉన్నాయి.

భారత్‌లో మజరాటీ గ్రాన్‌టూరిజ్మో

న్యూఢిల్లీ: లగ్జరీ కార్ల తయారీలో ఉన్న ఇటలీ కంపెనీ మజరాటీ భారత్‌లో గ్రాన్‌టూరిజ్మో మోడల్‌ను ప్రవేశపెట్టింది. ఎక్స్‌షోరూంలో ఈ గ్రాండ్ టూరర్ ధర రూ.2.72 కోట్ల నుంచి ప్రారంభం. 3.0 లీటర్ వీ6 ట్విన్ టర్బో నెట్టూన పెట్రోల్ ఇంజన్ పొందుపరిచారు. 550 హెచ్‌పీ పవర్, 650 ఎన్ఎం గరిష్ట టార్క్ అందిస్తుంది. ట్రోఫియో వేరియంట్ గరిష్ట వేగం గంటకు 320 కిలోమీటర్లు. 3.5 సెకన్లలో గంటకు 100 కిలోమీటర్ల వేగాన్ని అందుకుంటుంది. మోడెనా వేరియంట్ గరిష్ట వేగం గంటకు 302 కిలోమీటర్లు. 3.9 సెకన్లలో గంటకు 100 కిలోమీటర్ల వేగాన్ని చేరుకుంటుంది. ఆల్ వీల్ డ్రైవ్ ట్రాన్స్‌మిషన్‌తో రూపుదిద్దుకుంది. మజరాటీ ఇంటెలిజెంట్ అసిస్టెంట్ మల్టీమీడియా సిస్టమ్, 12.2 అంగుళాల డిజిటల్ ఇన్‌స్ట్రుమెంట్ క్లస్టర్, 12.3 అంగుళాల సెంట్రల్ ఇన్ఫోటైన్‌మెంట్ స్క్రీన్, 8.8 అంగుళాల టచ్‌స్క్రీన్ కంట్రోల్స్ పొందుపరిచారు. గ్రాన్‌టూరిజ్మో ఫోల్గోరే ఎలక్ట్రిక్ కారు 2025లో భారత్‌లో అడుగుపెట్టనుంది. తమ కంపెనీకి టాప్-10 మార్కెట్లలో ఒకటిగా నిలిచే అవకాశం భారత్‌కు ఉందని మజరాటీ ఓవర్సీస్ మార్కెట్స్ హెడ్ ఫిలిప్ క్లావరోల్ తెలిపారు.

టెక్నాలజీతోపాటు మానవ ప్రమేయం అవసరం

కోటక్ ఏఎంసీ ఎండీ నీలేష్ షా

ముంబై: మ్యూచువల్ ఫండ్స్ విషయంలో పూర్తిగా టెక్నాలజీకే ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం కాకుండా, మానవ ప్రమేయం కూడా అవసరమని కోటక్ అసెట్ మేనేజ్‌మెంట్ కంపెనీ (ఏఎంసీ) ఎండీ నీలేష్ షా అభిప్రాయపడ్డారు. టెక్నాలజీని ఇష్టపడే ఇన్వెస్టర్లు, మానవ ప్రమేయాన్ని కోరుకునే పెట్టుబడిదారుల మధ్య సమతూకం అవసరమన్నారు. డిజిటల్ ఉచ్చు లేదా డిజిటల్ మోసాల బారిన పడకుండా చూడాలని పరిశ్రమకు సూచించారు. గ్లోబల్ ఫిన్‌టెక్ ఫెస్ట్ 2024 కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న సందర్భంగా మాట్లాడారు. ''టెక్నాలజీని వినియోగించుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. కానీ, అన్ని నమూనాల్లోనూ మానవ ప్రమేయం కూడా ఉండాలి. ఈ రెండింటి మధ్య సమతూకం అవసరం. ప్రతి ఒక్కరి చేతిలో స్మార్ట్‌ఫోన్ లేదు. ప్రతి ఒక్కరూ స్మార్ట్ అవ్వాలని లేదు. టెక్నాలజీ రెండు వర్గాల వారికీ పనిచేయాలి. ఇప్పటికీ భౌతికంగా దరఖాస్తులు నింపే వారున్నారు. సమాజంలోని ప్రతి వర్గానికీ చేరువ కావాలి. అదే విధంగా టెక్నాలజీ సాయంతో అందరికీ ఆర్థిక విషయాలు తెలిసేలా చూడాలి'' అని పేర్కొన్నారు.

పరిశ్రమలకు రెట్టింపు బ్యాంకు రుణాలు

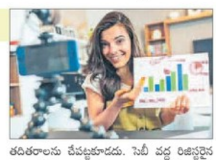
- జూలై నెలలో నమోదు
- వ్యవసాయం, అనుబంధానికి 18%

ముంబై: దేశీ పరిశ్రమలకు బ్యాంక్ రుణాలు జూలై నెలలో రెట్టింపు స్థాయికి చేరాయి. జూలైలో బ్యాంకులు మంజూరు చేసిన మొత్తం రుణాల్లో 10.2 శాతం పరిశ్రమలకు దక్కాయి. ఏడాది క్రితం ఇదే నెలలో పరిశ్రమలకు మంజూరైన రుణాలు 4.6 శాతంగానే ఉన్నాయి. వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ రంగాలకు సైతం 18.1 శాతం రుణాలు లభించాయి. ఏడాది క్రితం ఇదే నెలలో వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలకు మంజూరైన రుణాల వాటా 16.7 శాతంగా ఉంది. జూలై నెలలో రంగాల వారీ బ్యాంక్ రుణాలపై ఆర్‌బీఐ గణాంకాలను పరిశీలించగా.. కెమికల్స్, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్, పెట్రోలియం, బొగ్గు, అణు ఇంధనాలు, ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్‌కు రుణాల్లో మెరుగైన వృద్ధి నమోదైంది. బేసిక్ మెటల్స్, మెటల్స్, టెక్స్‌టైల్స్ రంగాలకు రుణాల మంజూరు మోస్తరుగా ఉంది. జూలై నెలలో బ్యాంకు మొత్తం రుణాల్లో సేవల రంగం వాటా 15.4 శాతంగా ఉంది. ఏడాది క్రితం ఇదే నెలలో ఉన్న 19.7 శాతంతో పోల్చితే తగ్గినట్టు తెలుస్తోంది. వాణిజ్య రియల్ ఎస్టేట్, పర్యాటకం, హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు, కంప్యూటర్ సాఫ్ట్‌వేర్ కంపెనీలకు మాత్రం రుణాల్లో వృద్ధి కనిపించింది. వ్యక్తిగత రుణాల వాటా 17.8 శాతంగా ఉంది. ఏడాది క్రితం ఇదే నెలలో ఇది 18.4 శాతంగా ఉండడం గమనార్హం. వ్యక్తిగత రుణాల్లో అధిక వాటా కలిగిన ఇంటి రుణాల్లో మాత్రం మెరుగుదల కనిపించింది.

ఫిన్‌ఫ్లుయెన్సర్లకు కఠిన నిబంధనలు

సవరణలు చేపట్టిన సెబీ

న్యూఢిల్లీ: క్యాపిటల్ మార్కెట్ల నియంత్రణ సంస్థ సెబీ తాజాగా రిజిస్టర్‌కాని ఫైనాన్షియల్ ఇన్‌ఫ్లుయెన్సర్ల(ఫిన్‌ఫ్లుయెన్సర్ల)ను నియంత్రణ పరిధిలోకి తీసుకువచ్చేందుకు ఉపక్రమించింది. ఇందుకు అనుగుణంగా నిబంధనలను సవరించింది. ఇటీవల అన్‌రిజిస్టర్డ్ ఫిన్‌ఫ్లుయెన్సర్లతో పెరుగుతు న్న రిస్కులపై ఆందోళనల కారణంగా సెబీ నిబంధనలను కఠినతరం చేసింది. విడిగా జారీ చేసిన మూడు నోటిఫికేషన్ల ద్వారా రిజిస్టర్డ్ సంస్థలు, రిజిస్టర్‌కాని వ్యక్తుల మధ్య సహకారంపై పరిమితులు విధించింది. ఈ అంశాలపై ప్రతిపాదనలను గత నెలలోనే సెబీ బోర్డు అనుమతించింది. ప్రస్తుత నోటిఫికేషన్ల ప్రకారం సెబీ నియంత్రణలోని ఏజెంట్లు, సంబంధిత వ్యక్తులపై ఆంక్షలు వర్తించనున్నాయి. సొమ్ము సంబంధ ఎలాంటి లావాదేవీలు, క్లయింట్‌కు రిఫర్ చేయడం, ఏ ఇతర వ్యక్తులతోనూ ఐటీ సిస్టమ్స్‌తో జత కలవడం తదితరాలు నిషిద్ధం. అంతేకాకుండా వీరు ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా సలహాలు, రికమండేషన్లు, స్పష్టమైన రిటర్నుల క్లెయిములు తదితరాలను చేపట్టకూడదు. సెబీ వద్ద రిజిస్టరైన లేదా బోర్డు అనుమతిస్తే తప్ప నియంత్రణలోలేని సంస్థలు, సంబంధిత ఏజెంట్లు సైతం ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా ఇవేమీ చేపట్టేందుకు అనుమతి ఉండదు. ఫిన్‌ఫ్లుయెన్సర్లు సెబీ వద్ద రిజిస్టర్‌కావలసి ఉంటుంది. అంతేకాకుండా వీటికి సంబంధించిన మార్గదర్శకాలకు కట్టుబడవలసి ఉంటుంది. ఇందుకు నైపుణ్యాలు, జవాబుదారీతనం వంటి అంశాలలో సెబీ ప్రమాణాలకు తెరతీసినట్లు ఈ సందర్భంగా మార్కెట్ విశ్లేషకులు పేర్కొన్నారు. వెరసి ఫిన్‌ఫ్లుయెన్సర్లతో మ్యూచువల్ ఫండ్ సంస్థలు, రీసెర్చ్ నిపుణులు, రిజిస్టర్డ్ పెట్టుబడి సలహాదారులు, స్టాక్ బ్రోకర్లు జత కట్టేందుకు వీలుండదు.

ఎన్‌బీసీసీ బోనస్ షేర్లు

న్యూఢిల్లీ: ప్రభుత్వ రంగ ఎన్‌బీసీసీ (ఇండియా) 1:2 నిష్పత్తిలో బోనస్ షేర్లను జారీ చేసేందుకు బోర్డు అంగీకారం తెలిపింది. ఇందుకోసం రూ.90 కోట్లు వెచ్చించనున్నట్లు కంపెనీ శనివారం వెల్లడించింది. 90 కోట్ల బోనస్ షేర్లను జారీ చేయనుంది. అక్టోబర్ 7ను రికార్డ్ డేట్‌గా నిర్ణయించింది.

పాకిస్తాన్ 274 ఆలౌట్

మిరాజ్‌కు సహచరుల అభినందన

బంగ్లాదేశ్‌తో రెండో టెస్టు

రావల్పిండి: టెస్టు క్రికెట్ చరిత్రలో తొలిసారి బంగ్లాదేశ్ చేతిలో ఓడిన పాకిస్తాన్ క్రికెట్ జట్టు... రెండో టెస్టులోనూ భారీ స్కోరు చేయలేకపోయింది. వర్షం కారణంగా తొలి రోజు ఆట పూర్తిగా తుడిచి పెట్టుకుపోగా.. శనివారం రెండో రోజు టాస్ గెలిచిన బంగ్లాదేశ్ మొదట బౌలింగ్ ఎంచుకుంది. దీంతో బ్యాటింగ్‌కు దిగిన పాకిస్తాన్ తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 85.1 ఓవర్లలో 274 పరుగులకు ఆలౌటైంది. కెప్టెన్ షాన్ మసూద్ (69 బంతుల్లో 57; 2 ఫోర్లు), అయూబ్ (110 బంతుల్లో 58; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్సర్లు), ఆగా సల్మాన్ (95 బంతుల్లో 54; 3 ఫోర్లు, 2 సిక్సర్లు) అర్ధ శతకాలతో రాణించగా... బాబర్ ఆజమ్ (31), మొహమ్మద్ రిజ్వాన్ (29) ఫర్వాలేదనిపించారు. బంగ్లాదేశ్ పేలవ ఫీల్డింగ్ కారణంగా అందివచ్చిన అవకాశాలను కూడా పాక్ ఉపయోగించుకోలేకపోయింది. బంగ్లా ఫీల్డర్లు ఏకంగా నాలుగు క్యాచ్‌లు వదిలేయడం విశేషం. బంగ్లాదేశ్ బౌలర్లలో ఆఫ్‌స్పిన్నర్ మెహదీ హసన్ మిరాజ్ 5 వికెట్లతో అదరగొట్టగా.. తస్కీన్ అహ్మద్ మూడు వికెట్లు తీశాడు. అనంతరం తొలి ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించిన బంగ్లాదేశ్... ఆట ముగిసే సమయానికి రెండు ఓవర్లలో వికెట్ నష్టపోకుండా 10 పరుగులు చేసింది. ఓపెనర్లు షాద్‌మన్ ఇస్లామ్ (6 బ్యాటింగ్), జాకీర్ హసన్ (0 బ్యాటింగ్) క్రీజులో ఉన్నారు. ఇన్నింగ్స్ తొలి బంతికే షాద్‌మన్ ఇచ్చిన సునాయాస క్యాచ్‌ను స్లిప్‌లో షకీల్ వదిలేయడంతో బంగ్లాకు నష్టం జరగలేదు. రెండు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా రావల్పిండిలోనే జరిగిన తొలి టెస్టులో పాకిస్తాన్‌పై 10 వికెట్ల తేడాతో గెలిచిన బంగ్లాదేశ్ 1-0తో ఆధిక్యంలో ఉంది.

రఫ్ఫాడించిన రూట్

టెస్టు ఫార్మాట్‌లో 34వ సెంచరీ

- కుక్‌ను అధిగమించిన జో రూట్
- విజయానికి చేరువైన ఇంగ్లండ్
- రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 251 ఆలౌట్
- శ్రీలంక లక్ష్యం 483; ప్రస్తుతం 53/2

ఇంగ్లండ్ మాజీ కెప్టెన్ జో రూట్ మరో సెంచరీతో కదం తొక్కాడు. లార్డ్స్ టెస్టు తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో శతక్కొటిన రూట్... రెండో ఇన్నింగ్స్‌లోనూ అదే జోరు కనబరుస్తూ ఇంగ్లండ్ తరఫున సుదీర్ఘ ఫార్మాట్‌లో అత్యధిక (34) సెంచరీలు చేసిన ప్లేయర్‌గా రికార్డుల్లోకెక్కాడు. రూట్ దూకుడుతో శ్రీలంకతో జరుగుతున్న రెండో టెస్టులో ఇంగ్లండ్ విజయానికి చేరువైంది. 483 పరుగుల విజయ లక్ష్యంతో రెండో ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించిన శ్రీలంక మూడో రోజు ఆట ముగిసే సమయానికి 53/2తో నిలిచింది.

రూట్

లండన్: శ్రీలంకతో రెండో టెస్టులో ఇంగ్లండ్ జట్టు విజయానికి చేరువైంది. మాజీ కెప్టెన్ జో రూట్ (121 బంతుల్లో 103; 10 ఫోర్లు) రెండో ఇన్నింగ్స్‌లోనూ సెంచరీతో చెలరేగడంతో ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 25/1తో శనివారం ఆట కొనసాగించిన ఇంగ్లండ్ 251 పరుగులకు ఆలౌటైంది. గత మూడేళ్లుగా వరస సెంచరీలతో రెచ్చిపోతున్న రూట్... ప్రస్తుతం ఆటలో కొనసాగుతున్న వారిలో అత్యధిక సెంచరీలు చేసిన ప్లేయర్‌గా తన స్థానాన్ని మరింత పదిలం చేసుకున్నాడు. రూట్ 34 సెంచరీలతో టాప్‌లో ఉంటే.. న్యూజిలాండ్ ప్లేయర్ కేన్ విలియమ్సన్, ఆస్ట్రేలియా దిగ్గజం స్టీవ్ స్మిత్ చెరో 32 సెంచరీలతో రెండో స్థానంలో ఉన్నారు. భారత స్టార్ విరాట్ కోహ్లి 29 సెంచరీలతో మూడో ప్లేస్‌లో కొనసాగుతున్నాడు. రూట్ శతకం బాదినా... కెప్టెన్ ఒలీ పోప్ (17), బెన్ డకెట్ (24), హ్యారీ బ్రూక్ (37), జేమీ స్మిత్ (26) ఎక్కువసేపు నిలువలేకపోయారు. శ్రీలంక బౌలర్లలో అషిత ఫెర్నాండో, లహీరు కుమార చెరో మూడు వికెట్లు పడగొట్టగా.. మిలాన్ రత్నాయకే, ప్రభాత్ జయసూర్య రెండేసి వికెట్లు తీశారు. అనంతరం రెండో ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించిన శ్రీలంక వెలుతురులేమి కారణంగా మూడో రోజు ఆట నిలిచే సమయానికి రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 20 ఓవర్లలో 2 వికెట్ల నష్టానికి 53 పరుగులు చేసింది. నిషాన్ మధుషనక (13), పతుమ్ నిశాంక (14) ఔట్ కాగా.. దిముత్ కరుణరత్నె (23 బ్యాటింగ్), ప్రభాత్ జయసూర్య (3 నాటౌట్) క్రీజులో ఉన్నారు. మరో రెండు రోజుల ఆట మిగిలి ఉండగా.. చేతిలో ఎనిమిది వికెట్లు ఉన్న శ్రీలంక విజయానికి ఇంకా 430 పరుగులు చేయాల్సి ఉంది.

34 టెస్టు క్రికెట్‌లో రూట్‌కు ఇది 34వ సెంచరీ. ఇంగ్లండ్ తరఫున అత్యధిక సెంచరీలు చేసిన ఆటగాళ్ల జాబితాలో రూట్ అగ్ర స్థానానికి చేరాడు. మాజీ కెప్టెన్ అలిస్టర్ కుక్ 33 సెంచరీలతో రెండో స్థానంలో ఉన్నాడు.

5 టెస్టు క్రికెట్‌లో అత్యధిక సెంచరీలు చేసిన ప్లేయర్ల జాబితాలో రూట్ (34) ఐదో స్థానానికి చేరాడు. సచిన్ టెండూల్కర్ (భారత్: 51), జాక్ కలిస్ (దక్షిణాఫ్రికా: 45), రికీ పాంటింగ్ (ఆస్ట్రేలియా: 41), కుమార సంగక్కర (శ్రీలంక: 38), రాహుల్ ద్రవిడ్ (భారత్: 36) ముందున్నారు. రూట్‌తో పాటు సునీల్ గవాస్కర్ (భారత్), మహేలా జయవర్ధనే (శ్రీలంక), యూనిస్ ఖాన్ (పాకిస్తాన్) 34 సెంచరీలు సాధించారు.

4 లార్డ్స్ టెస్టులో రెండు ఇన్నింగ్స్‌ల్లోనూ సెంచరీ చేసిన నాలుగో ప్లేయర్‌గా రూట్ నిలిచాడు. అంతకుముందు జార్జ్ హెడ్లీ (వెస్టిండీస్: 1939లో ఇంగ్లండ్‌పై), గ్రాహం గూచ్ (ఇంగ్లండ్: 1990లో భారత్‌పై), మైకేల్ వాన్ (ఇంగ్లండ్: 2004లో వెస్టిండీస్‌పై) ఈ ఘనత సాధించారు.

1 టెస్టు క్రికెట్‌లో రూట్‌కు ఇదే వేగవంతమైన (111 బంతుల్లో) శతకం. అంతకుముందు 2022లో న్యూజిలాండ్‌పై రూట్ 116 బంతుల్లో మూడంకెల స్కోరు చేశాడు. టెస్టు మ్యాచ్ రెండు ఇన్నింగ్స్‌ల్లో సెంచరీ చేయడం కూడా రూట్‌కు ఇదే తొలిసారి.

అనాహత్‌కు టైటిల్

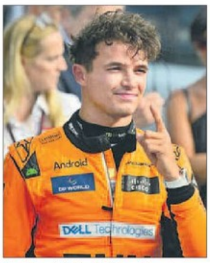
హెచ్‌సీఎల్ స్క్వాష్ టూర్

కోల్‌కతా: భారత టీనేజ్ సంచలనం అనాహత్ సింగ్ హెచ్‌సీఎల్ స్క్వాష్ టూర్ పీఎస్‌ఏ టైటిల్ చేజిక్కించుకుంది. శనివారం జరిగిన మహిళల సింగిల్స్ ఫైనల్లో 16 ఏళ్ల అనాహత్11-5, 11-3, 11-7తో జేమ్యా అరిబాడో (ఫిలిప్పీన్స్)పై విజయం సాధించింది. ఆసియా క్రీడల్లో కాంస్య పతకం నెగ్గిన అనాహత్... తుది పోరులో ప్రత్యర్థికి ఏమాత్రం అవకాశం ఇవ్వకుండా చెలరేగిపోయింది. పురుషుల సింగిల్స్‌లో శ్రీలంక ప్లేయర్ రవిందు లక్సిరి 11-7, 13-11, 11-3తో అమర్ అల్తామిమీ (కువైట్)పై గెలిచి టైటిల్ ఖాతాలో వేసుకున్నాడు. తుది పోరుకు ముఖ్యఅతిథిగా హాజరైన భారత మాజీ ఆటగాడు సౌరవ్ ఘోషల్ విజేతలను అభినందించాడు. 'భారత్‌లో పీఎస్‌ఏ టోర్నమెంట్‌లు నిర్వహించడం బాగుంది. ఇలాంటి టోర్నీలు ఎక్కువ జరుగుతుంటే ప్లేయర్లలో పోటీతత్వం పెరుగుతుంది. ప్రతిభను వెలికితీసేందుకు కూడా ఉపయోగపడతాయి' అని సౌరవ్ అన్నాడు.

నోరిస్‌కు పోల్ పొజిషన్

ఇటాలియన్ గ్రాండ్‌ప్రి

మోన్జా (ఇటలీ): ఫార్ములావన్ ఇటాలియన్ గ్రాండ్‌ప్రిలో మెక్‌లారెన్ డ్రైవర్ లాండో నోరిస్ పోల్ పొజిషన్ సాధించాడు. శనివారం జరిగిన క్వాలిఫయింగ్ ఈవెంట్‌లో ఈ బ్రిటన్ డ్రైవర్ అందరికంటే ముందుగా, వేగంగా వేగంగా రేసును పూర్తి చేశాడు. ఆదివారం జరగనున్న ప్రధాన రేసును నోరిస్ పోల్ పొజిషన్‌తో ప్రారంభించనున్నాడు. మెక్‌లారెన్ మరో డ్రైవర్ పియాస్ట్రి, మెర్సిడెస్ రేసర్ రసెల్ వరుసగా ద్వితీయ, తృతీయ స్థానాల్లో నిలిచారు. ప్రపంచ డ్రైవర్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో అగ్రస్థానంలో ఉన్న రెడ్‌బుల్ డ్రైవర్ మ్యాక్స్ వెర్‌స్టాపెన్ ఏడో స్థానంలో నిలవగా... బ్రిటన్ స్టార్ లూయిస్ హామిల్టన్ (మెర్సిడెస్) ఆరో స్థానంతో క్వాలిఫయింగ్ రేసును ముగించాడు. గత వారం డచ్ గ్రాండ్ ప్రిలో విజయం సాధించి జోరుమీదున్న నోరిస్... ఇటలీ గ్రాండ్‌ప్రిలో కూడా టైటిల్ నెగ్గితే.. డ్రైవర్స్ టేబుల్‌లో వెర్‌స్టాపెన్‌కు మరింత చేరువ కానున్నాడు. తాజా సీజన్‌లో మరో 9 రేసులు మిగిలి ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం వెర్‌స్టాపెన్ 295 పాయింట్లతో టాప్‌లో ఉండగా.. నోరిస్ 225 పాయింట్లతో రెండో స్థానంలో కొనసాగుతున్నాడు.

'మరోసారి పోల్ పొజిషన్ సాధించడం ఆనందంగా ఉంది. ఇది చక్కటి అవకాశం. వెర్‌స్టాపెన్‌ను అధిగమించడం గొప్పగా అనిపించింది' అని రేసు అనంతరం నోరిస్ అన్నాడు. వరుసగా రెండు గ్రాండ్‌ప్రిల్లో పోల్ పొజిషన్ సాధించడం నోరిస్‌కు ఇదే తొలిసారి కాగా... కెరీర్‌లో ఓవరాల్‌గా అతడికి ఐదో పోల్ పొజిషన్.

ద్రవిడ్ వారసుడు వచ్చాడు...

తొలిసారి భారత అండర్-19 జట్టులో సమిత్ ద్రవిడ్

న్యూఢిల్లీ: భారత మాజీ కెప్టెన్ రాహుల్ ద్రవిడ్ బాటలో అతని కుమారుడు కూడా వేగంగా సీనియర్ క్రికెట్ వైపు అడుగులు వేస్తున్నాడు. ఈ క్రమంలో ద్రవిడ్ కొడుకు సమిత్ ద్రవిడ్ తొలి సారి ఏజ్ గ్రూప్ క్రికెట్‌లో టీమిండియాకు ప్రాతినిధ్యం వహించే అవకాశం దక్కించుకున్నాడు. ఆస్ట్రేలియా అండర్-19 టీమ్‌తో రెండు వేర్వేరు ఫార్మాట్‌లలో జరిగే సిరీస్‌ల కోసం ఎంపిక చేసిన భారత అండర్-19 టీమ్‌లోకి పేస్ బౌలింగ్ ఆల్‌రౌండర్ సమిత్ ఎంపికయ్యాడు. ఇరు జట్ల మధ్య ఈ నెల 21, 23, 26 తేదీల్లో మూడు వన్డేలు, సెప్టెంబర్ 30 నుంచి 2 నాలుగు రోజుల మ్యాచ్‌లు జరుగుతాయి. ఈ రెండు జట్లలో కూడా అతనికి స్థానం లభించడం విశేషం. దేశవాళీ క్రికెట్‌లో గత కొంత కాలంగా ఆకట్టుకునే ప్రదర్శనతో 18 ఏళ్ల సమిత్ అందరి దృష్టినీ ఆకర్షించాడు. ఈ ఏడాది కూచ్ బెహార్ ట్రోఫీలో 8 మ్యాచ్‌లాడి 362 పరుగులు చేయడంతో పాటు 16 వికెట్లు తీసిన

సమిత్ ద్రవిడ్... కర్ణాటక జట్టు తొలిసారి టైటిల్ సాధించడంలో కీలక పాత్ర పోషించాడు. ప్రస్తుతం సీనియర్ స్థాయి క్రికెట్‌లో తన తొలి టి20 టోర్నీ 'మహారాజా ట్రోఫీ'లో సమిత్ మైసూర్ వారియర్స్ తరఫున ఆడుతున్నాడు.

సిక్సులే సిక్సలు!

- ఇన్నింగ్స్‌లో బదోని 19 సిక్సర్లు
- ప్రియాన్ష్ ఒకే ఓవర్లో 6 సిక్స్‌లు
- ఢిల్లీ ప్రీమియర్ లీగ్‌లో పరుగుల మోత

ప్రియాన్ష్

బదోని

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ ప్రీమియర్ లీగ్ (డీపీఎల్)లో సిక్సర్ల మోత మోగింది. సౌత్ ఢిల్లీ సూపర్‌స్టార్స్ జట్టు బ్యాటర్లు ఆయుష్ బదోని (55 బంతుల్లో 165; 8 ఫోర్లు, 19 సిక్స్‌లు), ప్రియాన్ష్ ఆర్య (50 బంతుల్లో 120; 10 ఫోర్లు, 10 సిక్స్‌లు) విధ్వంసమే సృష్టించారు. దీంతో శనివారం నార్త్ ఢిల్లీ స్ట్రయికర్స్‌తో జరిగిన మ్యాచ్‌లో సౌత్ ఢిల్లీ 112 పరుగుల తేడాతో జయభేరి మోగించింది. మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన సౌత్ ఢిల్లీ సూపర్‌స్టార్స్ నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 5 వికెట్ల నష్టానికి 308 పరుగుల భారీస్కోరు చేసింది. ఐపీఎల్‌లో లక్నో సూపర్‌జెయింట్స్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న బదోని మంచినీళ్ల ప్రాయంలా సిక్సర్లు బాదేశాడు. ఇప్పటివరకు టి20ల్లో అత్యధికంగా క్రిస్ గేల్, సాహిల్ చౌహాన్‌లు ఇన్నింగ్స్‌లో 18 సిక్స్‌ల చొప్పున కొట్టారు. అయితే బదోని 19 సిక్సర్లతో వారిని అధిగమించాడు. ఆయుశ్ బదోని తన సిక్సర్ల జడివానతో 39 బంతుల్లోనే సెంచరీ పూర్తిచేసుకోగా, మరో వైపు ఒకే ఓవర్లో 6 సిక్స్‌లు బాదిన ప్రియాన్ష్ 40 బంతుల్లో శతకాన్ని సాధించాడు. ఇన్నింగ్స్ 12వ ఓవర్ వేసిన మనన్ భరద్వాజ్ బౌలింగ్‌లో ప్రియాన్ష్ వరుసగా 6, 6, 6, 6, 6, 6లుగా దంచేశాడు. ఇద్దరు రెండో వికెట్‌కు 286 పరుగుల భాగస్వామ్యాన్ని జోడించారు. తర్వాత కొండంత లక్ష్యాన్ని ఛేదించేందుకు బరిలోకి దిగిన నార్త్ ఢిల్లీ నిర్ణీత 20 ఓవర్లలో 8 వికెట్లు కోల్పోయి 196 పరుగులు చేసింది.

శరత్ కమల్ గెలిచినా...

- గోవా చేతిలో చెన్నై ఓటమి
- అల్టిమేట్ టేబుల్ టెన్నిస్

చెన్నై: అల్టిమేట్ టేబుల్ టెన్నిస్ (యూటీటీ) లీగ్‌లో గోవా చాలెంజర్స్ రెండో విజయాన్ని నమోదు చేసింది. శనివారం జరిగిన మ్యాచ్‌లో గోవా 9-6తో చెన్నై లయన్స్‌పై గెలుపొందింది. సొంతగడ్డపై శరత్ కమల్ 2-1 (11-6, 11-10, 6-11)తో మిహాయి బొబొసికాపై గెలుపొందినప్పటికీ సహచరుల వైఫల్యంతో చెన్నైకి నిరాశ తప్పలేదు. మహిళల సింగిల్స్‌లో సకుర మోరి 2-1 (11-9, 11-9, 9-11)తో యాంగ్జీ లియూ (గోవా)పై గెలిచి చెన్నై ఆధిక్యాన్ని రెట్టింపు చేసింది. కానీ తర్వాతి మ్యాచ్‌ల్లో చెన్నై ప్లేయర్లు వరుసగా ఓడిపోయారు. రెండో పురుషుల సింగిల్స్ మ్యాచ్‌లో హర్మీత్ దేశాయ్ (గోవా) 2-1 (6-11, 11-7, 11-5)తో జులెస్ రోలండ్‌పై గెలిచాడు. మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లో శరత్-సకుర జోడీ 0-3 (9-11, 10-11, 7-11)తో హర్మీత్ దేశాయ్-యాంగ్జీ లియూ (గోవా) జంట చేతిలో ఓడిపోయింది. రెండో మహిళల సింగిల్స్‌లో యశస్విని ఘోర్పడే (గోవా) 2-1 (11-5, 11-8, 3-11)తో మౌమ దాస్‌పై గెలుపొందడంతో చెన్నై ఓటమిపాలైంది. మరో పోరులో బెంగళూరు స్మాషర్స్ 9-6తో అహ్మదాబాద్ ఎస్‌జీ పైపర్స్‌పై గెలిచింది. పురుషుల సింగిల్స్‌లో ఆంథోని అమల్‌రాజ్ (బెంగళూరు) 1-2 (9-11, 10-11, 11-10)తో లిలియన్ బార్డెట్ చేతిలో, మహిళల సింగిల్స్‌లో మనిక బత్రా (బెంగళూరు) 1-2 (11-7, 9-11, 7-11)తో బెర్నడెట్ సాక్స్ చేతిలో కంగుతిన్నారు. తర్వాత మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లోనూ అల్వారో రొబెల్స్-మనిక జోడీ 1-2 (3-11, 11-7, 8-11)తో మనుశ్ షా-బెర్నాడెట్ సాక్స్ జంట చేతిలో ఓడిపోయింది. ఈ దశలో పురుషుల సింగిల్స్‌లో అల్వారో రొబెల్స్ (బెంగళూరు) 3-0 (11-8, 11-7, 11-8)తో మనుశ్ షాపై, మహిళల సింగిల్స్‌లో లిలి జాంగ్ (బెంగళూరు) 3-0 (11-5, 11-8, 11-10)తో క్రిత్విక సిన్హా రాయ్‌లపై ఒక్క గేమ్ కూడా ఓడిపోకుండా గెలుపొందడంతో బెంగళూరు విజయం సాధించింది.

4 అడుగుల 4 అంగుళాలు
7 ఒలింపిక్ స్వర్ణాలు

ట్యునీషియాకు చెందిన రౌవా తిలీ షాట్‌పుట్ ఎఫ్41 విభాగంలో స్వర్ణ పతకాన్ని గెలుచుకుంది. వరుసగా ఐదో పారాలింపిక్స్‌లో ఆమె పసిడి పతకం గెలవడం విశేషం. ఓవరాల్‌గా ఆమెకు ఇది ఏడో ఒలింపిక్ స్వర్ణం. దీంతో పాటు మరో 2 రజతాలు కూడా ఆమె సాధించింది. 2008లో డిస్కస్ త్రోలో స్వర్ణం సాధించిన రౌవా, 2012లో షాట్‌పుట్‌లో బంగారు పతకాన్ని అందుకుంది. ఆ తర్వాత 2016, 2020లలో అటు షాట్‌పుట్‌లో, ఇటు డిస్కస్‌లో రెండేసి స్వర్ణాల చొప్పున నెగ్గింది. ఇప్పుడు 34 ఏళ్ల వయసులో మళ్లీ పసిడితో మెరిసింది.

'సిట్టింగ్ వాలీబాల్' మ్యాచ్‌లో భాగంగా తలపడుతున్న బ్రెజిల్, జర్మనీ జట్లు

ఫ్లెర్ జాంగ్ దూకితే...

నెదర్లాండ్స్‌కు చెందిన ఫ్లెర్ జాంగ్ 17 ఏళ్ల వయసులో బ్యాక్టీరియల్ బ్లడ్ ఇన్‌ఫెక్షన్‌కు గురైంది. దాంతో కుడి మోకాలినుంచి కింది భాగం మొత్తం కోల్పోయింది. దీంతో పాటు ఎనిమిది చేతివేళ్ల పైభాగం కూడా కోల్పోవాల్సి వచ్చింది. ఆ తర్వాత మిగిలిన ఒక కాలును సమర్థంగా వాడలేకపోతున్నానంటూ డాక్టర్లకు చెప్పి తన ఎడమ మోకాలి కింది భాగాన్ని కూడా తొలగించుకుంది. పారాలింపిక్స్‌లో మహిళల లాంగ్‌జంప్ టి64 ఈవెంట్‌లో పోటీ పడిన ఆమె స్వర్ణపతకాన్ని సొంతం చేసుకుంది. గత టోక్యో ఒలింపిక్స్‌లో కూడా ఫ్లెర్ జాంగ్ ఇదే విభాగంలో పసిడి నెగ్గింది.

లావోస్‌లో సైబర్ బానిసలు..

సైబర్ నేరాల ముఠాల చేతుల్లో చిక్కుకొని విలవిల

47 మంది భారతీయులను రక్షించిన అధికారులు

న్యూఢిల్లీ: విదేశాల్లో ఉద్యోగం అంటే ఎవరికైనా సంబరమే. మంచి జీతం, జీవితం లభిస్తాయన్న నమ్మకంతో విదేశాలకు వెళ్తుంటారు. ఇండియా నుంచి చాలా మంది ఇలాగే లావోస్‌కు చేరుకొని, సైబర్ నేరాల ముఠాల చేతుల్లో చిక్కుకొని అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు. సైబర్ బానిసలుగా మారుతున్నారు. కొన్ని ముఠాలు ఉద్యోగాల పేరిట యువతపై వల విసిరి లావోస్‌కు తీసుకెళ్తున్నాయి. అక్కడికెళ్లాక వారితో బలవంతంగా సైబర్ నేరాలు చేయిస్తున్నాయి. ఇండియాలోని జనానికి ఫోన్లు చేసి, ఆన్‌లైన్‌లో డబ్బులు కొల్లగొట్టడమే ఈ సైబర్ బానిసల పని. మాట వినకపోతే వేధింపులు, దాడులు తప్పవు. లావోస్‌లో బొకియో ప్రావిన్స్‌లోని గోల్డెన్ ట్రయాంగిల్ ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి(సెజ్)లో ఏర్పాటైన సైబర్ స్కామ్ సెంటర్లలో చిక్కుకున్న 47 మంది భారతీయులను అక్కడి అధికారులు శనివారం రక్షించారు. వీరిని లావోస్‌లోని భారత రాయబార కార్యాలయంలో అప్పగించారు. బాధితుల్లో 30 మందిని క్షేమంగా స్వదేశానికి తరలించినట్లు రాయబార కార్యాలయం అధికారులు చెప్పారు. మిగిలినవారిని సాధ్యమైనంత త్వరగా తరలించడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నట్లు వెల్లడించారు.

ఉచ్చులోకి యువత

ఉద్యోగం కోసం ఆశపడి ఉచ్చులో చిక్కుకున్న యువకులను సైబర్ నేరగాళ్లు లావోస్‌కు పంపిస్తున్నారు. అక్కడికి చేరగానే పాస్‌పోర్టు లాక్కుంటారు. బయటకు వెళ్లనివ్వరు. స్కామ్ సెంటర్లలో ఉండిపోవాల్సిందే. యువతుల మాదిరిగా గొంతు మార్చి ఫోన్లలో మాట్లాడాల్సి ఉంటుంది. నకిలీ యాప్‌లలో, ఫేక్ సోషల్ మీడియా ఖాతాల్లో అందమైన యువతుల ఫొటోలు పెట్టి జనాన్ని బురిడీ కొట్టించాలి. రోజువారీ లక్ష్యాలు ఉంటాయి. నిర్దేశించినంత డబ్బు కొల్లగొట్టకపోతే కఠినమైన శిక్షలు విధిస్తారు.

జాబ్ ఆఫర్ అంటే గుడ్డిగా అంగీకరించొద్దు

ఉద్యోగాల కోసం లావోస్ వెళ్లి, సైబర్ నేరగాళ్ల వలలో చిక్కుకున్న 635 మంది భారతీయులను అధికారులు గతంలో రక్షించారు. గత నెలలో ఇండియన్ ఎంబసీ 13 మందిని కాపాడింది. వారిని భారత్‌కు తిరిగి పంపించింది. లావోస్, కాంబోడియా జాబ్ ఆఫర్లు వస్తే గుడ్డిగా అంగీకరించవద్దని, చాలావరకు సైబర్ మోసాలకు సంబంధించినవే ఉంటాయని, యువత అప్రమత్తంగా ఉండాలని అధికారులు హెచ్చరిస్తున్నారు. భారత విదేశాంగ మంత్రి ఎస్.జైశంకర్ గత నెలలో లావోస్‌లో పర్యటించారు. నేరగాళ్ల ముఠాలు భారతీయ యువతను లావోస్ రప్పించి, బలవంతంగా సైబర్ నేరాలు చేయిస్తుండడంపై లావోస్ ప్రధానమంత్రితో చర్చించారు. సైబర్ ముఠాలపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరారు.

కాళ్లలో మొత్తం పరాన్నజీవులే

ఉడకని పంది మాంసం తిన్న ఫలితం

అమెరికాలో భయానక పరిస్థితిని ఎదుర్కొన్న రోగి • సీటీస్కాన్‌తో వెలుగులోకి

వాషింగ్టన్: కాళ్ల నుంచి నడుము దాకా నొప్పితో బాధపడుతూ ఆస్పత్రిలో చేరిన రోగికి సిటీ స్కాన్ చేసి ఆ రిపోర్ట్ చూశాక అవాక్కవడం వైద్యుల వంతయింది. అమెరికాలోని యూనివర్సిటీ ఆఫ్ ఫ్లోరిడా హెల్త్ జాక్సన్‌విల్లే వైద్యకళాశాలలో ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. పలు అంశాలపై ప్రజలకు ఆన్‌లైన్‌లో అవగాహన కల్పించే ఒక వైద్యుడి ద్వారా ఈ విషయం వెల్లడైంది. రోగికి తీసిన సీటీ స్కాన్ రిపోర్ట్‌లను చూపిస్తూ పరాన్న జీవులతో ఇబ్బందిపడ్డ ఆ రోగి వివరాలను సామాజిక మాధ్యమం 'ఎక్స్' ద్వారా డాక్టర్ శామ్ ఘలీ వెల్లడించారు. ''అత్యవసర చికిత్స నిమిత్తం ఆగస్టు 25వ తేదీన ఆ రోగిని మా ఎమర్జెన్సీ రూమ్‌లో చేర్పించారు. వెంటనే నేను సీటీ స్కాన్ తీయించా. ఆ సీటీ స్కాన్ రిపోర్ట్‌చూశాక నాకు నోట మాటరాలేదు. కాళ్లలో ఎక్కడపడితే అక్కడ పరాన్నజీవులు తిష్టవేశాయి. సరిగా ఉడకని పంది మాంసం తినడం వల్ల రోగి శరీరంలోకి పంది నులిపురుగులు ప్రవేశించి రెండు కాళ్ల కండరాలను మొత్తం ఆక్రమించేశాయి. ఈ విషమ పరిస్థితిని టీనియా సోలియం లేదా సిస్టిసెర్కోసిస్‌గా వ్యవహరిస్తారు.

ఏమిటీ సిస్టిసెర్కోసిస్?

సరిగా ఉడకని, పచ్చి పంది మాసం తినడం వల్ల ఆ మాంసంలోని నులిపురుగులు మానవ శరీరంలోకి ప్రవేశిస్తాయి. దాని లార్వాలు మెదడు, కండరాల్లోకి చొరబడితే ఆరోగ్య పరిస్థితి మరింత దారుణంగా తయారవుతుంది. చర్మం కింద గడ్డలు, తలనొప్పితోపాటు ఇన్ఫెక్షన్ మెదడు, వెన్నుపూస దాకా చేరితే మూర్ఛ వ్యాధి రావొచ్చు. కలుషిత ఆహారం, కలుషిత నీరు, అశుభ్రమైన చేతులు, మనిషి మలం ద్వారా కూడా ఈ నులిపురుగులు వ్యాపిస్తాయి. ఉడికీఉడకని పంది మాంసం ద్వారా లార్వాలు మనిషి పేగుల్లోకి, అక్కడి నుంచి రక్తంలో కలుస్తాయి. రక్తంతోపాటు శరీరమంతా తిరుగుతూ ఎక్కడపడితే అక్కడ లార్వాలు తిష్టవేస్తాయి. తొలి దశలోనే సిస్టిసెర్కోసిస్‌ను గుర్తిస్తే నివారణ చాలా సులభం. ఆలస్యం చేస్తే మాత్రం మరణం ఖాయం. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఏటా 5 కోట్ల మంది ఈ వ్యాధి బారినపడుతున్నారు. అయితే కొందరు నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించడంతో వ్యాధి ముదిరి ఏటా 50,000 మంది చనిపోతున్నారు. ''యాంటీ-పారాసైట్ థెరపీ, స్టెరాయిడ్లు, న్యూరోసిస్టిసెర్కోసిస్ కోసం యాంటీ-ఎపిలెప్టిక్స్, సర్జరీ ద్వారా ఈ వ్యాధికి చికిత్స చేసుకోవచ్చు. తొలి దశలో సీటీ స్కాన్ చేయిస్తే స్కానింగ్‌లో తెల్ల బియ్యంలాగా ఇవి కనిపిస్తాయి. దాంతో వీటిని గుర్తించవచ్చు. ఇన్ఫెక్షన్ సోకిన 5-12 వారాల్లోగా అవి నులిపురుగులుగా మారతాయి. అప్పుడు సమస్య మరింత జటిలమవుతుంది. అందుకే తినేటప్పుడు శుభ్రంగా చేతులు కడుక్కోండి'.

బ్రెజిల్‌లో 'ఎక్స్'పై నిషేధం

ప్రతినిధిని నియమించాలంటూ సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలు

ఆ సంస్థ యజమాని ఎలాన్ మస్క్ పట్టించుకోని ఫలితం

సావో పాలో: ఎలాన్ మస్క్‌కు చెందిన సామాజిక మాధ్యమ వేదిక 'ఎక్స్'ను నిషేధించేందుకు బ్రెజిల్ యంత్రాంగం నడుం బిగించింది. శనివారం నుంచి ఇంటర్నెట్‌తోపాటు మొబైల్ యాప్ ద్వారా కూడా 'ఎక్స్' అందుబాటులో లేకుండా పోయింది. బ్రెజిల్‌లో 'ఎక్స్'కు న్యాయ ప్రతినిధిని నియమించాలంటూ సుప్రీంకోర్టు జడ్జి జస్టిస్ అలెగ్జాండర్ డీ మొరెస్ ఇచ్చిన ఆదేశాలపై నెల రోజులుగా వివాదం నడుస్తోంది. వాక్ స్వాతంత్ర్యం, దుష్ప్రచారం, అతివాదులు దుర్వినియోగం చేస్తుండటం వంటి కారణాలపై జడ్జి 'ఎక్స్'ను తప్పుబట్టారు. నెల రోజులుగా బ్రెజిల్‌లో 'ఎక్స్'కు ప్రతినిధంటూ ఎవరూ లేకపోవడమేంటని ప్రశ్నించారు. 24 గంటల్లోగా ప్రతినిధిని నియమించకుంటే దేశంలో 'ఎక్స్'ను నిషేధిస్తామని జడ్జి బుధవారం రాత్రి అల్టిమేటం జారీ చేశారు. 'బ్రెజిల్ సార్వభౌమాధికారం, ప్రత్యేకించి న్యాయవ్యవస్థ పట్ల ఏమాత్రం గౌరవం లేనట్లుగా ఎలాన్ మస్క్ వ్యవహరిస్తున్నారు. తనను తాను అత్యున్నతంగా, దేశాల చట్టాలకు అతీతుడిగా భావించుకుంటున్నారు' అని డీ మోరెస్ శుక్రవారం వెలువరించిన ఉత్తర్వుల్లో తీవ్రంగా వ్యాఖ్యానించారు. 'నా ఉత్తర్వులను అమలు చేసేదాకా నిషేధం కొనసాగుతుంది. కాదని ఎవరైనా వీపీఎన్‌ల ద్వారా 'ఎక్స్'ను వాడుకునేందుకు చూస్తే రోజుకు రూ.7.47 లక్షల జరిమానా విధిస్తాం' అని ఆయన స్పష్టం చేశారు. ఎలాన్ మస్క్‌కే చెందిన స్టార్‌లింక్ ఆస్తులను స్తంభింపజేయాలని కూడా గత వారం జడ్జి ఆదేశాలిచ్చారు. జరిమానాలు చెల్లించేందుకు 'ఎక్స్' ఖాతాల్లో చాలినంత డబ్బు లేనందున, ఒకే యాజమాన్యంలోని స్టార్‌లింక్‌పై ఈ మేరకు చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు ప్రకటించారు. స్టార్ లింక్‌కు బ్రెజిల్‌లో 2.50లక్షల మంది ఖాతాదారులున్నారు. కాగా, శనివారం అర్ధరాత్రిలోగా కోర్టు ఉత్తర్వులను అమలు చేయాలని టెలి కమ్యూనికేషన్ల నియంత్రణ విభాగం అనాటెల్ దేశంలోని టెలికం సంస్థలకు స్పష్టం చేసింది. 'ఎక్స్'కున్న అతిపెద్ద మార్కెట్లలో బ్రెజిల్ ఒకటి. దేశ జనాభాలో ఐదో వంతు, సుమారు 4 కోట్ల మంది దీనిని వాడుతున్నారు. నిషేధం అమలు చేయడంతో వేలాది మంది బ్రెజిల్ యూజర్లు వీపీఎన్‌ల ద్వారా ఎక్స్‌ను వాడుకునే పనిలో పడ్డారు. ఇటువంటి వారిని గుర్తించి, జరిమానా వసూలు చేయడమెలాగనే ప్రశ్న తాజాగా అధికారులను వేధిస్తోంది.

తీవ్రంగా స్పందించిన ఎలాన్ మస్క్

బ్రెజిల్ సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలపై 'ఎక్స్' యజమాని ఎలాన్ మస్క్ తీవ్రంగా స్పందించారు. జడ్జి ముసుగులో కొనసాగుతున్న అత్యంత తీవ్ర నేరగాడు అంటూ డీ మొరెస్‌పై నిప్పులు చెరిగారు. ఈ వ్యవహారం కొలిక్కి వచ్చేవరకు తమ స్టార్ లింక్ బ్రెజిల్ వినియోగదారులకు ఉచితంగా ఇంటర్నెట్ అందిస్తుందన్నారు.

దొంగతనం చేశాడంటూ..

కారు బోయ్‌నెట్‌కు కట్టేసి తిప్పారు!

గోధ్రా: దుకాణంలో దొంగతనం చేశాడనే ఆరోపణలపై ఓ వ్యక్తిని చితకబాదడంతోపాటు కారు బోయ్‌నెట్‌పై కట్టేసి తిప్పారు. గుజరాత్ రాష్ట్రం పంచ్‌మహల్ జిల్లా గోధ్రా తాలూకా కంకు థంబ్లా గ్రామంలో ఆగస్టు 29న ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. బాధితుడిని కారు బోయ్‌నెట్‌పై తాడుతో కట్టేసి, మార్కెట్ ఏరియాలో తిప్పుతున్నట్లుగా ఉన్న వీడియో సామాజిక మాధ్యమాల్లో వైరలయ్యింది. ఈ మేరకు బాధితుడు సుర్జన్ భాభ్రి (30)పై పోలీసులు దొంగతనం యత్నం కింద కేసు నమోదు చేశారు. అతడిని కారుపై కట్టేసి తిప్పినందుకు గాను గణపతి సిన్హ్ పర్మార్, మనుభాయ్ చరణ్‌లపై వివిధ సెక్షన్ల కింద కేసులు పెట్టారు. రూ.30 విలువైన విత్తనాల ప్యాకెట్లు మూడింటిని కొనుగోలు చేసి దుకాణదారుకు రూ.500 నోటు ఇవ్వగా తనకు తిరిగి రూ.470 ఇచ్చాడని, అయినప్పటికీ దొంగతనం నేరం మోపి కొట్టారని భాభ్రి అంటున్నాడు. దర్యాప్తు చేపట్టినట్లు పోలీసులు తెలిపారు.

22 మందితో హెలికాప్టర్ అదృశ్యం

మాస్కో: రష్యాలోని సుదూర కంచట్కా ప్రాంతంలోని వచ్‌కొఝెట్స్ అగ్ని పర్వతం సమీపంలో ఒక హెలికాప్టర్ అదృశ్యమైంది. శనివారం 22 మందితో టేకాఫ్ తీసుకున్న హెలికాప్టర్ గమ్యస్థానానికి చేరుకోలేదని ఫెడరల్ విభాగం తెలిపింది. ఇందులో 19 మంది ప్రయాణికులు, ముగ్గురు సిబ్బంది ఉన్నారని వివరించింది. రెండు ఇంజిన్లుండే ఎంఐ-8 రకం హెలికాప్టర్లను రష్యాలో ఎక్కువగా వినియోగంలో ఉన్నాయి. ఆగస్టు 12వ తేదీన 16 మంది పర్యాటకులతో బయలుదేరిన ఇదే రకం హెలికాప్టర్ కంచట్కాలోని ఓ సరస్సు సమీపంలో కూలిపోయింది.

ప్రజలందరికీ సౌకర్యవంతమైన ప్రయాణమే లక్ష్యం

న్యూఢిల్లీ: సమాజంలో అన్ని వర్గాలకు ప్రజలకు సౌకర్యవంతమైన ప్రయాణం అందించేందుకు అంకితభావంతో కృషి చేస్తున్నామని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ చెప్పారు. రైల్వేలకు సంబంధించి సుదీర్ఘ కాలంగా పెండింగ్‌లో ఉన్న సమస్యలు పరిష్కారమవుతున్నాయని తెలిపారు. ప్రజలందరికీ మెరుగైన ప్రయాణ సదుపాయాలు అందుబాటులోకి వచ్చేదాకా ఈ పరుగు ఆగదని స్పష్టంచేశారు. మూడు నూతన వందేభారత్ రైళ్లను ప్రధాని మోదీ శనివారం వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా ప్రారంభించారు. ఇవి మీరట్-లక్నో, మధురై-బెంగళూరు, చెన్నై-నాగర్‌కోయిల మధ్య రాకపోకలు సాగించనున్నాయి. వందేభారత్ రైళ్ల ఆధునీకరణ, విస్తరణ ద్వారా 'వికసిత్ భారత్' అనే లక్ష్య సాధన దిశగా భారత్ దూసుకెళ్తోందని ప్రధానమంత్రి చెప్పారు. ప్రతి ఒక్కరికీ సౌకర్యవంతమైన ప్రయాణానికి ఇండియన్ రైల్వే ఒక గ్యారంటీగా మారాలన్నదే తమ ధ్యేయమని, అది నేరవేరేదాకా తమ కృషి ఆగదని స్పష్టంచేశారు. భారత రైల్వే శాఖ సాగిస్తున్న అభివృద్ధి ప్రయాణం తమ ప్రభుత్వ అంకితభావానికి ఒక ఉదాహరణ అని వ్యాఖ్యానించారు. వికసిత్ భారత్ దార్శనికతకు ఆధునిక రైల్వే మౌలిక సదుపాయాలు ఒక బలమైన మూలస్తంభమని ఉద్ఘాటించారు. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రైల్వేశాఖకు రూ.2.5 లక్షల కోట్లకుపైగా కేటాయించినట్లు గుర్తుచేశారు. మన రైల్వే వ్యవస్థ రూపురేఖలు మార్చేస్తున్నామని, హై-టెక్ సేవలతో అనుసంధానిస్తున్నామని వివరించారు.

రైల్వే వ్యవస్థ రూపురేఖలు మార్చేస్తున్నాం

- ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ స్పష్టీకరణ
- మూడు నూతన వందేభారత్ రైళ్ల ప్రారంభం

వర్చువల్‌గా రైళ్లను ప్రారంభించి జెండా ఊపుతున్న మోదీ

దక్షిణాది అభివృద్ధికి అత్యధిక ప్రాధాన్యం

'అభివృద్ధి చెందిన భారత్' అనే మన ఆశయ సాధనకు దక్షిణాది రాష్ట్రాల వేగవంతమైన ప్రగతి చాలా కీలకమని ప్రధాని మోదీ పేర్కొన్నారు. దక్షిణాదిన నిపుణులకు, వనరులకు, అవకాశాలకు కొదవ లేదని చెప్పారు. సౌత్ ఇండియా అభివృద్ధికి అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నామని తెలిపారు. తమిళనాడు, కర్ణాటక సహా దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో రైళ్ల సంఖ్యను పెంచడానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఎన్నో రెట్లు పెంచామని వివరించారు. రైల్వే ట్రాకులు మెరుగుపరుస్తున్నామని, విద్యుదీకరణ వేగం పుంజుకుందని, రైల్వే స్టేషన్లను ఆధునీకరిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. నూతనంగా ప్రవేశపెట్టిన వందేభారత్ రైళ్లతో ప్రయాణ సమయం గణనీయంగా తగ్గిపోతుందని, ప్రయాణికులకు మేలు జరుగుతుందని ప్రధానమంత్రి వెల్లడించారు.

హెలికాప్టర్‌ను కిందికి వదిలేశారు

- మరమ్మతుల కోసం ఐఏఎఫ్ చాపర్‌తో తరలిస్తుండగా ఘటన
- ప్రాణనష్టం సంభవించలేదన్న అధికారులు

రుద్రప్రయాగ(ఉత్తరాఖండ్): దాదాపు మూడు నెలలుగా మరమ్మతుల కోసం ఎదురు చూస్తున్న ఓ హెలికాప్టర్‌ను తరలించేందుకు చేపట్టిన ప్రయత్నం విఫలమైంది. బ్యాలెన్స్ తప్పడంతో ప్రమాదాన్ని శంకించిన వైమానిక దళ(ఐఏఎఫ్) ఎంఐ-17 చాపర్ పైలట్ ఆ హెలికాప్టర్‌ను కొద్దిదూరం వెళ్లాక కిందికి వదిలేయాల్సి వచ్చింది. ఈ ఘటనలో ఎలాంటి ప్రాణనష్టం సంభవించలేదని అధికారులు తెలిపారు. ఉత్తరాఖండ్‌లోని కేదార్‌నాథ్‌లో శనివారం ఉదయం ఈ ఘటన చోటుచేసుకుంది. క్రిస్టల్ ఏవియేషన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ అనే సంస్థకు చెందిన హెలికాప్టర్ మే 24వ తేదీన కేదార్‌నాథ్‌కు తీర్థయాత్రికులతో వచ్చింది. సాంకేతిక సమస్య తలెత్తడంతో ఆ హెలికాప్టర్ గిరికీలు కొడుతూ హెలిప్యాడ్‌కు సమీపంలో ల్యాండయ్యింది. అదృష్టవశాత్తూ అందులోని యాత్రికులు, పైలట్ సహా ఏడుగురు సురక్షితంగా బయటపడ్డారు. అప్పటి నుంచి ఆ హెలికాప్టర్ అక్కడే ఉండిపోయింది. దానిని మరమ్మతుల కోసం గౌచార్‌కు తరలించాలని అధికారులు భావించారు. వైమానిక దళానికి చెందిన ఎంఐ -17 రకం చాపర్ శనివారం ఉదయం దానిని తీసుకుని బయలుదేరింది. గాల్లోకి లేచి ముందుకు సాగిన కొద్దిసేపటికే బ్యాలెన్స్ తప్పింది. హెలికాప్టర్ బరువెక్కువగా ఉండటంతోపాటు, కొండప్రాంతం కావడంతో పైలట్ ప్రమాదాన్ని శంకించారు. అధికారుల సూచనలతో థారు క్యాంప్‌కు సమీపంలోని కొండ ప్రాంతంలో జన సంచారం లేని చోట హెలికాప్టర్‌ను వదిలేశారు. ఈ ఘటనలో ఎటువంటి ప్రాణనష్టం సంభవించలేదని అధికారులు తెలిపారు. ఆ హెలికాప్టర్‌లో ఎటువంటి కూడా సామగ్రి లేదన్నారు. ఘటనాస్థలికి నిపుణుల బృందం చేరుకుని, పరిశీలన చేపట్టినట్లు చెప్పారు. హెలికాప్టర్ కూలిందంటూ వస్తున్న వార్తలను నమ్మొద్దని ప్రజలను కోరారు.

ఖర్కీవ్‌పై రష్యా క్షిపణి దాడి

మాస్కో: ఉక్రెయిన్ నగరం ఖర్కీవ్‌పై రష్యా ప్రయోగించిన క్షిపణి ఆటస్థలంలో పడటంతో 14 ఏళ్ల బాలిక మృత్యువాత పడింది. సరిహద్దులకు సమీపంలోని ఖర్కీవ్‌పైనే జరిపిన మరో దాడిలో 12 అంతస్తుల నివాస భవనం ధ్వంసమయింది. ఘటనలో ఐదుగురు చనిపోగా మరో 59 మంది గాయాలపాలయ్యారు. వీరిలో 9 మంది చిన్నారులు ఉన్నట్లు అధికారులు తెలిపారు. క్షతగాత్రుల్లో 20 మంది పరిస్థితి విషమంగా ఉందన్నారు. ఘటనలో భవనంలో పెద్ద ఎత్తున మంటలు, దట్టమైన పొగలు వ్యాపించాయి. భవనం వెలుపలి గోడ తీవ్రంగా దెబ్బతింది. సమీపంలో పార్కు చేసిన కార్లు ధ్వంసమయ్యాయి. ఇలా ఉండగా, సరిహద్దులకు సమీపంలోని బెల్గొరోడ్ ప్రాంతంపై ఉక్రెయిన్ ఆర్మీ జరిపిన దాడుల్లో ఐదుగురు చనిపోయినట్లు రష్యా ప్రకటించింది. కాగా, డొనెట్స్క్ రిజియన్‌లోని చాసివ్ యార్ పట్టణంపై రష్యా జరిపిన దాడుల్లో ఏడుగురు మృతి చెందారు. పట్టణంలోని పౌరులందరూ ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోవాలని ఆ ప్రాంత గవర్నర్ కోరారు. ఉక్రెయిన్ బలగాల మౌలిక వనరుల రవాణాకు కీలకంగా ఉన్న పొక్రొవ్‌స్క్ నగరానికి అతి సమీపంలో రష్యా బలగాలు తిష్టవేశాయి.

ఎయిర్ ఫోర్స్ చీఫ్ తొలగింపు: ముందుకు చొచ్చుకు వస్తున్న రష్యా బలగాలను నిలువరించి, ఎదురు దాడులు చేయడంలో అమెరికా మిత్ర దేశాలు అందించిన ఎఫ్-16 యుద్ధ విమానాలను ఉక్రెయిన్ కీలకంగా భావిస్తోంది. అయితే, సోమవారం ఒక ఎఫ్-16 యుద్ధ విమానాన్ని రష్యా ఆర్మీ కూల్చి వేసింది. అందులోని పైలట్ కూడా చనిపోయారు. ఘటనను అధ్యక్షుడు జెలెన్‌స్కీ సీరియస్‌గా తీసుకున్నారు. వైమానిక దళం చీఫ్ మికోలా ఒలెశ్‌చుక్‌ను బాధ్యతల నుంచి తొలగిస్తూ శనివారం ఆదేశాలు జారీ చేశారు. అయితే, ఇందుకు కారణాలను మాత్రం ఆయన వెల్లడించలేదు. సైనికుల భద్రతకు ఆయనదే పూర్తి బాధ్యతని మాత్రమే వ్యాఖ్యానించారు.

15మంది ఐఎస్ మిలిటెంట్లు హతం

బాగ్దాద్: ఇస్లామిక్ స్టేట్(ఐఎస్) మిలిటెంట్లే లక్ష్యంగా ఇరాక్, అమెరికా బలగాలు సంయుక్తంగా చేపట్టిన భారీ దాడిలో 15 మంది మిలిటెంట్లు హతమయ్యారు. వీరిలో ఐఎస్ ముఖ్యులున్నట్లు అమెరికా మిలటరీ సెంట్రల్ కమాండ్ తెలిపింది. ఇరాక్ పశ్చిమాన ఉన్న అన్బార్ ఎడారిలో గురువారం చేపట్టిన ఆపరేషన్ సందర్భంగా భారీగా ఆయుధాలు, గ్రెనేడ్లు, ఆత్మాహుతి బెల్టులు బయటపడ్డాయని వెల్లడించింది. ఐఎస్ స్థావరాలను నేలమట్టం చేసి, రవాణా వ్యవస్థలను, ఆయుధాలను ధ్వంసం చేశామని, ఆత్మాహుతి బెల్టులను సురక్షిత ప్రాంతంలో పేల్చేశామని తెలిపింది. ఐఎస్ స్థావరాల నుంచి కీలక పత్రాలను, పలు ఆధారాలను స్వాధీనం చేసుకున్నామంది. అదే సమయంలో తమ సైనికులు ఏడుగురు గాయపడినట్లు వెల్లడించింది.వీరికి ప్రాణాపాయం లేదని వివరించింది. ఇరాకీలతోపాటు అమెరికా మిత్రపక్షాల ప్రముఖులపై దాడులు చేపట్టేందుకు ఐఎస్ చేస్తున్న ప్రయత్నాలను అడ్డుకుంటూనే ఉంటామని పేర్కొంది. తమ తాజా దాడిలో పౌరులెవరూ చనిపోలేదని స్పష్టం చేసింది. తాము ఐఎస్ స్థావరాలపై వైమానిక దాడులు చేపట్టినట్లు ఇరాక్ సైన్యం తెలిపింది. అయితే, అమెరికా బలగాలతో సంయుక్త ఆపరేషన్ చేపట్టిన విషయం మాత్రం వెల్లడించలేదు. ఇరాక్‌లోని అమెరికా స్థావరంలో ప్రస్తుతం 2,500 సైనికులున్నారు. ఈ విషయం ఇరాక్‌లో రాజకీయ దుమారం రేపుతోంది.

అమెరికా సారథ్యంలోని 80కి పైగా దేశాలు కలిసికట్టుగా జరిపిన పోరులో ఇరాక్, సిరియాల్లో స్వాధీనం చేసుకున్న భూభాగాలను ఐఎస్ కోల్పోయింది. అయినప్పటికీ, సిరియా, ఇరాక్‌ల్లోని అన్బార్ ఎడారిలో ఈ సంస్థ మిలిటెంట్లు నేటికీ కార్యకలాపాలు కొనసాగిస్తున్నారు.

రోజూ రోటీయేనా?

- కోడిగుడ్డు చామ్‌మీన్ పెట్టండి
- జైల్లో జూనియర్ వైద్యురాలి రేప్ కేసు నిందితుడు సంజయ్ రాయ్ డిమాండ్

కోల్‌కతా: దేశమంతటా కలకలం సృష్టించిన కోల్‌కతాలో జూనియర్ వైద్యురాలి హత్యోదంతంలో నిందితుడు సంజయ్ రాయ్ జైళ్లోనూ తన మొండితనం చూపిస్తున్నాడు. ప్రతి రోజూ చపాతి ఏం తింటామని జైలు అధికారులపైనే ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశాడు. అయితే జైలు నిబంధనల ప్రకారం ఖైదీలతోపాటే విచారణ ఖైదీలకు ఒకేరకమైన భోజనం వడ్డిస్తారు. వైద్యురాలి హత్యకేసులో అరెస్ట్‌చేశాక పోలీసులు సంజయ్‌ను కోల్‌కతాలోని ప్రెసిడెన్సీ కారాగారంలో పడేశారు. అయితే కస్టడీలో ఉన్నప్పటి నుంచి ఒకే తరహా చపాతి, కూరనే రోజూ వడ్డిస్తున్నారని సంజయ్ ఆగ్రహంగా మాట్లాడారు. '' రోజూ రోటీయేనా?. నాకు కోడిగుడ్డు ఫ్రైడ్‌రైస్‌లాంటి ఎగ్ చామ్‌మీన్ పెట్టండి' అని జైలు సిబ్బందిని బెదిరించినట్లు విశ్వసనీయ వర్గాల సమాచారం. అయితే విచారణ ఖైదీ తనకిష్టమొచ్చింది తింటానని తెగేసి చెప్పడంపై జైలు యాజమాన్యం సీరియస్ అయింది. అతి చేయొద్దని హెచ్చరించి అధికారులు సంజయ్ నోరు మూయించారు. దీంతో పెట్టింది తింటానని సంజయ్ వ్యాఖ్యానించినట్లు సమాచారం. అయితే జైలుకు వచ్చిన కొత్తలో తనకు నిద్ర పట్టట్లేదని, నిద్ర సరిపోవడం లేదని, నన్ను కాస్తంత పడుకోనివ్వండి అని సంజయ్ తెగ ఫిర్యాదులు చేసేవాడని ఇప్పుడు సాధారణ స్థాయికి వచ్చాడని తెలుస్తోంది.

ట్రంప్ ర్యాలీలో మరో భద్రతావైఫల్యం

వాషింగ్టన్: అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు, అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో రిపబ్లికన్ అభ్యర్థి డొనాల్డ్ ట్రంప్ ప్రచార ర్యాలీలో మరోసారి భద్రతావైఫల్యం వెలుగుచూసింది. మనిషికి స్వల్ప కరెంట్‌షాక్ ఇచ్చి కుప్పకూల్చే టేజర్ గన్‌తో వచ్చిన ఒక యువకుడిని పోలీసులు అరెస్ట్‌చేశారు. పెన్సిల్వేనియా రాష్ట్రంలోని జాన్స్‌టౌన్ పట్టణంలో మామ్స్ ఫర్ లిబర్టీ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన కార్యక్రమంలో శుక్రవారం ఈ ఘటన జరిగింది. ట్రంప్ ఇండోర్‌స్టేడియంలో వేదికపై మాట్లాడుతుండగా మీడియా కోసం కేటాయించిన గ్యాలరీ పైకి ఎక్కేందుకు ఒక ఆగంతకుడు ప్రయత్నించాడు. అతడి వద్ద టేజర్‌ను గుర్తించారు. అతడిని రిపబ్లికన్ పార్టీ కార్యకర్తలు అడ్డుకోబోయారు. భద్రతా బలగాలు అతడిని కిందకు దింపేశారు. అయినాసరే అతను అందరినీ తోసేసేందుకు ప్రయత్నించడంతో పోలీసులు బేడీలు వేసి అదుపులోకి తీసుకున్నారు.

అమెరికాలో నేపాల్ యువతి కాల్చివేత

- భారత సంతతి వ్యక్తి అరెస్టు

వాషింగ్టన్: అమెరికాలో నేపాల్ విద్యార్థిని మునా పాండే(21)ను కాల్చి చంపిన కేసులో భారత సంతతికి చెందిన బాబీ సింహ్ సిన్హా(52)ను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. ఈ సంఘటన ఆగస్టు 26న సాయంత్రం 5.30 గంటలకు జరిగిందని చెప్పారు. ఈ కేసు వివరాలను ఆగస్టు 31న వెల్లడించారు. నేపాల్ యువతి మునా పాండే హూస్టన్‌లో కమ్యూనిటీ కాలేజీలో చదువుకుంటూ ఓ అపార్టుమెంట్‌లో ఉంటోంది. తన ఫ్లాట్‌లో ఆమె రక్తపు మడుగులో పడి ఉన్నట్లు పోలీసులకు సమాచారం అందింది. దాంతో పోలీసులు ఫ్లాట్‌కు చేరుకొని పరిశీలించారు. మునా పాండే అప్పటికే మరణించిట్లు గుర్తించారు. తూటా గాయాల వల్లే ఆమె మృతిచెందినట్లు తేల్చారు. దర్యాప్తు వేగవంతం చేశారు. సీసీటీవీ కెమెరాల్లో రికార్డయిన దృశ్యాలను జల్లెడ పట్టారు. అపార్టుమెంట్ నుంచి బయటకు వెళ్తున్న ఓ వ్యక్తి ఫొటో కెమెరాకు చిక్కింది. మునా పాండేను అతడే హత్య చేసినట్లు అనుమానించారు. రోడ్డుపై ట్రాఫిక్ సిగ్నల్ వద్ద ఆగి ఉండగా అదుపులోకి తీసుకొని ప్రశ్నించారు. తన పేరు బాబీ సింహ్ సిన్హా అని, నేపాల్ యువతిని తానే హత్య చేశానని విచారణలో అంగీకరించాడు. దొంగతనం చేయడానికి మునా పాండే ఫ్లాట్‌కు వెళ్లానని, ఆమె ప్రతిఘటించడంతో తుపాకీతో కాల్చి చంపానని అన్నాడు. మునా పాండే అంత్యక్రియలు అమెరికాలోనే నిర్వహించాలని, ఆమె తల్లిని నేపాల్ నుంచి రప్పించాలని అమెరికాలోని నేపాల్ సంఘం సభ్యులు నిర్ణయించారు.

మునా పాండే

బాబీ సింహ్ సిన్హా

హెల్మెట్ ధారణ.. ప్రాణాలకు రక్షణ

విజయనగరం జిల్లా కేంద్రంలో ట్రాఫిక్ పోలీసులు శనివారం భారీ బైక్ ర్యాలీ చేపట్టి హెల్మెట్ ధారణపై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించారు.
– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయనగరం

వర్షంలోనూ లాగాలి.. బతుకు 'బండి'

నెల్లూరు మూలపేటలో శనివారం వర్షం పడుతున్న సమయంలో కుటుంబసభ్యులకు గొడుగు ఏర్పాటు చేసి సిపాయి బండిపై వెళ్తున్న కార్మికుడు.
– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, నెల్లూరు

స్విమ్మింగ్ పూల్ కాదు... స్టేడియమే

శనివారం విజయవాడలో కురిసిన భారీ వర్షానికి విజయవాడ ఇందిరాగాంధీ మునిసిపల్ స్టేడియంలో నిలిచిన వర్షపు నీరు.
– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

చంద్రబాబు వెన్నుపోటుకు 29 ఏళ్లు

1995 సెప్టెంబర్ 1.. మామ ఎన్టీఆర్‌ను పదవీచ్యుతుడిని చేసి సీఎం పీఠం ఎక్కిన చంద్రబాబు

- ఎన్టీఆర్‌ని కుటుంబానికి దూరం చేసి, ఏకాకిని చేసి పార్టీని లాక్కున్న చరిత్ర
- అల్లుడు చేసిన ద్రోహం, అవమానాలు తట్టుకోలేక ఆత్మ క్షోభతో చనిపోయిన ఎన్టీఆర్
- 40 ఏళ్ల రాజకీయ జీవితంలో తన ఎదుగుదలలో అన్నీ కుట్రలు, కుతంత్రాలే
- వెన్నుపోటు, నయవంచన, కల్లబొల్లి కబుర్లే చంద్రబాబు విజయ సోపానాలు
- పైకి మాత్రమే విజనరీ, లోపల రాజకీయ బేహారి
- తెలుగు రాష్ట్రాల్లో రాజకీయాలను భ్రష్టు పట్టించిన వ్యక్తి బాబు
- వంగవీటి రంగా హత్యలోనూ కీలక పాత్ర
- బషీర్‌బాగ్ కాల్పుల ఘటన బాబు పైశాచికత్వానికి పరాకాష్ట
- రాష్ట్ర విభజన తర్వాత అమరావతిలో అంతర్జాతీయ స్థాయి కుంభకోణం

సాక్షి, అమరావతి: వెన్నుపోటుకు చంద్రబాబే ప్రపంచ బ్రాండ్. ఆయనకు ఈ ఘనత వచ్చి నేటితో సరిగ్గా 29 ఏళ్లు నిండింది. 30వ సంవత్సరంలోకి అడుగిడుతోంది. పిల్లనిచ్చిన సొంత మామ ఎన్టీఆర్‌నే అధికార దాహంతో వెన్నుపోటు పొడిచి, ఆయనపై చెప్పులేయించి, 1995 సెప్టెంబర్ 1న చంద్రబాబు సీఎం పీఠాన్ని ఎక్కారు. అప్పటి నుంచి తన అస్థిత్వాన్ని కాపాడుకోవడానికి రాజకీయాలను భ్రష్టు పట్టించారు. రాజకీయాలను డబ్బు మయం చేసి, కుట్రలు, కుతంత్రాలతో 3 దశాబ్దాలుగా నాయకుడిగా చలామణి అవుతున్నారు. అప్పటి వెన్నుపోటుకు మూడు దశాబ్దాలు పూర్తవుతున్న సందర్భంగా తనను గొప్పగా కీర్తిస్తూ ఆదివారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సంబరాలు జరపాలని టీడీపీ శ్రేణులకు పిలుపునిచ్చారు.

చంద్రబాబును దశమ గ్రహంతో పోల్చిన ఎన్టీఆర్

చంద్రబాబుకు ఎన్టీఆర్ తన కుమార్తెను ఇచ్చి పెళ్లి చేస్తే.. ఆయన మామ ఎన్టీఆర్‌కే వెన్నుపోటు పొడిచి రిటర్న్ గిఫ్ట్ ఇచ్చారు. ఎన్టీఆర్ కుటుంబ సభ్యులను ట్రాప్‌లో పడేసి వెన్నుపోటు ప్రహసనంలో పావులుగా వాడుకున్నారు. ఎన్టీఆర్‌కు ద్రోహం చేసి పదవి నుండి తప్పించారు. ఎన్టీఆర్ స్థాపించిన తెలుగుదేశం పార్టీని, గుర్తును సొంతం చేసుకున్నారు. ఈ తిరుగుబాటులో ఎమ్మెల్యేలంతా చంద్రబాబు మాయలో పడ్డారని గ్రహించిన ఎన్టీఆర్.. పార్టీ ఎమ్మెల్యేలను ఒప్పించడానికి వైస్రాయ్ హోటల్‌కు వెళ్తే చంద్రబాబు దగ్గరుండి ఎన్టీఆర్‌పై చెప్పులు వేయించి దాడి చేశారు. ఈ ఘోరమైన అవమానాన్ని ఎన్టీఆర్ తట్టుకోలేకపోయారు. ఆత్మ గౌరవానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చే ఎన్టీఆర్ తనకు జరిగిన అవమానంతో కుంగిపోయారు. ఆ క్షణమే తాను చచ్చిపోయినట్లు లెక్క అని కంటతడి పెట్టి ఆక్రోశించారు. అక్కడితో ఆగకుండా ఎన్టీఆర్ బ్యాంకు ఖాతాను చంద్రబాబు ఫ్రీజ్ చేయించారు. ఎన్టీఆర్ కుర్చీని కబ్జా చేసిన చంద్రబాబు అసెంబ్లీలోనూ ఆయన్ని అవమానించారు. సినిమాల్లో, రాజకీయాల్లోనూ తనదైన శైలితో ఒక వెలుగు వెలిగిన ఎన్టీఆర్ తన జీవిత చరమాంకంలో సొంత మనుషుల చేతుల్లోనే ఘోరమైన అవమానాలు పొంది కంట తడి పెట్టుకున్నారు. చంద్రబాబుని ఎన్టీఆర్ దశమ గ్రహంగా, ఔరంగజేబుగానూ పోల్చారు. చంద్రబాబు పరివారం పెట్టిన మానసిక క్షోభతోనే ఎన్టీఆర్ కన్ను మూశారన్నది చరిత్ర చెప్పే విషయం. ఎన్టీఆర్ మరణానంతరం ఆయన ఆనవాళ్లు లేకుండా చేసేందుకు చంద్రబాబు అనేక నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. ఎన్టీఆర్ తెచ్చిన మద్య నిషేధం, రెండు రూపాయల బియ్యం పథకాలను ఎత్తివేశారు. రైతులకు నీటి రాయితీని తొలగించారు. అటు పార్టీలోనూ ఎన్టీఆర్ జ్ఞాపకాలు లేకుండా చెరిపేశారు. ఇలా అనేక చర్యలతో ఎన్టీఆర్‌ను ప్రజలకు దూరం చేసేందుకు ప్రయత్నించారు. ఎన్టీఆర్‌ను అడుగడుగునా అవమానాలకు గురి చేస్తూ అనుక్షణం క్షోభ పెట్టిన చంద్రబాబు.. రాజకీయ అవసరాలకు మాత్రం ఎన్టీఆర్ పేరు, బొమ్మ వాడేసుకుంటారు. ఎన్టీఆర్ గురించి గొప్పగా చెబుతూ నిజ జీవితంలో ఎన్టీఆర్‌ను మించిన మహానటుడి పాత్ర పోషిస్తున్నారు. అప్పట్లో ఎన్టీఆర్‌కు వ్యతిరేకంగా అన్ని దారుణాలు చేసిన చంద్రబాబు ఇప్పుడు అదే ఎన్టీఆర్‌ను ఆకాశానికి ఎత్తేలా పొగడడం రాజకీయ వైచిత్రేనంటారు రాజకీయ విశ్లేషకులు.

బాబు హయాంలో అనేక నేరాలు, ఘోరాలు

1995లో ఎన్టీఆర్‌ను ద్రోహపూరితంగా గద్దె దించి, తాను పీఠమెక్కింది మొదలు చంద్రబాబు రాజకీయం, పరిపాలన మొత్తం కుట్రలు, కుతంత్రాలు, స్వార్థ ప్రయోజనాలే. 1995 – 2004 మధ్య కాలంలో ఉమ్మడి ఏపీని ప్రపంచ బ్యాంకుకు తాకట్టు పెట్టారనే విమర్శలున్నాయి. ×ప్రపంచ బ్యాంకు జీతగాడు, చంద్రబాబు మాయగాడు₹ అంటూ అప్పట్లో కమ్యూనిస్టులు ప్రత్యేక పాటలు రచించి ప్రచారం చేశాయంటే ఆయన ఏ స్థాయిలో ప్రజలను వంచించారో అర్థం చేసుకోవచ్చు. హైటెక్ సిటీ నిర్మాణం పేరుతో రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం చేసి కోట్లు కూడగట్టారు. ఏలేరు స్కాం, తెల్గీ స్టాంపులు, మద్యం ముడుపులు, పనికి ఆహార పథకం వంటి కుంభకోణాలు అనేకం వెలుగు చూశాయి. అప్పట్లోనే 'చంద్రబాబు జమానా–అవినీతి ఖజానా' అని సీపీఎం పార్టీ ఒక పుస్తకాన్ని విడుదల చేసి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రచారం చేసింది. రాజకీయాల్లో ప్రత్యర్థులను వర్గ శత్రువులుగా పరిగణించి రాయలసీమలో ఫ్యాక్షన్ ను రాజేశారు. అనంతపురం జిల్లాలో ప్రత్యర్థి రాజకీయ పార్టీకి చెందిన వందలాది మందిని వెంటాడి వేటాడి చంపేయడంలో కీలక భూమిక పోషించారనే విమర్శలు అప్పట్లో బలంగా వినిపించాయి. విద్యుత్ ఛార్జీలను అడ్డగోలుగా పెంచడంతో ప్రజలు ఉద్యమించి శాంతియుతంగా నిరసన తెలుపుతుంటే 2000 సంవత్సరంలో వారిపై కాల్పులు జరిపించిన చరిత్ర చంద్రబాబుది. ఈ ఘటనలో ముగ్గురు చనిపోవడం అప్పట్లో తీవ్ర సంచలనంగా మారి చంద్రబాబు రాక్షసత్వాన్ని బయటపెట్టింది. అంతకు ముందు తణుకు సమీపంలోని కాల్దరి రైల్వేస్టేషన్ వద్ద ఆందోళన చేస్తున్న రైతులపై కాల్పులు జరిపించి ఒక రైతు మృతికి కారకుడయ్యారు. వీటన్నింటిపైనా వైఎస్ రాజశేఖర్‌రెడ్డి అలుపెరగని పోరాటం చేశారు. దాని పర్యవసానమే 2004 ఎన్నికల్లో చంద్రబాబు చిత్తుగా ఓడిపోయి వైఎస్ రాజశేఖర్‌రెడ్డి అధికారంలోకి వచ్చారు.

రంగా హత్యలోనూ తెరవెనుక పాత్ర!

రాష్ట్రంలో 1985 ఎన్నికల్లో విజయవాడ తూర్పు నియోజకవర్గం నుంచి భారీ మెజార్టీతో గెలుపొందిన వంగవీటి మోహన రంగా తిరుగులేని నాయకుడిగా ఆవిర్భవించారు. రంగాను అడ్డు తొలగించుకోకపోతే కోస్తాలో రాజకీయ మనుగడ ఉండదని చంద్రబాబు భావించారని చెబుతారు. అందుకే అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్టీఆర్‌కు తెలియకుండా కుట్ర చేసి.. 1988 డిసెంబర్ 26న ప్రజా సమస్యల పరిష్కారం, వ్యక్తిగత భద్రత కోసం ఆమరణ దీక్ష చేస్తున్న రంగాను అతి దారుణంగా హత్య చేయించడంలో చంద్రబాబు కీలక పాత్ర పోషించారని సీనియర్ నేత చేగొండి హరిరామజోగయ్య తన ఆత్మకథలో రాశారు.

రాష్ట్ర విభజన తర్వాత మళ్లీ కుంభకోణాలు

రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ప్రజలను ఏమార్చి దొంగ హామీలతో 2014లో మళ్లీ అధికారంలోకి వచ్చిన చంద్రబాబు రాష్ట్రాన్ని అవినీతి మయం చేశారు. జన్మభూమి కమిటీల పేరుతో ప్రజలను పీక్కు తిన్నారు. అమరావతి రాజధాని పేరుతో చేసిన అంతర్జాతీయ కుంభకోణంతో ప్రపంచమే ఆశ్చర్యపోయింది. రాజధాని కోసం రైతులపై దౌర్జన్యాలకు పాల్పడి బలవంతపు భూసమీకరణ చేశారు. అసైన్డ్ భూములను లాక్కోవడం, ఇన్‌సైడర్ ట్రేడింగ్, ఇన్నర్ రింగు రోడ్డు అలైన్‌మెంట్ మార్పు, స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ కుంభకోణం, విశాఖలో లక్ష ఎకరాల భూ కుంభకోణం, నీరు–చెట్టు కార్యక్రమంలో అవినీతి వంటి లెక్కలేనని వ్యవహారాలు బయటకు వచ్చాయి. ఈ నేపథ్యంలో 2019 ఎన్నికల్లో ప్రజలు చంద్రబాబుని మరోసారి చిత్తుగా ఓడించారు. ఆ తర్వాత స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ కుంభకోణంలో ఏకంగా అరెస్టయి జైలుకు వెళ్లారు. ప్రజలను మాయ చేసి కనీవినీ ఎరుగని అబద్ధాలు, దొంగ హామీలతో ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికల్లో చంద్రబాబు మళ్లీ అధికారంలోకి వచ్చారు. వెన్నుపోట్లు, మోసం, నయవంచనతో రాజకీయ జీవితాన్ని నిర్మించుకున్న చంద్రబాబు తనను ఒక విజనరీగా చూపించేందుకు ఎల్లో మీడియాను ఉపయోగించుకున్నారు. చంద్రబాబు చెప్పుచేతల్లో ఉండే ఈ మీడియా ఆయన్ని అవతార పురుషుడిగా, అభివృద్ధి ప్రదాతగా కీర్తిస్తూ నిత్యం ప్రజలను ఏమారుస్తూనే ఉంటుంది. మీడియా హైప్, సొంత డబ్బా కొట్టుకోవడంలోనే ఆయన విజన్ కనిపిస్తుంది తప్ప నిజానికి చంద్రబాబు ఒక దారి తప్పిన, మోసపూరిత నాయకుడు. అలవికాని హామీలు ఇచ్చి అధికారంలోకి రావడం, ఆ తర్వాత వంచించడం ఆయన నైజం. వీటన్నింటినీ దాచి చంద్రబాబును గొప్ప నేతగా టీడీపీ శ్రేణులు, ఎల్లో మీడియా కీర్తించడంపై రాజకీయ విశ్లేషకులు పెదవి విరుస్తున్నారు.

క్లుప్తంగా...

సమగ్రమైన కౌలు చట్టం చేయాలి

కౌలు రైతు సంఘాల నేతల డిమాండ్

సాక్షి, అమరావతి/ గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్): గ్రామసభల్లోనే నేరుగా కౌలు రైతులను గుర్తించి భూ యజమాని సంతకంతో సంబంధం లేకుండా గుర్తింపు కార్డులు జారీ చేసేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నూతన కౌలు చట్టం తేవాలని వివిధ రైతు, కౌలు రైతు సంఘాల నేతలు ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. విజయవాడ ప్రెస్ క్లబ్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ కౌలురైతుల సంఘం ఆధ్వర్యంలో కౌలు చట్టం రూపకల్పనపై శనివారం రాష్ట్రస్థాయి చర్చా గోష్ఠి కార్యక్రమం ఏపీ రైతు సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కాటమయ్య అధ్యక్షతన జరిగింది. తొలుత కౌలురైతుల రక్షణ సంక్షేమం కోసం ఆంక్షలు, ఆటంకాలు లేని సమగ్రమైన కౌలు చట్టం తీసుకు రావాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఏపీ కౌలురైతుల సంఘం రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి పి.జమలయ్య తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. చట్టం తెచ్చే ముందు క్షేత్రస్థాయిలో రైతులు, కౌలురైతుల సంఘాల ప్రతినిధులతో చర్చలు జరిపి వారి అభిప్రాయాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని సూచించారు.

'షూటర్లు భారత జాతికే గర్వకారణం'

విజయవాడ స్పోర్ట్స్: భారత షూటర్లు దేశానికే గర్వకారణమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ముఖ్య కార్యదర్శి ఆర్.పి.సిసోడియా అన్నారు. 24వ రాష్ట్ర స్థాయి రైఫిల్ షూటింగ్ పోటీల్లో పతకాలు సాధించిన 180 మంది క్రీడాకారులకు విజయవాడ క్లబ్‌లో శనివారం సాయంత్రం జరిగిన ప్రత్యేక కార్యక్రమంలో ఆయన పతకాలు, సర్టిఫికెట్లు అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ అంతర్జాతీయ పతకాలతో పాటు ఒలింపిక్ పతకాలు సాధించిన భారత షూటర్లను క్రీడాకారులను ఆదర్శంగా తీసుకోవాలన్నారు.

కృష్ణాజలాల వివాదంపై అఖిలపక్షం నిర్వహించాలి

సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు

సాక్షి, అమరావతి: కృష్ణా జలాల పంపిణీ వివాదం నేపథ్యంలో అఖిల పక్ష సమావేశం జరపాలని, రాష్ట్ర దీర్ఘ కాల ప్రయోజనాల రీత్యా అన్ని రాజకీయ పార్టీలు, రైతు సంఘాల అభిప్రాయాలను తీసుకొని ముందుకు వెళ్లాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు కోరారు. ఈ మేరకు శనివారం ఆయన ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. విజయవాడ మొగల్రాజపురంలో కొండచరియలు విరిగిపడి ఐదుగురు మృతి చెందడం విచారకరమన్నారు. మృతి చెందిన వారి కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం రూ.25 లక్షల చొప్పున నష్టపరిహారం ప్రకటించాలని డిమాండ్ చేశారు.

చంద్రబాబు.. ఎన్డీయేకు మద్దతు ఉపసంహరించుకో

సీపీఐ జాతీయ కార్యదర్శి నారాయణ

తిరుపతి కల్చరల్: నియంతలా వ్యవహరిస్తున్న ప్రధాని మోదీకి ఏపీ సీఎం చంద్రబాబు మద్దతు ఉపసంహరించుకోవాలని సీపీఐ జాతీయ కార్యదర్శి కె.నారాయణ డిమాండ్ చేశారు. ఏపీలో పెరిగిన భూ అక్రమాలపై నిష్పక్షపాతంగా విచారణ చేయాలని, యాప్ రుణాల పేరుతో వేధించే వారిని కట్టడి చేయాలని కోరారురు. కేంద్రంలో ఎన్డీయే ప్రభుత్వం సంక్షోభంలో పడిందని మోదీని మార్చాలని బీజేపీ నేతలే అంటున్నారని చెప్పారు. శనివారం తిరుపతిలోని సీపీఐ కార్యాలయంలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. 2019లో బీజేపీకి 300కు పైగా సీట్లు వచ్చాయని, 2024 ఎన్నికల్లో బీజేపీ సొంతంగా 400 సీట్లు సాధిస్తామని మోదీ ఢంకా మోగించినా చివరకు 240కే పరిమితం కావాల్సి వచ్చిందన్నారు.

శ్రీవారి దర్శనానికి 12 గంటలు

తిరుమల: తిరుమలలో భక్తుల రద్దీ అధికంగా ఉంది. క్యూకాంప్లెక్స్‌లో 17 కంపార్ట్‌మెంట్లు నిండాయి. శుక్రవారం అర్ధరాత్రి వరకు 65,080 మంది స్వామివారిని దర్శించుకోగా 27,394 మంది భక్తులు తలనీలాలు సమర్పించారు. స్వామివారికి కానుకల రూపంలో హుండీలో రూ.3.80 కోట్లు సమర్పించారు. టైంస్లాట్ టికెట్లు కలిగిన భక్తులకు సకాలంలోనే దర్శనమవుతోంది. దర్శన టిక్కెట్లు లేని భక్తులకు 12 గంటల్లో దర్శనం లభిస్తోంది. ప్రత్యేక ప్రవేశ దర్శనం టికెట్లు కలిగిన భక్తులకు 2 గంటల్లో దర్శనం లభిస్తోంది. సర్వదర్శనం టోకెన్లు కలిగిన భక్తులు నిర్దేశించిన సమయానికి క్యూలైన్లో వెళ్లాలని టీటీడీ విజ్ఞప్తి చేస్తోంది.

నేటి నుంచి యజుర్వేద పారాయణం

లోక కళ్యాణార్థం టీటీడీ నిర్వహిస్తున్న చతుర్వేద పారాయణంలో భాగంగా సెప్టెంబర్ 1 నుంచి తిరుమల శ్రీవారి ఆలయంలో 4వ విడత శుక్ల యజుర్వేద పారాయణం ప్రారంభం కానుంది. చతుర్వేద పారాయణంలో భాగంగా జూలై 1న ప్రారంభమైన సామవేద పారాయణం ఆగస్టు 31న ముగిసింది. శ్రీవారి ఆలయంలోని రంగనాయకుల మండపంలో ప్రతిరోజు ఉదయం 9 నుంచి 10 గంటల మధ్య వేద పండితులు శుక్ల యజుర్వేదం పారాయణం చేయనున్నారు.

వర్షంలోనూ పోటెత్తిన భక్తులు

సాక్షి, నెట్‌వర్క్: ఓ వైపు జోరుగా వర్షాలు కురుస్తున్నా రాష్ట్రంలోని ప్రధాన ఆలయాల్లో భక్తుల రద్దీ మాత్రం తగ్గలేదు. అన్నవరం, సింహాచలం, ఇంద్రకీలాద్రి, ద్వారకాతిరుమల, ఒంటిమిట్ట, మంగళగిరి, ద్రాక్షారామం, శ్రీకూర్మం, శ్రీముఖలింగం తదితర క్షేత్రాల్లో మూలవరులను దర్శించుకోవడానికి భక్తులు భారీగా తరలివచ్చారు.

వైభవంగా మహా పూర్ణాహుతి

ద్వారకాతిరుమల: ఏలూరు జిల్లా ద్వారకాతిరుమల శ్రీవారి క్షేత్రానికి దత్తత దేవాలయమైన లక్ష్మీపురం ఆలయంలో 3 రోజులుగా జరుగుతున్న శ్రీనివాసుని దివ్య పవిత్రోత్సవాలు శనివారంతో ముగిశాయి. ఆలయంలో పవిత్రావరోహణ, పూర్ణాహుతి, మహా శాంతి హోమాన్ని అర్చకులు, పండితులు వైభవంగా నిర్వహించారు. ఆలయ ఆవరణలో స్వామి, అమ్మవార్ల ఉత్సవ మూర్తులను ఉంచి ప్రత్యేక పుష్పాలంకారాలు చేశారు. ఆలయ పండితులు, అర్చకులు స్నపన, తిరుమంజనాలను జరిపి, ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. స్వామివారి మూలవిరాట్, పద్మావతి, ఆండాళ్ అమ్మవార్లపై, ఇతర దేవతామూర్తులపై ఉంచిన దివ్య పవిత్రాలను తొలగించారు. యాగశాలలో మహా పూర్ణాహుతి వేడుకను వైభవోపేతంగా నిర్వహించారు. ఈ వేడుకల్లో ఆలయ డీఈవో బాబూరావు, సూపరింటెండెంట్ సుబ్రహ్మణ్యం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నందనందనా గోవింద

ఆత్రేయపురం: వాడపల్లి క్షేత్రం శనివారం భక్తజన సంద్రమైంది. కలియుగ దైవంగా ఖ్యాతికెక్కిన వాడపల్లి శ్రీదేవి, భూదేవి సమేత శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామివారి దివ్యక్షేత్రం భక్తులతో పోటెత్తింది. ఉదయం నుంచి వర్షం కురుస్తున్నా రద్దీ ఎక్కడా తగ్గలేదు. దీంతో విశిష్ట, వీఐపీ, ఉచిత దర్శనాల క్యూ లైన్లు పోటెత్తాయి. 40 వేల మంది స్వామివారిని దర్శించుకున్నారు. స్వామివారిని ప్రత్యేకంగా అలంకరించి దర్శనాలకు అనుమతి ఇచ్చారు.

3న చిత్తూరులో ఉద్యోగ మేళా

చిత్తూరు కలెక్టర్ సుమిత్ కుమార్ గాంధీ

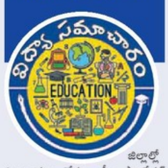
చిత్తూరు కలెక్టరేట్: చిత్తూరు జిల్లాలోని నిరుద్యోగులు ఉద్యోగ మేళా ను సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కలెక్టర్ సుమిత్ కుమార్ గాంధీ అన్నారు. శనివారం కలెక్టరేట్‌లో ఉద్యోగ మేళా పోస్టర్‌లను ఆవిష్కరించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ సెప్టెంబర్ 3న జిల్లా కేంద్రంలోని ప్రభుత్వ ఐటీఐ కళాశాల, పలమనేరులోని ఎస్వీసీఆర్ ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలల్లో ఉద్యోగమేళా నిర్వహిస్తారన్నారు. రాష్ట్ర నైపుణ్యాభివృద్ధి సంస్థ, డీఆర్‌డీఏ సంయుక్తంగా ఉద్యోగ మేళా నిర్వహిస్తారని తెలపారు. ఈ ఉద్యోగమేళాలో 10 కంపెనీలు పాల్గొంటాయని చెప్పారు. పదవ తరగతి నుంచి డిగ్రీ వరకు పాస్, ఫెయిల్ అయిన అభ్యర్థులు ఉద్యోగ మేళా పాల్గొనవచ్చన్నారు. 18–35 సంవత్సరాల మధ్య వయసు ఉన్న వారు అర్హులని తెలిపారు.

దివ్యాంగులకు ఉద్యోగ అవకాశాలు

చిత్తూరు కలెక్టరేట్: చిత్తూరు, తిరుపతి జిల్లాల్లోని దివ్యాంగులకు డ్రీం ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పిస్తున్నట్లు జిల్లా విభిన్న ప్రతిభావంతుల శాఖ ఏడీ శ్రీనివాస్ తెలిపారు. శనివారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. చిత్తూరు, తిరుపతి జిల్లాల్లో దివ్యాంగుల కోసం డ్రీం ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యం లో శిక్షణా కేంద్రాన్ని స్థాపించడం జరిగిందన్నారు. ఈ శిక్షణా కేంద్రంలో వివిధ రకాల కోర్సులకు ఉచితంగా శిక్షణ ఇచ్చి తద్వారా ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పిస్తామ ని చెప్పారు. బీపీఓ, కంప్యూటర్ అసిస్టెంట్, డీటీపీ, మ్యానుఫ్యాక్చరింగ్, రీటైల్, హోటల్ మేనేజ్‌మెంట్, ఈ కామర్స్, స్పోకెన్ ఇంగ్లీష్ శిక్షణ తరగతులు, టైపింగ్, పర్సనల్ డెవలప్‌మెంట్ లో శిక్షణ ఇస్తామన్నారు. ఈ శిక్షణకు పది పాస్, ఫెయిల్ అయిన వారు అర్హులన్నారు. 18– 32 ఏళ్ల వరకు వయస్సు కలిగి 40 శాతం వికలత్వం తో సదరం సర్టిఫికెట్ గల వారు దరఖాస్తులు చేసుకోవచ్చన్నారు. అర్హత, ఆసక్తి ఉన్న వారు ఈ నెల 4న తిరుపతి జిల్లా కేంద్రంలోని రాస్ కార్యాలయంలో హాజరుకావాలన్నారు.

ఎనర్జీ సోర్సెస్‌పై అంతర్జాతీయ సదస్సు

తిరుపతి సిటీ: పద్మావతి మహిళా డిగ్రీ అండ్ పీజీ కళాశాలలో శనివారం రీన్యూవబుల్ ఎనర్జీ సోర్సెస్ అండ్ అప్లికేషన్స్‌పై అంతర్జాతీయ సదుస్సు నిర్వహించారు. ప్రధానంగా ఇవొల్యూషన్ ఆఫ్ బ్యాటరీస్, సోలార్ థిన్‌ఫిల్మ్స్ అనే అంశాలపై సదస్సులో చర్చించారు.

ఓఆర్ఐ నూతన వెబ్‌సైట్ ప్రారంభం

తిరుపతి సిటీ: ఎస్వీయూ ఓరియంటల్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ (ఓఆర్ఐ) కోసం వీసీ డాక్టర్ సీహెచ్ అప్పారావు శనివారం నూతన వెబ్‌సైట్‌ను ప్రారంభించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ.. ఓఆర్ఐ అనేది అమూల్యమైన తాళపత్రాలు, గత తరాల జ్ఞానాన్ని భద్రపరిచే రచనల నిధి అని చెప్పారు. నూతన వెబ్‌సైట్ ప్రపంచంలోని పండితులకు, పరిశోధకులకు, ఔత్సాహికులకు విస్తారమైన జ్ఞానాన్ని అందిస్తుందన్నారు. భారతీయ జ్ఞాన సంపదను ప్రపంచానికి అందించడమే ఈ వెబ్‌సైట్ లక్ష్యమన్నారు. రాత పత్రాలను సేకరించడం, డిజిటలైజ్ చేసి ఆన్‌లైన్‌లో అందుబాటులో ఉంచాలనే ఉద్దేశంతోనే నూతన వెబ్‌ను ప్రారంభించామన్నారు. మరిన్ని విషయాలపై అవగాహన పెంచుకునేందుకు WWW.SVUORI.COM వెబ్‌సైట్‌ను సంప్రదించాలన్నారు.

తెలంగాణ - ఛత్తీస్‌గఢ్ సరిహద్దులో భద్రతా దళాల క్యాంపు కంచెలో బీర్ బాటిళ్లు

రణరంగంలో బీర్ బాటిళ్లు!

- బీర్ బాటిల్ గాజుముక్కలతో పెను విధ్వంసం?
- భద్రతా దళాల రక్షణలోనూ ఖాళీ బీర్ బాటిళ్లకు స్థానం
- మావోల మెరుపుదాడులకు 'బాటిల్ లైన్'తో చెక్

సాక్షి ప్రతినిధి, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం: బస్తర్ అడవులు కేంద్రంగా మావోయిస్టులు - ప్రభుత్వానికి మధ్య జరుగుతున్న పోరులో బీర్ బాటిళ్లకు ప్రాధాన్యత పెరిగింది. మావోయిస్టులు ఖాళీ బీర్ బాటిళ్లనే ఆయుధాలుగా ఉపయోగిస్తున్నారు. దీంతో భద్రతా బలగాలు సైతం తమ రక్షణ వ్యవస్థలో అవే బాటిళ్లను భాగంగా మార్చుకున్నాయి.

విరివిగా క్యాంపులు

మావోయిస్టుల ఏరివేతలో భాగంగా సెంట్రల్ రిజర్వుడు పోలీస్ ఫోర్స్ (సీఆర్‌పీఎఫ్), జిల్లా రిజర్వుడు దళాలు (డిస్ట్రిక్ట్ గార్డ్), ఇండో - టిబెటన్ బోర్డర్ పోలీస్(ఐటీబీపీ) ఇలా వేర్వేరు పేర్లతో నక్సల్స్ ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో ప్రతీ ఆరు కిలోమీటర్లకు ఒకటి చొప్పున పారా మిలిటరీ బలగాలను కేంద్రం మోహరిస్తోంది. ప్రతీ క్యాంపు నుంచి మూడు కిలోమీటర్ల పరిధిలోని అడవిలో భద్రతా దళాలకు చెందిన జవాన్లు కూంబింగ్ చేస్తూ మావోయిస్టులను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నారు. మరోవైపు క్యాంపు ఏర్పాటు చేసిన ప్రాంతంలో తాత్కాలిక రోడ్డు, విద్యుత్, మొబైల్ సిగ్నళ్ల వ్యవస్థలను ఏర్పాటు చేసి మరింతగా మావోల ఇలాఖాలోకి చొచ్చుకు వెళ్తున్నారు. ఛత్తీస్‌గఢ్ సరిహద్దుగా ఉన్న భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా చర్ల మండలంలో తొమ్మిది(09) క్యాంపులు ఉంటే దుమ్ముగూడెం మండలంలో 1, దానికి అనుబంధంగా మరో 10 క్యాంపులు ఉండటం భద్రతా దళాల దూకుడును సూచిస్తోంది.

మావోల మెరుపుదాడి

భద్రతా దళాల మానసిక స్థైర్యం దెబ్బతీసే లక్ష్యంతో ఈ ఏడాది జనవరిలో తెలంగాణ సరిహద్దు పామేడు - ధర్మారం గ్రామాల మధ్య చింతవాగుకు ఇరువైపులా ఉన్న రెండు క్యాంపులపై మావోయిస్టులు మెరుపుదాడులు చేశారు. పూర్తిగా అడవిలో ఉన్న క్యాంపుపై ఒకేసారి 400 మంది దాడికి దిగారు. భద్రతా దళాల కళ్లు కప్పేందుకు ఒంటిపై ఆకులను కప్పుకుని నేలపై పాకుతూ నెమ్మదిగా క్యాంపు ప్రాంగణంలోకి చొచ్చుకొచ్చి బాంబులు విసరడం, కాల్పులు జరపడమే కాక బాణాలు వేస్తూ మెరుపుదాడి చేశారు. మూడు గంటలకు పైగా జరిగిన ఈ దాడిలో క్యాంప్ ప్రాంగణానికి విద్యుత్ సరఫరా చేసే యూనిట్‌ను అధీనంలోకి తెచ్చుకోవడంలో విఫలం కావడంతో మావోలు వెనక్కి తగ్గారు. లేదంటే పెద్ద ఎత్తున ప్రాణనష్టం, వందల సంఖ్యలో భద్రతా దళాలు ఆయుధాలను నష్టపోవాల్సి వచ్చేది.

కంచెలో బాటిళ్లు

అడవుల్లో ఏర్పాటు చేసే క్యాంపుల చుట్టూ రక్షణగా ఇనుప ముళ్లకంచె ఏర్పాటు చేసేవారు. ఈ కంచె లోపలి వైపు బంకర్లు, వాచ్ టవర్లు ఉండేవి. పామేడు ఘటన తర్వాత క్యాంపుల భద్రత విషయంలో లోపాలు బయటపడ్డాయి. దీంతో ఇనుప ముళ్లకంచెలో వందల కొద్దీ ఖాళీ బీర్ బాటిళ్లు వేలాడదీయాలని నిర్ణయించారు. రాత్రివేళ కళ్లుగప్పి క్యాంపు సమీపంలోకి వచ్చిన మావోయిస్టులు కంచెను ఏ కొంచెం కదిలించినా ఒక బాటిల్‌కు మరో బాటిల్ తగులుతుందని..లేదంటే తీగకు బాటిల్ తాకి వచ్చే శబ్దం ద్వారా సెంట్రీలు అప్రమత్తం అవుతారనేది భద్రతా దళాల అంచనాగా ఉంది. దీంతో అడవులకు దగ్గరగా ఉన్న క్యాంపుల చుట్టూ ఉండే ఇనుప ముళ్లకంచెలో వందలాది ఖాళీ బీరు బాటిళ్లు వచ్చి చేరుతున్నాయి.

బీర్ బాటిల్ బాంబ్

పామేడు ఘటన జరగడానికి ముందు ములుగు జిల్లా వెంకటాపురం మండలం పామునూరులో పేలుడు పదార్థాలు అమర్చిన బీర్ బాటిల్‌ను 2023 ఫిబ్రవరి 21న పోలీసులు గుర్తించారు. యాంటీ నక్సల్స్ ఆపరేషన్‌లో పాల్గొనే దళాలు లోతైన విచారణ చేయగా బీర్ బాటిల్‌కు సంబంధించి ఆసక్తికర అంశాలు వెలుగుచూశాయి. గతంలో పేలుడు తీవ్రత పెంచేందుకు మావోయిస్టులు పదునైన ఇనుప ముక్కలు, మేకులు, గాజు పెంకులను పేలుడు పదార్థాల చుట్టూ ఉంచేవారు. పేలుడు సంభవించినప్పుడు ఈ పదునైన ముక్కల కారణంగా ప్రత్యర్థులకు జరిగే నష్ట తీవ్రత పెరిగేది. అయితే మెటల్ డిటెక్టర్లు ఉపయోగించినప్పుడు ఆ బాంబు జాడను భద్రతా దళాలు సులువుగా పసిగడుతున్నట్లుగా మావోయిస్టులు గుర్తించారు. దీంతో బీరు బాటిల్ బాంబు వ్యూహానికి పదును పెట్టినట్లు తేలింది. తాగి పడేసిన బీర్ బాటిల్ అయితే భద్రతా దళాలు పెద్దగా అనుమానించకుండా వదిలేస్తారని, పైగా ఆ బాటిల్‌లో అమర్చిన బాంబు పేలినప్పుడు పగిలిన బీర్ బాటిల్ గాజు ముక్కల కారణంగా పేలుడు తీవ్రత పెరుగుతుందనేది మావోల అంచనా. గతంలో ఈ తరహా బాంబు లను ఒడిశాలో పేల్చినట్లు గుర్తించారు.

గతేడాది ఫిబ్రవరి 21న భద్రతాదళాలు నిర్వీర్యం చేసిన బీర్ బాటిల్ బాంబ్

తెలంగాణ భవన్ నిర్మాణమెప్పుడు ?

- ఇంకా తేలని సరిహద్దులు
- విభజనపై ఇంకా వెలువడని గెజిట్ నోటిఫికేషన్
- రెండు నెలల్లో పనులు ప్రారంభిస్తామన్న సీఎం రేవంత్, మంత్రి కోమటిరెడ్డి
- క్షేత్రస్థాయిలో కనిపించని పురోగతి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ : రెండు నెలల్లో తెలంగాణ భవన్ నిర్మాణ పనులు ప్రారంభిస్తామని సీఎం రేవంత్, మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి చెప్పినా..క్షేత్రస్థాయిలో ఎలాంటి పురోగతి లేదు. ఈ ఏడాది మార్చిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ భవన్ విభజన పూర్తయింది. అయితే దీనికి సంబంధించి కేంద్ర హోంశాఖ నుంచి నేటి వరకూ గెజిట్ నోటిఫికేషన్ వెలువడలేదు.

నిర్మాణ పనులు ఎలా...

గెజిట్ నోటిఫికేషన్ రాకుండా భవన నిర్మాణ పనులు ఎలా మొదలుపెడతామన్న ప్రశ్నలు అధికారుల నుంచి ప్రభుత్వానికి ఎదురవుతున్నాయి. అయితే సరిహద్దుల ప్రక్రియ తేలిన వెంటనే గెజిట్ నోటిఫికేషన్‌తో సంబంధం లేకుండా 'న్యూఢిల్లీ మున్సిపల్ కౌన్సిల్'(ఎన్‌డీఎంసీ) అనుమతి తీసుకునేందుకు ఆర్అండ్‌బీ సన్నాహాలు చేస్తోంది. వారి నుంచి అనుమతి వచ్చిన వెంటనే నిర్మాణం చేపట్టాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్టు సమాచారం.

విభజన సరే...సరిహద్దులు

ఢిల్లీలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ భవన్ మొత్తం 19.781 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఉంది. ఇందులో తెలంగాణకు 8.245 ఎకరాలు, ఏపీకి 11.536 ఎకరాల స్థలాన్ని కేంద్ర హోంశాఖ కేటాయించింది. తెలంగాణకు కేటాయించిన స్థలంలో 3 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో శబరి బ్లాక్, 5.245 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో పటౌడీ హౌస్‌లు ఉన్నాయి. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, మంత్రి కోమటిరెడ్డి మాత్రం రెండేళ్లలో దేశానికే ఐకానిక్‌గా ఉండేలా భవనాన్ని నిర్మిస్తామని ప్రకటనలు చేశారు. అయితే నేటికీ సరిహద్దుల ప్రక్రియ పూర్తి కాలేదు. సరిహద్దులను తేల్చాలంటూ ఆర్అండ్‌బీ అధికారులు డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ ల్యాండ్ బిల్డింగ్‌కు లేఖలు రాసినా, వారి నుంచి ఏవిధమైన స్పందన రావడం లేదు. మరోవైపు శబరి బ్లాక్ ఏరియాలో కొంత భూమి కబ్జాకు గురైనట్టు అధికారులు గుర్తించారు. సరిహద్దులు పెడితేనే దీనిపై కూడా ఒక స్పష్టత వస్తుంది.

ట్రైకార్ వార్షిక కార్యాచరణలో ఐదు ప్రాధాన్యతాంశాలు

- స్వయం ఉపాధి, రుణసాయం పెంపునకు ప్రాధాన్యత
- మీడియాతో ట్రైకార్ చైర్మన్ బెల్లయ్య నాయక్ వెల్లడి

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రస్తుత ఆర్థిక ఏడాదిలో ట్రైకార్ ద్వారా ఐదు అంశాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వనున్నట్లు ట్రైకార్ చైర్మన్ తేజావత్ బెల్లయ్య నాయక్ వెల్లడించారు. ట్రైకార్ ఆధ్వర్యంలో దామోదరం సంజీవయ్య సంక్షేమ భవన్‌లో శనివారం గిరిజన ఎంపీ, ఎమ్మెల్యేలతో జరిగిన సమావేశంలో గిరిజన అభివృద్ధికి చేపట్టాల్సిన కార్యక్రమాలపై అభిప్రాయాలను స్వీకరించింది. అనంతరం మీడియా సమావేశంలో బెల్లయ్యనాయక్ మాట్లాడుతూ...2024–25 వార్షిక ఏడాదిలో ట్రైకార్‌కు రూ.360 కోట్లు బడ్జెట్‌లో కేటాయించారన్నారు. ఈ నిధులతో నిరుద్యోగులకు స్వయం ఉపాధి, ఆర్థిక సాయం పరిమితి, రుణ పరిమితి పెంపు, శిక్షణ వంటి తదితర ఐదు రకాల కార్యక్రమాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని నిర్ణయించామన్నారు. ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి ఎస్టీ ఎమ్మెల్యేలందరితో కలసి నిధుల కేటాయింపునకు సంబంధించి త్వరలోనే చర్చించనున్నట్లు వివరించారు. బీఆర్ఎస్ పాలనలో గిరిజనులకు అన్యాయం జరిగిందని, కేటాయింపులు భారీగా చేపట్టి, ఖర్చు మాత్రం చేయలేదన్నారు. సీఎం రేవంత్ అనుమతితో రాష్ట్రపతి, ప్రధాని మోదీ, కేంద్ర ప్రభుత్వ పెద్దలను కలసి గిరిజనులకు నిధుల కేటాయింపు పెంచేందుకు ఒత్తిడి తెస్తామన్నారు. సమావేశంలో ఎమ్మెల్యేలు కోరం కనకయ్య, రాందాస్, పాయం వెంకటేశ్వర్లు, తెల్లం వెంకట్రావు, జారే ఆదినారాయణ, బాలునాయక్, వెడ్మా బొజ్జు, అనిల్ జాదవ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఇక '9 టు 5 జాబ్స్' శకం ముగిసినట్టేనా?

ఉద్యోగాల్లో మార్పుచేర్పులు.. ఆ దిశగానే సంకేతాలు

- పగలంతా చేసే పని విధానం స్థానంలో సంస్థల అవసరాలకు అనుగుణంగా పనివేళలు
- ఇక సంప్రదాయ రీతిలోని ఉద్యోగాలు కనుమరుగేనా?
- వాటికి మేలైన ప్రత్యామ్నాయాలతో సిద్ధం కావాల్సిన తరుణం వచ్చిందా?
- ఉత్పత్తి, రిటైల్ వ్యాపారాలు, కస్టమర్ సర్వీస్, రవాణా, టెక్స్‌టైల్స్ రంగాలు ప్రభావితమయ్యే అవకాశాలు
- ఐటీ, హెల్త్‌కేర్, ఈ–కామర్స్ లాజిస్టిక్స్, ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్, ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్–మీడియా రంగాల్లో ఉద్యోగ అవకాశాలు వృద్ధి

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాబోయే రోజుల్లో సంప్రదాయ పని పద్ధతులు, పనివేళలకు కాలం చెల్లినట్లేనా? బ్రిటీష్ వలసవాద విధానాలకు అనుగుణంగా... భారత్‌లోనూ కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఉదయం 9 నుంచి సాయంత్రం 6 లేదా ఉదయం 10 నుంచి సాయంత్రం 6 వరకు ఉన్న ఆఫీస్ పనివేళల విధానం ఇక ముగిసినట్టేనా? ప్రస్తుతం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అత్యంత వేగంగా చోటుచేసుకుంటున్న సాంకేతిక మార్పుచేర్పులతో కొత్త కొలువుల్లో ఉద్యోగులకు అనువైన పనిగంటలు అమల్లోకి వచ్చేశాయి. దాంతో రానున్న కొన్నేళ్లలోనే పాత పనిపద్ధతుల్లో మార్పు తప్పదనే అభిప్రాయం అన్ని వర్గాల్లో బలపడుతోంది. వివిధ రూపాల్లో చోటుచేసుకుంటున్న మార్పుచేర్పులు ఆ దిశలోనే సంకేతాలిస్తున్నట్టుగా నిపుణులు అంచనావేస్తున్నారు. ఈ పనివేళల మార్పు కారణంగా... ప్రధానంగా ఉత్పత్తి, రిటైల్ వ్యాపారాలు, కస్టమర్ సర్వీస్, రవాణా, టెక్స్‌టైల్స్, తదితర రంగాలు అధికంగా ప్రభావితమయ్యే అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి. దీనికి తగ్గట్టుగా భారత్ విద్య, టెక్నాలజీ, సామాజిక సురక్షిత మౌలిక సదుపాయాలు, ఔత్సాహికంగా ఎదగడం వంటి వాటిపై దృష్టి పెట్టాలనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది.

ఎందుకీ చర్చ ఇప్పుడు ?

ప్రస్తుతం చోటుచేసుకుంటున్న పరిణామాలను బట్టి చూస్తే 2034 సంవత్సరం నాటికి ఉదయం 9 నుంచి సాయంత్రం 5 వరకు పనిగంటల విధానమనేది పూర్తిగా కనుమరుగై పోతుందని లింక్‌డ్‌ఈ సంస్థ సహ వ్యవస్థాపకుడు రీడ్ హాఫ్‌మ్యాన్ సంచలన వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఇండియాలో సైతం నేటి యువతరం ఉదయం నుంచి సాయంత్రం దాకా పనివిధానం పట్ల పెద్దగా సానుకూలంగా లేకపోవడం, ఫ్లెక్సిబుల్ వర్క్ అరేంజ్‌మెంట్‌కు మొగ్గుచూపడం, మెరుగైన వర్క్–లైఫ్ బ్యాలెన్స్ సాధన, ఆఫీసు, కరెంట్, రవాణా, ఇతర ఖర్చుల తగ్గింపునకు కంపెనీలు, సంస్థలు ఆలోచించడం తదితర కారణాలన్నీ కలగలిసి కొత్త పనివిధానం వైపు మొగ్గు పెరుగుతున్నట్టుగా స్పష్టమవుతోంది. ఇటీవల 'సేల్స్‌ఫోర్స్' సంస్థ తమ ఉద్యోగులను తప్పనిసరిగా ఆఫీస్‌కు వచ్చి పనిచేయాల్సిన అవసరం లేకుండా వారానికి మూడురోజులు ఆఫీస్/ ఇంటినుంచి లేదా పూర్తిగా ఇంటినుంచే పని లేదా పూర్తిగా ఆఫీస్ నుంచే పని వంటి ఆప్షన్లను ఇచ్చింది. మైక్రోసాఫ్ట్, యునైటెడ్ హెల్త్‌గ్రూప్, సిస్కో వంటి కంపెనీలు కొంతకాలంగా ఈ విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నాయి. ప్రస్తుతం చోటుచేసుకుంటున్న మార్పుచేర్పుల్లో భాగంగా...జీనోమ్ సీక్వెన్సింగ్, స్మార్ట్‌ఫోన్లు, సోషల్‌మీడియా మాధ్యమాలు... , డ్రైవర్‌రహిత వాహనాలు, ఏఐ, ఆటోమేషన్, మిషన్ లర్నింగ్ వంటి వాటిని విస్తృతంగా వినియోగిస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో...ఉదయం 9 నుంచి సాయంత్రం 5 వరకు పనిచేసే పాత పని విధానాలు అనేవి త్వరలోనే కాలం చెల్లిపోనున్నాయని అంచనా వేస్తున్నారు. కోవిడ్ మహమ్మారి అతలాకుతలం చేశాక యావత్ ప్రపంచం.. సంప్రదాయ పని పద్ధతులు క్రమంగా 'ఔట్‌డేటెడ్' అయ్యాయని గుర్తించడం మొదలుపెట్టింది.

రొడ్డ కొట్టుడు పద్ధతిన పని ఎన్నాళ్లు?

1914లోనే హెన్రీ అమల్లోకి తెచ్చిన రోజుకు ఎనిమిది గంటలు(వారానికి 40 గంటలు) పని విధానాన్ని, అంతకు ముందు అమల్లో ఉన్న రోజుకు 10 నుంచి 12 గంటల పని విధానాన్ని.. అంటే వందల ఏళ్ల పాత పనిగంటలను నేటికి అమలు చేయడం ఏమిటా అన్న సందేహాలు అందరి బుర్రలను తొలచడం మొదలైంది. రొడ్డ కొట్టుడు లాంటి పద్ధతుల్లోనే మునిగి తేలుతూ ఉదయం 10 నుంచి సాయంత్రం 6 దాకా యాంత్రికంగా పనిచేసుకుంటూ పోవడం ఏమిటి?ఉదయం కొన్ని గంటలు పని చేసి ఆ తర్వాత కొంత సేపు వ్యాయామం, పిల్లలతో గడిపి రిలాక్స్ అయ్యి సాయంత్రం నుంచి రాత్రిలోగా మిగతా పని పూర్తిచేస్తే ఎలా ఉంటుందనే విప్లవాత్మక ఆలోచనలు ఇప్పుడు ముందుకు వస్తున్నాయి. ఇటీవల నిర్వహించిన ఫ్లెక్స్‌జాబ్స్ సర్వేలో... తమను తప్పనిసరిగా ఆఫీస్‌కు వచ్చి పనిచేయాలని ఒత్తిడి చేస్తే సగానికి పైగా ఉద్యోగులు రాజీనామాకు సిద్ధమని సెలవిచ్చారట.

అధికంగా ప్రభావితమయ్యే రంగాలు...

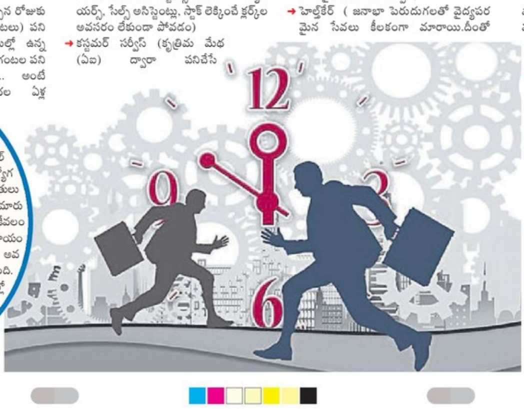
- → మ్యాన్‌ఫాక్చరింగ్ (ఆటోమేషన్ పెరిగి రోబోల వినియోగంతో వర్కర్లు, మెషీన్ వర్కర్లు, క్వాలిటీ కంట్రోల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ల అవసరం లేకుండా పోవడం)
- → రిటైల్ (ఈ–కామర్స్ వాణిజ్యం వృద్ధితో ఆటోమెటెడ్ చెక్ ఔట్ సిస్టమ్స్ కారణంగా క్యాషియర్స్, సేల్స్ అసిస్టెంట్లు, స్టాక్ లెక్కించే క్లర్క్‌ల అవసరం లేకుండా పోవడం)
- → కస్టమర్ సర్వీస్ (కృత్రిమ మేధ (ఏఐ) ద్వారా పనిచేసే ఛాట్‌బాట్స్, వర్చువల్ అసిస్టెంట్లతో కాల్ సెంటర్ ఏజెంట్లు, హెల్ప్‌డెస్క్ సపోర్ట్ టీమ్‌ల అవసరం ఉండదు)
- → ట్రాన్స్‌పోర్టేషన్ (డ్రైవర్ల రహిత వాహనాలు, అటానమస్ వెహికిల్స్ అభివృద్ధి, డ్రోన్ల వంటి వాటితో ట్రక్ డ్రైవర్లు, డెలివరీ స్టాఫ్ ఉద్యోగాలు ప్రభావితం)
- → టెక్స్‌టైల్స్ (ఆటోమేషన్‌తో పాటు అత్యాధునిక మ్యానుఫాక్చరింగ్ టెక్నాలజీలు అందుబాటులోకి రావడంతో కుట్టుమిషన్ల ఆపరేటర్లు, ఫ్యాబ్రిక్ వర్కర్లు, హ్యాండ్లర్ల ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు దెబ్బతింటాయి)

ఏయే రంగాల్లో ఉద్యోగాల వృద్ధి అంటే..

- → ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ (డిజిటల్ ట్రాన్స్‌ఫర్మేషన్, ఆధునిక సాంకేతికతపై ఎక్కువగా ఆధారపడుతున్న కారణంగా డేటా సైంటిస్టులు, ఏఐ స్పెషలిస్టులు, సైబర్ సెక్యూరిటీ నిపుణులు, సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలపర్లకు డిమాండ్ పెరుగుదల)
- → రెన్యూవబుల్ ఎనర్జీ (సుస్థిర ఎనర్జీ వనరుల కోసం సోలార్‌ప్యానెల్ ఇన్‌స్టాలర్లు, విండ్ టర్బయిన్ టెక్నీషియన్లు, పర్యావరణ ఇంజనీర్లకు మెరుగైన అవకాశాల కల్పన)
- → హెల్త్‌కేర్ (జనాభా పెరుదుగలతో వైద్యపరమైన సేవలు కీలకంగా మారాయి.దీంతో పాటు మెడికల్ టెక్నాలజీ పెరుగుదలతో మరింత మంది హెల్త్‌కేర్ ప్రొఫెషనల్స్, టెక్నీషియన్లు, టెలీమెడిసిన్ స్పెషలిస్టుల అవసరం ఏర్పడింది)
- → ఈ–కామర్స్ , లాజిస్టిక్స్ (ఆన్‌లైన్ షాపింగ్ వృద్ధితో డెలివరీ సిస్టమ్స్ బలోపేతంతో పాటు, సప్లయ్ ఛెయిన్ మేనేజర్లు, లాజిస్టిక్స్ కోఆర్డినేటర్లు, వేర్‌హౌస్ ఆపరేటర్లకు డిమాండ్ పెరిగింది)
- → ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ (డిజిటల్ బ్యాంకింగ్, ఫిన్‌టెక్, క్రిప్టో కరెన్సీ మార్కెట్ పెరుగుదలతో ఫైనాన్షియల్ అనలిస్టులు, బ్లాక్ ఛెయిన్ స్పెషలిస్టుల అవసరం పెరిగింది)
- → అగ్రికల్చర్ టెక్నాలజీ (టెక్నాలజీ ఆధారిత ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులు పెరగడంతో అగ్రిటెక్ ఇంజనీర్లు, అగ్రికల్చర్ స్పెషలిస్టులు, డ్రోన్ ఆపరేటర్లకు డిమాండ్ పెరుగుదల)
- → ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్, మీడియా (ఈ రంగాల్లో డిజిటల్ కంటెంట్ వినియోగం పెరుగుదలతో కంటెంట్ క్రియేటర్లు, డిజిటల్ మార్కెటర్స్, గేమ్ డెవలపర్స్‌కు అవకాశాలు గణనీయంగా పెరిగాయి)

పాత పని పద్ధతులకు చెల్లు చీటీ?

సంప్రదాయ రీతిలోని ఉద్యోగాలు కనుమరుగు కానున్నందున వాటికి మేలైన ప్రత్యామ్నాయాలతో సిద్ధం కావాల్సిన తరుణమిది. ఐటీ, హెల్త్‌కేర్, ఈ–కామర్స్ లాజిస్టిక్స్, ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్, ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్–మీడియా ఇతర రంగాల్లో ఉద్యోగ అవకాశాలు పెరగడంతో స్థిరమైన పనివేళలు, పాత పని పద్ధతులు చెల్లుచీటీగా మారుతున్నాయి. కేవలం ఉదయం నుంచి సాయంత్రం దాకా పనిచేసే పనివిధానం స్థానంలో సంస్థలు, ఉద్యోగుల అవసరాలకు అనుగుణంగా టైమింగ్స్ మార్పువైపే మొగ్గు మొదలైంది. ఇప్పటికే భారత్‌లో ఆటోమేషన్, ఏఐ తదితర రూపాల్లో ఉద్యోగ అవకాశాల తగ్గుదలకు కారణం.. పాత పనిపద్ధతుల నుంచి కొత్త విధానాల వైపు ఆలోచించడం వల్లనే అని నిపుణులు అంచనా వేస్తున్నారు.

పదవీ విరమణ పొందిన ఈడీలు కృష్ణకాంత్, వెంకటేశ్వర్లుతో ఆర్టీసీ ఎండీ సజ్జనార్, ఇతర ఉన్నతాధికారులు

ఆర్టీసీలో ఇద్దరు ఈడీల పదవీ విరమణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఆర్టీసీ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్లు ఇద్దరు ఒకేరోజు పదవీ విరమణ పొందారు. అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఈడీగా ప్రధాన కార్యాలయం బస్‌భవన్‌లో పనిచేస్తున్న కృష్ణకాంత్, గ్రేటర్ హైదరాబాద్ జోన్ ఈడీగా పనిచేస్తున్న వెంకటేశ్వర్లు శనివారం పదవీ విరమణ పొందారు. బస్‌భవన్‌లో వారిని ఆర్టీసీ ఎండీ సజ్జనార్ సహా ఇతర ఉన్నతాధికారులు ఘనంగా సన్మానించారు. ఈ ఇద్దరు అధికారులు 36 సంవత్సరాల పాటు వివిధ హోదాల్లో పనిచేసి సంస్థ పురోగతికి ఎంతో కృషి చేశారని సజ్జనార్ పేర్కొన్నారు. వీరితోపాటు బస్‌భవన్‌లో విధులు నిర్వహిస్తున్న డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ కుమారస్వామి, జూనియర్ అసిస్టెంట్ వీఎస్‌రావులు కూడా శనివారం పదవీ విరమణ పొందటంతో వారిని కూడా సన్మానించారు. గత నెలలో హైదరాబాద్ జోన్ ఈడీ పురుషోత్తం నాయక్ కూడా పదవీ విరమణ పొందటంతో ఇప్పుడు ఆర్టీసీలో కేవలం ఇద్దరు ఈడీలు మాత్రమే మిగిలారు. పదవీ విరమణ పొందిన వారి స్థానంలో కొత్తవారిని ఇంకా నియమించలేదు. ఆపరేషన్స్, ఇంజనీరింగ్, ఐటీ విభాగాల ఈడీగా బస్‌భవన్‌లో విధులు నిర్వహిస్తున్న మునిశేఖర్‌కు కరీంనగర్ జోన్, మెడికల్ విభాగం బాధ్యతలు అప్పగించారు. హైదరాబాద్ జోన్ ఈడీగా ఉన్న వినోద్‌కుమార్‌కు గ్రేటర్ హైదరాబాద్ జోన్ బాధ్యతలు అప్పగించారు. తదుపరి పదోన్నతితో కొత్త ఈడీలు విధుల్లోకి వచ్చేవరకు వీరికి అదనపు బాధ్యతలు కొనసాగనున్నాయి.

సాక్షి ప్లస్
ఆదివారం । 1-9-2024

అత్యంత కఠిన లోహం టంగ్‌స్టన్

మన పూర్వీకుల లోహశాస్త్ర ప్రావీణ్యానికి ప్రతీక ఢిల్లీలోని ఇనుప స్తంభం. గత 1600 ఏళ్లుగా అది తుప్పు పట్టలేదు. దాని తయారీలో పాస్ఫరస్ శాతాన్ని పెంచి సల్ఫర్, మెగ్నీషియం లేకుండా చూడటమే అది తుప్పు పట్టకపోవడానికి కారణం. సాధారణంగా తీర ప్రాంతాల్లో తేమ ఎక్కువగా ఉంటుంది. దీనివల్ల ఇనుము త్వరగా తుప్పు పడుతుంది. కానీ ఒడిశా తీరప్రాంతంలోని కోణార్క్ సూర్యదేవాలయంలో వాడిన ఇనుప దూలాలు, పశ్చిమ తీరంలో కొల్లూర్‌లో ఉన్న మూకాంబికా ఆలయంలోని ఇనుప స్తంభం తుప్పు పట్టలేదు. వాటి తయారీలో వాడిన ఐరన్ మిశ్రమ లోహంలో పాస్ఫరస్ గాఢత ఎక్కువగా ఉండటమే దీనికి కారణమని పరిశోధనలో తేలింది.

సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం
జనరల్ స్టడీస్
రసాయన శాస్త్రం

మిశ్రమ లోహాలు

రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ లోహాలు లేదా ఒక లోహంతోపాటు ఇతర మూలకాల సజాతీయ మిశ్రమమే మిశ్రమ లోహం. శుద్ధ లోహాలతో పోల్చినప్పుడు మిశ్రమ లోహాల ధర్మాలు కాస్త భిన్నంగా ఉంటాయి.

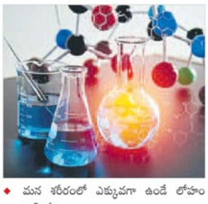
మిశ్రమ లోహాలు -ఇతరాంశాలు

- ఇనుము ఒక అనుఘటకంగా ఉన్న మిశ్రమ లోహాలను ఫెర్రస్ మిశ్రమ లోహాలు అంటారు. ఉదా: స్టెయిన్‌లెస్ స్టీలు (ఐరన్ + కార్బన్ + క్రోమియం)
- ఐరన్ లేని మిశ్రమ లోహాలను నాన్ ఫెర్రస్ మిశ్రమ లోహాలు అంటారు. ఉదా: జర్మన్ సిల్వర్ (కాపర్ + జింక్ + నికెల్)
- పాదరసం(మెర్క్యురీ)ఒక అనుఘటకంగా ఉన్న మిశ్రమ లోహాన్ని అమాల్గం అంటారు. ఉదా: సోడియం అమాల్గం (మెర్క్యురీ + సోడియం)
- ఐరన్, ప్లాటినం లోహాలు అమాల్గంను ఏర్పరచవు.
- దంతాల్లోని రంధ్రాలను ఫిల్లింగ్ చేయడానికి డెంటల్ అమాల్గంను ఉపయోగిస్తారు. ఇది మెర్క్యురీ,సిల్వర్,టిన్, కాపర్‌ల మిశ్రమ లోహం.
- సాంకేతికంగా మిశ్రమ లోహాన్ని ఘనరూపంలో ఉన్న ద్రవంగా పరిగణించవచ్చు.
- మిశ్రమ లోహాల వల్ల పదార్థ గట్టిదనం పెరుగుతుంది.
- వీటి సాగే గుణం తక్కువగా ఉంటుంది.
- ద్రవీభవన స్థానం తక్కువ.
- తుప్పు పట్టే గుణం తగ్గుతుంది.
- విద్యుత్ వాహకత తగ్గుతుంది.
- లోహ కాంతిని, రంగును మెరుగుపర్చవచ్చు.
- చర్యాశీలత మార్చవచ్చు.
- ఆమ్లాలను, క్షారాలను తట్టుకునే గుణం పెరుగుతుంది.
- బంగారు ఆభరణాల స్వచ్ఛతను క్యారెట్ ప్రమాణాల్లో కొలుస్తారు.
- 24 క్యారెట్ల బంగారంలో 100శాతం బంగారం ఉంటుంది. Xక్యారెట్ల బంగారంలో (x×100)/24 శాతం బంగారం ఉంటుంది. ఒక క్యారెట్ 100/24 శాతం బంగారానికి సమానం. 18 క్యారెట్ల బంగారు ఆభరణాల్లో (18×100)/24=75 శాతం బంగారం, మిగతా 25 శాతం రాగి ఉంటుంది. 22 క్యారెట్ల బంగారు ఆభరణాలు 91.6 శాతం స్వచ్ఛత కలిగి ఉంటాయి. మిగతా 8.4 శాతం రాగి ఉంటుంది.

తుప్పు పట్టడం: లోహం తుప్పు పట్టడమనేది ఆక్సీకరణ ప్రక్రియ. ఉదా: ఇనుము తుప్పు పట్టినప్పుడు ఆక్సీకరణం చెంది ఐరన్ ఆక్సైడ్ (ఫెర్రిక్ ఆక్సైడ్) ఏర్పడుతుంది. ఈ ప్రక్రియలో దాని బరువు పెరుగుతుంది. సాధారణంగా గాలిలో తేమ ఎక్కువగా ఉండే తీరప్రాంతాల్లో తుప్పుపట్టడం వేగంగా జరుగుతుంది.

గాల్వనైజేషన్: ఇనుము లాంటి లోహాలు తుప్పు పట్టకుండా వాటిపై జింక్ లాంటి లోహాలతో పూత పూయడాన్నే గాల్వనైజేషన్ అంటారు. గాల్వనైజేషన్ చేయడం వల్ల ఇనుము క్షయం కాకుండా నివారించవచ్చు. గాల్వనైజేషన్ చేయడానికి ఎక్కువ చర్యాశీలత ఉన్న లోహాన్ని తీసుకుంటారు. ఉదా: జింక్ క్రియాశీలత ఎక్కువ కాబట్టి దీంతో ఇనుముపై పూత పూయడం వల్ల ఇది క్షయం చెంది ఐరన్‌ను పరిరక్షిస్తుంది.

- ఎలక్ట్రోప్లేటింగ్‌లో కావాల్సిన లోహపు పూతను విద్యుద్విశ్లేషణ పద్ధతిలో వేస్తారు. ఏ లోహంపై పూత పూయాలో దాన్ని కాథోడ్ (రుణధ్రువం)గా, పూతపూయాల్సిన లోహమున్న లవణ ద్రావణాన్ని విద్యుద్విశ్లేష్యం (ఎలక్ట్రోలైట్)గా తీసుకుంటారు. ఉదా: కారు విడిభాగాలు,కుళాయిలు,గ్యాస్ బర్నర్‌లపై క్రోమియం ప్లేటింగ్ చేస్తారు. దీనివల్ల తుప్పు పట్టవు. మన్నిక పెరుగుతుంది. నకిలీ నగల తయారీలో కూడా ఈ పద్ధతిని ఉపయోగిస్తారు.
- మెర్క్యురీ తప్ప మిగతా లోహాలన్నీ ఘన పదార్థాలే. పాదరసం(మెర్క్యురీ) మాత్రం ద్రవం. గాలియం అతి తక్కువ ఉష్ణోగ్రత వద్ద కరిగే లోహం.
- లిథియం, సోడియం, పొటాషియం, రుబీడియం, సీసియం లాంటి క్షారలోహాలు మెత్తని లోహాలు. ఇవి కత్తితో కోయగలిగేంత మృదువైనవి.
- లోహాలు మంచి విద్యుత్ వాహకాలు. స్వేచ్ఛా ఎలక్ట్రాన్లు విద్యుత్‌ను మోసుకెళ్తాయి(ఎలక్ట్రాన్ కండక్టర్). లోహాలన్నింటిలో సిల్వర్ మంచి విద్యుత్ వాహకం. గృహావసరాల కోసం రాగి వైర్లను వాడితే, విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు అల్యూమినియం వైర్లను ఉపయోగిస్తాయి.
- అనాది నుంచి నాణేల తయారీలో ఉపయోగించిన బంగారం, సిల్వర్, కాపర్ లోహాలను కాయినేజ్ మెటల్స్ అంటారు.
- బంగారానికి రేకులుగా సాగే గుణం ఎక్కువ. దీనిపై గీతలు పడవు. ఆభరణాలను తయారుచేసేటప్పుడు గట్టిదనం కోసం బంగారానికి రాగిని కలుపుతారు.
- అత్యంత తేలికైన లోహం లిథియం. అత్యంత మృదువైన లోహం సీసియం.
- అత్యంత కఠిన లోహం టంగ్‌స్టన్.
- మానవుడు విరివిగా వాడే లోహం ఇనుము. మన రక్తంలోని హిమోగ్లోబిన్‌లో ఐరన్ (ఫెర్రస్) అయాన్లు ఉంటాయి.
- మొక్కల్లోని పత్రహరితంలో మెగ్నీషియం, విటమిన్ B_{12} (సయనోకోబాలమిన్)లో కోబాల్ట్ లోహాల అయాన్లు ఉంటాయి.
- భూమి పొరల్లో అత్యధికంగా లభించే లోహం అల్యూమినియం. దీనికి బాక్సైట్ గనులు ఆధారం. సిల్వర్ పెయింట్‌లో సిల్వర్ ఉండదు. అల్యూమినియం ఉంటుంది. గోల్డ్ పెయింట్‌లో కాపర్ ఉంటుంది.
- కండరాల సంకోచానికి సోడియం అయాన్లు అవసరం.
- ట్రాన్సిస్టర్ల తయారీలో ప్రధానమైంది జెర్మేనియం.
- సహజ సిద్ధంగా లభించే భారాత్మక లోహం యురేనియం.
- ఉప్పునీటి కాఠిన్యానికి కారణమైన ప్రధాన లోహ అయాన్లు కాల్షియం, మెగ్నీషియం.
- తేలికగా ఉండి, గట్టిదనం కోసం విమాన విడిభాగాల తయారీలో మెగ్నీషియంను ఉపయోగిస్తారు.
- బంగారాన్ని లోహాల రాజుగా పిలుస్తారు.

- మన శరీరంలో ఎక్కువగా ఉండే లోహం కాల్షియం.
- ద్విస్వభావం(ఆంఫోటరిక్) ఉన్న అర్ధలోహాలు ఆర్సెనిక్, జెర్మేనియం, ఆంటిమొని, జింక్.
- లిథియం, సోడియం లాంటి లోహాలు గాలిలోనూ అత్యంత చర్యాశీలత చూపుతాయి. అందుకే వీటిని కిరోసిన్ లేదా పారాఫిన్ నూనెలో నిల్వచేస్తారు.
- సోడియం అయాన్లు రక్తపోటును పెంచుతాయి. పొటాషియం అయాన్లు అధిక రక్తపోటును నియంత్రిస్తాయి.
- బాణసంచా తయారీలో విరివిగా వాడే లోహాలు మెగ్నీషియం(మిరుమిట్లు గొలిపే తెలుపు), స్ట్రాన్షియం(సింధూర ఎరుపు).
- ఇమిటేషన్ జ్యువెలరీలో వాడే నికెల్–సిల్వర్‌లో కాపర్,నికెల్,జింక్ ఉంటాయి. సిల్వర్ ఉండదు.

ముఖ్య మిశ్రమ లోహాలు - ఉపయోగాలు

మిశ్రమ లోహం	సంఘటనం	అనువర్తనాలు
ఇత్తడి (బ్రాస్)	కాపర్ + టిన్	పాత్రలు, యంత్రభాగాలు, బుల్లెట్లు
కంచు (బ్రాంజ్)	కాపర్ + టిన్	విగ్రహాలు, పాత్రలు
బెల్ మెటల్	కాపర్ + టిన్ (తగరం)	గంటల తయారీ
మాగ్నాలియం	మెగ్నీషియం + అల్యూమినియం	విమాన, మోటార్ వాహన భాగాలు
గన్‌మెటల్	కాపర్ + టిన్ + జింక్	గేర్లు, బేరింగ్‌లు, తుపాకీ పరిశ్రమ
జర్మన్ సిల్వర్	కాపర్ + జింక్ + నికెల్	పాత్రలు, నగలు, నిరోధక చుట్టలు
స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్	ఐరన్ + కార్బన్ + క్రోమియం + నికెల్	పాత్రలు, బ్లేడ్లు, బాల్ బేరింగ్‌లు, సర్జికల్ పరికరాలు
మాంగనీస్ స్టీల్	ఐరన్ + కార్బన్ + మాంగనీస్	హెల్మెట్లు, రైల్వేట్రాక్, రోడ్ రోలర్లు, రాళ్లను పగులగొట్టే యంత్రాలు
టంగ్‌స్టన్ స్టీల్	ఐరన్ + కార్బన్ + టంగ్‌స్టన్ + కోబాల్ట్ + క్రోమియం	శాశ్వత అయస్కాంతాలు
క్రోమ్ స్టీల్	ఎక్కువ క్రోమియం ఉన్న స్టీల్	వంటపాత్రలు
నిక్రోమ్	ఐరన్ + క్రోమియం + నికెల్	ఫ్యూజులు, నిరోధక తీగెలు, ఇస్త్రీపెట్టెలోని ఫిలమెంట్,
డ్యూరాల్యుమిన్	మెగ్నీషియం + అల్యూమినియం	విమాన భాగాలు
అల్యూమినియం బ్రాంజ్	కాపర్ + అల్యూమినియం+టిన్	ఆభరణాలు, నాణేలు
సోల్డర్	టిన్ + లెడ్	సోల్డరింగ్
డొమెటల్	మెగ్నీషియం + అల్యూమినియం + జింక్	కార్లు, జలాంతర్గాములు, విమానాల తయారీలో

గత పరీక్షల్లో అడిగిన ప్రశ్నలు

1. ఇత్తడి దేని మిశ్రమం? (Gr-I, 2010)
   1) రాగి, అల్యూమినియం
   2) రాగి, తగరం (టిన్)
   3) రాగి, తుత్తునాగం(జింక్)
   4) రాగి, నికెల్
2. 22 క్యారెట్ల బంగారంలో రాగి శాతం? (Gr-I, 2010)
   1) 8.4 2) 10.2 3) 11.4 4) 12.6
3. ఇనుము తుప్పు పట్టినప్పుడు దాని బరువు? (AEE, 2011)
   1) తగ్గుతుంది 2) పెరుగుతుంది
   3) ఒకేలా ఉంటుంది 4) పైవేవీ కావు
4. విద్యుత్ తంతువులో ఉపయోగించే మూలకం? (Gr-I, 2010)
   1) అల్యూమినియం 2) రాగి
   3) టంగ్‌స్టన్ 4) ఇనుము

సమాధానాలు

1) 3; 2) 1; 3) 2; 4) 3.

మాదిరి ప్రశ్నలు

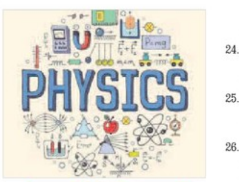
1. కిందివాటిలో మిశ్రమ లోహం ఏది?
   1) గ్రాఫైట్ 2) వజ్రం
   3) నిక్రోమ్ 4) తామ్రం
2. సోల్డరింగ్ పనిలో సోల్డర్‌గా ఉపయోగించే పదార్థం ఏ మూలకాల మిశ్రమం?
   1) ఇనుము, టిన్ (తగరం) 2) సీసం, తగరం
   3) అల్యూమినియం, సిల్వర్
   4) అల్యూమినియం, ఐరన్
3. గన్ మెటల్‌లో ఉండే లోహాలు?
   1) రాగి 2) తగరం (స్టానస్)
   3) జింక్ 4) పైవన్నీ
4. స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్‌లోని లోహాలు?
   1) ఐరన్ 2) కార్బన్
   3) క్రోమియం 4) 1, 2, 3
5. క్విక్ సిల్వర్ అని దేనికి పేరు?
   1) మెర్క్యురీ 2) సిల్వర్
   3) ప్లాటినం 4) గోల్డ్
6. విద్యుత్ క్రేన్‌లలో ఉపయోగించే బలమైన అయస్కాంతాల తయారీకి ఉపయోగించేది?
   1) స్టీల్ 2) చేత ఇనుము
   3) పోత ఇనుము 4) దుక్క ఇనుము
7. అత్యంత స్థితిస్థాపకత(ఎలాస్టిసిటీ) కలిగింది?
   1) రబ్బరు 2) స్టీలు
   3) సిల్వర్ 4) బంగారం
8. జతపర్చండి.
   A i) 22 క్యారెట్ల బంగారంలో రాగి
   ii) 18 క్యారెట్ల బంగారంలో రాగి
   iii) ఒక క్యారెట్ బంగారం
   iv) 24 క్యారెట్ల బంగారం
   B ఎ) 25 శాతం బి) 2 క్యారెట్లు
   సి) 100 శాతం డి) 100/24 శాతం

	i	ii	iii	iv
1)	ఎ	బి	సి	డి
2)	బి	సి	ఎ	డి
3)	బి	ఎ	డి	సి
4)	బి	ఎ	సి	డి

సమాధానాలు

1) 3; 2) 2; 3) 4; 4) 4;
5) 1; 6) 2; 7) 2; 8) 3.

‘విజ్ఞాన శాస్త్రంలో కృత్యాలు లేనిదే పాఠ్యాంశం లేదు’

డీఎస్సీ- ప్రత్యేకం
సైన్స్ మెథడాలజీ

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. విజ్ఞానశాస్త్ర ఉపాధ్యాయుడు 'Love for the profession, for the subject, for the students' అనే మూడు లక్షణాలు కలిగి ఉండాలని పేర్కొన్న వారెవరు?
   1) కొఠారి 2) సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్
   3) మహాత్మా గాంధీ 4) సోక్రటీస్
2. విజ్ఞానశాస్త్ర బోధకులకు వృత్యంతర శిక్షణ అవసరమని సూచించింది ఎవరు?
   1) కొఠారి 2) రాధాకృష్ణన్
   3) NPE - 1986 4) NCF-2005
3. ఒక ఉపాధ్యాయుడు సి.వి. రామన్‌ను ఆదర్శంగా తీసుకొని బోధన కొనసాగిస్తే కింది వాటిలో దేన్ని అత్యుత్తమైందిగా తీర్చిదిద్దాలి?
   1) ప్రయోగశాలను
   2) విజ్ఞానశాస్త్ర తరగతి గదిని
   3) విజ్ఞానశాస్త్ర క్లబ్‌ను
   4) విజ్ఞానశాస్త్ర వస్తు ప్రదర్శనశాలను
4. క్రికెట్ ఆటగాడు బంతిని విసరడానికి దాన్ని తన దుస్తులకు ఎందుకు అనేకసార్లు రుద్దుతాడో విద్యార్థి కారణాలను విశ్లేషిస్తే ఈ స్థాయి 5E నమూనాలో దేనికి చెందుతుంది?
   1) విస్తరణ 2) వివరించడం
   3) విశ్లేషణ లేదా శోధన 4) మూల్యాంకనం
5. 'సరి చూడగల విజ్ఞాన రాశి' అని విజ్ఞాన శాస్త్రం దేన్ని పేర్కొంది?
   1) నియమం 2) సత్యం
   3) యదార్థం 4) ప్రయోగం
6. 'పర్యావరణాన్ని కాపాడటమే సమస్త జీవులకు రక్ష' అని వివరించడంలో విద్యార్థి చేరుకున్న వర్గం?
   1) వ్యవస్థాపనం 2) శీలస్థాపనం
   3) ప్రతిస్పందించడం 4) విలువ కట్టడం
7. విద్యార్థి ప్రావీణ్యం ఉన్నత స్థాయికి చేరుకోవడం ఏ దశలో జరుగుతుంది?
   1) అనుకరణ 2) సునిశితత్వం
   3) సమన్వయం 4) సహజీకరణ
8. 'నైపుణ్యాలు అనేవి స్వభావంగా మారడం, మానసిక శక్తుల ప్రమేయం లేకుండానే కార్యాలు నిర్వహించడం' అనేది ఏ లక్షణం?
   1) సునిశితత్వం 2) అనుకరణ
   3) సహజీకరణ 4) సమన్వయం
9. 'జింక్ ముక్కలు.. హైడ్రోక్లోరిక్ ఆమ్లంతో రసాయన స్థానభ్రంశ చర్య జరిపి జింక్ క్లోరైడ్‌ను, హైడ్రోజన్ అనే వాయువును ఏర్పరుస్తాయి' అని విద్యార్థి విజ్ఞానశాస్త్ర పదజాలంలో చెప్పడం ఏ నైపుణ్యం?
   1) పరిశీలనా నైపుణ్యం
   2) అభివ్యంజన నైపుణ్యం
   3) హస్త నైపుణ్యం 4) ప్రయోగ నైపుణ్యం
10. 'విజ్ఞాన శాస్త్రంలో కృత్యాలు లేనిదే పాఠ్యాంశం లేదు' అనే దృఢ విశ్వాసం వెలిబుచ్చిన వారెవరు?
    1) పియాజే 2) వైగోట్స్కీ
    3) నోవాక్ 4) పోస్నర్
11. యదార్థానికి సంబంధించి కింది వాటిలో సరైంది ఏది?
    ఎ) వివాద రహితంగా, మారనివిగా ఉండాలి
    బి) యదార్థాలన్నీ శాస్త్రీయ సత్యాలు కావు
    సి) ప్రత్యక్షంగా పరిశీలించదగినదై, తగిన ఆధారాలతో రుజువు చేయాలి
    డి) యదార్థాలన్నీ శాస్త్రీయ సత్యాలు
    1) ఎ, బి, డి 2) బి, సి, డి
    3) ఎ, సి, డి 4) ఎ, బి, సి
12. యదార్థాల నుంచి తార్కికంగా ఒక విషయాన్ని నిగమనం చేయడాన్ని ఏమంటారు?
    1) ప్రయోగం 2) అనుమితి
    3) సూత్రం 4) నియమం
13. భావనలను నియమ బద్ధం చేసి వివరిస్తే అవి?
    1) సూత్రాలు 2) నియమాలు
    3) సాధారణీకరణాలు 4) సిద్ధాంతం
14. సప్రమాణత కలిగి ఉండి, రెండు యదార్థాల మధ్య సంబంధాన్ని వివరించేవి?
    1) భావనలు 2) నియమాలు
    3) సాధారణీకరణాలు 4) సిద్ధాంతాలు
15. విద్యార్థి 'మొక్కలను పుష్పించే మొక్కలు, పుష్పించని మొక్కలు అని రెండు రకాలుగా వర్గీకరించారు' అని పేర్కొంటే అతడు సాధించిన లక్ష్యం?
    1) జ్ఞానం 2) వినియోగం
    3) నైపుణ్యం 4) అవగాహన
16. కింది వాటిలో సరైంది ఏది?
    ఎ) మానవ నాగరికత మెసొపొటేమియా, ఈజిప్ట్ మరికొన్ని ప్రదేశాల్లో ప్రారంభమైంది
    బి) చైనా నాగరికత మెసొపొటేమియా నాగరికత తర్వాత అభివృద్ధి చెందింది
    సి) రోమన్‌లు అనువర్తిత విజ్ఞానశాస్త్రంలో కుతూహలం చూపారు
    డి) అణువుల గురించి, భూమి ఏర్పడిన విధానం గురించి భారత్‌లో ముండకోపనిషత్‌లో వివరించారు
    1) ఎ, బి, డి 2) బి, సి, డి
    3) ఎ, సి, డి 4) ఎ, బి, సి
17. కింది వాటిలో సరికానిది ఏది?
    1) 1916లో థామస్ రిపోర్ట్ ఫలితంగా విజ్ఞాన శాస్త్రంలో అత్యున్నత కోర్సులు ప్రారంభించారు
    2) ఈజిప్షియన్లు గోడ గడియారం, నీటి గడియారం, నీడ గడియారాలను కనుగొన్నారు
    3) గెలిన్ క్రీ.శ. 131-201లో జంతువుల విచ్ఛేదనం చేసి, వాటి లోపలి భాగాలను వివరించాడు
    4) 1905లో డార్విన్ థియరీ ఆఫ్ రిలేటివిటీని కనుగొన్నారు
18. శాస్త్రవేత్తలకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైంది ఏది?
    ఎ) B9, ఫోలిక్ ఆమ్లాలను విశ్లేషించి అనీమియా వ్యాధికి చికిత్స కనుగొన్నవారు - సుబ్బారావు
    బి) ఆంత్రాక్స్ వ్యాధికి ఔషధాన్ని కనుగొన్న వారు - పాశ్చర్
    సి) కొత్త పరికరాలు తయారు చేసే మంత్రగాడిగా పేరొందినవారు - ఐన్‌స్టీన్
    డి) 1945లో పరమాణు బాంబుల తయారీకి ఉపయోగపడిన సిద్ధాంతం- థియరీ ఆఫ్ ఆటమ్
    1) ఎ, డి మాత్రమే 2) బి, సి మాత్రమే
    3) బి, డి మాత్రమే 4) ఎ, బి మాత్రమే
19. శాస్త్రీయ పద్ధతిలో మొదట దత్త సేకరణకు ప్రాకల్పనల రూపకల్పనకు తోడ్పడే సోపానం ఏది?
    1) దత్తాంశాల ప్రతిక్షేపణ
    2) సమస్యలను నిర్వచించడం
    3) ప్రాకల్పనలను ప్రతిపాదించడం
    4) సమస్య విశ్లేషణ లేదా లక్ష్య నిర్ధారణ
20. 'విజ్ఞానశాస్త్రం మనం ఎలా ఉండాలో నేర్పే జ్ఞాన రాశి' అని పేర్కొన్నవారు?
    1) ఐన్‌స్టీన్ 2) ఎ.డబ్ల్యూ. గ్రీన్
    3) కార్ల్ పియర్సన్ 4) వెబ్‌స్టర్ డిక్షనరీ
21. కింది వాటిలో విజ్ఞాన శాస్త్ర లక్షణాల్లో షో ఆల్టర్ ప్రతిపాదనలో లేనిది ఏది?
    ఎ) శాస్త్రీయ జ్ఞానం మానవీయమైంది
    బి) శాస్త్రీయ జ్ఞానం అనుభవాత్మకమైంది
    సి) వివిధ ప్రదేశాల్లో నిశ్చలంగా ఉంటుంది
    డి) శాస్త్రీయ జ్ఞానం పరిమాణాత్మకం, దిశాత్మకం, కృత్యాత్మకం
    1) ఎ, డి 2) బి, డి
    3) ఎ, బి 4) సి, డి
22. విజ్ఞాన శాస్త్రం అంటే 'ఫలితం' అనే అర్థం ఏర్పడినప్పుడు అది ఏ దృష్టిని కలిగి ఉంటుంది?
    1) స్తబ్దదృష్టి 2) గతిశీల దృష్టి
    3) హ్రస్వ దృష్టి 4) దీర్ఘ దృష్టి
23. కింది వాటిలో శాస్త్రీయ సత్యం కానివి ఏవి?
    ఎ) మొక్కలు నీటిని పీల్చుకుంటాయి
    బి) వేడి చేస్తే పదార్థాలు వ్యాకోచిస్తాయి
    సి) లోహాలు ఘన స్థితిలో ఉంటాయి
    డి) అలోహాలు తమ గుండా విద్యుత్‌ను ప్రవహించనీయవు
    1) ఎ, డి మాత్రమే 2) బి, డి మాత్రమే
    3) సి, డి మాత్రమే 4) ఎ, సి మాత్రమే
24. విజ్ఞానశాస్త్ర నిర్మాణానికి మూలం?
    1) పరిశీలన 2) ప్రయోగం
    3) పరికల్పన 4) అన్వేషణ
25. కర్బన రసాయన శాస్త్ర పితామహుడు ఎవరు?
    1) కె. కులే 2) జేమ్స్ బెంజిమన్
    3) క్రిస్టఫర్ ఐలర్ 4) ఫ్రెడరిక్ ఓలర్
26. 'విజ్ఞానశాస్త్రం వల్లనే నేటి మానవుడి సగటు ఆయుః ప్రమాణం పెరిగింది' ఈ వాక్యాన్ని సమర్థించే విజ్ఞాన శాస్త్ర విలువ?
    1) ఉపయోగిత 2) సృజనాత్మక
    3) బౌద్ధిక 4) క్రమశిక్షణ విలువ
27. 'ప్రయోగ శాలలో ఫలితాలు ఎల్లవేళలా సాకర్యవంతగా ఉండవు అయినా శాస్త్రవేత్తలు తమ ప్రయత్నాలు వదిలిపెట్టరు' ఈ లక్షణం ఏ విలువలోనిది?
    1) సృజనాత్మకత 2) బౌద్ధిక
    3) నైతిక 4) క్రమశిక్షణ
28. పాఠ్య ప్రణాళికను విద్యార్థి నిజ జీవితానికి, నేర్చుకునే పాఠ్యాంశాలకు మధ్య వ్యత్యాసం లేకుండా నిర్మిస్తే అది ఏ సూత్రం పాటించనట్లు అవుతుంది?
    1) సృజనాత్మకత
    2) మొత్తం అనుభవాల సూత్రం
    3) ఉపయోగిత సూత్రం
    4) జీవిత కేంద్రిత సూత్రం
29. పోర్ట్‌ఫోలియోలను మదింపు చేయడానికి విద్యార్థి వేటిని ఉపయోగిస్తారు?
    ఎ) రూబ్రిక్స్ బి) శోధన సూచిక
    సి) నిర్ధారణ మాపని
    డి) సంఘటన రచనావళి
    1) ఎ, సి 2) బి, డి
    3) ఎ, బి 4) బి, సి
30. ప్రవర్తనా వికాసం నమోదు సాధనం?
    1) రేటింగ్ స్కేల్ 2) పోర్ట్ ఫోలియో
    3) రూబ్రిక్స్ 4) శోధన సూచిక
31. తార్కిక శక్తిని పెంచడంలో ఏ ప్రశ్నలు ఎనలేనివి?
    1) సాదృశ్య ప్రశ్నలు 2) బహుళైచ్ఛికాలు
    3) బహుళ ప్రతి స్పందనలు
    4) జతపరిచే ప్రశ్నలు
32. 'సిస్మోగ్రాఫ్‌ను ఉపయోగించి కొలిచే అంశం ___' పై ప్రశ్న ద్వారా విజ్ఞాన శాస్త్రంలో ఏ విద్యా ప్రమాణాన్ని సాధించవచ్చు?
    1) AS_1 2) AS_2 3) AS_3 4) AS_4
33. ఢిల్లీలో బస్సులన్నీ సీఎన్జీతో నడుస్తున్నాయి. ఇది పర్యావరణానికి శ్రేయస్కరం అనడానికి కారణం ఏమిటి? ఈ ప్రశ్న ద్వారా రాబట్టే విద్యా ప్రమాణం?
    1) ప్రశ్నించడం - పరికల్పన
    2) సమాచార సేకరణ 3) విషయావగాహన
    4) ప్రసంశ, విలువలు, నిజ జీవిత వినియోగం
34. 1931లో ప్రారంభించి, ప్రస్తుతం ఉదయ్‌పూర్, 14 ఉదయ్‌పూర్ పరిసర ప్రాంతాల్లో విస్తరించి, ఉపాధ్యాయ శిక్షణ, విద్యా సంబంధ పరిశోధనలకు ఉపయోగపడుతున్న సంస్థ?
    1) విక్రమశిల 2) శిక్ష మిత్ర
    3) జోడో జ్ఞాన్ 4) విద్యా భవన్
35. తరగతి గదిలోని సమస్యకు ఆచరణీయమైన పరిష్కారాలను కనుగొనడానికి ఉపయోగపడుతున్న సంస్థ?
    1) జోడో జ్ఞాన్ 2) విక్రమశిల
    3) విద్యా భవన్ 4) ఖాన్ అకాడమీ
36. ప్రాథమిక పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులను దృష్టి లో ఉంచుకొని 1989లో ఏర్పాటు చేసిన పత్రిక ఏది?
    1) జోడో జ్ఞాన్ 2) ఖాన్ అకాడమీ
    3) టీచర్ ప్లస్ 4) విక్రమశిల
37. మొగ్గ పువ్వుగా విడివడే సందర్భం, పిండం శిశువుగా అభివృద్ధి చెందడం లాంటి అంశాల బోధనకు చక్కగా ఉపయోగపడేది?
    1) ఉపన్యాసం 2) ఉపన్యాస ప్రదర్శన
    3) సిమ్యులేషన్ అండ్ గేమింగ్
    4) ప్రయోగశాల
38. కింది వాటిలో ఏవి థారన్‌డైక్ అభ్యసన సూత్రమైన సంసిద్ధతా నియమాన్ని తృప్తి పరుస్తాయి?
    1) కంప్యూటర్ 2) చలన చిత్రం
    3) పునశ్చరణ చిత్రాలు 4) ఫిల్మ్ స్ట్రిప్స్
39. బోధనలో వస్తువులకు, చిత్రాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని సూచించిన వారు?
    ఎ) ప్రొబెల్ బి) పెస్టాలజీ
    సి) కొమెనియస్ డి) రూసో
    1) ఎ, సి 2) బి, సి 3) ఎ, డి 4) ఎ, బి
40. ప్రాంతీయ విద్యా వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనలు ప్రారంభమైన సంవత్సరం?
    1) 1967-68 2) 1968-69
    3) 1965-66 4) 1964-65
41. మ్యూజియానికి సంబంధించి కింది వాటిలో సరైన అంశాలేవి?
    ఎ) ఇది మౌసీన్ అనే గ్రీక్ పదం నుంచి ఉద్భవించింది
    బి) వస్తు ప్రదర్శన శాలలు విద్యార్థుల్లో సహజమైన కుతూహలాన్ని కలిగిస్తాయి
    సి) పాఠశాలల్లో ప్రయోగశాలల్లో చేయని ప్రయోగాలను మ్యూజియంలో చేయవచ్చు
    డి) పాఠ్య పుస్తకాలు అదించలేని జ్ఞానాన్ని ప్రదర్శన శాలలు అందిస్తాయి
    1) ఎ, బి, డి 2) ఎ, బి, సి
    3) బి, సి, డి 4) ఎ, సి, డి
42. 'అందరూ నన్ను ఒక గుడ్ టీచర్ అంటారు! అందులో నిజం లేదు. నేను చేసిందల్లా విద్యార్థులను ఆలోచించేలా తీర్చిదిద్దడమే' అని వ్యాఖ్యానించిన వారు?
    1) సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణన్
    2) కొఠారి 3) సోక్రటీస్
    4) సి.వి. రామన్
43. విద్యార్థులకు వారి అభ్యసనా స్థాయిని మెరుగు పరుచుకోవడానికి అవకాశం కల్పించే 5Eలోని దశ?
    1) నిమగ్నం 2) శోధన
    3) వివరణ 4) విస్తరణ
44. 'అన్వేషణ పద్ధతి ద్వారా విద్యార్థికి విజ్ఞాన సముపార్జన కంటే శాస్త్రీయ విధానానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు' అని పేర్కొన్న వారు?
    1) ఆర్మ్‌స్ట్రాంగ్ 2) బెస్ట్
    3) వేబెస్ట్ 4) వెస్ట్ వే
45. సాధారణీకరణాలు అనేవి రాబట్టడానికి కావలసినన్ని ఉదాహరణలు లేదా సమాచారం అవసరం. దీనికి అనువైన విధానం ఏది?
    1) ఆగమనం 2) నిగమనం
    3) సర్వే 4) ప్రాజెక్ట్
46. వేగానికి ప్రమాణాలు మీ./సె. అని విద్యార్థి తెల్పితే అతడు సాధించిన లక్ష్యం?
    1) అవగాహన 2) జ్ఞానం
    3) వినియోగం 4) నైపుణ్యం
47. జాతీయ పాఠ్యప్రణాళిక - 2005 ప్రకారం పాఠ్యాంశాలను ఏ ప్రాతిపదికపై రూపొందించారు?
    1) విజ్ఞానం కోసం విద్య
    2) అనుభవం ద్వారా విద్య
    3) కృత్యం ద్వారా విద్య
    4) శాంతి కోసం విద్య
48. విద్యార్థి పద్ధతులను నేర్చుకోవడం అనేది ఎలాంటి ఉపగమం?
    1) నిగమన 2) ఆగమన
    3) సంశ్లేషణ 4) 5E మోడల్
49. ప్రయోగశాల పద్ధతిలో ఏ విధానంలో ప్రతీ విద్యార్థి బాధ్యతాయుతంగా పని చేస్తారు?
    1) డివిజన్ లేదా భాగ పద్ధతి
    2) సమూహ పద్ధతి లేదా రొటేషన్ పద్ధతి
    3) క్లాస్ ఫ్రంట్ మెథడ్
    4) హోల్ క్లాస్ మెథడ్
50. RCEM ప్రకారం ప్రస్తుతం ఉపయోగిస్తున్న సోపానాల్లో విద్యార్థి జ్ఞానేంద్రియాలకు పని కల్పించే దశ?
    1) ప్రవేశ వ్యాసక్తి 2) వికాస వ్యాసక్తి
    3) అంత్యదశ వ్యాసక్తి
    4) పూర్వ ప్రారంభ వ్యాసక్తి

సమాధానాలు

1) 2 2) 3 3) 2 4) 1 5) 4
6) 2 7) 2 8) 3 9) 2 10) 1
11) 4 12) 2 13) 3 14) 2 15) 1
16) 4 17) 4 18) 4 19) 4 20) 1
21) 4 22) 1 23) 3 24) 4 25) 1
26) 1 27) 4 28) 4 29) 4 30) 4
31) 1 32) 1 33) 2 34) 4 35) 1
36) 3 37) 3 38) 2 39) 4 40) 4
41) 1 42) 3 43) 3 44) 4 45) 3
46) 1 47) 4 48) 2 49) 1 50) 2

భారతరత్న పురస్కారం పొందిన తొలి గాయని?

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

ఇండియన్ హిస్టరీ

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. స్వామి వివేకానంద ఎప్పుడు జన్మించారు?
   1) 1861 జనవరి 12 2) 1863 జనవరి 21
   3) 1862 జనవరి 16 4) 1863 జనవరి 12
2. జతపరచండి.
   జాబితా-I
   i) 1875 ii) 1866 iii) 1839 iv) 1833
   జాబితా-II
   a) తత్వబోధిని సభ స్థాపన
   b) దివ్యజ్ఞాన సమాజం స్థాపన
   c) రాజా రామ్మోహన్ రాయ్ మరణం
   d) రామకృష్ణ పరమహంస మరణం
   1) i-d, ii-c, iii-b, iv-a
   2) i-b, ii-d, iii-a, iv-c
   3) i-a, ii-b, iii-c, iv-d
   4) i-c, ii-a, iii-d, iv-b
3. రాజా రామ్మోహన్ రాయ్ జీవిత చరిత్రను ప్రచురించిందెవరు?
   1) సోఫియా డాబ్సన్ కోలెట్
   2) వాలంటైన్ చిరోల్ 3) జాన్ డిగ్బీ
   4) విలియం ఆడమ్ డాబ్సన్
4. కింది వాటిలో సరికాని జత ఏది?
   1) దీనబంధు - సి.ఆర్. దాస్
   2) మహామాన్య - మదన్ మోహన్ మాలవ్యా
   3) దేశభక్తుల్లో రాజు - బాలగంగాధర్ తిలక్
   4) భారతదేశ సాంస్కృతిక రాయబారి - స్వామి వివేకానంద
5. థియోడర్ బెక్ అనే ఆంగ్లేయుడు పని చేసిన కళాశాల ఏది?
   1) కాశీ విద్యాపీఠ్
   2) మదనపల్లి జాతీయ కళాశాల
   3) అలీగఢ్ కళాశాల
   4) రాజమండ్రి కళాశాల
6. షెడ్యూల్డ్ కులాల ఫెడరేషన్‌ను అంబేడ్కర్ ఎప్పుడు నెలకొల్పారు?
   1) 1924 2) 1932 3) 1938 4) 1942
7. కింది వాటిలో సరికాని జత ఏది?
   1) వైకోం సత్యాగ్రహం - ఇ.వి. రామస్వామి నాయకర్
   2) 'ఇషారా' గ్రంథం - జ్యోతిరావ్ పూలే
   3) అలీగఢ్ ఉద్యమం-ఖాన్ అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్
   4) దివ్యజ్ఞాన సమాజం - మేడం బ్లావట్స్కీ
8. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ రాసిన 'డిస్కవరీ ఆఫ్ ఇండియా' గ్రంథాన్ని 'భారతదేశం' అనే పేరుతో తెలుగులోకి అనువదించిందెవరు?
   1) మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య
   2) క్రొవ్విడి లింగరాజు
   3) బులుసు సాంబమూర్తి
   4) బ్రహ్మజోస్యుల సుబ్రహ్మణ్యం
9. గాంధీజీ భారత్‌లో జరిగిన ఏ ఉద్యమాన్ని 'రక్తరహిత విప్లవం' అని ప్రశంసించాడు?
   1) కూలీ - బెగార్ ఉద్యమం (కమావూ)
   2) క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం (బొంబాయి)
   3) శాసనోల్లంఘన ఉద్యమం
   4) చంపారాన్ సత్యాగ్రహం
10. శారదా దేవి ఏ ప్రముఖుడి తల్లి?
    1) స్వామి వివేకానంద
    2) బంకించంద్ర ఛటర్జీ
    3) రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ 4) భగత్ సింగ్
11. 'సత్యానికి అంకితం' అనే నినాదం ఏ యూనివర్సిటీకి చెందింది?
    1) కలకత్తా 2) బొంబాయి
    3) మద్రాస్ 4) ఢిల్లీ
12. కింది వాటిలో సరికాని జత?
    1) భగవద్గీత (ఆంగ్లీకరణ) - సర్ ఛార్లెస్ విల్కిన్స్
    2) అభిజ్ఞాన శాకుంతలం (ఆంగ్లీకరణ) - సర్ విలియం జోన్స్
    3) అశోకుడి శిలాశాసనాల అధ్యయనం - రాబర్ట్ బ్రూస్ ఫుట్
    4) వేమన పద్యాలు (ఆంగ్లీకరణ) - సర్ సి.పి. బ్రౌన్
13. షేక్ నాజర్ అనే బుర్రకథ కళాకారుడి జీవిత చరిత్ర గ్రంథం ఏది?
    1) అనంతం 2) యాత్ర
    3) పింజారీ 4) మట్టి మనిషి
14. జతపరచండి.
    జాబితా-I
    i) జనవరి 4 ii) ఏప్రిల్ 6
    iii) జూన్ 21 iv) అక్టోబర్ 16
    జాబితా-II
    a) యోగా దినోత్సవం
    b) అఖిల భారత ఖైదీల దినోత్సవం
    c) బెంగాల్ శోకదినం
    d) రౌలత్ సత్యాగ్రహ దినోత్సవం
    1) i-c, ii-a, iii-d, iv-b
    2) i-b, ii-d, iii-a, iv-c
    3) i-d, ii-c, iii-b, iv-a
    4) i-a, ii-b, iii-c, iv-d
15. 'ఆకాశంలో సగం' నవల రాసిందెవరు?
    1) ఓల్గా 2) గోగు శ్యామల
    3) జయప్రభ 4) వకుళాభరణం లలిత
16. జతపరచండి.
    నృత్యం:
    i) భరత నాట్యం ii) మోహినీ అట్టం
    iii) కూచిపూడి iv) సత్రియ
    జాబితా-II
    a) కేరళ b) తమిళనాడు
    c) అసోం d) ఆంధ్రప్రదేశ్
    1) i-d, ii-a, iii-c, iv-b
    2) i-c, ii-b, iii-a, iv-d
    3) i-a, ii-c, iii-d, iv-b
    4) i-b, ii-a, iii-d, iv-c
17. 1923లో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ వార్షిక సమావేశం ఎక్కడ నిర్వహించారు?
    1) విజయవాడ 2) హైదరాబాద్
    3) జోగిపేట 4) కాకినాడ
18. తొలి తెలుగు టాకీ చిత్రం ఏది?
    1) భీష్మ ప్రతిజ్ఞ 2) మాలపిల్ల
    3) రైతుబిడ్డ 4) భక్త ప్రహ్లాద
19. 'జనగణమన'ను తొలిసారిగా ఏ ఐఎన్‌సీ సమావేశంలో ఆలపించారు?
    1) 1891 - కలకత్తా 2) 1911 - కలకత్తా
    3) 1916 - లక్నో 4) 1924 - బెల్గాం
20. కింది వాటిలో సరికాని జత ఏది?
    1) మధ్యయుగ భారతదేశ కారల్ మార్క్స్ - కబీర్
    2) ఇండియన్ ఐన్‌స్టీన్ - చరకుడు
    3) ఇండియన్ నెపోలియన్ - సముద్ర గుప్తుడు
    4) దక్షిణ భారతదేశ గోఖలే - మోచర్ల రామచంద్రరావు
21. జతపరచండి.
    గ్రంథం:
    i) దండియాత్ర ii) మాటల మడుగు
    iii) ఆకు కదలని చోటు
    iv) చిట్టగాంగ్ విప్లవ వనితలు
    రచయిత:
    a) మెర్సీ మార్గరేట్ b) చైతన్య పింగళి
    c) బాల సుధాకర్ మౌళి
    d) కుందుర్తి ఆంజనేయులు
    1) i-b, ii-c, iii-d, iv-a
    2) i-a, ii-d, iii-b, iv-c
    3) i-d, ii-a, iii-c, iv-b
    4) i-a, ii-b, iii-d, iv-c
22. కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?

    1) నానా సాహెబ్ - దొండూ పండిట్
    2) తాంతియా తోపే-రామచంద్ర పాండురంగ
    3) ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి - మణికర్ణిక
    4) పైవన్నీ సరైనవే
23. 1998లో సంగీత రంగానికి చేసిన సేవలకు భారతరత్న పురస్కారం పొందిన తొలి గాయని?
    1) లతా మంగేష్కర్
    2) ఎం.ఎస్. సుబ్బులక్ష్మి
    3) పి. సుశీల 4) ఎస్. జానకి
24. కింది వాటిలో ఏ నిర్మాణం హిందూ-ముస్లిం వాస్తు శైలిని అనుసరించి నిర్మించారు?
    1) చార్మినార్ 2) కమలపు మందిరం
    3) కుతుబ్ మినార్ 4) వేయి స్తంభాల గుడి
25. జతపరచండి.
    పత్రిక:
    i) అల్ హిలాల్ ii) ఇమ్రోజ్
    iii) ఇంక్విలాబ్ iv) కామ్రేడ్
    స్థాపకులు:
    a) షోయబుల్లా ఖాన్
    b) గులాం హుస్సేన్ c) మహమ్మద్ అలీ
    d) మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్
    1) i-d, ii-c, iii-b, iv-a
    2) i-a, ii-b, iii-c, iv-d
    3) i-d, ii-a, iii-b, iv-c
    4) i-c, ii-a, iii-d, iv-b
26. దాదాభాయ్ నౌరోజీ జాతీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడిగా ఎన్నిసార్లు వ్యవహరించారు?
    1) 3 2) 4 3) 5 4) 6
27. భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో జరిగిన సంఘటనల వరుసక్రమాన్ని అనుసరించి కింది వాటిలో సరైంది ఏది?
    1) సైమన్ కమిషన్ వ్యతిరేకోద్యమం, శాసనోల్లంఘనోద్యమం, హోంరూల్ ఉద్యమం
    2) హోంరూల్ ఉద్యమం, సహాయ నిరాకరణోద్యమం, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం
    3) క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం, సహాయ నిరాకరణ ఉద్యమం, వ్యక్తి సత్యాగ్రహం
    4) సహాయ నిరాకరణోద్యమం, హోంరూల్ ఉద్యమం, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం
28. బ్రిటిష్ ప్రధాని అట్లీ భారత్‌కు స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రకటిస్తున్నట్లు ఏ తేదీన ప్రకటించాడు?
    1) 1947 జనవరి 16 2) 1947 ఫిబ్రవరి 20
    3) 1947 మార్చి 23 4) 1947 ఏప్రిల్ 29
29. సర్దార్ వల్లభ్‌భాయ్ పటేల్ ఎప్పుడు జన్మించారు?
    1) 1883 సెప్టెంబర్ 16 2) 1885 అక్టోబర్ 31
    3) 1874 నవంబర్ 11 4) 1875 అక్టోబర్ 31
30. చిట్టగాంగ్ ఆయుధ కర్మాగార దోపిడీ చేసిందెవరు?
    1) సూర్యసేన్ 2) చంద్రశేఖర్ ఆజాద్
    3) రాస్ బిహారీ బోస్ 4) ఉద్ధం సింగ్
31. కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?
    1) సివిల్ మ్యారేజ్ యాక్ట్ - 1872
    2) శాంతినికేతన్ స్థాపన - 1921
    3) పూనా ఒప్పందం - 1932
    4) పైవన్నీ సరైనవే
32. 1857 సిపాయిల తిరుగుబాటు సమయంలో ఢిల్లీ ముట్టడిలో బ్రిటిషర్లు సాగించిన దారుణ హింసాకాండను వర్ణించిన ఉర్దూ కవి?
    1) మీర్జా గాలిబ్ 2) బడే గులాం అలీ
    3) అల్తాఫ్ హుస్సేన్ అలీ
    4) హస్రత్ మోహానీ
33. హైదరాబాద్‌లో రవీంద్ర భారతిని ఎప్పుడు ప్రారంభించారు?
    1) 1959 2) 1961 3) 1964 4) 1966
34. జలియన్ వాలాబాగ్ స్మారక స్తూపం నిర్మించిన ఆర్కిటెక్ట్ ఎవరు?
    1) జార్జి విటిట్టెట్ 2) జాన్ బెగ్
    3) బెంజిమన్ పోల్క్ 4) ఫ్రాన్సిస్ లోర్న్
35. లార్డ్ రిప్పన్ భారత్‌ను వదిలి వెళ్లాల్సిన పరిస్థితికి కారణం?
    1) స్థానిక స్వపరిపాలనా చట్టం
    2) కర్మాగార చట్టం
    3) సామాన్య సేవా నియుక్త చట్టం
    4) ఇల్బర్ట్ బిల్లు వివాదం
36. కింది వాటిలో సరైంది ఏది?
    1) సామంత సంబంధ నిరోధ విధానం - మార్క్వస్ ఆఫ్ హేస్టింగ్స్
    2) ప్రాంతీయ భాషా పత్రికల నిషేధ చట్టం - లార్డ్ లిట్టన్
    3) శాశ్వత శిస్తు నిర్ణయ పద్ధతి - లార్డ్ కారన్ వాలీస్
    4) పైవన్నీ సరైనవే
37. క్రీ.పూ. 6వ శతాబ్దంలో 60 రోజుల్లో వర్షాకాలంలో వరి పంటను పండించే విధానాన్ని ఏమంటారు?
    1) కుసుదిన్ 2) శతమాన
    3) స్వస్తిక 4) భోజక
38. శివాజీకి సంబంధించి కింది వాటిలో సరైన జత ఏది?
    1) సంరక్షకుడు - దాదాజీ కొండదేవ్
    2) ఆధ్యాత్మిక గురువు - సమర్థ రామదాసు
    3) కుమారుడు - శంభాజీ
    4) పైవన్నీ సరైనవే
39. కింది వాటిలో సరికాని జత ఏది?
    1) మహాసముద్ర సంగమం - ధారాషుకోవ్
    2) పండితారాధ్య చరిత్ర - పాల్కురికి సోమనాథుడు
    3) రాయవాచకం - స్థానపతి
    4) చతుర్వర్గ సారం - అమోఘవర్షుడు
40. జతపరచండి.
    జాబితా-I
    i) రెండో అరిస్టాటిల్
    ii) ఇండియన్ మాఖియవెల్లి
    iii) దేవనాం ప్రియ iv) శీలాదిత్య
    జాబితా-II
    a) కౌటిల్యుడు b) అశోకుడు
    c) హర్షుడు d) రెండో మహమ్మద్ షా
    1) i-b, ii-c, iii-d, iv-a
    2) i-d, ii-a, iii-b, iv-c
    3) i-d, ii-a, iii-c, iv-b
    4) i-a, ii-b, iii-d, iv-c
41. 'భారత సేవకుల సంఘం'ను స్థాపించింది ఎవరు?
    1) సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ
    2) గోపాల కృష్ణ గోఖలే
    3) మహాదేవ గోవింద రనడే
    4) బాలగంగాధర తిలక్
42. 'దివాన్-ఇ-రియాసత్' అనే శాఖను ఢిల్లీ సుల్తాన్‌లు దేని నిర్వహణ కోసం ఏర్పాటు చేశారు?
    1) మార్కెట్ ధరల నియంత్రణకు
    2) దాన ధర్మాల నిర్వహణకు
    3) బానిసలను పోషించడానికి
    4) వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి పరచడానికి

సమాధానాలు

1) 4	2) 2	3) 1	4) 1	5) 3
6) 4	7) 3	8) 2	9) 1	10) 3
11) 4	12) 3	13) 3	14) 2	15) 1
16) 4	17) 4	18) 4	19) 2	20) 2
21) 3	22) 4	23) 2	24) 2	25) 3
26) 1	27) 2	28) 2	29) 4	30) 1
31) 4	32) 1	33) 2	34) 3	35) 4
36) 4	37) 3	38) 4	39) 4	40) 2
41) 2	42) 1			

The author of the Passage mentions..

MODEL QUESTIONS

Directions (Q.No. 1-5): Read each sentence to find out whether there is any grammatical mistake/ error in it. The error, if any, will be in one part of the sentence. Mark the number of that part with error as your answer. If there is 'No error', mark (5) as your answer.

1. Some fans feel that sports events are exciting (1)/ only when the competitors (2)/ were of equal ability, (3)/ making the outcome of the game uncertain. (4)/ No error (5)
2. The consumer advocate claimed that (1)/ while drug manufacturers tout the supposed advantages of their proprietary brands, (2)/ generic versions of the same medications (3)/ are often equally efficacy. (4)/ No error (5)
3. The politician's speech to the crowd (1)/ was composed of nothing but, (2)/ diatribes a bitter railing (3)/ against the party's opponents. (4)/ No error(5)
4. Favoring economy of expression in writing, (1)/ the professor urged students (2)/ toward a spare rather than (3)/ a ornate prose style. (4)/ No error (5)
5. Researchers are experimenting with various techniques (1)/ for preventing the accumulation off water (2)/ of high levels of nitrogen, (3)/ which can kill plants and animals. (4)/ No error (5)

Directions: (Q.No. 6 - 10) Which of the phrases (1), (2), (3), and (4) given below each sentence should replace the phrase underlined in the sentence to make it grammatically correct? If there is no error mark (5) No correction required as your answer.

6. It was his winning that bothered me, <u>not my lost.</u>
   1) not my loss 2) not my loose
   3) not my losing
   4) not him losing
   5) no correction required
7. <u>Talking to him was one thing, but to reprimand him was entirely another!</u>
   1) Talk to him was one thing, but to reprimand him was entirely another!
   2) Talking to him was one thing, but reprimand to him was entirely another!
   3) Talking to him was one thing, but reprimand him was entirely another!
   4) Talking to him was one thing, but reprimanding him was entirely another!
   5) No correction required
8. <u>The Republic will likely fall.</u>
   1) The Republic is likely to fall.
   2) The Republic liking to fall.
   3) The Republic likely is to fall.
   4) The Republic is likely falling.
   5) No correction required
9. The bird <u>had flown for miles before it landed.</u>
   1) flown for miles before it landed
   2) has flown for miles before it landed
   3) had been flown for miles before it landed
   4) flew for miles before it landed
   5) No correction required
10. <u>In recent years, Satish has tried to lose its excess weight through numerous diets.</u>
    1) In recent years, Satish had tried to lose its excess weight through numerous diets.
    2) In recent years, Satish has tried to lose his excess weight through numerous diets.
    3) In recent years, Satish have tried to lose his excess weight through numerous diets.
    4) In recent years, Satish tried to lose its excess weight through numerous diets.
    5) No correction required

Directions (Q. No. 11-15): Each question below has a blank/ two blanks, each blank indicating that something has been omitted. Choose the word/ set of words from the five options for each blank that best fits the meaning of the sentence as a whole.

11. Harish's ____ tone endeared him to his comical friends, but _____ his serious father.
    1) aloof, motivated
    2) jesting, irritated
    3) grave, forced
    4) earnest, annoyed
    5) conservative, grave
12. Balaraj's pale Irish skin was ____ to burn if he spent too much time in the sun.
    1) prone 2) urbane
    3) eminent 4) erect
    5) daunted
13. A _______ of historical fiction, Josthna is now reading a novel about slavery in the _______ South.
    1) buff, decorous
    2) devotee, rogue
    3) supporter, droll
    4) fan, antebellum
    5) follower, onerous
14. Over the years the Wilsons slowly _____ upon the Jacksons' property, moving the stone markers that divided their lots farther and farther onto the Jacksons' land.
    1) encroached 2) jettisoned
    3) conjoined 4) repudiated
    5) teemed
15. Mary became ______ at typing because she practiced every day for six months.
    1) dexterous 2) reflective
    3) dormant 4) redundant
    5) valiant

Directions (Q.No. 16-20): Rearrange the following six sentences (A), (B), (C), (D), (E) and (F) in a proper sequence to form a meaningful paragraph and then answer the questions given below.

A) When I was twelve, my mother took cooking classes and learned to make French and Italian dishes.

B) We ate pansit lug-lug (a noodle dish) and my father put patis (salty fish sauce) on everything.

C) Food has always been considered one of the most salient markers of cultural traditions.

D) When I was in high school, we ate chicken marsala and shrimp fradiablo more often than Filipino dishes like pansit lug-lug.

E) However, even this connection lessened as I grew older. As my parents became more acculturated, we ate less typically Filipino food.

F) When I was a small child, food was the only thing that helped identify my family as Filipino American.

16. What is the FIRST sentence after rearrangement?
    1) A 2) B 3) C
    4) D 5) E
17. What is the LAST sentence after rearrangement?
    1) A 2) B 3) D
    4) F 5) E
18. What is the SECOND sentence after rearrangement?
    1) A 2) B 3) D
    4) E 5) F
19. What is the THIRD sentence after rearrangement?
    1) B 2) A 3) C
    4) D 5) E
20. What is the FOURTH sentence after rearrangement?
    1) A 2) B 3) C
    4) D 5) E

Directions (Q.No. 21-25): Read the following passage carefully and answer the questions given below it. Certain words have been printed in bold to help you locate them while answering some of the questions.

Generations of science-fiction movies have conditioned us to consider bug-eyed monsters, large-brained intellectual humanoids, and other rather sophisticated extraterrestrial creatures as typical examples of life outside Earth. The reality, however is that finding any kind of life at all, even something as simple as bacteria, would be one of the most exciting discoveries ever made. The consensus within the scientific community seems to be that we eventually will find not only life in other parts of the galaxy but also intelligent and technologically advanced life. I have to say that I disagree. While I believe we will find other forms of life in other solar systems (if not in our own), I also feel it is extremely unlikely that a large number of advanced technological civilizations are out there, waiting to be discovered. The most succinct support for my view comes from Nobel laureate physicist Enrico Fermi, the man who ran the first nuclear reaction ever controlled by human beings. Confronted at a 1950 luncheon with scientific arguments for the ubiquity of technologically advanced civilizations, he supposedly said, "So where is everybody?" This so-called Fermi Paradox embodies a simple logic. Human beings have had modern science only a few hundred years, and already we have moved into space. It is not hard to imagine that in a few hundred more years we will be a star faring people, colonizing other systems. Fermi's argument maintains that it is extremely unlikely that many other civilizations discovered science at exactly the same time we did. Had they acquired science even a thousand years earlier than we, they now could be so much more advanced that they would already be colonizing our solar system. If, on the other hand, they are a thousand years behind us, we will likely arrive at their home planet before they even begin sending us radio signals. Technological advances build upon each other, increasing technological abilities faster than most people anticipate. Imagine, for example, how astounded even a great seventeenth-century scientist like Isaac Newton would be by our current global communication system, were he alive today. Where are those highly developed extraterrestrial civilizations so dear to the hearts of science-fiction writers? Their existence is far from a foregone conclusion.

21. The author of the Passage mentions 'monsters,' 'humanoids,' and 'creatures' primarily to
    1) question the literary value of science fiction
    2) contrast fictional notions with a scientific perspective
    3) offer examples of the human fear of the unknown
    4) criticize science fiction for being unduly alarmist
    5) suggest that scientific research has been influenced by science fiction
22. 'ran' most nearly means:
    1) Fled 2) Accumulated
    3) Traversed 4) Managed
    5) Incurred
23. The Passage suggests that the Fermi Paradox depends most directly on which assumption?
    1) Extraterrestrial civilizations may not wish to be discovered by human beings.
    2) Extraterrestrial civilizations would most likely have discovered technology at about the same time human beings discovered it.
    3) Extraterrestrial technology would develop at roughly the same rate as human technology.
    4) Extraterrestrial civilizations would inevitably use technology for aggressive ends.
    5) Science is a more powerful form of human knowledge than are art and literature.
24. The author of the Passage mentions Isaac Newton in order to
    1) emphasize the rapid rate of technological innovation
    2) acknowledge the impact of a profound thinker
    3) criticize the inflexibility of Newton's contemporaries
    4) speculate about Newton's influence on current research
    5) highlight the value of scientific curiosity
25. The antonym of foregone is:
    1) Unavoidable 2) Inescapable
    3) Inevitable 4) Uncertain
    5) Unpreventable

KEY

1) 3	2) 4	3) 5	4) 4	5) 2
6) 3	7) 4	8) 1	9) 5	10) 2
11) 2	12) 1	13) 4	14) 1	15) 1
16) 3	17) 3	18) 5	19) 1	20) 5
21) 2	22) 4	23) 3	24) 1	25) 4